

2013

Beszámoló az Országgyűlés részére

A Gazdasági Versenyhivatal 2013. évi tevékenységéről
és a Versenytörvény alkalmazása során szerzett,
a verseny tisztaságának és szabadságának
érvényesülésével kapcsolatos tapasztalatokról

B/1034.

Gazdasági
Versenyhivatal

Beszámoló az Országgyűlés részére

**E BESZÁMOLÓ – MÁS, A HIVATALLAL ÉS
ANNAK TEVÉKENYSÉGÉVEL KAPCSOLATOS
INFORMÁCIÓK MELLETT – MEGTALÁLHATÓ
A GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL
INTERNETES HONLAPJÁN IS
(WWW.GVH.HU).**

**A BESZÁMOLÓ SZÖVEGE A FORRÁS
FELTÜNTETÉSÉVEL SZABADON IDÉZHETŐ
ÉS HIVATKOZHATÓ.**

**GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL
BUDAPEST, 2014. JÚNIUS**

ELNÖKI KÖSZÖNTŐ	4
1. FŐBB ADATOK A GVH 2013. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉVEL KAPCSOLATBAN	7
2. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	13
3. JAVASLATOK	21
4. 2013. ÉVI ESEMÉNYNAPTÁR	23
5. ÁGAZATI TAPASZTALATOK	24
6. A JOGI KÖRNYEZET VÁLTOZÁSAI	34
7. ÜGYFÉLSZOLGÁLAT – A PANASZOK ÉS BEJELENTÉSEK TAPASZTALATAI	37
ELJÁRÁSOK	39
8. ÜZLETFELEK DÖNTÉSEINEK TISZTESSÉGTELEN BEFOLYÁSOLÁSA ÉS FOGYASZTÓKKAL SZEMBENI TISZTESSÉGTELEN KERESKEDELMI GYAKORLAT	39
9. A VERSENYT KORLÁTOZÓ MEGÁLLAPODÁSOK	50
10. GAZDASÁGI ERŐFÖLÉNNYEL VALÓ VISSZAÉLÉS	55
11. ÖSSZEFONÓDÁSOK ELLENŐRZÉSE	56
12. A BÍRÓSÁGI FELÜLVIZSGÁLAT TAPASZTALATAI	63
13. AMICUS CURIAE – A BÍRÓSÁG BARÁTJA	66
VERSENYPÁRTOLÁS	70
14. A VERSENYPÁRTOLÁSI TEVÉKENYSÉG	70
VERSENYKULTÚRA FEJLESZTÉSE	73
15. A GVH 2013. ÉVI VERSENYKULTÚRA-FEJLESZTŐ TEVÉKENYSÉGE	73
16. AZ OECD–GVH BUDAPESTI VERSENYÜGYI REGIONÁLIS OKTATÁSI KÖZPONT TEVÉKENYSÉGE	76
AZ UNIÓS JOG ALKALMAZÁSÁVAL KAPCSOLATOS KOORDINÁCIÓ	78
KÖLTSÉGVETÉS	80
MELLÉKLETEK	81
1. SZ. MELLÉKLET – BEFEJEZETT ÜGYEK ÜGYTÍPUSONKÉNT 2013. ÉVBEN	82
2. SZ. MELLÉKLET – VERSENYPÁRTOLÁSI TEVÉKENYSÉG A GVH ÁLTAL VÉLEMÉNYEZETT EGYES JOGSZABÁLYTERVEZETEK VONATKOZÁSÁBAN, ILLETVE EGYÉB VERSENY- PÁRTOLÓ KÖZBENJÁRÁSOK A JOGALKOTÓK, VAGY MÁS SZERVEZETEK FELÉ	108
3. SZ. MELLÉKLET – TÁBLÁZATOK	136

I.

Elnöki köszöntő

Tisztelt Olvasó!

A Gazdasági Versenyhivatal a verseny tisztaságának és szabadságának biztosítása körében jogalkalmazói, versenypártolási és versenykultúra fejlesztésével kapcsolatos feladatokat egyaránt ellát. A Hivatal erőforrásainak legjelentősebb részét a jogalkalmazói feladata, azaz a piaci szereplők között az üzleti tisztesség betartatása, illetve a gazdasági hatékonyságot célzó piaci versenyhez fűződő közérdek biztosítása, a versenyfelügyeleti tevékenység köti le.

A jogérvényesítés során a GVH számára kiemelten fontos a kiszámítható jogi környezet és a piaci szereplők számára a jogkövető magatartás elősegítése. Ezen célok elérését elősegítendő 2013-ban a Hivatal kezdeményezésére elfogadásra került a Versenytörvény átfogó módosítása, amelynek célja a legkorszerűbb, az uniós jogfejlődés követését is szolgáló versenyjogi követelmények maradéktalan és zökkenőmentes érvényesítése. Emellett a Hivatal vezetése számos, a piaci szereplők számára iránymutatásul szolgáló dokumentumot bocsátott ki.

Az elmúlt évben – a korábban végrehajtott szervezeti reformok következtében – jelentősen csökkent a fogyasztóvédelmi és fúziós ügyek elintézési ideje. Erőfeszítéseinket a piaci szereplők is elismerték. Nemzetközi összehasonlításban a Global Merger Control Index legfrissebb értékelése a magyar fúziós rezsim hatékonyságát az európai uniós tagállamok között a második helyre teszi.

A versenyjogi jogsértések súlyosabb eseteinek számító kartellekkel szembeni fellépés változatlanul fontos célja a GVH-nak. A felderítő munka hatékonyságának javítása érdekében 2013. évben új szervezeti egység, a Felderítő Iroda került felállításra, amelynek feladata a jogsértő magatartások feltárása és a rajtaütések koordinálásának megszervezése.

Az állampolgárok számára a Gazdasági Versenyhivatal tevékenysége legközvetlenebbül a fogyasztóvédelmi típusú – a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokkal kapcsolatos – ügyek során jelenik meg. Ezek az ügyek adják a Hivatal eljárásainak túlnyomó többségét. A GVH joggyakorlata során kiemelt figyelmet fordít a sérülékeny, valamilyen ok miatt kiszolgáltatott fogyasztók védelmére, illetve új hangsúlyként jelenik meg a gyermekek irányába történő reklámtevékenység etikus határainak kijelölése.

Hasonlóan fontos az a közvetett módon jelentkező, de pénzben kifejezhető anyagi előny, amelyet GVH tevékenysége jelent a társadalom számára. A fogyasztók a GVH versenyt védő tevékenysége révén – egy konzervatív hatáselemzés szerint – legalább 58 milliárd forintot takarítottak meg 5 év alatt, 2008-2012 között. Ez a közgazdaságtani módszerekkel számított összeg 80 milliárd forintot tenne ki az OECD ajánlása szerinti legfrissebb módszertan alkalmazásával.

A Gazdasági Versenyhivatal rendszeresen méri a vállalkozások körében a gazdasági versennyel, verseny-szabályokkal kapcsolatos ismereteket. A kutatások azt jelzik, hogy e téren jócskán van még tennivaló. Ennek érdekében a hivatal saját programokat indít, illetve igyekszik együttműködni az egyes szakmai szervezetekkel, annak érdekében, hogy verseny társadalmi elfogadottsága és a jogkövető magatartás fejlődjön, egyúttal a versenypártolási tevékenysége során a versenybarát, illetve a tudatos fogyasztói döntéshozatalt biztosító szabályozási környezet kialakulását elősegítse. Mindezekhez is kapcsolódóan a Hivatal aktív együttműködésre törekszik a társhatóságokkal, amelyek lehetővé teszik számára küldeté-sének hatékonyabb érvényesítését.

A versenyjog magas szinten harmonizált jogterület, ennek keretében a GVH tevékenysége során szoro-san együttműködik az európai uniós szervekkel. A nemzetközi környezetbe történő erős beágyazódás-nak egy további fontos eleme az OECD-GVH Regionális Oktatási Központ működtetése, amely keretében a GVH szakmai tudásbázisként a kelet-európai és a balkáni térség versenyhatóságainak nyújt szakmai támogatást, amely jelentősen hozzájárul az intézmény nemzetközi elismertségéhez.

Jelen beszámolóban bemutatjuk a Hivatal 2013. évi működését, tevékenységeit. Kérem, forgassák érdeklődéssel a kiadványt!

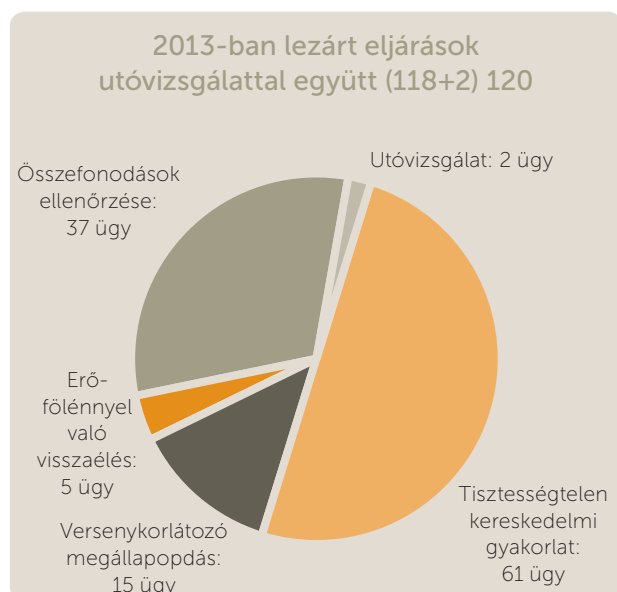
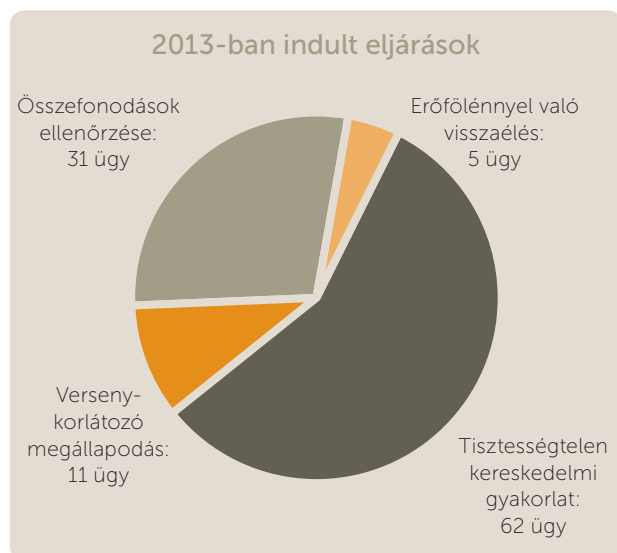
Budapest, 2014. június 30.

Dr. Juhász Miklós

1. FŐBB ADATOK A GVH 2013. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉVEL KAPCSOLATBAN

A Gazdasági Versenyhivatal eljárásaival kapcsolatos 2013. évre vonatkozó főbb számok a korábbi években megszokott adatokat tükrözik vissza. 2013-ban összesen 109 új ügy indult, és 118 eljárás, valamint 2 utóvizsgálat, azaz összesen 120 ügy került lezárásra.

Az induló eljárások tekintetében a korábbi tendenciáknak megfelelően a fogyasztóvédelmi típusú ügyek adták az eljárások legnagyobb hányadát, összesen 62 ilyen ügy indult. A 2013. évben 31 fúziós eljárás, míg az erőfölénnyel való visszaélés kivizsgálására 5, a versenykorlátozó megállapodással kapcsolatban 11 ügy indult.

Az ügyindításokhoz hasonlóan a lezárt eljárások nagyobb részét is a fogyasztóvédelmi ügyek adták. A GVH a fogyasztók érdekeinek védelmét, a tisztességes piaci magatartás előmozdítását tartja szem előtt annak érdekében, hogy a fogyasztók képesek legyenek a verseny adta előnyöket élvezni és megfelelő döntéseket hozni. A 2013-ban lezárt ügyek közül 61 fogyasztóvédelemmel, 15 versenykorlátozó magatartással, 5 pedig erőfölénnyel való visszaéléssel volt kapcsolatos. 37 esetben összefonódás engedélyezéséről döntött a Hivatal, e mellett 2 utóvizsgálatra került sor.

1.1. A kartellek elleni fellépés

2013-ban a legnagyobb bírsággal zárult ügy a pénzügyi szektort érintő Vj-74/2011. sz. kartell eljárás volt, amelyben a Hivatal összesen közel 9,5 Mrd Ft bírsággal sújtotta a devizahitelek rögzített árfolyamon való végtörlesztésre vonatkozó megállapodásban érintett hitelintézeteket. Az irodaszerpiacot érintően meghozott Vj-43/2011. döntésében a GVH 2013 decemberében megállapította, hogy hat irodaszer forgalmazó vállalkozás stratégiai együttműködési megállapodást kötött, valamint tizenegy vállalkozás irodaszerek értékesítésére kiírt pályázatokon árai, illetve piacfelosztás céljából egyeztetéseket folytatott. Az eljárásban több mint 1 Mrd Ft bírság kiszabására került sor. Az agrárszektor (diny nyepiacot) érintő eljárását (Vj-62/2012.) a GVH a szakmaközi szervezetekről és az agrárpiaci rendtartás egyes kérdéseiről szóló 2012. évi CXCVIII. törvény (Szakmaközi törvény) 2012 novemberében elfogadott módosítását követően megszüntette, mert úgy ítélte meg, hogy a közérdek hatékony védelme nem volt biztosítható az eljárás további folytatásával.

A GVH versenykorlátozó magatartásokat felderítő munkájában alapvető jelentőséggel bír a jellemzően rejtőzködő kartellekről szóló információszerzés. Ennek erősítése érdekében a GVH önálló Felderítő Irodát hozott létre, amely kizáró-

A Gazdasági Versenyhivatal elsődleges fontosságúnak tartja a kartellekkel szembeni fellépést, mert ezek az egész gazdaság fejlődésére káros hatást gyakorolnak, súlyos és közvetlen fogyasztói hátrányt, valamint általános hatékonyság csökkenést eredményeznek.

lag a kartellekhez kapcsolódó releváns gazdasági adatok, piaci információk felderítésével, illetve elemzésével, azaz üzleti hírszerzéssel foglalkozik. A vizsgálatok lefolytatása és a Versenytanács határozatainak előkészítése alapvetően az Anti-tröszt Irodán belül működő Kartellvizsgálati Csoport feladata.

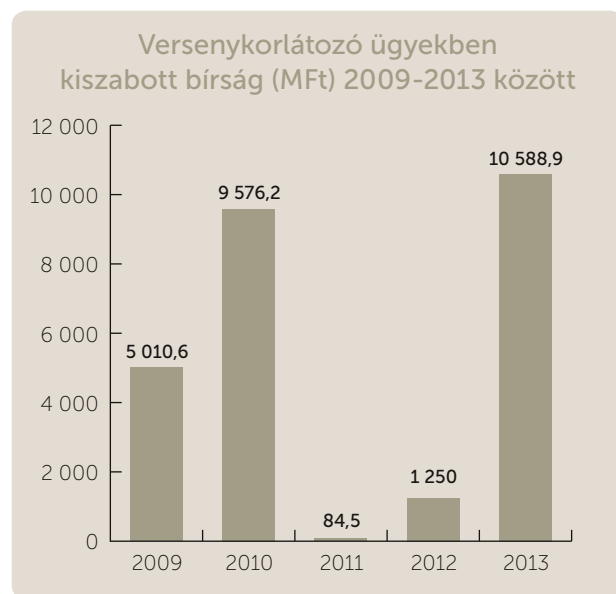
Az üzleti hírszerzés keretében alkalmazott nyilvános forrásokhoz kötött eszközök azt a célt szolgálják, hogy a Hivatal minél több piaci információhoz jusson, mivel a felderítés eszközeivel csak megfelelő információk birtokában lehetséges továbblépni egy-egy versenyfelügyeleti eljárás megindítása, kartell felderítése felé.

A felderítés eszközeihez tartozik többek között a törvényben meghatározott engedékenységi politika és informátori díj intézménye. Az engedékenységi politika kétlépcsős szabályozása egyrészt teljes mentesülést ad annak a bejelentőnek, amelyik olyan kartellre derít fényt, amelyről még nincs tudomása a Hivatalnak, másfelől bírságcsökkentéssel jutalmazza azokat, akik már ismert kartell vonatkozásában további jelentős értékű bizonyítékot szolgáltatnak. A 2013. évben a korábbi évekhez viszonyítottan ugyan jelentősen nőtt az engedékenységi kérelmek száma azonban az olyan kérelmek száma, amely kizárólag a magyarországi piacot érintő olyan kartellekre derített fényt, amelyekről nem volt tudomása a GVH-nak nem volt jelentős. A többi kérelem elsősorban az uniós piacot érintően vagy a GVH által már megindított eljárásban került beadásra.

A 2010-ben bevezetett informátori díj intézménye továbbra is fontos eszköz a GVH kartell felderítési tevékenységében, és részben ellensúlyozza az engedékenységi politika korlátaiból fakadó hátrányokat. 2013-ban a GVH mintegy 25-30 esetben folytatott potenciális kérelmezőkkel megbeszéléseket, amelyből egy olyan kérelmet fogadott be, amellyel összefüggésben versenyfelügyeleti eljárás is indult. A többi esetben vagy az információ nem felelt meg a törvényben előírt nélkülözhetetlen információ kritériumának, vagy mint néhány további esetben az informátor személyes féltelmei miatt visszalépett az együttműködéstől. Tekintettel arra, hogy az informátorok közreműködése a jogkövető magatartás kikényszerítésében igen jelentős hozzáadott értékkel bír a Hivatal számára, ezért egyrészt fontos az általuk vállalt kockázat ellentételezése, másfelől kiemelendő, hogy

A szabályozás értelmében a kőkemény kartellekről nélkülözhetetlen írásbeli információt szolgáltató személyek díjra lehetnek jogosultak a törvényben meghatározott feltételek mellett.

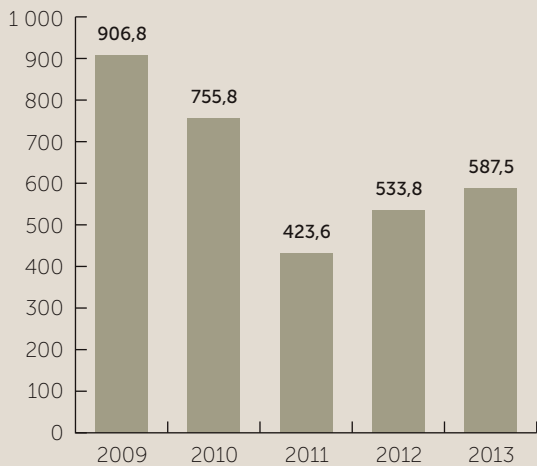
a Hivatal maximális körültekintéssel kezeli az ilyen jellegű megkereséseket. 2013-ban került lezárásra az első olyan versenyfelügyeleti eljárás (Vj-43/2011.), amely megindítása jelentős részben informátori díj kérelmet beadó személy közreműködésével, az általa átadott információkra építve történt. Az irodaszer piacot érintő eljárásban a GVH tizenegy vállalkozással szemben összesen 1.003,6 millió Ft bírságot szabott ki. A nélkülözhetetlen információt szolgáltató személy részére kifizethető díj összege az ügyben kiszabott bírság egy százaléka, de legfeljebb 50 millió forint juttatás, amely a vonatkozó ügyben meghaladta a 10 millió forintot.

1.2. A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat

A Hivatal 2013. évben összesen 61 fogyasztóvédelmi típusú ügyet zárt le, amelyből 52 alkalommal törvénysértés megállapítására került sor, 4 esetben kötelezettségvállalás történt az eljárás alá vontak részéről, míg a fennmaradó öt eljárás vonatkozásában vizsgálói szakaszban zárult le az eljárás. A fogyasztóvédelmi típusú ügyekben a GVH összesen 587,4 millió Ft bírságot szabott ki.

Fogyasztóvédelmi ügyekben kiszabott bírság (Mft) 2009-2013

2013-ban is a fogyasztói csoportok szervezőinek tevékenységére vonatkozóan érkezett a legtöbb panasz, amelyek megtévesztő hirdetéseinek vizsgálatára több versenyfelügyeleti eljárást is indított a GVH. Bár 2012. január 1-jétől új fogyasztói csoport nem hozható létre, azonban a már meglévő csoportok továbbra is megtévesztő kereskedelmi gyakorlatot alkalmaztak. Jelentős számú panasz érkezett 2013-ban a nagyáruházak tevékenységével kapcsolatban, gyógyhatás vagy egészségre gyakorolt hatás megtévesztő állítása tárgyában, valamint a számlának álcázott szerződési ajánlattételek vonatkozásában.

A GVH versenyfelügyeleti eljárásainak tárgyát továbbra is jelentős számban a különböző termékek és szolgáltatások népszerűsítésére használt, gyógyhatásra utaló vagy egészséggel kapcsolatban tett reklámállítások képezik. E mellett a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatos eljárások döntően a pénzügyi szolgáltatásokat, az élelmiszerpiacot, az infokommunikációs szektort, a számlának álcázott szerződéskötési ajánlatokat, az energiaszektor, a szolgáltatásnyújtás egyes területeit érintették.

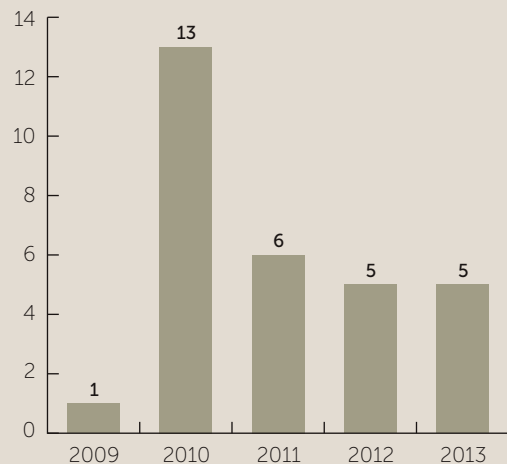
A gyógyhatást állító reklámokra a fogyasztók különösen érzékenyek, hiszen az egészségügyi problémával küszködőket elsősorban a gyógyulási vágyuk determinálja, és ezt hajlamosak a döntéshozatalnál minden egyéb tényező mérlegelése elé helyezni. Számos esetben az egészségi állapotot pozitívan befolyásoló ígéretek értékeléséhez szükséges speciális szakértelem hiánya is

megnehezíti a döntéshozatalt a fogyasztó számára. A gyógyhatásra vonatkozó állítások esetében a fogyasztói célcsoport tagjaitól – ingerekre vonatkozó érzékenységükből származó – helyzetüknél, kiszolgáltatottságuknál fogva alacsonyabb észszerűségi szint várható el, mint egy átlagfogyasztótól, így ezen a területen különös jelentősége van a tényszerű, túlzásokat nélkülöző tájékoztatásnak, amely követelmény érvényesítésére a GVH versenyfelügyeleti eljárások alkalmával kiemelt figyelmet fordít.

1.3. Erőfölénnyel való visszaélés

2013-ban a GVH 5 ügyben indított eljárást erőfölénnyel való visszaélés miatt és ugyanennyi ügyet zárt le. A befejezett ügyek tekintetében egy esetben történt jogsértés megállapítása, egy esetben kötelezettségvállalás elfogadására, míg két esetben az eljárás megszüntetésre került sor, illetve egy ízben vizsgálói zárás történt.

Erőfölénnyel való visszaéléssel kapcsolatos ügyekben meghozott döntések (2009-2013)

Az utóbbi években egyre több helyi közszolgáltatás került szabályozásra, feltehetőleg a problémákra adott helyi szintű megoldások sokszínűsége miatt is. Mindezek mellett a Gazdasági Versenyhivatal 2013-ban prioritásként kezelte a helyi piacok hatékony működésének elősegítését, és a szabályozást kiegészítő módon igyekezett fellépni azon kérdésekben, ahol a szabályozás kellő mozgásteret hagyott a versenyjogi fellépésre. Ezen céllal is összefüggésben hozható egy regionális víziközmű vállalkozással szemben indult Vj-43/2012 számú versenyfelügyeleti eljárásban a GVH megállapította, hogy az eljárás alá

vont visszaélt a gazdasági erőfölényével, amikor 2011. március 1. és 2011. december 31. között túlzottan magas díjat alkalmazott a mellékvízmérők zárral ellátásáért olyan esetekben, amikor a mellékvízmérőket más vállalkozás szerelte fel vagy cserélte ki.

Erőfölény az adott vállalkozás olyan helyzete, amely lehetővé teszi a vállalkozás számára, hogy az adott piacon a hatásos piaci versenyt akadályozza, azáltal, hogy módjában áll a többi versenytárstól, az üzletfelektől és végső soron a fogyasztóktól függetlenül viselkedni piaci magatartásának alakítása, üzleti döntéseinek meghozatala során.

Megismételt eljárásban ismét¹ kötelezettségvállalással zárult az két hitelintézettel szemben indult Vj-16/2011. számú eljárás. Az ügy tárgya az egyik eljárás alá vont azon magatartása volt, mellyel a szerződéskötéskor 0%-os **elő- és végtörlesztési díjjal**² értékesített lakáscélú jelzáloghitel termékek esetében, a díjakat egyoldalú szerződésmódosítással több lépcsőben 3,6%-ra megemelte. A GVH az eljárást az eljárás alá vont vállalkozás által tett kötelezettségvállalásokra tekintettel megszüntette.

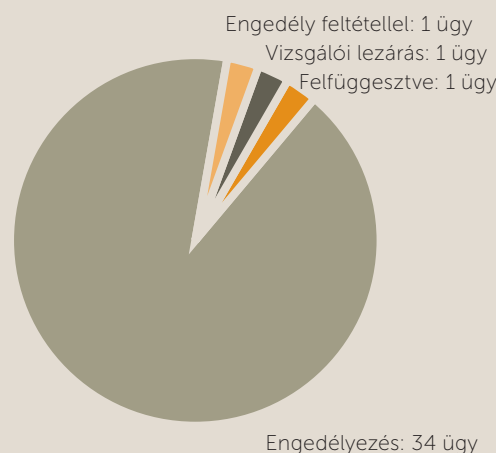
1.4. Az összefonódások ellenőrzése (fúziókontroll)

2013. során összesen 37 fúziós ügyben hozott döntést, melyből 30 kérelem egyszerűsített eljárás (egy fázisú) keretében került elbírálásra, melyek közül 8 esetben indokolás nélküli döntés meghozatalára is lehetőség nyílt. Teljeskörű (két fázisú) eljárás lefolytatására 5 esetben volt szükség, amelyek közül egy összefonódás kapcsán került sor kötelezettség előírására. Összefonódással kapcsolatos kérelem késedelmes benyújtása miatt egy alkalommal került sor jogsértés megállapítására és 1.050.000,- Ft összegű bírság kiszabására.

1 Előzmény eljárás: Vj-22/2008, mely eljárást lezáró végzéssel szembeni felülvizsgálati eljárásban a bíróság új eljárás lefolytatására kötelezte a Gazdasági Versenyhivatalt.

2 Elő-, végtörlesztési díj: a futamidő lejáratát megelőzően a hitel részleges vagy teljes visszafizetése esetén alkalmazott díj.

Fúziós kérelmek megoszlása 2013-ban

Az egyszerűsített eljárásokban a tisztességtelen piaci magtartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) által előírt 45 napos eljárási határidőnél minden esetben rövidebb idő alatt, átlagosan 27 nap alatt született meg a GVH döntése. A kérelem beérkezésétől, az eljárási határidőbe be nem számító időszakokat is tekintve átlagosan 45 nap elintézési idő alatt folyt le a GVH eljárása. Az egyszerűsített (indokolás nélküli) döntéssel megadott engedélyek átlagos elintézési ideje 21 nap volt, a kérelem beérkezésétől számítva 34 nap. Az összetett, jellemzően versenytársak és további piaci szereplők megkeresését is igénylő teljeskörű eljárások átlagosan 85 nap alatt zárultak le, ez esetben a kérelem beérkezésétől számítva 104 nap.

A GVH által elbírált összefonódások 2013-ban több iparágat érintettek. Ezek közül kiemelendők a 2012-ben megkezdődött kiskereskedelmi üzletek közötti tranzakciók, melyek 2013 első felében is folytatódtak, így a tavaly lezárt ügyek közel harmada, 11 ügy ide sorolható. A hazai könyvkereskedelemben létrejött koncentráció vizsgálata szintén kiemelt jelentőségű volt, amely egy teljes körű eljárásban vizsgált tranzakciót jelentett, egyúttal az egyetlen 2013. évi beavatkozást hozta. Emellett 2013. legjelentősebb tranzakciói az energiapiacra zajlottak. Összesen 4 fúziós ügy foglalkozott az energiapiacokkal, amelyek közül az MVM/E.ON akvizíció érdemel külön említést. Az állami tranzakciók 2012-ben a fúziós eljárások ötödét adták (35 ügyből 7), 2013-ban 37-ből 5 ügy kapcsolódott állami irányítástervezéshez.

1.5. A Bírósági felülvizsgálat tapasztalatai számokban

2013. január 1-jétől az eljárás első fokon a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon, másodfokon pedig a Fővárosi Törvényszék előtt folyik. A Fővárosi Törvényszék jogerős ítéletével szemben – meghatározott feltételek teljesülése esetén – felülvizsgálati kérelemmel lehet élni a Kúriánál.

A jogsértést megállapító határozatok megtámadási aránya nem változott 2013-ban sem, a korábbi évekhez hasonlóan a jogsértést megállapító határozatoknak összességében mintegy felét támadták meg. Míg a versenyt korlátozó megállapodást megállapító határozatok esetében egy kivétellel mindegyikkel szemben keresetet nyújtottak be a marasztalt vállalkozások, a 61 fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértését megállapító határozat kevesebb, mint felével, 19-cel szemben kezdeményeztek jogorvoslatot.³

A GVH határozatainak felülvizsgálatát keresettel lehet kérni a bíróságtól. A közigazgatási perben a bíróság a GVH határozatát helyben hagyhatja, megváltoztathatja, a határozatot hatályon kívül helyezheti, valamint ez utóbbi esetben új eljárás lefolytatására kötelezheti a GVH-t.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013-ban 27 esetben hozott felülvizsgálati kapcsolást, amelyek közül 8 esetben zárult le jogerősen a per, amelyek során a bíróság mindegyik esetben – a bírság összegére is kiterjedően – helybenhagyta a GVH határozatát.

A Fővárosi Törvényszék 11 döntést hozott az elmúlt évben. 8 esetben teljes egészében helyben hagyta a GVH határozatát. Egy tisztességtelen kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatos ügyben (Vj-75/2010.) teljes egészében, egy erőfölényes ügyben (Vj-121/2009.) pedig a bírság tekintetében utasította új eljárásra a GVH-t a másodfokú bíróság, végül egy esetben (Vj-129/2009.) helybenhagyta a Fővárosi Törvényszék a bírságot kisebb mértékben csökkentő első fokú ítéletet.

A Kúria 2013-ban tíz felülvizsgálati kérelem tárgyában döntött. Négy esetben fenntartotta hatályban a – keresetet elutasító – jogerős ítéletet (Vj-40/2010., Vj-89/2003., Vj-116/2009., és Vj-145/2007.). Egy ügyben a GVH nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyet a Kúria alaposnak tartott, és – az első és másodfokú bíróságok álláspontjával egyet nem értve – rögzítette ítéletében, hogy a GVH jogszerű határozatot hozott. A Kúria négy esetben (Vj-102/2004., Vj-112/2006., Vj-162/2004., Vj-51/2005.) hozott olyan ítéletet, mely elfogadta az alsóbb fokon eljáró bíróságok kisebb mértékű bírságcsökkentését, illetve egy esetben GVH határozatát kisebb mértékben hatályon kívül helyező ítéletét.

1.6. A GVH követeléseinek érvényesítése

A GVH által kiszabott bírságösszeg megfizetése a határozat meghozatalát követően 30 napon belül esedékes, és teljesítési határidő lejárta után az eljárás alá vont késelemben esik, amennyiben nem kérelmezi a bírság végrehajtásának felfüggesztését az illetékes bíróságtól. A be nem fizetett bírságösszeget – mely adók módjára behajtható köztartozásnak minősül – a Hivatal az adóhatóság útján, bírósági végrehajtással hajtja be. Általánosságban megjegyezhető, hogy a követelések érvényesítésére leginkább a bírósági végrehajtási eljárás során mutatkozik reális esély.

A 2013-ban kiszabott 11.177.425.000,- Ft versenyfelügyeleti bírságösszegeből 9.259.638.800,- Ft került befizetésre. 2013. évben önkéntes teljesítés, illetve végrehajtás útján összesen befolyt bírságösszeg 16.390.372.448,- Ft. A 2013. december 31-ei állapotok szerint a GVH-nak 34 ügyben 40 eljárás alá vonttal szemben volt kintlévősége, amellyel kapcsolatban végrehajtási eljárás volt folyamatban. 2013-ban nyolc végrehajtási eljárásban került sor ideiglenes biztosítási intézkedés elrendelésére. A GVH számára kiemelt fontosságú, hogy a kiszabott bírságösszeg minden esetben befolyjon, ennek megfelelően fellép minden rendelkezésre álló jogi eszközzel, vagy ha a végrehajtás eredménytelen, akkor felszámolási eljárást kezdeményez.

1.7. A GVH tevékenységének társadalmi haszna

A Gazdasági Versenyhivatal tevékenysége számszerűsíthetően hasznos a gazdaság és a társas-

³ Ezen eljárások tekintetében még nem minden eljárás esetében járt le a jogorvoslatra nyitva álló határidő.

dalom számára. A Hivatal versenyt védő tevékenysége révén a fogyasztóknál anyagi előny jelentkezik. A GVH által 2013. évben elvégzett *konzervatív* hatásbecslés eredménye (ún. *ex ante impact assessment*) azon a feltevésen alapul, hogy a GVH közbelépése nélkül – vagyis a jogsértő magatartások folytatódása, illetve a verseny jelentős csökkenéséhez vezető fúziók megvalósulása esetén – az érintett termékek és szolgáltatások drágábbak lettek volna. A GVH társadalmi haszna tehát pénzben is megragadható.

A hatásbecslés számszerűsítéséhez a GVH az élenjáró külföldi versenyhatóságok által kifejlesztett és használt módszereket vette át. A konzervatív megközelítés kiindulópontja, hogy az erősebb verseny általában alacsonyabb árakat eredményez, és ezért a versenyt indokolatlanul korlátozó magatartások, valamint a verseny csökkenéséhez vezető fúziók következtében a fogyasztók magasabb árakkal szembesülnek, ami számukra veszteséget okoz. Ha azonban a GVH közbelépése megghiúsítja az ilyen magatartásokat és fúziókat, akkor az említett káros hatás (a továbbiakban már) nem je-

lentkezik. A GVH tevékenységéből származó haszon így azonos a megelőzött káros hatás mértékével, ahhoz képest, mintha a GVH nem létezne.

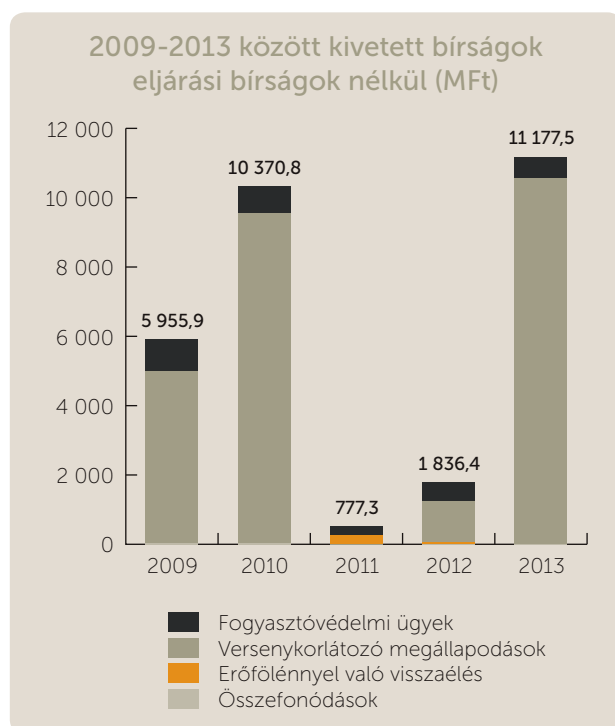
A hatáselemzés számítás módját a Magyar Tudományos Akadémia KRTK Közgazdaság-tudományi Intézet munkatársai auditálták és megállapították, hogy a GVH számításai megfelelnek a legjobb nemzetközi gyakorlatnak.

A fogyasztók legalább 58 milliárd forintot takarítottak meg a GVH működésének köszönhetően a 2008-2012 közötti időszakban folytatott tevékenysége nyomán. A összegszerűen számszerűsített közvetlen haszon ráadásul nem tartalmazza – többek között – a fogyasztóvédelmi eljárásokból származó hasznot, vagy az elrettentés hatását, és az olyan szélesebb értelemben vett előnyöket sem, mint a versenyversenyképességet fokozó hatása. A tényleges haszon tehát meghaladja a fentiekben kimutatottat, akár annak többszöröse is lehet.

2. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A következőkben a Gazdasági Versenyhivatal 2013. évre vonatkozó főbb adatainak bemutatása után ugyanezen időszak tekintetében a legfontosabb fejlemények kerülnek bemutatásra.

A GVH működésének eredményességét nem csak a kiszabott büntetés mértéke jellemzi, hiszen a Hivatal alapvető feladata a tisztességes piaci verseny fenntartásához fűződő közérdek fenntartása és a jogkövető magatartás kikényszerítése. Mindemellett a versenyhivatalok aktivitásának egyik fontos mérőszáma a versenyfelügyeleti eljárások során kiszabott bírság összege. Az elmúlt évben a Hivatal története során az eddigi legmagasabb összeget, **összesen 11.177.425.000,- Ft bírságot szabott ki az érintett vállalkozásokra.**

2.1. A jogalkalmazás kiszámíthatóságát elősegítő intézkedések

A Gazdasági Versenyhivatal számára kiemelt fontosságú szempont, hogy a piaci szereplők számára elősegítse a kiszámíthatóságot, illetve a jogkövető magatartást a rendelkezésre álló eszközökkel. 2013 novemberében az Országgyűlés elfogadta a Tpv-t. átfogó módosítását, amelynek célja korszerűbb, az uniós jogfejlődés követését is szolgáló versenyjogi rendelkezések beépítése. A törvénymódosítás

A GVH 2013-ban kezdeményezte a Tpv-t. módosításának előkészítését a KIM-nél. Az Országgyűlés a 2013. november 18-i ülésnapján fogadta el a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény módosításáról szóló 2013. évi CCI. törvényt. A módosítás a jogalkalmazást segítő kisebb jelentőségű változtatások mellett pontosította a fúziós eljárás szabályait, a köztisztviselők jogállásáról szóló törvényre tekintettel átalakította a GVH köztisztviselőire vonatkozó speciális szabályozást, valamint átfogóan módosította az adatkezelés és iratbetekintés rendszerét.

2014. év folyamán lépett hatályba. Ennek keretében a vállalkozások összefonódásának ellenőrzésében a módosítás egyebek mellett egyértelműsíti az engedélyezési eljárást, csökkenti az ügyintézési határidőt. Pontosítást nyernek a védelmet élvező adatok, az iratbetekintés speciális szabályai. Egyszerűbbé válik a jogalkalmazás a gazdasági reklámtevékenységet, valamint az összehasonlító reklám tilalmát illetően, átláthatóbbá válnak az eljárési szabályok. Új elemként jelenik meg, hogy a Hivatal felügyeleti tevékenysége körében kötelező adatszolgáltatással nem járó piacelemzést folytathat le, illetve törvény megteremti az Európai Bizottság és számos más tagállami versenyhatóság által, az eljárás lezárásának gyorsítása és egyszerűsítése céljából már sikerrel alkalmazott speciális egyezségi eljárás (settlement) hazai alkalmazásának lehetőségét.

A kiszámítható jogalkalmazás elősegítése érdekében 2013-ban több közleményt, tájékoztatót, illetve útmutatót adott ki a GVH.

2013-ban két közlemény került kibocsátásra. Egyfelől a GVH elnökének és a GVH Versenytanácsa elnökének 1/2013. közleménye az egyszerűsített és teljes körű eljárásban engedélyezhető összefonódások megkülönböztetésének szempontjairól szóló 3/2009. számú közlemény módosításáról, valamint a 2/2013. közlemény az összefonódás engedélyezése iránti eljárásokban az indokolást és jogorvoslatról való tájékoztatást nem tartalmazó ún. egyszerűsített döntés alkalmazásáról.

2013. év folyamán került kibocsátásra a „Tájékoztató az összefonódások vizsgálatával foglalkozó eljárásokhoz kapcsolódó előzetes egyeztetésekről”. A tájékoztató az összefonódások engedélyezésére

irányuló eljárásokhoz kapcsolódó, az eljárás kérelemmel történő kezdeményezését megelőző, előzetes informális egyeztetésekkel kapcsolatos GVH gyakorlatot ismerteti annak érdekében, hogy a felek és képviselőik számára megkönnyítse azok rendeltetésszerű igénybevételét. A tájékoztató a GVH-ban kialakult legjobb gyakorlatok összegzésével biztosítja az előzetes egyeztetésekkel (prenotifikációs eljárással) kapcsolatos átláthatóságot, a gyakorlat jobb megismerését és megértését.

2013. július 11. napján bocsátotta ki a GVH elnöke Tpv. 78/A. és 78/B. §-a szerinti engedékenységi szabályok alkalmazásáról szóló tájékoztatót, amellyel egy időben megfelelően módosult az engedékenységi űrlap. E két dokumentum bővebb felvilágosítást ad a kartellező vállalkozásoknak arról, hogy milyen módon, milyen eljárás keretében lehet igénybe venni a versenytörvényben szabályozott engedékenységi politika által nyújtott lehetőségeket, illetve bővebb felvilágosítást ad arról, hogy a bírság alóli mentességre és csökkentésre irányuló kérelmek esetén a vállalkozások mennyi időn belül számíthatnak kérelmük elbírálására, tekintettel arra, hogy az egyes kérelmetípusok esetén a döntés meghozatalához szükséges idő jelentősen eltérhet a kérelmek jellegénél fogva. Az engedékenységi tájékoztató és űrlap módosítása az új engedékenységi rendszerrel kapcsolatos gyakorlati tapasztalatok és a GVH szervezeti átalakítása miatt vált szükségessé. Az engedékenységi politikáról általános tájékoztatást a Felderítő Iroda nyújt, és az engedékenységi kérelmeket szintén ez az iroda fogadja be.

A **közlemények** jogszabályi kötelező erővel nem rendelkeznek; funkciójuk annak bemutatása, hogy a jogalkalmazó milyen tartalommal tölti meg egy adott jogszabály rendelkezéseit, összefoglalva a múltban kialakult, illetve a jövőben követni kívánt jogalkalmazási gyakorlatot.

A **tájékoztatók** a Gazdasági Versenyhivatal hatósági eljárásának nem minősülő azon jogalkalmazási gyakorlatairól nyújtanak információt az érdekeltek számára, amelyek nem érik el a közlemény közzétételéhez szükséges kiforrott tapasztalatokat és feltételeket.

Az **útmutatók** a közleménynek vagy tájékoztatónak nem minősülő eljárási segédanyagok az érdekeltek számára.

Tájékoztató jelent meg továbbá a 2013. évben a Versenytanács tárgyalásairól is a Hivatal honlapján, amely általában mutatja be a versenytanács tárgyalás célját, szerepét és lebonyolításának körülményeit a jogalkalmazók számára.

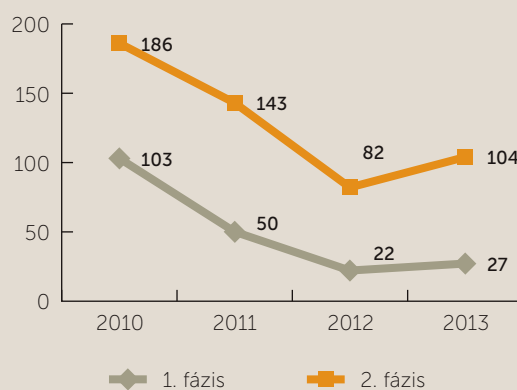
2013-ben felülvizsgálatra került az üzleti titokra, illetve magántitokra vonatkozó nyilatkozatokról és a titokmentes iratok benyújtására vonatkozó tájékoztató.

A Hivatal a honlapján közzéteszi a Versenytanács Tpv.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntéseit, amelynek célja kifejezetten a jogkövető magatartás előmozdítása, illetve a Versenytanács gyakorlatának a megismertetése és rendszerezett formában történő publikálása a jogalkalmazó közösség számára.

2.2. Gyorsabb, hatékonyabb ügyintézés a fúziós eljárások során

A Hivatalban bevezetett szervezeti átalakítások révén az összefonódások ellenőrzésével kapcsolatos eljárások ügyintézési ideje szignifikáns csökkenést mutat az elmúlt négy év távlatában, amely a 2012-es rekordévet követően némi emelkedés után a jelenlegi szinten stabilizálódhat. A piaci szereplők számára alapvető érdek, hogy az összefonódásokkal kapcsolatos bizonytalan jogi helyzet minél rövidebb ideig maradjon fent, hiszen az ilyen kockázattal járó tényezők kedvezőtlenek az üzleti környezet szempontjából. Mindezen körülmények arra vezették a Hivatalt, hogy – az egyéb eljárási határidők csökkentésével párhuzamosan – a fúziós eljárások határidejét is érdemben

Kérelem beadása és a VT határozat között eltelt napok száma

csökkentse. 2013-ban az egyszerűsített (egyfázisú) eljárás esetén a kérelem benyújtásától a Versenytanács határozata között átlagosan 27 nap telt el, míg a teljeskörű (kétfázisú) eljárásban ugyanez a határidő 104 nap volt.

A 2013-as évben a GVH fúziós eljárásait illetően jelentős fejlődés volt tapasztalható több területen is. Egyrészt folytatódott a fúziós kérelmekkel és azok elbírálásával kapcsolatos dokumentumok (közlemény, tájékoztató, úrlap, útmutató stb.) az eljárás hatékonyságának, transzparenciájának és ügyfélbarátságának növelését célzó felülvizsgálata. Másrészt a fúziós ügyekben is lényeges jogalkalmazási gyakorlat tekintetében számos és fontos (a jövőbeni gyakorlatot is befolyásoló) fejleményt hozott a 2013. év, amelyeket jelen beszámoló 11. fejezetében tárgyalunk részletesebben.

A fúziós rezsim hatékonyságának előmozdítása érdekében tett erőfeszítéseket visszaigazolja a nemzetközi összehasonlításban is kimutatható előrelépés. A stockholmi székhelyű Center for European Law and Economics által évente publikált Global Merger Control Index legújabb kimutatása szerint GVH fúziós eljárási rendje az európai uniós tagállamok összevetésében – amely rangsorban a Hivatal teljesítményét 2010-ben még a 11. helyre értékelték – a második helyen szerepel. Az értékelés alapjául 16 különböző szempont szolgál, amelyek közül kiemelkedően magas pontszámmal szerepel a magyar értékelésben a pontosság, az átláthatóság, az időbeliség, a rugalmasság, a transzparencia és a bizalmi index.

2.3. Kötelezettségvállalások gyakorlata

2013-ban összesen 5 eljárás került kötelezettségvállalással lezárásra. Előzményként megemlítenőd, hogy 2012. szeptember 18-án kelt a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 3/2012. számú közleménye, amely a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése tárgyában indult eljárásokban tett kötelezettségvállalásról szól. A közlemény azokat a szempontokat részletezi, amelyek alapján a GVH megítéli a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény megsértése tárgyában indult eljárásban benyújtott kötelezettségvállalási nyilatkozatokat.

A GVH-nak a kötelezettségvállalást elfogadó, annak alapján kötelezettséget előíró végzése nem állapítja meg sem a törvénysértés megvalósulását, sem annak hiányát. E végzések funkciója, az eljárás alá vont vállalkozás magatartásának a jogszabályokkal való teljes megfelelést biztosító korrekciója, ily módon a közérdek érvényesítése mellett az eljárás alá vont vállalkozás, valamint a versenytársak és más piaci szereplők magatartását is orientálják, számukra iránymutatást nyújtsanak, miközben a tényállás teljes tisztázásának és jogi értékelésének elmaradása révén jogalkalmazási költség és idő takarítható meg, lehetővé téve a GVH rendelkezésére álló erőforrások minél hatékonyabb felhasználását, az eljárások meggyorsítását.

A közlemény hatása a gyakorlatban is megmutatik, ugyanis a kötelezettségvállalási nyilatkozatok száma, az induló eljárásokhoz viszonyított aránya folyamatosan emelkedik, tendenciává vált a kötelezettségvállalási nyilatkozatok benyújtása az eljárás alá vont vállalkozások részéről. Az eljárás alá vontak a 2013-ban lezárt fogyasztóvédelmi témájú 61 eljárás közül 19 esetben nyújtottak be kötelezettségvállalási nyilatkozatot.

EDUKÁCIÓS KAMPÁNY – VERSENYKULTÚRA FEJLESZTÉS – KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁS

A Vj-75/2012. számú ügyben a gyógyszergyártó vállalkozás vállalta, hogy edukációs kampányt szervez és finanszíroz a végzésben rögzített tartalommal és módon, továbbá megtéríti a fogyasztóknak a versenyfelügyeleti eljárásban érintett időszakban vásárolt termék ténylegesen alkalmazott fogyasztói árának a hirdetésekben megjelenő ajánlott fogyasztói árat meghaladó részét.

A benyújtott 19 kötelezettségvállalási nyilatkozatból 4 esetben került sor a nyilatkozatok elfogadására (a 2012-ben lezárt ügyek közül mindössze 2 esetben). 15 esetben a Versenytanács úgy döntött, hogy elutasítja a kötelezettségvállalás elfogadására irányuló kérelmet tekintettel arra, hogy a kötelezettségvállalási nyilatkozat elfogadása mellett és ellen szóló érveket mérlegelve az elutasítás szolgálja inkább az adott piac érdekeit. A kötelezettségvállalás elfogadására irányuló kérelem el-

utasítására sor került olyan indokból is, hogy a nyilatkozat tartalma nem volt érdeminek tekinthető (erre a Versenytanács a Vj-56/2010. számú döntésében külön ki is tért).

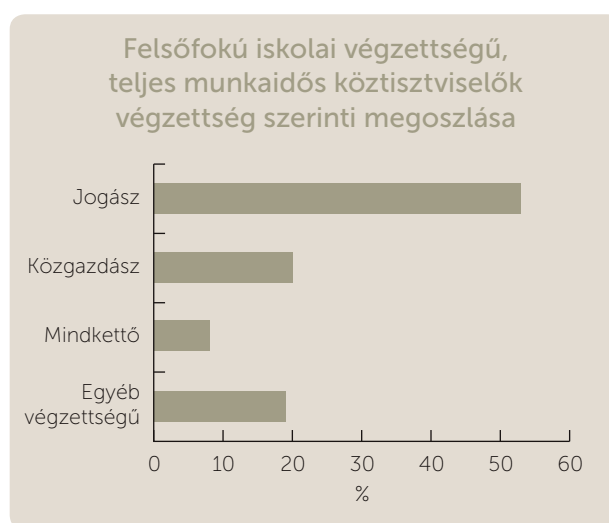
A Vj-108/2012. számú ügyben azt követően szüntette meg a Versenytanács az eljárást, hogy a földgázszolgáltató vállalkozás vállalta, hatályban tartja azt a Management System Guideline elnevezésű dokumentumot, amely tartalmazta többek között a tisztességes kereskedelmi gyakorlatra és kommunikációra, illetve a megtévesztő és agresszív kereskedelmi gyakorlatok elkerülésére vonatkozó szabályokat és alapelveket. A Vj-18/2013. számú ügyben a Versenytanács egyebek között arra kötelezte az étrend-kiegészítőket forgalmazó vállalkozást, hogy tegye közzé és a meghatározott időpontig tartsa fenn honlapjának főoldalán a végzésben meghatározott tájékoztatást, illetve honlapján tájékoztató anyagot tegyen közzé. A Vj-45/2013. számú eljárásban a Versenytanács, a versenyfelügyeleti eljárás egyidejű megszüntetésével, kötelezte az eljárás alá vont szakmai kamarát az általa tett vállalások teljesítésére, azaz helyesbítő levél küldésére, illetve, hogy tartózkodik kifogásolható tájékoztatások közzétételétől.

Megismételt eljárásban ismét⁴ kötelezettségvállalással zárult két hitelintézettel szemben indult erőfölénnyel való visszaélés miatt indult – korábban már említett – Vj-16/2011. számú eljárás is.

2.4. Szervezetfejlesztés, humánerőforrás-gazdálkodás és informatikai fejlesztések

A GVH felső vezetése a belső kontroll standardok érvényesülésének, módszeres ellenőrzésének eredményeképpen célul tűzte ki a munkafolyamatokban gondolkodó szemléletmód fokozatos elmélyítését a szervezet működésében, irányításában. Ennek érdekében a korábbi szervezetfejlesztési lépések eredményeit felhasználva döntés született a szervezetmenedzsment működésének és a belső kontrollrendszer továbbfejlesztéséről. Fejlesztési terv és szakmai program készült annak érdekében, hogy a GVH menedzsmentrendszere ún. „zárt irányítási kört” képezzen: ennek szemé-

lyi, módszertani, tudásbeli alapfeltételeit csoportmunkára épülő szervezetfejlesztési projekt keretében kívánta a Hivatal megteremteni, ami nélkül az intézményi működés színvonala – ezen belül az alapműködés és a feltétel-biztosítás szervezése szabályozása, kontrollja, fejlesztése – eredményessége, hatékonysága és gazdaságossága, minősége jelentős mértékben már nem fokozható. A program megvalósításához az ÁROP-1-2. 18/A-2013. „Szervezetfejlesztési program államigazgatási szervek számára” című pályázaton uniós forrást is sikerült elnyerni, a projekt megvalósításának határideje 2014. június 30.

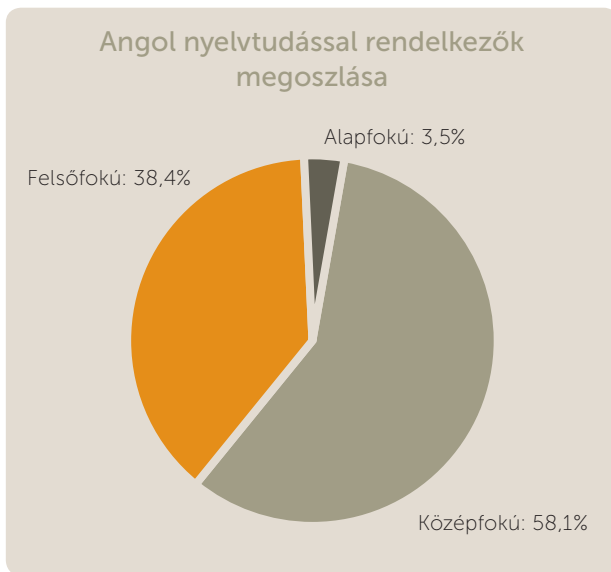
A GVH munkatársainak 90%-a felsőfokú iskolai végzettséggel. Többségük (53%) jogász, 20% közgazdász végzettségű. A kettő vagy több diplomával rendelkezők aránya a létszámon belül 8%-os.

A munkatársak 90% rendelkezik valamilyen idegennyelv-ismerettel. A nyelvtudással rendelkező munkatársak 43%-a kettő vagy több idegen nyelven is beszél. Angol nyelven beszél a munkatársak több mint fele (53%-a), egyharmaduk felsőfokú angol nyelvtudással rendelkezik.

A tárgyévi fluktuációs ráta (az a százalék, amely megmutatja, hogy egy adott időszakban a szervezet átlagos állományi létszámának hány százalékát adják a szervezettől kilépők) a 2012. évhez képest (16%) jelentősen csökkent, a tárgyévben összesen 7,4 %-os volt.

A jól képzett munkaerő utánpótlásának biztosítása elengedhetetlen a GVH hosszú távú stabil működéséhez. A GVH elkötelezett a versenyjog és a Hivatal tevékenysége iránt érdeklődő hallgatók

⁴ Előzmény eljárás: Vj-22/2008, mely eljárást lezáró végzésel szembeni felülvizsgálati eljárásban a bíróság új eljárás lefolytatására kötelezte a Gazdasági Versenyhivatalt.

szakmai gyakorlati képzésében. Ennek megfelelően 2013-ban is több felsőoktatási intézménytől (ELTE, PPKE, KGRE, BGF) fogadtunk hallgatókat (15 főt), valamint folytattuk ösztöndíjas foglalkoztatási programunkat is (2 fő új ösztöndíjas felvétele). A GVH kiállítóként részt vett az ELTE és a BCE tavaszi állásbörzéin, ahol a versenyjog iránt érdeklődő fiatalok nagy számban keresték fel a Hivatal standját és adták le önéletrajzaikat. Remélhetőleg elsősorban közülük kerülnek majd ki a jövő „vizsgálói”.

A kiszámítható előmeneteli rendszer és a teljesítményelv együttes érvényesítését szolgáló előmeneteli- és illetményrendszert tartalmazó jogszabályi javaslatot a Közigazgatási és Igazságügyi Miniszter által Országgyűlés elé terjesztett Tpv. módosítási javaslat (T/12790.) tartalmazta, amely elfogadását követően a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény, valamint a Gazdasági Versenyhivatal eljárásaival összefüggő egyes törvényi rendelkezések módosításáról szóló 2013. évi CCI. törvényben jelent meg. A személyi jellegű módosítások 2014. január 1-jével hatályba léptek.

A 2012. évben a hivatal hardveres és szoftveres informatikai környezete jelentősen megújult, az új hálózati infrastruktúrát 2012. októberében vettük át éles üzemben. Ehhez a jelentős fejlesztéshez kapcsolódóan a 2013. évben valamennyi munkatárs számára az Office2010 irodai alkalmazáshoz kapcsolódóan lebonyolítottuk a felhasználói képzéseket, mely magában foglalta

a Word, Excel, Outlook, valamint a PowerPoint alkalmazás és prezentációs készség oktatását is. Az új infrastruktúra előnyeinek felhasználói szintű maximális kihasználása, a munkavégzés hatékonyságának – e körben elsősorban a gyorsaság értendő – javítása érdekében valamennyi munkatársunk számára új, magas technikai színvonalú munkaállomások kerültek beszerzésre és üzembe állításra.

A Hivatal egy 2013. évben kiírt pályázat eredményeként új arculatot kapott, mely szimbolizálja a GVH szervezeti-, gazdasági szerepvállalását, a tisztességes versenyre való törekvést, mely a gazdasági növekedés egyik alapvető kelléke, ezt az üzenetet közvetítik az arculati színek és az új logo is. Az új embléma pontszerűen, stilizálva jeleníti meg Magyarországot, egyben az ábrán szereplő nyíl utal a gazdasági növekedés ösztönzésére is. Az arculat számos eleme Európa térképén elhelyezve jeleníti meg az emblémát, kifejezve a GVH hazai és uniós versenyhatósági szerepét, emellett utal a GVH más nemzetközi szerepvállalására is.

Az új arculat bevezetésével egyidejűleg, közbeszerzési eljárás keretében a GVH honlapja is megújításra került, mely szerkezetileg, tartalmilag és az arculat tekintetében is egy jelentős változás volt a korábbi honlaphoz képest. Az új portál letisztult, friss megjelenést kapott, amelyet már eltérő képernyőfelbontásokon, valamint mobil-eszközökön is elérhetnek a látogatók a reszponzív oldalkialakításnak köszönhetően.

A kartellfelderítés során használatos forensic-IT rendszerről

Azokat az eljárásokat, amelyek biztosítják egy meghatározott digitális adatról készült másolat hitelességét és sértetlenségét, együttesen forensic-IT eljárásoknak nevezzük, amely egyben a GVH Felderítő Iroda egy speciális szakterülete.

A forensic-IT területhez kapcsolódó eszközök felhasználásával a GVH vizsgálói képesek arra, hogy a helyszíni kutatások során célszámítógépekről, adathordozókról, mobilkészülökekről másolatokat, fizikai másolatokat (forensic image), tükörmásolatokat készítsenek, amelyekben később speciális elemző, szöveg-, és adatbányász szoftverek segítségével bizonyítékokat keresse-

nek. Fontos kitétel, hogy a felhasznált eszközök biztosítsák, hogy a velük készült másolatok és az azokból kinyert bizonyítékok alkalmasak bíróság előtti felhasználásra és a bizonyíték eredetiségének bizonyítására.

A kutatások során változó mennyiségű elektronikus adat másolatát veszi birtokba a GVH, azonban akár néhány száz e-mailből álló postafiókból, akár több száz GB adatot tartalmazó image fájlokról van szó, szükséges olyan célprogramok használata, amelyekkel a vizsgáló könnyen és szisztematikusan tud kereséseket végrehajtani az adathalmazokban. A GVH által használt célprogramok közös jellemzője, hogy átfogó és mély elemzésekre egyaránt alkalmasak, feldolgozzák a rajtaütések során begyűjtött másolt, forensic image fájlkat, tükörmásolatokat, különféle exportálási lehetőséget kínálnak, és természetesen a teljes folyamat forensic alapokon működik, a forrást csak olvassák a programok.

Az IT terület folyamatosan, gyorsan fejlődik, ezért a Felderítő Iroda által használt forensic-IT eszközök és célszoftverek esetében szintén a Hivatal törekszik a folyamatos fejlesztésekre. A GVH munkatársa résztvevője az Európai Bizottság által felállított és finanszírozott ECN Forensic IT Workgroup projectben (jelenleg a munkacsoport vezetőtestületének is tagja), amely munkacsoport egységes az egész EU-ban használható elemző célprogram elkészítésén dolgozik.

Iratírányítási rendszer tekintetében történt fejlesztések

A 2013. éven zajlott az 1997 óta használt ügynyilvántartó rendszer versenyfelügyeleti eljárásokra kialakított moduljának fejlesztése, mely a jogszabályi változások, a felhasználói munkavégzés könnyítése, az adminisztratív terhek mérséklése, továbbá a vezetői információk teljes körű kinyerése céljából vált szükségessé. A tárgyban munkacsoport alakult, mely összeállította az elvárt adattartalom és a statisztikai adatszolgáltatások szakmai tartalmi elemeit, s ezt követően kezdődött meg a szoftver implementálása.

2.5. Intézményközi kapcsolatok

A GVH célkitűzései között rendszeresen szerepel a szakmai kapcsolatok szorosabbá tétele a versenyjoggal és versenypolitikával foglalkozó

tudományos-oktatási élet szereplőivel. Ennek keretében a Hivatal több szervezettel is együttműködési megállapodást kötött 2013-ban, többek között a megfelelés kampány keretében Magyar Versenyjogi Egyesülettel, illetve Magyar Reklámszövetséggel és a Magyar Védjegy Egyesülettel. A GVH fenntartotta hosszú távú együttműködését a Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpontjával.

2013-ban a GVH megújította együttműködési megállapodását a Nemzeti Média és Hírközlési Hatósággal (NMHH), amely együttműködésnek célja, hogy a szervezetek hatékonyabban hangolják össze a médiapiac, az elektronikus hírközlés és a postai szolgáltatások felügyeletét. Az egyezés része az is, hogy az NMHH hozzáférést nyújt a GVH-nak a tévékben, rádiókban első alkalommal megjelenő reklámok adatbázisához.

A fogyasztóvédelem területén a GVH továbbra is tevékenyen működik együtt más hatóságokkal, ezen belül is kiemelten a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatósággal (NFH). A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének Magyar Nemzeti Bankba (MNB) történő integrálását követően az MNB-vel kötött együttműködési megállapodás kiegészítésre került.

A GVH fogyasztóvédelmi munkájában továbbra is nagy súllyal szerepelnek egyes termékek egészségre gyakorolt kedvező hatásairól tett megtevesztő tájékoztatásokkal kapcsolatos versenyfelügyeleti eljárások. Ezen vizsgálatokban kiemelkedő szerepe van az Egészségügyi Engedélyezési és Közigazgatási Hivatallal (EEKH) és az Országos Élelmiszerbiztonsági és Táplálkozástudományi Intézettel (OÉTI) való kapcsolattartásnak, valamint gyógyszerekkel kapcsolatos reklámok vizsgálata esetén a Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet Országos Gyógyszerészeti Intézettel (GYEMSZI-OGYI) történő együttműködésnek.

A GVH 2013-ban aktívan együttműködött a Nemzeti Adó- és Vámhivatallal (NAV) az elektronikus pénztárgépek bevezetésével kapcsolatos kérdésekben. A GVH-hoz érkező megkeresések kapcsán a Hivatal támogatta a rendőrség munkáját.

Kifejezetten a fogyasztók pénzügyi ismereteinek bővítése, jobb tájékozódásuk érdekében a GVH az

MNB-vel (és az MNB feladatátvételét megelőzően a PSZÁF-fel) együttesen tevékenykedik a Pénzügyi Kultúra Munkacsoportban, amely széles körűen elérhető tájékoztató kiadványok megjelenését segíti.

2.6. Nemzetközi kapcsolatok

A GVH nemzetközi kapcsolatait 2013-ban is főként az Európai Unió és a tagállamok versenyhatóságaival, a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD), illetve a Nemzetközi Versenyhálózat (International Competition Network – ICN) keretében folytatott tevékenység, valamint a kétoldalú együttműködések határozták meg. Külön kiemelés érdemel az OECD-GVH Versenyügyi Regionális Oktatási Központ (ROK) tevékenysége.

2013-ban az uniós versenyjog alkalmazásához kapcsolódóan a nemzetközi együttműködés egyik fő iránya továbbra is az operatív, ügyvontatkozású kapcsolattartás bizonyult, amely az EU tagállamok és az Európai Bizottság versenyhatóságai együttműködésének kereteket adó Európai Versenyhatóságok Hálózata (ECN, a továbbiakban: Hálózat) keretében valósult meg. Ez alapvetően a jogalkalmazáshoz kapcsolódó közvetlen kapcsolattartást jelenti, de ezen túlmenően ugyancsak az ECN-hez kötődik a nemzetközi együttműködési tevékenység egy másik jelentős része, nevezetesen az ECN különböző fórumain történő GVH szerepvállalás, amely 2013 során is aktív volt. Ez megnyilvánult abban is, hogy a német Bundeskartellamt és a portugál versenyhivatal mellett a magyar versenyhatóság tölti be a társelnöki funkciót a Hálózat gyakorlati működési tapasztalatainak az elemzéséért felelős „Együttműködési Munkacsoportban”. A GVH aktív szerepet vállalt az ECN fúziós és kartell munkacsoportjaiban, továbbá az ágazat-specifikus témákkal foglalkozó ECN al-munkacsoportokban is. Ez utóbbiak célja, hogy az EU tagállamok versenyhatóságainál az egyes szakterületekért felelős szakértők, vizsgálók személyes, élő kapcsolatot alakítsanak ki egymással, illetve rendszeres találkozókon megvitassák az ágazatra jellemző versenyjogi kérdéseket, megosszák egymással a tapasztalataikat.

A GVH 2013 folyamán is nagy jelentőséget tulajdonított az OECD Versenybizottságában folyó együttműködésnek. A szakmai munkát illetően

a Hivatal az év során három témában készített részanyagot az OECD Versenybizottságának és annak munkacsoportjaiban folytatott versenyjogi kerekasztalvitákhoz. Ezek a hozzájárulások „a kartellek feltárása monitoring eszközökkel”, „a vasúti közlekedés és szállítás versenyvontatkozású kérdései”, valamint a „jogvédelmi intézkedések fúziós ügyekben” témakörökben születtek.

Több mint egy évtizedes gyakorlatra tekint vissza, hogy a GVH gyakornokot küld az OECD Titkárságra vagy Verseny Bizottsághoz. 2013 folyamán is tevékenykedett GHV-s gyakornok az OECD Versenybizottságánál, aki amellet, hogy ezáltal könnyíti a szervezet munkaterheit, a hazatérte után eredményesen tudja majd a GVH-nál folytatott mindennapi munkájában hasznosítani az ott szerzett tapasztalatokat.

Az ICN-nel történő együttműködés kapcsán a GVH az év során több, az ICN különböző munkacsoportjai által kezdeményezett munkában vesz részt, ami főképpen a munkacsoportok által megküldött kérdőívek kitöltésében nyilvánult meg. Ezek közül különösen a bizalmas információk kezelésére vonatkozó szabályozás és gyakorlat feltárására vonatkozó projekt kérdőíve, az állami vállalkozásokkal kapcsolatos versenyjogi szabályok és ezek alkalmazása, továbbá a GVH versenykultúra és versenypártolás terén szerzett tapasztalataira rákérdező kérdőív megválaszolása emelhető ki. A GVH különösen aktív az ICN Kartell Munkacsoportjában, amelynek 2004-2012 között az egyik társelnöki pozícióját is betöltötte. A 2011-ben bevezetett trojka rendszer következtében a GVH 2012-ben átadta e helyét más versenyhatóságnak. Mindazonáltal a GVH továbbra is koordinálja a Kartell Munkacsoport egyik projektjét, az ICN kartell template-k kidolgozását. 2013-ban a GVH elindította a korábban elkészült kartell template-k teljes körű felülvizsgálatát és aktualizálását.

Az ECA (European Competition Authorities) együttműködést illetően említést érdemel, hogy az év során az uniós fúziós áttételek egyeztetésére szolgáló információcsere keretében a GVH munkatársai 162 ECA fúziós tájékoztatót tekintettek át, illetve 5 fúziós ECA tájékoztatót a GVH küldött az együttműködésben részes versenyhatóságok számára.

Mint a Nemzetközi Fogyasztóvédelmi és Felügyeleti Hálózat (ICPEN) tagja a GVH 2013-ban is részt vett a szervezet tevékenységében. A GVH is tagja az Európai Unió által 2006-ban létrehozott, a fogyasztóvédelmi hatóságok együttműködésén alapuló nemzetközi hálózatnak (CPCS). Az egyes versenyfelügyeleti eljárásokban hasznosítható információcsere és a végrehajtási cselekményekben való együttműködés keretében a GVH munkatársai 2013-ban is kértek információt más tagállami

társhatóságoktól, illetve fordultak végrehajtás iránti megkereséssel más tagállamok hatóságaihoz, valamint hasznosították a rendszeren keresztül érkező riasztásokat is.

A GVH az év során a kétoldalú kapcsolattartás keretében a japán és a szlovén versenyhatóság magas rangú munkatársait látta vendégül, egynapos konzultációkra, illetve a GVH munkatársai a svéd versenyhivatalnál tettek látogatást.

3. JAVASLATOK

I.

A GVH javasolja a 12 éven aluli gyermekeknek szóló kereskedelmi gyakorlatok (reklámok) további, jelentősebb korlátozásának vagy teljes tilalmának bevezetését Magyarországon.

A hatályos magyar jogszabályok – így a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (Fttv.) – szerint tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak minősül gyermekkorúak közvetlen felszólítása a reklámozott áru megvételére, illetve igénybevételére vagy arra, hogy győzzék meg szüleiket vagy más felnőttet, hogy vásárolja meg számukra a reklámozott árut.

A pedagógiai, pszichológiai eredmények, ismeretek alapján a gyermekek többségénél csak 6-8 éves korra fejlődik ki az a készség, hogy különbséget tudnak tenni reklám és műsor között. Számos bizonyíték van arra, hogy a legtöbb gyermek csak 8-10 éves korára képes a reklám céljának alapvető értelmezésére, az ennél komplexebb értés pedig csak 12 kor után fejlődik ki. Mindezek alapján a GVH véleménye az, hogy a gyermekeket megcélzó reklám önmagában, közvetlen felszólítás hiányában is tisztességtelen, mert visszaél az életkor kognitív korlátozottságával. Különösen is vitatható, ha a gyerekeknek szóló terméket rajzfilmbe illesztik, illetve, ha a gyermekek közismert gyűjtőszendélyét és kíváncsiságát kapcsolják össze nekik szóló nyereményjátékokkal.

A GVH álláspontja szerint gyermekek felé irányuló marketing kommunikációnak tekinthető minden olyan kereskedelmi gyakorlat, amely akár szándéka, akár hatása szerint kontextusa, csomagolása alapján gyerekeket céloz, illetve kreatív és vizuális technikája színvilágában, nyelvezetében, szereplőit illetően (különösen is pl. rajzfilmfigurák révén), játékos megjelenésében a gyermekek felé irányul. A GVH gyakorlata szerint ugyanis az Fttv.-ben foglalt fent hivatkozott tilalom nem csak akkor valósul meg, ha a reklám kifejezett, verbálisan megjelenített vásárlásra felhívást foglal magában, hanem akkor is, ha egyébként a tartalom vagy a képi megjelenítés motiválhatja arra a kiskorút, hogy a reklámozott árura szert tegyen.

A GVH jogalkalmazási gyakorlatában a gyermekeknek szóló reklámozás jelentős korlátozása vagy teljes tilalma rajzolódik ki. A Hivatal álláspontja szerint hatékonyabban lehetne kezelni, ha a gyermek-reklámok keretrendszere részletesebben vagy amennyiben indokolt, a teljes tilalom kifejezetten megjelenne a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvényben (Grt.) vagy más jogszabályban (pl. médiaszabályozás) és a megsértőkkel szemben a fogyasztóvédelmi hatóság lépne fel a megfelelő intézményi keretek között, ahogyan ez pl. az egyes oktatási intézményeken belüli reklámkorlátok esetében is fennáll.

II.

A GVH javasolja az étrend-kiegészítőknek egészségre, emberi szervezetre gyakorolt hatás tulajdonításának tilalma hatékonyabb érvényesítése érdekében egy előzetes szakmai-intézményi kontroll kialakítását.

A GVH évek óta figyelemmel kíséri az étrend-kiegészítők (illetve általában az élelmiszerek) különböző, elsősorban gyógy- és egészségre való hatásokkal történő reklámozását. Élelmiszerek esetében a gyógyhatás állítások általánosságban tiltottak, az egészségre ható állítások pedig csak a vonatkozó ágazati európai rendeleteknek megfelelően, szűk körben alkalmazhatóak. A GVH olyan gyakorlatot alakított ki, amely mellett rendkívül nehéz az étrend-kiegészítőknek bármilyen (egyébként a vállalkozások által igazolni vélt) egészséghatást tulajdonítva kereskedelmi gyakorlatot folytatni. Kétségtelen, hogy a mögöttes európai szintű ágazati szabályozásnak egyik célja éppen az indokolatlan étrend-kiegészítő forgalom visszaszorítása, illetve a gyakorlatok szigorúbb kontrollja volt, kérdéses viszont, hogy hatékony módja-e a beavatkozásnak a GVH eljárása. A GVH álláspontja szerint eredményesebb lehetne valamilyen előzetes szakmai-intézményi szűrő a kereskedelmi gyakorlatok irányára, tartalmára vonatkozóan is, amely az étrend-kiegészítők esetében fennálló bejelentési kötelezettségen túlmutatna. Az érdemi és előzetes szakmai kontroll vélhetően kedvezőbb lenne a piacra nézve is, versenysemlegesebb helyzetet teremtene, mivel a kínálati jellemzők miatt a GVH nem képes minden potenciálisan jogsértő étrend-kiegészítő reklám esetében versenyfelügyeleti eljárást indítani. Hosszabb távon megfontolandó ezen ügyek fentiek szerinti hatékonyabb kezelése, különös tekintettel arra is, hogy a reklámozással érintett célcsoport egy része sérülékeny.

III.

A GVH javasolja, hogy a versenytárgyaláson elkövetett jogsértés a közbeszerzési eljárásokon való részvétel kötelező kizárását vonja maga után.

A GVH indokoltnak tartja annak megfontolását, hogy a közbeszerzési eljárást megelőzően versenytárgyaláson elkövetett versenykorlátozó magatartás miatt a GVH határozata alapján bírságfizetésre kötelezett vállalkozások – a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (Kbt.) 57. § (1) bekezdés b) pontjában rögzített – kizárásáról kötelező kizárási esetként történő szabályozás kerüljön a Kbt.-ben bevezetésre. Bár a GVH-nak pontos adatai nincsenek arra vonatkozóan, hogy hány ajánlatkérő élt diszkrecionális jogkörben a kizárás lehetőségével, megfontolásra érdemesnek tartjuk a kötelezően alkalmazandó kizáró okként történő meghatározást, mivel a kartellmagatartások egy jelentősebb része büntetőjogilag is fenyegetett (Btk. 420. §), illetve az ilyen szankció jelentős visszatartó ok lehet ezen magatartások visszaszorításával kapcsolatban.

4. 2013. ÉVI ESEMÉNYNAPTÁR

Dátum	Esemény
március 1.	Megújította együttműködési megállapodását a GVH és az NMHH
március 20-21.	A GVH részt vett a Corvinus Egyetem Karrier Expo-n és az ELTE ÁJK Jogász Állásbörzén
április 15.	A hatékonyabb kartellfelderítés miatt megalakult a Felderítő Iroda és a Kartellvizsgálati Csoport
április 30.	Megújult a GVH arculata, melyet sajtótájékoztató keretében mutatott be a Hivatal
július 1.	Új versenytanácsstagot nevezett ki a köztársasági elnök
július 12.	A GVH módosította az engedékenységi tájékoztatót és az engedékenységi űrlapot
július 18.	A piaci versenyről egyeztetett a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal és a GVH vezetője
július 29.	Ágazati vizsgálatot indított a GVH az online szobafoglalások piacán
augusztus 1.	Hatályba léptek a GVH módosított fúziós dokumentumai
szeptember 30.	Együttműködési megállapodást kötött a GVH és a Joint Venture Szövetség a versenyjogi szabályoknak történő megfelelés elősegítése érdekében
november 18.	Elkészült az Állami Számvevőszék a Gazdasági Versenyhivatal működésének és gazdálkodásának ellenőrzéséről szóló jelentéstervezete
december 5.	A GVH szakmai rendezvénye a Verseny Világnapjához kapcsolódva – <i>Milyen szerepe van a versenynek a szegénység csökkentésében? címmel</i>

5. ÁGAZATI TAPASZTALATOK

5.1. Infokommunikációs piacok

A telekommunikációs szektorban 2013-ban a korábbi években is megfigyelt tendenciák folytatódása volt jellemző. Ennek megfelelően a telítettnek tekinthető *mobilhangpiacon* sem az összes előfizető száma, sem a szolgáltatók részesedései nem mutattak érdemi változást az egy évvel korábbi állapothoz képest a NMHH adatai szerint. A virtuális mobilszolgáltatók (mobile virtual network operator, MVNO) megjelenése (pl. Lidl Bluemobile, Tescomobile, MOL Mobile) egyelőre nem járt jelentős piaci átrendeződéssel. Ezek a szolgáltatók ugyan nem rendelkeznek saját tulajdonú mobilhálózatokkal, mégis saját márkanév alatt kínálnak mobilszolgáltatást úgy, hogy a hálózatot egy partnertől bérlik, ezáltal növelik a fogyasztók számára elérhető választékot. A verseny erősödéséhez abban az esetben tudnának nagyobb mértékben hozzájárulni a virtuális szolgáltatók, ha bizonyos hálózati elemekkel (pl. átviteli gerinchálózat) rendelkeznének, és csak a hiányzó eszközöket (pl. adótoronyok) bérelnék más szolgáltatóktól, mert ekkor lehetőségük lenne az eltérő díjszabáson túl, differenciáltabb tartalmú, akár magasabb színvonalú szolgáltatás nyújtására is.

A *mobiliternet*-előfizetők száma egy év alatt kb. 29 %-kal nőtt, azonban az egy előfizetőre jutó átlagos havi adatforgalom 1,08 GB-ról 0,99 GB-ra csökkent. Ennek hátterében az állhat, hogy az új előfizetések túlnyomó része az okostelefonok elterjedéséhez köthető, melyek jellemző felhasználási módjai alacsonyabb adatforgalommal járnak, és ezáltal arányaiban egyre kevesebb a mobilinternetet laptopon vagy asztali számítógépen használó, nagyobb adatforgalmat generáló előfizető.

Az NMHH 2013 szeptemberében a három mobilszolgáltató 900 és 1800 MHz-es frekvenciahasználati jogosultságait egységesen 2022-ig hosszabbította meg és harmonizálta lejáratú idejüket, majd novemberben új pályázatot írt ki a 800, a 900, az 1800, és a 2600 MHz-es, valamint a 26 GHz-es frekvenciasávok nem használt részeinek hasznosítása érdekében. A frekvenciaterületek – eredményüktől függően – jelentős piaci változásokat eredményezhetnek a közeljövőben. A fentiek mellett decemberben a 450 MHz-es frekvenciatartományra is tendert írt ki az NMHH,

amely frekvenciatartományt elnyerő cég kötelezettsége elsősorban a digitális közszolgáltatások fejlesztése lesz.

A *vezetékesinternet*-előfizetések száma mintegy 120 ezer fővel bővült az év során, így az év végére kb. 2,3 millió vezetékes szélessávú internet-előfizetést tartottak nyilván, az előfizetések között jelentősen nőtt a gyorsabb szolgáltatások aránya.

Televíziós előfizetések száma kismértékű növekedés eredményeként 3,4 millióra bővült 2013 végére az NMHH adatai szerint. A digitálistelevízió-előfizetés aránya 63 %-ról 68 %-ra nőtt, ezen belül is a digitális vezetékes szolgáltatások (digitális kábeltelevízió és IPTV) száma nőtt nagyobb arányban. A vezetékek nélküli (jellemzően műholdas) szolgáltatás részaránya változatlan maradt, míg a Mindig TV Extra szolgáltatásának előfizetőszáma másfélszeresére, mintegy 120 ezer főre bővült. Az év végére az analóg kábeltelevízió előfizetők száma 8 %-kal lett kevesebb, részarányuk az összes televízió előfizetőhöz képest pedig 37 %-ról 32 %-ra csökkent.

Az analóg földfelszíni sugárzás lekapcsolása 2013-ban két ütemben történt meg, 2013. július 31-én és 2013. október 31-én. A digitális átállásban felmérések szerint 416 ezer háztartás lehetett közvetlenül érintett, azok a háztartások, amelyekben kizárólag analóg, tető- vagy szobaantennával televízióztak korábban. Az ingyenesen fogható digitális földfelszíni műsorszóró szolgáltatással jelenleg 7 tévé- és 4 rádiócsatorna érhető el (megfelelő tető- vagy szobaantennával), 98 %-os lefedettség mellett. Azon települések esetén, ahol a fenti szolgáltatás nem érhető el, digitális műholdas (szatelit) műsorszórással (ún. DVB-S2) érhetőek el ingyenesen a közszolgálati adások (M1, M2, DunaTV, Duna World).

5.2. Postai piac

A postai piacon az ágazati szabályozás jelentős megváltozása ellenére érdemi piaci átrendeződés nem volt megfigyelhető. 2013. január 1-jén lépett hatályba a postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvény, valamint a szolgáltatás nyújtásának végrehajtásával kapcsolatos részletszabályokat tartalmazó két kormányrendelet,⁵ amelyek

5 335/2012. (XII.4.) Korm. rendelet, illetve 336/2012. (XII.4.) Korm. rendelet.

legfontosabb következménye, hogy a piacnyitási folyamat újabb lépéseként az 50 g alatti levélküldemények piacán megnyílt a verseny lehetősége, és ezzel lényegében valamennyi postai szolgáltatás versenypiacá vált. Az 50 g alatti levélküldemények szegmense ugyan csökkenő méretű, de ezzel együtt is ez a szegmens teszi ki a levélküldeményi forgalom mintegy 60 %-át.

A jogszabályi változás ellenére azonban új belépő nem jelent meg 2013 folyamán sem az 50 g alatti levélküldemények szegmensében, sem a korábbi években megnyitott más egyetemes postai szolgáltatási vagy egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatási piacokon. Utóbbi szolgáltatás megkezdése tekintetében egy vállalkozás nyújtott be engedélykérelmet az NMHH-hoz, az osztrák állami tulajdonban lévő Feibra Kft. kérelmét azonban a hatóság elutasította, miután a cég számviteli eljárásainak nem kellő mértékű áttekinthetőségét állapította meg. Az NMHH adatai alapján az utóbbi években tapasztalható lassú növekedés után jelentősen csökkent az egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatást (pl. futárszolgálat, gyorsposta) nyújtó, illetve a postai közvetítő vállalkozások száma is.

A piacnyitás hatásai tehát a 2013-as év folyamán nem mutatkoztak meg, a korábbi uniós piacnyitások tapasztalatai alapján azonban radikális átrendeződésre valószínűleg hosszabb távon sem lehet számítani. Feltehető, hogy az új piacra lépések esetén is a Magyar Posta hosszabb időre megőrizheti piacvezető pozícióját az egyetemes postai szolgáltatások szegmensében.

5.3. Energiapiacok

A villamosenergia- és földgáz piacok kiskereskedelmi szegmenséről egyaránt elmondható, hogy a piaci verseny intenzitása a keresleti oldali szereplők méretével arányosan nő. Ennek megfelelően a nagyfogyasztókért jellemzően erős verseny zajlik, ugyanakkor a piaci versenyből fakadó előnyök a lakossági fogyasztókhoz az elmúlt években csak mérsékelten jutottak el. A Kormány a – részben a verseny hiányából fakadó – magas energiaárak okozta lakossági problémák megoldására rezsicsökkentési lépésekkel reagált.

A villamosenergia- és földgázpiacokon 2013 folyamán számos strukturális és szabályozási jellegű változás következett be. Strukturális szempontból

a legjelentősebb változás a Magyar Villamos Művek Zrt. (MVM) E.ON Földgáz Trade Földgázkereskedő Zrt. és E.ON Földgáz Storage Földgáztároló Zrt. feletti irányításszerzése volt.⁶ Az MFB Zrt. ezt követően közvetlen egyedüli irányítást szerzett a stratégiai gáztárolásért felelős MMBF Földgáztároló Zrt. felett.⁷ A két tranzakció révén a magyar állam (az MFB és a MNV) tulajdonába kerültek a magyarországi földgáztárolók.

A rezsicsökkentési lépéseket követően az energiaszolgáltatás díjai 2013 novemberére úgy módosultak, hogy – azonos fogyasztási mennyiséget feltételezve – minden lakossági fogyasztónak a 2012. év végi árakhoz képest 20 %-kal kevesebbet kelljen fizetnie. A lakossági földgáz fogyasztók esetében a gázdíj és az alapidíj összességében 20 %-kal csökkent. A villamosenergia-szektorban ennél összetettebb módon valósult meg az árcsökkentés. Egyrészt a lakossági fogyasztók elosztói alapidíja 20 %-kal csökkent. Másrészt a forgalomarányos rendszerhasználati díjak csatlakozástól függően különböző mértékben csökkentek a lakossági fogyasztók számára. Az egyetemes szolgáltatás energiadíja szolgáltatónként és árszábonként szintén különböző mértékben csökkent. Ezeket kiegészítve 2013. november 1-jétől a lakossági fogyasztók mentesültek a számlákon eddig külön feltüntetett pénzeszközök (pl. szénfillér, C tarifa kedvezmény, kapcsolt termelészerkezet-átalakítás támogatása) megfizetése alól.

A villamosenergia-szektorban a lakossági rendszerhasználati díjcsökkenést részben a közép- és nagyfeszültségű fogyasztók díjnövekedése kompenzálta. A külön fizetendő pénzeszközök mértéke 2013 novemberétől ugyancsak jelentősen emelkedett a nem lakossági felhasználók számára. Újraszabályozásra és egységesítésre került az egyetemes szolgáltatók megengedett árrése, valamint a 2013. novemberi rezsicsökkentési hullámban csökkentésre került az MVM által felszámított nagykereskedelmi ár mértéke is. Az egyetemes szolgáltatók beszerzési árait komoly hatást gyakorolt az is, hogy a kötelező átvétel 2013. január 1-jétől nem terheli őket.

6 Az összefonódást a Gazdasági Versenyhivatal a Vj-31/2013. sz. versenyfelügyeleti eljárásban vizsgálta. Az eljárásról részletesebben ld. a II. fejezetben.

7 Az összefonódást a Gazdasági Versenyhivatal a Vj-85/2013. sz. versenyfelügyeleti eljárásban vizsgálta. Az eljárásról részletesebben ld. a II. fejezetben.

A földgázszektorban a lakossági rezsicsökkentés mellett a tárolói gáz elismert költségeken belüli elszámolásának változása, a tőkeköltség reálmhozam tényezőjének változása, valamint a kapcsolt szerkezetátalakítási támogatás szabályozása jelentett komoly változást.

A villamosenergia azonnali és határidős piacait egy folyamatos áresés jellemezte 2013 folyamán, egészen az utolsó negyedévig. Ezzel párhuzamosan a földgáz árak jelentősen nem csökkentek, ennek megfelelően a gázerőművek termelői árreé továbbra is kedvezőtlenül alakult. Ez Magyarországon is a földgáztüzelésű erőművek (évekre visszamenő) folyamatos piacvesztését eredményezi, amelyet az import fokozatos térnyerése kísér. Ez a folyamat ugyanakkor a határkeresztező kapacitások felértékelődésével, a kapacitásdíjak drágulásával jár. A földgázpiacokhoz kapcsolódó fontos fejlemény, hogy 2013. január 1-jén elindult az MVM-csoporthoz tartozó CEEGEX Zrt. által létrehozott szervezett földgázpiac. A földgáz-tőzsde kereskedési platformja a magyar piacon folyamatos kereskedésű másnapi és hosszú távú fizikai szállítású termékek adásvételét teszi lehetővé.

A rezsicsökkentés a villamosenergia és a földgáz szolgáltatáson kívül számos egyéb szolgáltatást érintett.

A távhőszolgáltatás esetében a lakossági felhasználók szolgáltatási díja (fűtés, használati melegvíz alapdíj és hődíj egyaránt ideértendő) 2013. január 1-jétől 10 %-kal, majd 2013. november 1-jétől további 11,1 %-kal, azaz összesen mintegy 20 %-kal csökkent. A rezsicsökkentések végrehajtásáról szóló 2013. évi LIV. törvény értelmében 2013. július 1-jétől 10 %-kal csökkent a víziközmű-szolgáltatások esetében a fizetendő szolgáltatási egységre jutó összeg (beleértve az alapdíjat is) a 2013. január 31-én érvényben lévő árakhoz képest.

2013. július 1-jével 10 %-kal csökkent a lakossági fogyasztók számára a vezetékes PB-gáz szolgáltatás és a tartályos PB-gáz értékesítés ára a 2012. december 1-jén alkalmazott árakhoz képest. Szintén 10 %-kal csökkentek a 11,5 kg-s PB-gázpalack PB-gázkiskereskedők, valamint fogyasztók számára történő értékesítése során alkalmazott árak a 2012. december 1-jén alkalmazott árakhoz képest.

5.4. Közlekedési piacok

A közúti közlekedési piacot érintő jelentős esemény volt 2013-ban, hogy 2013. július 1-jétől hazánkban is bevezették a megtett úttal arányos elektronikus útdíjszedési rendszert (HU-GO e-útdíj rendszer), amely a magyar úthálózat (autópályák, autótutak és főutak) kijelölt, összesen 6500 km hosszú szakaszaira vonatkozik. A 3,5 tonna megengedett legnagyobb össztömeg feletti tehergépkocsokra vonatkozó díjfizetési kötelezettség mértéke függ a használatba vett út kategóriájától, a gépjármű kategóriájától és környezetvédelmi besorolásától is. Az új díjfizetési rendszer követi a „használó és szennyező fizet” elvét, amelynek megfelelően mindenki valóban csak annyit fizet, amilyen mértékben használja a hazai díjköteles úthálózatot, illetve amennyire szennyezi a környezetet.

Fővárosi vonatkozásban kiemelendő, hogy hatályba lépett a fővárosi taxiközlekedés új rendjét, a járművek kötelező paramétereit és a szolgáltatás árát szabályozó új fővárosi taxirendelet.⁸ A taxirendelet a személytaxi szolgáltatás díjtételeit rögzített hatósági árként határozta meg, felváltva a korábban alkalmazott legmagasabb hatósági áras rendszert. Szeptember 1-jétől tehát egyetlen fix tarifa használatát engedélyezik a személyfuvarozók számára a taxaméterek. Az eddigi gyakorlatból ismerős kedvezmények, mint például a reptéri transzfer vagy a törzsutas-kártyák kedvezménye többé nem alkalmazható a taxizás során. A Gazdasági Versenyhivatal a taxirendelet tervezetéhez tett észrevételében jelezte egyet nem értését a taxitarifák emelésével és rögzített hatósági árként történő megállapításával kapcsolatban, mert álláspontja szerint emiatt indokolatlanul drágul a szolgáltatás, és a kevésbé tehető rétegeket elzárja a szolgáltatás igénybevételének lehetőségétől.

5.5. Pénzügyi piacok

A hazai pénzügyi közvetítő rendszer alapját képező *bankrendszer*t továbbra is alacsony aktivitás jellemzi, a piaci szereplők által viselt terhek és a

8 31/2013. (IV. 18.) Főv. Kgy. rendelet a személytaxival végzett személyszállítási szolgáltatás és a személytaxi-szolgáltatást közvetítő és szervező szolgálat működtetésének feltételeiről, a taxiállomások létesítésének és igénybevételének rendjéről és a személytaxi-szolgáltatás hatósági áráról.

devizahitelek kérdése pedig erősen befolyásolja a piac működését, és így a piaci verseny intenzitását is.

A 2013. év több olyan fejleményt is hozott, amelyek hatással voltak a piacok működésére, a piaci versenyre. Ezek közül kiemelendő egyrészt az egyes pénzügyi tranzakciókra kivetett adó (tranzakciós adó) bevezetése, illetve mértékének megemlése. A tranzakciós adót a megfizetésére kötelezett piaci szereplők jellemzően áthárították ügyfeleikre a banki díjak emelésével. Az áthárítás mértéke eltérő volt az egyes bankok esetében, ami a piaci verseny bizonyos fokú érvényesülésére utal. Az a körülmény azonban, hogy a bankok, ha eltérő mértékben is, de megemelték díjaikat, arra enged következtetni, hogy a bankszektor által viselt terhek és a szektor által elszenvedett veszteségek korlátot szabhatnak a piaci versenynek.

Az adók mellett a devizahitelek problematikája 2013-ban is napirendben maradt, és jelentős mértékben befolyásolta a bankszektor működését. A szabályozói intézkedések és a piaci szereplők erőfeszítései ellenére továbbra is magasak a devizahitelek, és különösen a rossz minőségű, nem teljesítő devizahitelek aránya a banki hitelportfoliókon belül, ami a piaci szereplők által viselt egyéb terhekkel együtt azt eredményezi, hogy stagnál a hitelezés mind a lakossági, mind a vállalati oldalon.

A pénzügyi közvetítő rendszer egyik nagyon fontos pillérét képezi a *pénzforgalmi rendszer* és annak infrastruktúrája. A pénzforgalom esetében a hatékonyság elsősorban a készpénzmentesítést jelenti, amely a rejtett gazdaság visszaszorulásához, ezáltal az állami adóbevételek növekedéséhez is hozzájárul. A pénzforgalmi rendszert tavaly több jelentős hatás is érte. Egyik oldalról a tranzakciós adó megkülönböztette a nagyobb hatékonyságot képviselő bankkártyás tranzakciókat a kevésbé hatékony készpénzes tranzakcióktól, nagyobb teherrel sújtva az utóbbit. Ezt a kedvező hatást azonban ellensúlyozta a 2014-től hatályos, ingyenes készpénzfelvételt lehetővé tevő szabályozás, amely a gazdaság készpénzmentesítése ellenében hat.

Az *elektronikus fizetések* terén kulcsszereppel bíró fizetési kártya rendszerrel kapcsolatban a Gazdasági Versenyhivatal és a Magyar Nemzeti Bank közösen a fejlődést lassító akadályokat azonosí-

tott a rendszer elfogadói oldalán. Ezek lebontására a Magyar Nemzeti Bank egy, három pillérből álló javaslatcsomagot dolgozott ki, a Gazdasági Versenyhivatal támogatása mellett. A 2013. év során, hosszú egyeztetési folyamatot követően, megszületett a javaslatcsomag egyik pillérét megvalósító, 2014. január 1-jétől hatályos szabályozás, amely a bankközi jutalékok mértékének az európai uniós szabályozási törekvésekkel összhangban történő korlátozásával hozzájárul az elfogadói terhek csökkenéséhez, valamint egyenlő versenyfeltételek biztosításához a kártyatársasági versenyben.

A GVH álláspontja szerint a 2011-ben lezárt, *lakás-takarékpénztár-piaci* ágazati vizsgálat megállapításai továbbra is helytállóak. A lakás-takarékpénztári tevékenység jövedelmezősége ugyanis 2013-ban is jóval meghaladta a bankszektor átlagát, a piaci szereplők kínálata és a termékek kondíciói továbbra is a verseny korlátozódásának jeleire utalnak, annak ellenére, hogy 2011-ben új piaci szereplőként megjelent az Erste Lakás-takarék. Igaz továbbá, hogy a pénztárak a felszámítható díjak mértékét – számlavezetési díj, szerződésmódosítási díj, valamint jelzálog-bejegyzési díj –, a vonatkozó jogszabályban szereplő maximális mértékben határozzák meg. Bár a hazai piaci szereplők anyavállalatai a termékhez kapcsolódó hitel lehetőségről lemondó megtakarító ügyfeleiknek kamat prémiumot nyújtanak, Magyarországon erre a jogszabály adta lehetőségek ellenére sincs példa. Tekintettel arra, hogy a termék elterjedtsége a környező országokhoz képest Magyarországon viszonylag alacsony – a lakosság hozzávetőlegesen 10 %-a rendelkezik ilyen termékekkel, míg Csehországban ez az arány 50 % körüli –, a jövőben a lakossági megtakarítási képességek javulásával, a penetráció növekedésével lehet számolni.

A *biztosítási szektor* meghatározó folyamata a korábbi évekhez hasonlóan a szerződésszám csökkenése, amely mind az élet, mind a nem-élet üzletágban megfigyelhető volt. A hazai biztosítók – bár maguk is nyújtanak egy bizonyos volumenű határon átnyúló szolgáltatást – egyre inkább ki vannak téve a határon átnyúló biztosítási szolgáltatások által támasztott versenynek. A határon átnyúló szolgáltatások aránya folyamatosan és gyorsan nő, egyes ágazatokban – például baleset-, betegség-, szállítási, jármű-, fuvarbiztosítások – kifejezetten magas a határon átnyúló szolgáltatók részesedése.

Figyelemre méltó a szektor érdekképviseleti szervének, Magyar Biztosítók Szövetségének (MABISZ) aktivitása. A Szövetség standard termékvázlatot alakított ki, melynek célja, hogy a lakásbiztosítási terméket kereső vagy azzal rendelkező fogyasztók számára transzparens és összehasonlítható legyen a résztvevő biztosítótársaságok termékválasztéka.

A magas színvonalon működő biztosításközvetítők tevékenységének elősegítése érdekében a MABISZ létrehozta a függő közvetítők ajánlólevélrendszerét, az ún. Referencia Rendszert, amelynek révén a biztosításközvetítő igazolást, referenciát kérhet a korábbi teljesítményéről, amennyiben új biztosításközvetítői jogviszonyt kíván létesíteni.

5.6. Kiskereskedelem

A kiskereskedelemben az élelmiszer- és italeladások az első háromnegyed évben mennyiség tekintetében stagnáltak. A fogyasztói árak 2,8 százalékos emelkedése csak a felét tette ki az előző évi élelmiszerinflációnak.

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2009. évi XCV. törvény 2012. nyári módosítása óta a Gazdasági Versenyhivatal nem rendelkezik hatáskörrel az élelmiszer-kiskereskedelmi láncok és a beszállítóik kapcsolatában esetlegesen felmerülő versenyjogi problémák megoldására.

A vezető üzletláncok sorrendje évek óta változatlan. A kivonult Delhaize-csoport üzleteinek átvétele 2013-ban befejeződött. A piaci koncentráció kis mértékben nőtt – az Auchan és a Coop növelte piaci részesedését –, de nemzetközi összehasonlításban még ma is legfeljebb csak közepes. Az élelmiszer-kiskereskedelem szerkezetének változása az utóbbi években lelassult. A nagy alapterületű egységek – hipermarketek, szupermarketek és diszkontok – részesedése az eladásokból 2013-ban sem nőtt tovább.

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás ti-

lalmáról szóló 2009. évi XCV. törvény 2012. nyári módosítása óta a Gazdasági Versenyhivatal nem rendelkezik hatáskörrel az élelmiszer-kiskereskedelmi láncok és a beszállítóik kapcsolatában esetlegesen felmerülő versenyjogi problémák megoldására.

A dohány-kiskereskedelem piacán alapvető változást hozott a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény (Trafiktörvény). Az új jogszabály értelmében 2013. július 1-jétől a dohánytermékek kiskereskedelme Magyarországon kizárólagosan az állam hatáskörébe utalt tevékenység, melynek gyakorlását az állam koncessziós szerződéssel meghatározott időre átengedheti. Ennek következtében korábban kiválasztott vállalkozások üzemeltetésében lévő nemzeti dohányboltok (trafikok) útján lehet csak a dohánytermékek kiskereskedelmét gyakorolni ettől az időponttól kezdődően. A szabályozás célja a dohányzás (elsősorban a fiatalkorúak dohányzásának) visszaszorítása, ami olyan cél, amelyhez képest az államilag szabályozott piacon való verseny-csökkenés elfogadható korlátozásnak tűnik. A kiskereskedelmi értékesítés szűkítése amellet, hogy szűkebb kínálatot eredményez, az egyéb kisvállalkozások kezében lévő kiskereskedelmi egységek (kisboltok, éjjel-nappalik) versenyképességét is nagymértékben rontotta. Versenyjogi szempontból a trafik-rendszer indulásakor látszottak kisebb problémák a nagykereskedők és a kiskereskedők közötti szerződéses kapcsolat kialakítása kapcsán. A Gazdasági Versenyhivatal számos piaci jelzést kapott a trafikoktól, amelyek az egyik dohány-nagykereskedő szerződéses gyakorlatát kifogásolták. Ezekben a szerződésekben a nagykereskedő bizonyos százaléknyi polcrészesedést kért az általa forgalmazott dohánytermékek számára. A Gazdasági Versenyhivatal alapos megfontolás után úgy ítélte meg, hogy ez a szerződéses gyakorlat, annak ellenére, hogy esetlegesen sértheti a Trafiktörvény bizonyos rendelkezéseit (amelynek ellenőrzésére és betartatására a NAV hivatott), a Versenytörvény sérelmét nem valószínűsíti.

5.7. Gépjárműszektor

A gépjárműszektorral kapcsolatos (vertikális csoportmentességi rendeletekben testet öltő) versenyjogi szabályozás elsősorban a forgalmazási rendszerek kialakítását, az értékesítési hálózatok-

hoz való hozzáférést, a vezérképvisellettől független javítóműhelyek és a márkaszervizek közötti verseny biztosítását érinti. Az európai versenyjog, illetve hazánk EU-s csatlakozását követően a magyar szabályozás is az általánostól eltérő, szektor specifikus szabályokat vezetett be a gépjármű-szektor vonatkozásában, felismerve azt, hogy az ágazatban tapasztalható verseny dinamikája nem volt megfelelő. 2010-ben az Európai Bizottság az ágazat specifikus szabályok fokozatos kivezetését határozta el.⁹ Ez az új gépjárművek értékesítése tekintetében – három éves átmeneti idő biztosításával – az elkülönült szabályozás teljes eltörlését, míg a gépjármű utópiacra annak visszaszorítását jelentette.

Az új gépjárművek forgalmazásának piacán a Bizottság által biztosított három éves átmeneti időszak 2013. május 31-én lejárt. Ezen időponttól kezdődően e tekintetben az általános vertikális csoportmentességi szabályokat kell alkalmazni.¹⁰ A 2013. június 1-jétől alkalmazandó szabályok a korábbi csoportmentességi rezsimekhez képest¹¹ jelentős eltéréseket mutatnak, elsősorban a kereskedővédelmi szabályok eltörlése következtében. 2013. június 1-je óta nem érvényesül az a tilalom, amely meggátolta az importőröket (vezérképviselleteket) olyan kikötés alkalmazásában, amely utópiaci szolgáltatások nyújtását írja elő a márkakereskedő számára. Hasonlóképpen, az új szabályok hatályba lépésétől fogva a további telephely létesítését korlátozó szerződési kikötések tilalma sem érvényesül.

A gazdasági válság a gépjárműpiacot jelentősen érintette, drasztikusan visszaesett a gépjárművek

értékesítése Magyarországon. Ennek következtében a vezérképviseltek a forgalmazási rendszerek racionalizálására kényszerültek, amely számos márkakereskedő, illetve márkaszerviz működését érintette, illetve a forgalmazási rendszerből való kiszorulásukat okozta. A Gazdasági Versenyhivatalhoz számos piaci jelzés érkezett az érintett vállalkozásoktól, ám a felmerült piaci problémák tekintetében nem merült fel a versenyfelügyeleti eszközök alkalmazhatósága.

5.8. Egészségügy

A 2013. évben tovább folytatódott az egészség-biztosítás rendszerének átalakítása azzal, hogy a kórházak korábbi évben történt állami kezelésbe kerülése után 2013-ban a szakrendelők működtetése is az államhoz került.

Az egészségügyi közszolgáltatások domináns helyzetben maradtak, míg az egészségügyi magán-szolgáltatások piacait érintően lényeges – a piaci folyamatokat érdemben befolyásoló vagy alapfunkciókat megváltoztató – változások nem történtek. A közfinanszírozott szektorban kialakult stagnálás, az állandósult várólisták egyes fogyasztói rétegeket a magánpiacok igénybevételére ösztönöznek. A nagyobb méretű átáramlásnak azonban objektív akadályát képezi a fogyasztói fizetőképesség jelentős korlátozottsága. Az év vége felé történtek olyan – például finanszírozási kulcsokban megjelenő – jogszabályi módosulások, amelyek nagyobb rugalmasságot biztosítanak a közszektor kórházainak a magánforrások bevonására.¹² Ez is visszafoghatja a magán-szolgáltatók felé irányuló megrendeléseket, mert a közkórházakat érintően csökkenti a teljesítményvolumen-korlát (TVK) létezéséből fakadó, a szolgáltatásnyújtást visszafogó negatív hatásokat.

A keresleti oldalon elvileg hatást gyakorolhatnának a magánpiac növekedésre azok a változások, amelyek a munkaadók által kötött egészség-biztosítási csomagok elterjedését könnyítik azzal, hogy kisebb bérterheket okoznak a munkáltatók számára. A biztosítási piaci kínálat azonban még nem túl széles e termékkörben, illetve a vál-

9 Lásd: a Bizottság 461/2010/EU rendelete (2010. május 27.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikke (3) bekezdésének a gépjármű-ágazatbeli vertikális megállapodások és összehangolt magatartások csoportjaira történő alkalmazásáról (HL L 129., 2010.5.28., 52. o.).

10 A Bizottság 330/2010/EU Rendelete az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikke (3) bekezdésének vertikális megállapodások és összehangolt magatartások csoportjaira történő alkalmazásáról. Ezzel egyező szabályokat tartalmaz a vertikális megállapodások egyes csoportjainak a versenykorlátozás tilalma alóli mentesítéséről szóló 205/2011. (X. 7.) Korm. rendelet.

11 A Bizottság 1400/2002/EK Rendelete a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének a gépjármű-ágazatbeli vertikális megállapodások és összehangolt magatartások egyes csoportjaira történő alkalmazásáról. Ezzel egyező szabályozást tartalmazott a gépjármű ágazatban a vertikális megállapodások egyes csoportjainak a versenykorlátozás tilalma alól való mentesítéséről szóló 19/2004. (II. 13.) Korm. rendelet.

12 Például egyes sebészeti ellátásoknál, amelyek összköltségét a nagyobb értékű implantátumok lényegesen emelik, lehetőség van csak a műtét költségeinek állami finanszírozására, miközben a beépítésre kerülő implantátum külön költségét a beteg vállalhatja stb.

latatok sem elég felkészültek az ilyen bonyolult termékek megvásárlására, így az elterjedésük várhatóan lassú marad. A biztosítási piac közreműködésével megjelenő keresletet más oldalról visszafogták azok a korábbi jogszabályi rendelkezések, amelyek a – támogatott – cafetéria kereteket szűkítették (különösen a közszférában). Így a pozitív és negatív hatások összességében az e szegmens támasztotta keresletet inkább a visszaesés, vagy legfeljebb a stagnálás felé vitték el. Úgy tűnik, hogy egyes magánpiacokat (pl. fogászat) megcélzó állami támogatások sem váltottak ki érdemi hatást. Ez betudható annak is, hogy végül a piaci szereplőkhöz ezeknek marginális része jutott el.

A kötelező járulékokból és a központi költségvetési forrásokból finanszírozott egészségügyi szolgáltatások nyújtása nem versenykörnyezetben, nem is a versenyjog hatálya alá tartozóan zajlik. Korábban az előbbi szolgáltatások szempontjából inputnak számító termékek és szolgáltatások piacain érvényesült a verseny, amelyet megfelelően kihasználva költségcsökkentés volt elérhető az egészségügyi szolgáltatók számára. Ez a helyzet 2013 januárjától lényegesen változott, a verseny erősen korlátozódott azáltal, hogy kormányrendeleti szintű szabályozás révén a kórházaknak és a szociális ágazat intézményeinek a büntetés-végrehajtás vállalkozásaitól kell megrendelniük a termékeket, illetve szolgáltatásokat 100 ezer forintot meghaladó beszerzés esetén.

5.9. Gyógyszerpiacok

A gyógyszerpiacokon összességében a gyógyszerek társadalombiztosítási támogatását érintő intézkedések és változások, valamint a válság hatására az elmúlt években jellemző tendencia folytatódott, azaz tovább szűkült a magyarországi piac. 2013-ban a magyarországi piacon a támogatott gyógyszerek tekintetében enyhe (2 % körüli) mennyiségi növekedés volt, miközben a TB kiáramlás (közel 6 %-kal) csökkent, elsősorban a generikus gyógyszerek piacán lezajlott fixesítések és vaklicitek következtében.

Az év során a piacot érintő egyes korábbi beavatkozások – például az erősebb árversenyt kikényszerítő vaklicit – finomhangolása zajlott, több elemében a gyógyszerpiaci szereplőknek kedvező módon (visszafogottabbá válik az árversenyze-

tés, lazulnak a kizárási szabályok, miután egyes gyógyszerek esetén már egyszereplőssé szűkült a piac stb.). Új hatóanyagok nem kerültek piacra, jóllehet vannak akik várakoznak arra, hogy finanszírozási lehetőséget kapjanak. A kórházak számára a központi közbeszerzésekbe bevont hatóanyagok köre fokozatosan bővült, de a bevezetést övező bizonytalanság költségtöbbleteket is okozott az intézmények számára (a korábbi kedvezőbb közbeszerzési árak a szerződések lejártát követően nem maradnak érvényben, miközben még nem állt rendelkezésre a központi beszerzésből alacsonyabb árú választék). A vevői monopóliumot létrehozó központi közbeszerzés az érintett gyógyszerek, és más termékek körében is új eladói stratégiák kialakítását igényelte, egyúttal megnőtt a veszélye az ajánlattevők közötti összejátszásoknak is, mert a beszállítói körből való kiesés – amennyiben az adott szer kizárólagosan kórházi felhasználású – az adott időszakra a teljes hazai piac elvesztését okozhatja a forgalmazók számára.

A nagykereskedelemben a piac szerkezete és a verseny viszonyai érdemben nem változtak. Hosszabb távon érdemi változást az árrésrendelet a nagykereskedők számára hátrányos megváltoztatása összességében nem okozott, mert a korábbi kedvezményrendszerek átalakításával, s az egyéb szerződési feltételek patikák számára hátrányos módosításaival mérsékelni tudták annak kedvezőtlen hatásait. A kiskereskedelemnek adott támogatási többletek ugyanakkor előnyösen hatottak a patikai vállalkozások fizetőképességére, így ez kedvezően hatott a nagykereskedők jövedelempozíciójára is. A gyógyszer kiskereskedelemben a piacnyitást követő belépések következtében kialakult patikasám (mintegy 2 450 patika 2010-ben) – a 2011-12. évi, összesen mintegy 110-es csökkenést követően – már alig, héttel csökkent tovább. Az új belépők jelentős hányada stabilizálni tudta a helyzetét. Erre utal, hogy még mindig több mint 300-zal több a gyógyszerész, mint a piacnyitás előtt.

5.10. Hulladékgazdálkodás

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (Htv.) jelentős átrendeződést hozott a hulladékgazdálkodási közszolgáltatások piacán; e folyamat – a törvényben foglalt átmeneti időszak, illetve annak meghosszabbítása következtében – 2013-ban még nem zárult le.

A jogszabály egyik lényeges eleme a hulladék-gazdálkodási közszolgáltatók tulajdonosi szerkezetének átalakítása. Hulladék-gazdálkodási közszolgáltatási szerződés csak többségi állami, illetve önkormányzati tulajdonban álló nonprofit gazdasági társasággal köthető. A települési önkormányzatok legkésőbb 2014. július 1-jéig kötelesek megkötni az új közszolgáltatási szerződéseket a törvényben meghatározott feltételeknek megfelelő gazdasági társaságokkal. A Htv. lehetőséget biztosít arra, hogy az új szabályoknak megfelelő közszolgáltató a hulladék-gazdálkodási közszolgáltatás ellátására alvállalkozót vegyen igénybe; a közszolgáltató így olyan vállalkozással is szerződhet, amelynek egyébként a hulladék-gazdálkodási közszolgáltatási engedély megszerzésére nem volna lehetősége.

A Htv. szerint a hulladék-gazdálkodási közszolgáltatási díjat miniszteri rendelet állapítja meg. Ilyen rendelet megalkotására még nem került sor, ezért jelenleg a törvényben szereplő átmeneti szabályok szerinti közszolgáltatási díjak alkalmazására van lehetőség.

A Htv. alapján a közszolgáltatási szerződés csak az Országos Hulladék-gazdálkodási Ügynökség (OHÜ) által minősített gazdálkodó szervezettel köthető. A minősítéssel kapcsolatos részletes szabályok 2013-ban kerültek megalkotásra.

A várható problémák és piaci (kínálati oldali) kudarok kezelésére született az egyes közszolgáltatások ellátásáról és az ezzel összefüggő törvényt módosításokról szóló (2013 júliusában hatályba lépett) 2013. évi CXXXIV. törvény. Ennek értelmében amennyiben a települési önkormányzat a hulladék-gazdálkodási közszolgáltatás ellátását a hulladékról szóló törvényben foglaltak szerint (azaz közbeszerzési eljárás útján, hulladék-gazdálkodási közszolgáltatási szerződés megkötésével) nem biztosítja vagy a hulladék-gazdálkodási közszolgáltatás a közbeszerzési, valamint ezt követően a szerződés létrejöttét célzó eljárás eredménytelensége miatt nem biztosítható, a települési önkormányzat haladéktalanul tájékoztatja az erre kijelölt állami szervet. Az állami szerv a hulladék-gazdálkodási közszolgáltatás ideiglenes ellátására hatósági eljárás keretében közérdekű szolgáltatót jelöl ki a hulladék-gazdálkodási engedéllyel, illetve a hulladék-gazdálkodási közszolgáltatási engedéllyel rendelkező szolgáltatók közül, aki a szolgáltatást a szolgáltatással érintett

területre irányadó közszolgáltatási díj fejében köteles elvégezni.

A bemutatott jogszabályi változások a hulladék-gazdálkodási közszolgáltatási piac teljes átrendeződését idézik elő. Utalni szükséges ezzel kapcsolatban arra, hogy a magyar állam a rendszerváltozás óta nem vett részt a hulladék-gazdálkodásban, az önkormányzati tulajdonú szolgáltatók mellett nagyobb számban jelentek meg a piacon a külföldi érdekeltségű vállalkozások, amelyek a hulladék-gazdálkodási közszolgáltatás mellett hulladékok szelektív gyűjtésével, ipari hulladékok kezelésével, valamint kiegészítő tevékenységekkel (kertészet, parkápolás stb.) is foglalkoztak.

A hulladék-gazdálkodási piacon 2013. évben a jogi szabályozás változása következtében gyors átalakulás indult meg, elkezdődött a jogi szabályozásnak nem megfelelő vállalkozások piacról történő kivonulása. A 2013. év végére a katasztrófavédelmi szervezetek mintegy 70 település esetében kellett kényszerszolgáltatót kijelölnie a hulladék-gazdálkodási közszolgáltatás elvégzése céljából.

A hulladék-gazdálkodási szolgáltatások esetében – szintén a rezsicsökkentések végrehajtásáról szóló törvény eredményeként – 2013. július 1-jét követően a természetes személy ingatlan-tulajdonos részére kiállított számla szolgáltatási egységre jutó része 10%-kal csökkent a 2012. április 14-én alkalmazott és a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény által korábban megengedett díjakhoz képest.

5.11. Temetkezési piac

A temetkezési piaccal kapcsolatos jogszabályi környezet 2013. november 1-jével jelentősen megváltozott. A 2013. évi CXXXVIII. törvénnyel módosított, a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény (Ttv.) számos olyan rendelkezést tartalmaz, amely érinti a temetkezési piacon fennálló versenyt.

A Ttv. új rendelkezéseként valamennyi temetőn belül végezhető temetkezési szolgáltatás tekintetében és valamennyi temetőtípus (pl.: köztemető, felekezeti tulajdonú temető) esetén lehetővé vált, hogy a temető tulajdonosa, köztemető esetén pedig az önkormányzat rendelete a temető üzemeltetője részére monopóliumhelyzetet biztosítson a

temetőn belüli temetkezési szolgáltatások nyújtására. A módosítás következtében azok a temetőtulajdonosi döntések, amelyek valamely temetőben az üzemeltető részére kizárólagos jogosultságot biztosítanak a temetkezési szolgáltatások nyújtására, kikerülnek a Gazdasági Versenyhivatal által vizsgálható magatartások köréből.

Jelentősen könnyítheti az eltemettetők számára a különböző temetkezési vállalkozások által nyújtott szolgáltatások összehasonlítását a Ttv. azon új rendelkezése, amely szerint az érintett vállalkozások a kínált szolgáltatások és kellékek árlistáját a honlapjukon és a temetésfelvételi irodájukban is kötelesek közzétenni. A temetkezési szolgáltatók versenyét, illetve az eltemettetők választási lehetőségét befolyásolja, hogy a Ttv. a kórházak körül 200 méteres védőtávolságot határozott meg, amely területen belül nem működhet temetésfelvételi iroda. A törvény átmeneti szabályai alapján e rendelkezés teljes körűen csak 2015. január 1-jével válik alkalmazandóvá, biztosítva az érintett temetkezési szolgáltatók számára a temetésfelvételi iroda esetleges áthelyezéséhez szükséges időt.

További lényeges változás, hogy a 2013. évi CXXXVIII. törvény megteremtette a szociális temetés intézményének jogszabályi háttérét, azonban e rendelkezések hatályba lépése egy évvel elhalasztásra került, így azok csak 2015. január 1-jétől lesznek alkalmazandóak. Szociális temetés esetén az eltemettetőt – személyes közreműködése mellett – temetési költségek nem terhelik. Az elhunyt hűtéséről, szállításáról, továbbá az eltemettető választása szerint a hamvasztásról az állam gondoskodik. A szociális temetéshez az állam sírhelyet, koporsót, urnát és sírjelet biztosít.

„A Versenytanács álláspontja szerint az olyan döntés, amely alapján az egyházak a temetők üzemeltetési jogát egyéni megállapodások keretében harmadik személynek átadják nem minősül gazdasági-vállalkozási tevékenységnek, tekintettel az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény (Lvt.), illetve a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény (Ehtv.) egyes rendelkezéseire is; ugyanakkor az átvevő magatartása aki vállalkozási tevékenységet folytat a Tpv. hatálya alá esik.¹³

A Gazdasági Versenyhivatalhoz 2013-ban is számos piaci jelzés érkezett a temetkezési piacon összefüggésben. Ezen bejelentések, illetve panaszok egyrészt temetkezési vállalkozások részéről kerültek megtételre, sérelmezve a temető üzemeltetőjének a külső temetkezési szolgáltatók működésének ellehetetlenítésére irányuló magatartását, másrészt pedig eltemettetők részéről, akik a temetkezési szolgáltatók által alkalmazott díjakat kifogásolták. A versenyhatósági fellépés kereteit meghatározza, hogy az ágazati szabályozás számos, a temetkezési piacon fennálló versenyt érintő kérdést maga rendez, illetve széles körű jogalkotási és hatósági ellenőrzési jogosítványokat telepít az önkormányzatokra, amelyek a sérelmezett magatartások jelentős részét kivonják a Versenytörvény hatálya alól. A Ttv.-vel életbe léptetett szabályozási változások tovább csökkentették a versenyhatósági fellépés lehetőségét.

A helyi közszolgáltatásokkal (közüzemi szolgáltatások, temetkezés, hulladékgyűjtés stb.) kapcsolatban felmerülő esetleges versenyproblémák jellemzően a fogyasztók széles körét érintik. Ebben a körben számos panasz, illetve bejelentés érkezik a Gazdasági Versenyhivatalhoz annak ellenére, hogy az ágazati (országos, illetve helyi önkormányzati) szabályozás rendszerint nem tesz lehetővé a versenyhatósági fellépést a fogyasztókat leginkább érintő (például árazással összefüggő) kérdések tekintetében. A Gazdasági Versenyhivatal a helyi piacokkal kapcsolatos problémák szűrését és feltárását 2013-ban kiemelt prioritásként kezelte.

5.12. Mezőgazdaság és versenyjog

2013 viszonylag nyugodt év volt az agráriumban. A jó termésnek köszönhetően a mezőgazdasági termelés 12 százalékkal nőtt, ezen belül a növénytermesztés kibocsátása 22 százalékkal bővült, az állattartásé 3 százalékkal visszaesett. Az állatállomány nagysága alig változott.

A gabona és olajosmag termelői árak több mint 20 százalékkal maradtak el az előző évektől, az állati termékek árai viszont növekedtek. Így összességében mind a növénytermesztők, mind az állattartók bevételei nőttek, a ráfordítási árak mérsékelten emelkedése mellett. A mezőgazdasági jövedelmek kis mértékben növekedtek.

¹³ Vj-91/2011. 57-65. pontok.

2013-ban valamennyi jelentős mezőgazdasági cikk termelésének és árának változása a megszokott határok között maradt, így piaci zavarok nem fordultak elő. Piaci feszültségek azonban a korábbi évekhez hasonlóan a jövőben is adódhatnak, mert a hazai agrárium problémái változatlanok: az időjárás változásaira való érzékenység, az üzemi struktúra problémái, versenyképességi hiányosságok, a termelők horizontális összefogásának hiánya, a vertikális kapcsolatok zavarai, a tőkehiány, a hiányos marketing- és menedzsment-ismeretek, a mérsékelt piaci orientáció. A duális mezőgazdasági üzemszerkezetben még ma is csaknem félmillió egyéni gazdaság működik, és közülük 165 ezer az elsősorban értékesi-

tésre termelők száma is, amelyek tényleges piaci szereplők.

Az uniós csatlakozás után súlyos válságba került magyar élelmiszeripar 2011-ben és 2012-ben végre növelni tudta eladásait, de 2013-ban termelése újra csökkent – ha csak kis mértékben is. A belföldi eladások visszaesését az export bővülése nem tudta ellensúlyozni. A magyar élelmiszeripar ma egynegyedével kevesebb árut értékesít a hazai piacon, mint az uniós csatlakozás évében. Az előző évvel szemben nem voltak jelentős vállalati csődök – részben a néhány húsipari cégnek nyújtott állami, illetve önkormányzati segítség következtében.

6. A JOGI KÖRNYEZET VÁLTOZÁSAI

6.1. A hazai jogi környezet változásai

6.1.1. A szűkebb jogi környezet

A Tpv. 2013-ban négy alkalommal módosult. E módosítások közül az egyik a bírósági reform részeként létrejövő közigazgatási és munkaügyi bíróságok felállításával összefüggésben 2013. január 1-től érinti a Tpv. rendelkezéseit. A további két másik módosítás kisebb jelentőségűnek tekinthető. A 2013. február 1-jén hatályba lépő a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) módosítások miatti kisebb kiigazítás, illetve a 2013. július 1-jén hatályba lépő új Büntető Törvénykönyvre tekintettel a hivatali vezetőkre, illetve a versenytanácsstagokra vonatkozó összeférhetetlenségi szabályok megfelelő kiigazítása. Külön említésre a negyedik, sorrendben az utolsó, 2013. november 22-én hatályba lépő módosítás¹⁴ érdemes, amelynek értelmében a Tpv. új 24/A. §-ként kiegészült azzal a lehetőséggel, hogy a Kormány a vállalkozások összefonódását közérdekből – így különösen a munkahelyek megőrzése, az ellátás biztonsága érdekében – rendeletben nemzetstratégiai jelentőségűnek minősítse, ami azzal a következménnyel jár, hogy az ilyen összefonódáshoz nem kell a Gazdasági Versenyhivatal engedélyét kérni.

A Gazdasági Versenyhivatal tevékenységére leginkább a 2014-ben hatályba lépő 2013. évi CCI. törvény lesz hatással, amely jelentősen módosítja a Tpv-t. A változások érintik a Hivatal köztisztviselőinek jogállását, pontosítják a fúziós eljárás szabályait, valamint az adatkezelés és iratbetekintés mikéntjét.

A GVH eljárását, feladat- és hatáskörét érintő egyéb főbb jogszabályok csak kisebb mértékben módosultak 2013-ban. E téren inkább csak az egyéb jogszabályok módosulása miatti kisebb kiigazításokra került sor. Érdemes mindazonáltal külön utalni az Fttv. melléklete 2. pontjának 2013. november 19-én hatályba lépő módosítására, amelynek értelmében nemcsak az esik ezen pont hatálya alá, ha a kereskedelmi kommuniká-

ció a magatartási kódex közigazgatási szerv általi jóváhagyására utal, hanem az az eset is, ha ilyen jóváhagyásra más, akár magánszervezet tekintetében történik utalás.

6.1.2. A szélesebb jogi környezet változása

A 2013. július 1-jén hatályba lépő új Büntető Törvénykönyv több versenyjogi, illetve fogyasztóvédelmi relevanciájú tényállás tekintetében is érdemi változást hozott a korábbi büntető szabályokhoz képest. Ezek közül kiemelendő, hogy a versenyt korlátozó megállapodás közbeszerzési és koncessziós eljárásban tényállás, amely tartalmában lényegében megegyezik a korábbi szabályokkal, kifejezetten a GVH (illetve egyéb versenyhatóságok) engedékenységi politikájával való összhangot biztosító rendelkezésekkel egészült ki. Ennek lényege, hogy a versenyhatóságnak az ügyről való tudomásszerzését megelőzően a bíróság mellőzésére alapot adó engedékenységi kérelem benyújtása a büntethetőség megszűnését, míg az egyéb, bíróság mellőzésére vagy mérséklésére alapot adó kérelem benyújtása a büntetés korlátlan enyhítését, különös méltánylást érdemlő esetben mellőzését eredményezheti azon személyre nézve, aki az engedékenységi kérelmet beadó vállalkozásnak a cselekmény elkövetésekor vezető tisztségviselője, tagja, felügyelő bizottságának tagja, alkalmazottja vagy ezek megbízottja volt [Btk. 420. § (5) és (6) bekezdés]. Ezen túlmenően indokolt felhívni a figyelmet arra, hogy a fogyasztók érdekeit és a gazdasági verseny tisztaságát sértő bűncselekmények egy külön, XVII. fejezetben kerültek elhelyezésre, ezek között újonálló tényállásként jelenik meg az üzleti titok megsértése, illetve a korábbi áru hamis megjelölése tényállást a versenyjogi szempontból adekvátabb tartalmú versenytárs utánczása tényállás váltja fel. Más tényállások, így különösen a fogyasztók megtévesztése, illetve a megfeleléség hamis tanúsítása pontosításra, a vonatkozó igazgatási jellegű normákkal összefésülésre került.

Bár a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörét érdemben nem érintette, a fogyasztói csoportokkal kapcsolatos ügyek nagy számára tekintettel megemlítendő, hogy 2013-ban megszületett a fogyasztói csoportokról szóló 530/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet, amely azonban csak 2014. január 1-jén lépett hatályba.

¹⁴ A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény módosításáról szóló 2013. évi CXCI. törvény.

Több olyan alkotmányjogi panasz tekintetében is döntött 2013-ban az Alkotmánybíróság, amelyben hivatkoztak egyebek mellett a gazdasági verseny sérelmére is, ezek mindegyikét azonban az Alkotmánybíróság az indítványok törvényi feltételeknek nem megfelelő tartalma miatt – így a közvetlen érintettség hiánya miatt, határozott kérelem hiánya miatt vagy az alkotmányjogi érvelés hiányára tekintettel – visszautasította.¹⁵

6.1.3. Elvi bírósági határozatok

A Tptv.-vel összefüggésben az EBH2013. K.36 számú elvi bírósági határozat megerősítette, hogy a kötelezően betartandó minimálárak elfogadására és alkalmazására irányuló magatartás jogsértő, továbbá hogy a szervezet a belső szervezeti egysege által elkövetett jogsértésért felelőssé tehető.

Az EBH2013. K.4 elvi bírósági határozat azt állapította meg, hogy az uniós jogi aktusok hatályba lépése előtti időben elkövetett jogsértésre a később hatályba lépett uniós normák nem alkalmazhatóak. A megtévesztő reklám a közzétételkor fennálló fogasztói ismeretek tükrében ítélt meg.

Az EBH2013. K.12 elvi bírósági határozat – igaz a Grt. 10. §-ának alkalmazása kapcsán, ám az Fttv. melléklete 9. pontjának lényegében azonos rendelkezése tekintetében is értelmezhető módon – kimondta, hogy jogsértő az olyan szerencsejátékokra vonatkozó reklám közzététele, amelynek szervezéséhez a reklámozó nem rendelkezik a magyar adóhatóságtól származó engedéllyel.

6.2. Az uniós jogi környezet változásai

Az Európai Unió tagállamaként az uniós verseny szabályozás is a hazai jogszabályi környezet részét képezi. Egyrészt az uniós versenyjog előírásai – a magyar versenytörvényhez hasonlóan – közvetlenül alkalmazandók a vállalkozások és a versenyhatóság részéről. Másrészt a tágabb uniós szabályozási környezetben bekövetkezett változások – közvetlen alkalmazhatóság hiányában is – fontos üzenetet közvetítenek a magyar jogalkalmazó számára, különösen az uniós versenyjog alapján indított ügyek tekintetében.

2013-ban az elsődleges joganyag tekintetében nem fogadtak el új tanácsi rendeletet és a bizottsági rendeletek szintjén sem volt változás. A korábban megindult jogalkotási folyamat eredményeként azonban két jogalkotási aktus meghozatalára vonatkozó javaslat (irányelvtervezet) is készült.

Az első ilyen tervezetet a Bizottság a versenyjogi jogsértéseken alapuló kártérítési perekkel kapcsolatban tette közzé (a továbbiakban: *Magánjogi jogérvényesítési Javaslat*). Ez a Javaslat több újítást is tartalmaz, így többek között:

- az uniós jogban alkalmazott *egyenértékűség elve* alapján az uniós jogalapú jogsértések esetén megindítandó kártérítési perekben a felek nem kerülhetnek hátrányosabb helyzetbe annál, mintha belső jogi alapon indítanának eljárást;
- részletesen szabályozná a károsultaknak a versenyhatóság eljárásában keletkezett és felhasznált iratok megismerésére vonatkozó jogát, annak érdekében, hogy minél hatékonyabban léphessenek fel magánjogi igényeikkel;
- kimondaná, hogy a versenyhatóságok jogsértés megállapítására vonatkozó határozata a kártérítési ügyben eljáró bíróságot is kötné;
- bevezetné a kártérítési perekben a jogsértő vállalkozások, tipikusan alperesek számára a továbbhárításon alapuló kifogás előterjesztésének lehetőségét (*passing-on*). Ez azt jelenti, hogy amennyiben a jogsértő vállalkozás be tudná bizonyítani, hogy a jogsértő tevékenységből eredő árnövekedés nem a vele közvetlen jogviszonyban álló felperesnél, hanem egy tőle eltérő, harmadik személynél (pl. a felperes vevőinél) jelentkezik, akkor mentesülne a felelősség alól;
- a kár számszerű nagyságára vélelmet állítana fel.

A Magánjogi jogérvényesítési Javaslat irányelvként történő elfogadása rendes jogalkotási eljárás keretében feltehetően meg fog történni. A Bizottság anyagáról és az Európai Parlament álláspontjáról a jogalkotási eljárásban jelentős szerepet játszó Tanács 2013 decemberében ismertette szövegtervezetét. Az irányelv elfogadása a hazai, belső jogalkotás számára is a Tptv. módosításával járó jogalkotási kötelezettséget eredményezhet.

¹⁵ Lásd például a következő indítványokat:

IV/01042/2013,	III/01510/2013,	III/03262/2012,
IV/00318/2013,	IV/03246/2012,	IV/02294/2012,
IV/03265/2012,	III/01026/2013,	IV/03648/2012,
IV/03406/2012,	IV/02666/2012.	

A második irányelv-tervezetet a Bizottság az ártatlanság védelme és a büntetőügyben tárgyaláson való részvételhez való jog bizonyos vonatkozásainak megerősítéséről tette közzé (továbbiakban: *Eljárásjogi Javaslat*). Bár az Eljárásjogi Javaslat alapvetően a büntetőügyekben eljárás alá vont személyek eljárási jogainak és kötelezettségeinek a szabályozását célozza, viszont tekintve, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlata a versenyhatóságok eljárásait is büntetőjogi jellegű eljárásnak tekinti – elsősorban a kiemelkedően magas bírság megállapítási jog következtében –, így elképzelhető, hogy az irányelv elfogadása az európai versenyhatóságok, így a GVH eljárásait is érinteni fogja.

A magánjogi jogérvényesítés területén a Magánjogi jogérvényesítési Javaslaton túl a Bizottság is közzétette saját álláspontját közlemény formájá-

ban egyrészt a *kollektív jogorvoslat horizontális rendszeréről*, másrészt a *kártérítési igények számszerűsítéséről*. Ezekből a jogi kötőerővel nem rendelkező dokumentumokból megállapítható a Bizottság egyes jogalkotási és jogalkalmazási kérdésekről kialakított elvi álláspontja.

A károk számszerűsítésére vonatkozó közlemény egy gyakorlati útmutató, amely sem a nemzeti bíróságokra, sem a felekre nem kötelező, azonban a versenyjogi jogsértésekből (az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. és 102. cikkének megsértéséből) eredő károk vonatkozásában segíti a gyakorlati jogalkalmazást. Ennek megfelelően az ilyen jellegű jogérvényesítés gyakorlati jellemzőinek, módszereknek és technikáknak az ismertetésére vállalkozik, egy sor gyakorlati példán keresztül.

7. ÜGYFÉLSZOLGÁLAT – A PANASZOK ÉS BEJELENTÉSEK TAPASZTALATAI

Az Ügyfélszolgálati Iroda (ÜSZI) elsődleges feladata a beérkező panaszok előszűrése. A 2011. március 1-től hatályos elnöki utasítás 2012. október 1-jei módosítása 2013. évben visszaigazolta azon reményeket, hogy az Ügyfélszolgálati Iroda tevékenységének új jogosultságokkal történő bővítése következtében jelentősen kevesebb panasz került a szakmai irodákhoz továbbításra. A változtatások lehetővé tették az Iroda vizsgálói számára, hogy a GVH hatáskörének és a panaszban érintett magatartás tisztázásának érdekében adatszolgáltatást kérhessenek mind a panasz benyújtójától, mind pedig a panaszolttól.

Az adatszolgáltatások alapján a panaszok többsége az Ügyfélszolgálati Irodán ideiglenesen lezárásra került, amennyiben a GVH hatásköre és illetékessége fennállt, de a jogsértés nem volt valószínűsíthető, illetve a közérdek hiányában a versenyjogi beavatkozás nem vált indokoltá. Az ideiglenes zárás lehetővé teszi a szakmai irodák vizsgálói részére, hogy erőforrásaikat az érdemi ügyekre fordítsák, így az ÜSZI ezáltal is hozzájárul azon hivatali célkitűzés megvalósításához, hogy a versenyfelügyeleti eljárások szakmai színvonala emelkedjen és azok eljárási ideje csökkenjen.

A Gazdasági Versenyhivatal számára minden piaci jelzés fontos és hasznos piaci információ, azonban csak azon beadványokból indulhat versenyfelügyeleti eljárás, amelyek a közérdeken esett sérelem orvoslására irányulnak. Az egyéni sérelmek kivizsgálására és orvoslására a Hivatalnak nincs törvényi felhatalmazása. Az egyedi szerződéses jogviták kötelező erejű elbírálása a polgári ügyekben eljáró bíróság hatáskörébe tartozik.

Az Ügyfélszolgálat 2013-ban közel 2700 telefonos megkeresést és személyes ügyfelet fogadott, és 2043 panaszt, illetve egyéb beadványt kezelt.

Gyakori panasztípusok, tendenciák

2013. évben tovább folytatódott a korábbi évben tapasztalt tendencia, miszerint kiemelkedően nagyszámú megkeresés érkezett az Ügyfélszolgálati Irodára az alábbi témakörökben:

- Még mindig gyakori volt a fogyasztói csoportokat szervező vállalkozásokkal szemben érkező panaszok és a telefonos megkeresések száma. Az összes telefonos megkeresés kb. 20-25 %-a érkezett ebben a tárgycsoportban, bár az indult eljárásokra figyelemmel a panaszok száma a 2013. év második felében már csökkenő tendenciát mutatott.
- A Vj-122/2010. ügyszámhoz kapcsolódóan továbbra is érkeztek a megkeresések a GVH-hoz, a panaszosok legtöbbször abban kérték a GVH álláspontját, hogy mit tegyenek az eljárás alá volt vállalkozás követelése kifizetése kapcsán. Majd a www.ingatlanbazar.com / ingatlandepo.com weboldalak üzemeltetője, a Weltimmo S.r.o. magatartásával szemben indított utóvizsgálatról¹⁶ szóló sajtóközleményt követően a GVH-hoz forduló panaszosok a weboldal üzemeltetője által kiküldött fenyegető tartalmú tájékoztató levelekkel kapcsolatosan kérték a Hivatal segítségét.
- Gyakoriak voltak a csomagküldő szolgálatok tevékenységét kifogásoló beadványok, amelyben a panaszosok azt kifogásolták, hogy számukra kéretlen, soha meg nem rendelt áru került kiszállításra olyan összeg ellenében, amennyiért egyébként meg sem vásárolnák a terméket, termékcsomagot.
- Az időben megosztott üdülési jogra vonatkozó szerződések és azok másodlagos értékesítését érintő tájékoztatások megtévesztő volta miatt érkező panaszok továbbra is tendenciózusan jelen vannak a GVH panaszkezelésében.
- Még mindig jelentős számú panasz érkezik egészségre ható, illetve gyógyhatásra vonatkozó állításokat tartalmazó termékek, készülékek reklámozásával kapcsolatban. A leggyakoribb panasztípusok ezen a területen a különböző mágnes terápiával gyógyító matracok és készülékek, valamint a fogyást ígérő termékekhez köthető megtévesztő állításokhoz kapcsolódnak, amelyek jellemzően termékbe-mutatókon, illetve újsághirdetéseken keresztül kerülnek kommunikálásra.
- Több panasz érkezett ezen kívül olyan vállalkozásokra vonatkozóan, akik garantált nye-

¹⁶ Vj-20/2013. számon a GVH utóvizsgálatot indított.

remény odaítélését ígérték annak, aki a meghatározott határideig rendel valamit az adott vállalkozástól.

- 2013-ban is magasnak volt nevezhető a nagyobb kiskereskedelmi áruházláncok akciótartási gyakorlatával kapcsolatos panaszos beadványok száma.
- Több megkeresés is érkezett a hulladékgazdálkodást végző vállalkozások magatartásával kapcsolatban, valamint az előző évekhez képest hasonló számban voltak jelen a temetkezéssel kapcsolatos panaszok, amelyek főként a köztemetők versenykorlátozó tevékenységét kifogásolták.
- Az év közepe táján telefonon és írásban jelentős számú megkeresés, illetve panasz érkezett azon magánszemélyektől, akik nyilvános koncessziós pályázaton a dohánytermékek kiskereskedelmi értékesítésére és ezáltal ún. „Nemzeti Dohányboltok” működtetésére jogot nyertek. Beadványaikban azt sérelmezték, hogy a British American Tobacco Magyarország Dohány Kereskedelmi Kft. (BAT) meglévő erőfölényes helyzetével visszaélve olyan – a panaszosok számára sérelmes – szerződéses konstrukciókat

kínált a dohány-kiskereskedő partnereinek. A számos panasz mellett beérkezett bejelentések kapcsán a Hivatal Antitröszt Irodája megállapította a BAT dohány-nagykereskedelem piacán fennálló erőfölényének hiányát, így ennek okán a visszaélésszerű magatartás vizsgálata nem vált indokolttá.

- Számos megkeresés érkezett az ACN Communications Hungary Kft-vel szemben, valamint a cég érdekében eljáró egyes független képviselőkkel szemben. A panaszosok sérelmezték, hogy az ACN közvetítő-előválasztás szolgáltatását azt a látszatot keltve ajánlotta, hogy a tájékoztatást és a szolgáltatást – a valóságtól eltérően – az a vezetékes telefonhálózatot működtető szolgáltató nyújtja, akivel a fogyasztó előfizetői jogviszonyban áll. A panaszok alapján versenyfelügyeleti eljárás is indult.¹⁷
- A bankok deviza alapú ingatlanhitelezési gyakorlata és a hitelkiváltás során tanúsított magatartása kapcsán, valamint a 2011. évben indított, de 2013. évben lezárásra került, kereskedelmi bankok versenykorlátozó magatartását érintő versenyfelügyeleti eljárás lezárását követően az év folyamán folyamatosan érkeztek a panaszok a GVH-hoz.

¹⁷ Vj-96/2013.

8. ÜZLETFELEK DÖNTÉSEINEK TISZTESSÉGTELEN BEFOLYÁSOLÁSA ÉS FOGYASZTÓKKAL SZEMBENI TISZTESSÉGTELEN KERESKEDELMI GYAKORLAT

8.1. Egészségre ható, illetve betegség megelőzését, kezelését ígérő termékek

A GVH versenyfelügyeleti eljárásainak¹⁸ tárgyát továbbra is jelentős számban a különböző termékek és szolgáltatások népszerűsítésére használt, gyógyhatásra utaló vagy egészséggel kapcsolatban tett reklámállítások képezik.

Az utóbbi években az egészségmegővő életstílus elterjedésével párhuzamosan egyre több olyan termék került forgalomba, amely az ilyen irányú megnövekedett fogyasztói igényeket elégíti ki, és a GVH-hoz egyre nagyobb számban érkeznek olyan bejelentések és panaszok, melyek a különböző gyógyhatást ígérő termékekkel vagy készülékekkel kapcsolatos tájékoztatásokat kifogásolják. Mindezek miatt a GVH évek óta kiemelt figyelmet fordít ezekre a piacokra, így 2013. évben is több eljárást indított és zárt le ezen a területen.

A gyógyhatásra vonatkozó állítások esetében a fogyasztói célcsoport tagjaitól – ingerekre vonatkozó érzékenysükből származó – helyzetüknél, kiszolgáltatottságuknál fogva alacsonyabb ésszerűségi szint várható el, mint egy átlagfogyasztó-

tól, így ezen a területen különös jelentősége van a tényszerű, túlzásokat nélkülöző tájékoztatásnak. Az ilyen termékek gyártása, forgalmazása és reklámozása az egymás mellett létező szigorú szabályrendszerek szerint végezhető el, a reklámozók tevékenységének a vonatkozó ágazati jogszabályok előírásainak is meg kell felelnie.

Az alábbiakban néhány a GVH gyakorlatában egymástól elkülöníthető termékcsoporttal kapcsolatos az egészségre hatást, illetve gyógyhatást ígérő termékek tárgyában lefolytatott vizsgálat kerül ismertetésre.

8.1.1. Gyógyszerek reklámozása

A biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény értelmében – a védőoltási programokat népszerűsítő kampányok kivételével – tilos a gyógyszertárból kizárólag orvosi vényre kiadható vagy társadalombiztosítási támogatásba befogadott gyógyszerek, tápszerek, továbbá a társadalombiztosítási támogatással rendelhető gyógyászati segédeszközök reklámozása. Azonban az embergyógyászati célra szánt, gyógyszertárból vény nélkül is kiadható és társadalombiztosítási támogatásban nem részesülő gyógyszerek, továbbá a támogatással nem rendelhető gyógyászati segédeszközök reklámozása megengedett, ha a reklám megfelel a törvényi követelményeknek.

A GVH a *Vj-56/2010.* számú ügyben megállapította, hogy egy gyógyszertárban vény nélkül is kiadható gyógyszer nem az engedélyezett alkalmazási előírás alapján mutatott be az eljárás alá vont

¹⁸ A jelen fejezetben található ügyek megnevezése és főbb adatai a 3. sz. mellékletben találhatóak.

gyógyszerforgalmazó vállalkozás, ezért jogsértő reklámot alkalmazott.

A GVH ugyanezen termék reklámozását vizsgálta – a korábban már említett – *Vj-75/2012.* számú ügyben, ezúttal azonban a reklámtörvény sérelme merült fel. Az eljárás alá vont gyógyszerforgalmazó vállalkozás kötelezettségvállalásával zárult, amelynek keretében vállalta, hogy edukációs kampányt szervez és finanszíroz. A kampány bemutatja a fogyasztók számára fogyasztói szempontból, hogy mi a különbség az ajánlott árak és az alkalmazott fogyasztói árak között, valamint hogy mit jelent a fogyasztói átlagár-különbség, továbbá, hogy az ár-összehasonlításnak milyen formái ismertek, azok milyen adatokon alapulnak, a fogyasztók számára milyen releváns információkat hordoznak. Az eljárás alá vont vállalta továbbá, hogy megtéríti a fogyasztóknak a versenyfelügyeleti eljárásban érintett időszakban vásárolt termék ténylegesen alkalmazott fogyasztói árának a hirdetésekben megjelenő ajánlott fogyasztói árat meghaladó részét.

A *Vj-77/2012.* számú ügyben a GVH megállapította, hogy egy nemzetközi gyógyszergyártó cégcsoport magyar tagja nem megengedett reklámtevékenységet folytatott azért, hogy egy vény nélkül kapható gyógyszer hatását televíziós reklámjában nem az engedélyezett alkalmazási előírás alapján mutatta be, amikor azt az üzenetet sugallta, hogy a termék 5 percen belül elkezd hatni. Ez esetben a termék fájdalomcsillapító hatásának gyorsasága került az üzenet középpontjába, amely tulajdonság olyan jellemzője a terméknek, ami a fogyasztói döntésre alapvető befolyással bírhat. A fájdalomcsillapítás teljes folyamatán belül a fogyasztó számára csak két olyan időpont van, amelyről tudomással bírhat: amikor a tablettát beveszi és amikor a fájdalom enyhülni kezd. Ezen két időpont különbségének rövidsége a fájdalomcsillapítás gyorsaságát jelzi. Az összes reklámeszközben az „5 perc” jelentősen kiemelve jelenik meg. Mindezekre tekintettel a reklámokban megjelenő „szétesés” fogalma a fogyasztóban nem befolyásolja azt az összehasonlítást, hogy a fájdalomcsillapító 5 perc alatti hatásához nem a gyógyszer gyomorban történő szétesését kötik, hanem a hatáskezdet időpontjaként értelmezik.

A *Vj-82/2012.* számú eljárást lezáró döntésében a GVH jogsértőnek ítélte, hogy az eljárás alá vont vállalkozás egy gyógyszerárból vény nélkül is ki-

adható gyógyszerrel kapcsolatban a kapszula és a szervezet vitaminellátottsága közötti közvetlen kapcsolatra utaló megalapozatlan állításokat tett; valamint nem az engedélyezett alkalmazási előírás alapján mutatta be a gyógyszert, amikor azt állította, hogy a kapszula a hasmenés okát is megszünteti. A GVH megállapította továbbá, hogy a vállalkozás a fogyasztók megtévesztésére alkalmas kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, mivel valótlan információt közölt a kapszula összetételéről azzal, hogy azt állította, a kapszula kizárólag természetes anyagokat tartalmaz.

8.1.2. Élelmiszereknek tulajdonított gyógyhatás, illetve egy adott élelmiszer és az egészség közötti összefüggést hirdető reklámállítások

Az élelmiszerek körében az étrend-kiegészítőkkel kapcsolatban érkezett a legtöbb bejelentés a GVH-hoz. Élelmiszerek tekintetében a vonatkozó közösségi jogi norma (1924/2006/ EK rendelet) a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó tagállami általános előírásoknál szigorúbb követelményeket támaszt az élelmiszerekkel kapcsolatban tehető reklámállításokkal szemben, ezért a versenyfelügyeleti eljárások során a GVH az európai uniós normáknak való megfelelést vizsgálja.

E körben külön csoportot képeznek a fogyásra, testtömeg-csökkentésre vonatkozó állítások, mivel élelmiszerek esetén a közösségi jog tilalmazza az azzal elérhető, a súlycsökkenés ütemére vagy mértékére utaló állítást. Az elmúlt években robbanásszerűen nőtt az efféle hatásokat ígérő szereket, illetve speciális étrendet kínáló vállalkozásoknak a száma. Mivel az elhízás súlyosbodó népegészségügyi probléma Magyarországon is, illetve a fogyasztók érzékelhetően fogékonyak az előbbi termékek kínálta megoldásokra, a GVH figyelemmel kíséri az ennek kezelését és megelőzését ígérő vállalkozások kereskedelmi gyakorlatait. A GVH az ilyen reklámok címzettjeit is az átlagosnál kiszolgáltatottabb fogyasztókként kezeli, hiszen ezen fogyasztók a testtömegükkel való elégedetlenségük révén könnyebben befolyásolhatóak (*Vj-96/2011.*, *Vj-26/2012.*, *Vj-98/2012.*). A jogalkalmazási tapasztalatokat illetően a GVH a jogérvényesítést nehezítő, akadályozó körülmények között leginkább azt emeli ki, hogy a fogyási ígéretet tartalmazó reklámok egyik leggyakoribb közzéadási helye az internet, ahol a reklámozó kiléte nem ismert, letelepedési helye jellemzően külföldön – akár más

kontinensen – található. Csak hosszas eljárási cselekményekkel lehet elérni a reklámok eltávolítását, s jellemző megoldás az, hogy ha egy kommunikációs csatorna kiiktatásra kerül, rövid időn belül új felületen vagy új márkaneven jelenik meg a termék, és annak hirdetése. Emellett gyakori az is, hogy a vállalkozások számos új termékkel lépnek a piacra. Amennyiben GVH ilyen jelenséget észlel, a hatóságok nemzetközi együttműködési rendszerein keresztül (ICPEN, CPCS) jelzéssel él az érintett hatóságok felé.

A Vj-52/2012. számú és a Vj-19/2013. számú eljárásokban a GVH jogsértőnek ítélte az egyik gyógyszerforgalmazással foglalkozó vállalkozás magatartását, mivel egy étrend-kiegészítő termékcsaládnak az ágazati jogszabályi tiltás ellenére gyógyhatást tulajdonított, az egészségre vonatkozó reklámállításai nem feleltek meg a közösségi előírásoknak, valamint televíziós reklámjaiban a jogszabályi tilalom ellenére olyan egészségre vonatkozó állításokat alkalmazott, amelyek egy orvos ajánlásaira hivatkoztak.

A Vj-97/2012. számú ügyben a GVH megállapította, hogy az eljárás alá vont vállalkozás fogyasztókkal szembeni tisztességtelen és megtévesztő kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor a nyomtatott sajtóban megjelent reklámjaiban és címkéjén egy általa forgalmazott étrend kiegészítő terméknek betegség gyógyítására, kezelésére vonatkozó tulajdonságokat tulajdonított; a termékkel kapcsolatban megalapozatlanul egészségre vonatkozó állításokat tett; valamint megalapozatlanul azt állította, hogy a termék reklámban ígért eredményei garantáltak, tudományosan igazoltak.

A GVH a Vj-18/2013. versenyfelügyeleti eljárásban vizsgálta az étrend-kiegészítő termékkel kapcsolatos betegség megelőző hatásra vonatkozó állítás megalapozottságát. Az eljárás eredményeként a GVH kötelezővé tette az eljárás alá vont vállalkozás által tett vállalások teljesítését, ezáltal a törvénysértés megvalósulása vagy annak hiánya kérdésben a Versenytanácsnak nem kellett döntést hoznia. Ennek keretében az eljárás alá vont vállalkozás honlapjának főoldalán az alábbi tájékoztatást kellett közzétennie: „Az [...] étrend-kiegészítő, amely hozzájárul az immunrendszer működéséhez, azonban gyógyhatással, betegség megelőző hatással nem rendelkezik.” Az eljárás alá vont vállalta továbbá, hogy tájékoztató anyagot tesz közzé, amelyben arról informálja a

fogyasztókat tudományos megalapozottsággal, objektíven és közérthetően, hogy mi az immunerősítők szerepe, illetve mi a különbség az immunerősítők, vitaminok és egyéb étrend-kiegészítők, valamint a gyógyszerek között, ideértve azok kommunikációs szabályait is. Az eljárás alá vont vállalta azt is, hogy a jövőben is tartózkodik attól a jelen ügyben vizsgált gyakorlattól, amelyet már a versenyfelügyeleti eljárás indulását megelőzően abbahagyott: így nem tulajdonít az érintett terméknek gyógyhatást, illetve betegséget megelőző hatást, valamint – amennyiben az tárgyilagosan nem igazolható – piacelsőséget.

8.1.3. Orvostechnikai eszközökkel, gyógyászati segédeszközökkel kapcsolatos állítások vizsgálata

Egy orvostechnikai eszköz hatástani megfelelőségét a klinikai értékelés igazolja, amely a forgalomba hozatal előtt összeállított műszaki dokumentáció része. A klinikai értékelésnek ennek megfelelően tartalmaznia kell azt, hogy milyen indikációra és milyen teljesítőképességgel vizsgálta az eszközt. A klinikai cél meghatározása a klinikai értékelésben, illetve a termék tanúsítványában szerepel.

A GVH a versenyfelügyeleti eljárás során nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy a készülékek megfelelnek-e az „orvostechnikai eszközök” fogalmának, mivel ez nem lehet versenyfelügyeleti eljárás tárgya. A GVH az eljárásaiban azt vizsgálja, hogy a kereskedelmi kommunikációban megfogalmazott állítások a jogszabályok alapján megengedettnek vagy jogsértőnek minősülnek; ami orvostechnikai eszközként nyilvántartott termékek esetén a klinikai cél és a kommunikációban szereplő állítások összhangját jelenti.

A Vj-14/2011. számú eljárásban a GVH megállapította, hogy az eljárás alá vont vállalkozás fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott, amikor az általa forgalmazott, a mágnesterápia és az akupunktúra ötvöztetésére törekvő készülékekkel kapcsolatban betegség megelőzésére, gyógyítására, kezelésére, egészség megőrzésére, illetve testsúlycsökkentésre vonatkozó nem igazolt állításokat jelentetett meg. A GVH a döntésében kiemelte, hogy a tényállás tisztázása körében a GVH-nak nem az a feladata, hogy a különböző hatóságok által lefolytatott vizsgálatokat megismételve vagy azok helyett

szakértői bizonyítást folytasson le az áru emberi szervezetre, illetve az egészségre gyakorolt hatását mint a termék lényeges tulajdonságát illetően. A GVH feladata annak elemzése, hogy a fogyasztóknak szóló tájékoztatásokban megfogalmazott állítások egészségre vonatkoznak-e, illetve gyógyhatásra (betegséget megelőző, kezelő, a betegség tüneteit enyhítő hatásra) utalnak-e vagy sem. Ha a tájékoztatások ilyen hatást fogalmaznak meg, akkor a jogsértés megállapítható, amennyiben az állítások valóságnak való megfelelését a vállalkozás hatósági engedéllyel vagy más módon, a tudományos bizonyítottsággal szemben támasztott követelményeknek megfelelően, tudományos ismeretekkel nem igazolja.

A Vj-1/2012. számú eljárásban a GVH azt kifogásolta, hogy egy, a mágnesterápia és a biorezonancia hatásmechanizmusa elvén működő termékcsalád gyártója, valamint a termékek forgalmazói tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsítottak, amikor egyes kereskedelmi kommunikációikban valótlan állításokat alkalmaztak a termékek gyógyító, illetve egészségre gyakorolt hatására vonatkozóan. A GVH kötelezte a gyártót, hogy a GVH döntésének rendelkező részét a gyártó honlapjának nyitó oldalán külön ablakban, jól láthatóan jelenítse meg két hónapon keresztül, úgy, hogy onnan a határozat egésze is elérhető legyen.

A GVH a Vj-15/2012. számú eljárásban megállapította, hogy az eljárás alá vont vállalkozások tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsítottak, amikor egyes kereskedelmi kommunikációikban egy pulzáló mágnesterápiás készülékkel kapcsolatban a használati útmutatóban meghatározott indikációkon jelentősen túlmutatató állításokat tettek.

8.1.4. Kozmetikumok gyógyhatására utaló kereskedelmi kommunikációk

A kozmetikumok reklámozására – a korábban hatályos szabályozás szerint – tilos volt kozmetikai terméket kifejezetten nem kozmetikai hatásra, különösen terápiás hatásra hivatkozással, illetve céllal forgalomba hozni és reklámozni. A GVH ezen jogszabályi tilalom megsértését és ezáltal a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat megvalósulását vizsgálta a Vj-42/2012. számú ügyben. A GVH megállapította, hogy az eljárás alá vont vállalkozás egy általa forgalmazott kozmetikai termékkel kapcsolatban fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsí-

tott, amikor televíziós reklámjaiban, honlapján, termékkatalógusában és tájékoztató füzeteiben a készítménynek terápiás hatásokat tulajdonított, és egyben eltiltotta a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatásától. Ezen döntése során a GVH ismételten rámutatott arra, hogy a konkrét tilalom ellenére tett állítások önmagukban jogellenesek, ezért indifferens az, hogy van-e a kozmetikai hatás mellett esetleg gyógyhatása a terméknek.

8.1.5. Egyéb termékek

A GVH a Vj-56/2012. számú ügyben eljárás alá vont vállalkozások fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytattak azáltal, hogy egyes kereskedelmi kommunikációikban egy „energiaátadó” képességgel felruházott terméknek olyan emberi egészségre gyakorolt, illetve gyógyító hatásokat, valamint használatától várható egyéb eredményeket tulajdonított, amelyek nem igazoltak.

A GVH jogsértőnek ítélte az eljárás alá vont vállalkozás magatartását a Vj-23/2013. számú versenyfelügyeleti eljárásban, mivel az általa forgalmazott mágneses készülékek, illetve készülékcsomagok népszerűsítése során valótlan állításokat alkalmazott azok gyógyító, egészségre gyakorolt hatásaira, illetve adott célra való alkalmasságára, a használatától várható eredményekre, előnyeire, továbbá a készülékek árára, illetve díjára, az ár, illetve a díj megállapításának módjára, különleges árkedvezmény vagy árelőny meglétére vonatkozóan.

8.2. Pénzügyi szolgáltatások

A pénzügyi szolgáltatások piacán tapasztalt jelentős mértékű információs aszimmetria a lakosság pénzügyi ismereteinek alacsony szintjére, a pénzügyi szolgáltatások bőségére és összetettségére, valamint a kapcsolódó szerződéses dokumentáció nagy terjedelmére vezethető vissza. Az információs aszimmetria következtében, illetve arra is tekintettel, hogy viszonylag ritkán hoznak hasonló döntéseket a fogyasztók, és gyakran hosszabb távra is elkötelezik magukat, valamint a mindennapi forgalomhoz képest magas összegekről hoznak döntéseket, e piacon a fogyasztói kockázat előfordulása jellemzően fokozottabb.

A pénzügyi szolgáltatások piacán tapasztalt jelentős mértékű információs aszimmetria a lakosság pénzügyi ismereteinek alacsony szintjére, a pénzügyi szolgáltatások bőségére és összetettségére, valamint a kapcsolódó szerződéses dokumentáció nagy terjedelmére vezethető vissza. Az információs aszimmetria következtében, illetve arra is tekintettel, hogy viszonylag ritkán hoznak hasonló döntéseket a fogyasztók, és gyakran hosszabb távra is elkötelezik magukat, valamint a mindennapi forgalomhoz képest magas összegekről hoznak döntéseket, e piacokon a fogyasztói kockázat előfordulása jellemzően fokozottabb.

A pénzügyi szolgáltatásnak nem minősülő fogyasztói csoportok körében a fogyasztói kockázat szintén jelentős, hiszen a csoportok ügyfélköre sokszor olyan kiszolgáltatott helyzetben lévő személyekből áll, akik esetében a banki hitelfelvétel lehetősége már kizárt, nehézkes.

Az alábbiakban ismertetésre kerül egyrészt felügyelt pénzügyi szolgáltatással kapcsolatos eljárás, másrészt nem felügyelt, de a fogyasztóban pénzhez jutás látszatát keltő magatartással kapcsolatos vizsgálat is.

8.2.1. Kedvezmények ígérete

A GVH álláspontja értelmében a kedvezmények ígéretének fogyasztásösztönző hatása miatt – vonatkozzon az vásárlásra vagy hitelfelvételre – az erről adott tájékoztatásnak valamennyi lényeges elem vonatkozásában pontos információt kell tartalmaznia. Ha a tájékoztatás nem egyértelmű, annak következményeit a vállalkozásnak kell viselni, mindenekelőtt oly módon, hogy valamennyi értelmezés valóságnak való megfelelését igazolnia kell.

A vizsgált vállalkozás vásárlói csoportban való részvételt "MOST" elnevezésű reklámkampányában a *Vj17/2013.* számú eljárásban a GVH azt vizsgálta, hogy a csoporttagoknak járó ún. Cash-back-kártya használatához kapcsolódó pénzvisszafizetési kedvezmények a reklámokban szereplő feltételeknek megfelelően valósultak-e meg. Az eljárás eredményeként megállapítást nyert, hogy a vizsgált vállalkozás a fogyasztókban azt a hamis benyomást keltette, hogy minden vásárlásukat követően pénzvisszafizetésben részesülnek, és ezekben a pénzvisszatérítésekben a vásárlás időpontjában („most”) részesülnek. A reklámok

ugyanis nem utaltak arra, hogy ennek a visszafizetésnek feltételei vannak, és nem a vásárlással egy időben kerül rá sor. A pénzvisszafizetés ígéretét a GVH különösen veszélyesnek ítélte az átlagfogyasztó magatartását vizsgálva, mert az önmagában vásárlásra ösztönöz. A fogyasztó kizárólag a pénzvisszafizetés ígérete miatt valósít meg nem kívánt vagy előre hozott vásárlást úgy, hogy a reklám alapján nincs tisztában azzal, hogy nem minden esetben részesül automatikus pénzvisszatérítésben. A vállalkozás által adott tájékoztatással megtévesztő módon készítették a fogyasztót ügyleti döntés meghozatalára.

A vizsgált vállalkozás által nyújtott rövid lejáratú hitelek vonatkozásában meghirdetett akciók keretében a GVH a *Vj-40/2012.* számú eljárásában azt vizsgálta, hogy a vállalkozás által alkalmazott kommunikáció alkalmas volt-e arra, hogy a kedvezmény igénybevételének feltételeként az előtörlesztés, illetőleg túlfizetés kizáró jellegéről a fogyasztó tájékoztatást kapjon.

A vállalkozás különböző akcióiban népszerűsítette pénz visszafizetési kedvezményét. Az akciók keretében azt ígérte, hogy azoknak az ügyfeleinek, akik a teljes futamidő alatt a kölcsönszerződésben meghatározott ütemezés szerint (azaz hetente) pontos összegben fizetnek, a kölcsönszerződés végén visszafizet egy vagy két heti, illetve egyéb összegű törlesztő részletet. A tájékoztatások zöméből azonban kimaradt az a fontos körülmény, miszerint abban az esetben, ha a fogyasztók a kölcsön futamideje alatt élnek a teljes vagy részleges előtörlesztés lehetőségével, nem kaphatják vissza a meghirdetett törlesztő részletet, miközben a fogyasztók nagy része él az előtörlesztés lehetőségével. A GVH a vizsgálat során megállapította, hogy a fogyasztók azzal sem lehettek tisztában, hogy a vállalkozás minden túlfizetést (az ügyfél szándékától függetlenül) előtörlesztésnek tekint, amely ugyan a fogyasztók számára jellemzően kamatkedvezményrel jár és díjmentes, azonban erről egyik reklámeszközön sem tájékoztatja a fogyasztókat, így a vizsgált tájékoztatások alkalmasak voltak a fogyasztók megtévesztésére.

A GVH megállapította, hogy a vállalkozás tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott azáltal, hogy a pénz visszafizetési kedvezményét népszerűsítő kampányaiban nem tájékoztatta a fogyasztókat arról, hogy amennyiben élnek a teljes vagy részleges előtörlesztés lehetőségével, nem

kaphatják vissza a meghirdetett egy vagy két heti, illetve egyéb összegű törlesztő részletet.

8.2.2. Fogyasztói csoportok

A GVH által folytatott versenyfelügyeleti eljárások tárgya a fogyasztói csoportot szervező vállalkozásoknak a fogyasztói csoport működésére vonatkozó tájékoztatási gyakorlata – függetlenül az egyéb jogterületek (adó jog, pénzügyi jog, polgári jog) esetleges sérelmétől.

A versenyhivatal 2008. szeptember 1-jét követően a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) alapján azt vizsgálja, hogy az érintett kereskedelmi gyakorlatban, kommunikációban megjelenő üzenet valós információt közvetít-e a konstrukcióról.

A GVH a hatékonyabb fellépés érdekében kezdeményezte a terület szabályozását; együttműködik az öt információért megkereső rendőrkapitányságokkal is, és feljelentéssel is élt fogyasztói csoportok szervezésével kapcsolatos magatartások tárgyában. Továbbá az Országgyűlés Fogyasztóvédelmi Bizottsága részére készített háttéranyagokban is folyamatosan jelzésre kerültek a fogyasztói csoportokkal kapcsolatos tapasztalatok.

Mindezeken túlmenően a GVH információs anyagokat tett közzé, ingyenesen hívható telefonszámot üzemeltet, illetve kommunikációs kampányt indított (www.nedoljonbe.hu) – figyelemmel arra is, hogy nagyszámú panasz érkezett és érkezik a fogyasztói csoportok működése kapcsán a GVH-hoz, hasonlóképpen az egyes eljárások kapcsán rendelkezésre álló elállási adatok is ezt tükrözik.

A fogyasztói csoportok elleni fellépés során a Hivatal részéről egységesen jelenik meg a rendelkezésre álló versenyfelügyeleti, a versenypártolási és a versenytudatosság fejlesztésére vonatkozó tevékenység, ezzel hozzájárulva a probléma minél hatékonyabb kezeléséhez.

A fogyasztói csoportok szervezőivel szemben 2013-ban négy eljárásban (Vj-049/2012., Vj-086/2012., Vj-101/2012., Vj-102/2012.) hozott határozatot a GVH, ezek mind marasztalással zárultak, a határozatokban a GVH a jogsértő magatartás megállapítása mellett megtiltotta a jogsértő ma-

gatartás folytatását és bírság megfizetésére kötelezte a vállalkozásokat. A bírság mértékének meghatározásánál a GVH-nak figyelembe kellett vennie az előző évi nettó árbevétel mértékét, ami tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont vállalkozások a döntéshozatalt megelőző évben jöttek létre, és vették át más fogyasztói csoportokat szervező cégtől a tevékenységet, igen alacsony.

A GVH kifogásolta, hogy a hirdetett tevékenység a hitelnyújtással azonosítható, nem derül ki a fogyasztó számára, hogy az adott szolgáltatás nyújtására belső hitelezéssel (a tagok befizetéseiből) kerül sor, továbbá az sem, hogy a kívánt dologhoz a fogyasztó akár hosszú idő elteltével juthat hozzá, melyet az előtörlesztés vállalása és a szerencselem léte (sorsolásokon dől el ki az a szerencsés, aki adott hónapban a vásárlói joghoz juthat) is befolyásol.

8.3. Élelmiszerpiac

8.3.1. Magyar termék/hungaricum

A kiskereskedelmi láncok kommunikációjában az elmúlt időszakban hangsúlyossá vált az egyes árucikkek „magyar termék”-ként, „hungaricum”-ként való megjelölése, ennek fogyasztás-ösztönző hatása miatt.

A GVH 2013. évben tovább vizsgálta a kiskereskedelmi láncok kommunikációjában „magyar termék” megjelölést vagy erre utaló grafikát.

A GVH a Vj-18/2012. számú eljárásban döntésében jogsértőnek minősítette az egyik országos bolthálózatot működtető áruházlánc azon kereskedelmi gyakorlatát, hogy úgy alkalmazott „magyar termék” megjelölést reklámeszközein, hogy eközben nem volt tekintettel annak lehetséges fogyasztói értelmezésére (ideértve a leggyakoribb fogyasztói értelmezést, az alapanyag származási helye szerinti megközelítést is); valamint saját, írásban rögzített követelményrendszerét sem követte maradéktalanul. Ez utóbbi esetben a GVH azt kifogásolta, hogy a vállalkozás egyes esetekben magyarként népszerűsített nem hazai eredetű termékeket. A GVH a döntéshozatal során kiemelten enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy az eljárás alá vont vállalkozás a gyakorlatát még a versenyfelügyeleti eljárás időtartama alatt – jelentős költségteherrel – megváltoztatta és a fejlesztést hitelt érdemlően igazolta.

A „magyar termék” fogalmát a vizsgálat alá vont időszakban még nem határozta meg jogszabály, ugyanakkor a kereskedelmi gyakorlatok Fttv. szerinti értékelésének ez nem előfeltétele. A GVH az Fttv. alapján járt el, mely – egyebek mellett – kimondja, hogy megtevésztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely olyan valótlan információt tartalmaz az áru származási helyére, eredetére vonatkozóan, ami alkalmas a fogyasztók befolyásolására.

A versenyfelügyelt eljárás lefolytatásának időtartama alatt, 2012. szeptember 1-jén hatályba lépett az egyes önkéntes megkülönböztető megjelölések élelmiszereken történő használatáról szóló 74/2012. (VII. 25.) VM rendelet, így az élelmiszeripari piac szereplőinek a kereskedelmi gyakorlatukat – az Fttv. általános követelményein túl – ezen időponttól kezdve a rendeletben foglalt előírásokkal kell összhangba hozniuk (azonban a lefolytatott eljárásban érintett időtartam alatt nem kellett ezen rendelkezéseket még alkalmazni).

8.3.2. Egyéb élelmiszerekkel kapcsolatos ügyek

A Vj-16/2013. számú eljárásban a GVH jogsértőként értékelte, hogy az egyik gyorskiszolgáló-étteremlánc fogyasztók megtevésztésére alkalmas kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor egyes, csirkehúspogácsa felhasználásával készült termékeit olyan megnevezésekkel illetve, illetőleg reklámjaiban olyan képi megjelenítéssel népszerűsítette, amelyek az adott étellel, az annak elkészítéséhez felhasznált alapanyaggal, az elkészítés módjával kapcsolatosan valótlan információt közvetítettek.

A Vj-33/2013. számú eljárásban a GVH jogsértőként értékelte, hogy a vállalkozás által gyártott és forgalmazott pezsgőcsaládot népszerűsítő reklámokban megjelenő szövegek és a képi megjelenítések alapján a fogyasztó azt gondolhatta, hogy a vállalkozás orosz, azaz Oroszországból importált terméket vagy orosz alapanyagokból készülő terméket forgalmaz. A reklámokban kiemelten szerepelt a termék megnevezése orosz nyelven, cirill betűkkel, valamint a reklámokban az orosz címerre szinte mindenben megegyező ábra is szerepelt.

A GVH az eljárás során megállapította, hogy a vállalkozás valótlanul keltette azt a látszatot, hogy a terméke orosz lenne, mivel az Magyarországon, magyar alapanyagból készült.

8.4. Infokommunikációs szektor

A GVH 2013-ban az infokommunikációs (telekommunikáció, média) piacon kilenc eljárásban hozott döntést.

A GVH a mobilszolgáltatók által alkalmazott hiányos tájékoztatás miatt több esetben hozott döntést (Vj-36/2012., Vj-78/2012., Vj-37/2012., Vj-25/2013.), valamint a vizsgált műsorszolgáltatók megtevésztésre alkalmas kereskedelmi gyakorlatának vizsgálata tárgyában négy döntés született (Vj-50/2012., Vj-100/2012., Vj-69/2012., Vj-105/2012.)

8.4.1. Mobilszolgáltató cégekkel kapcsolatos eljárások

A Vj-37/2012. számú, egy mobilszolgáltató céggel szemben lefolytatott eljárásban megállapításra került, hogy a vállalat jogsértő módon azt állította a 2012. február-márciusi időszakban, hogy nagy sebességű mobilinternet hálózata „országszerte”, illetve „mindenhol” elérhető, továbbá megtevésztésre alkalmas módon alkalmazott összehasonlító reklámot, amikor azt állította, hogy versenytársai hálózata az övével szemben nem érhetőek el országszerte, mindenhol.

A Vj-25/2013. számú, az autós játékokkal kapcsolatos eljárásban a Versenytanács megállapította, hogy a mobilszolgáltató által a 2012. szeptember 24. és 2012. szeptember 30. közötti időszakban a „Töltsd fel és nyerj!” elnevezésű promócióhoz kapcsolódó SMS üzenetek a nyerési esély tekintetében megtevésztésre alkalmas üzenetet hordoztak.

A vállalkozás a „Töltsd fel és nyerj!” promócióhoz kapcsolódóan 2012. szeptember 3. és 2012. szeptember 30. közötti időszakban „autós” játékot hirdetett, mely során négy alkalommal egy-egy autó volt a fődíj, vagy vigaszdíjként kisebb pénzüsszeget sorsoltak ki. A vállalkozás számos SMS-t küldött előfizetőinek, amelyek arról adtak tájékoztatást, hogy kizárólag azok nyerhetik meg az adott héten kisorsolásra kerülő autót, akik azon a héten minimum 3000,- Ft-tal feltöltötték a kártyájukat. Az SMS semmilyen módon nem utalt arra, hogy a játékban nem csupán azok vehetnek részt, akik az adott héten feltöltötték az egyenlegüket, így a fogyasztók nem kaptak reális képet a nyerési esélyeiről. A nyereményjátékkal kapcsolatban bővebb tájékoztatás a vállalkozás honlapján volt elérhető, azonban erre nem mindegyik SMS-ben

hívták fel a figyelmet. Azok az SMS-ek, amelyek utaltak a vállalkozás honlapján megismerhető további információkra, azok sem hívták fel a figyelmet arra, hogy csak a honlapon olvasható bővebb tájékoztatás a játék részleteiről, többek között arról, hogy pontosan mely előfizetői kör vesz részt a sorsoláson.

Mivel a játék végén kisorsolt személyek egyike sem rendelkezett adott heti 3000 Ft feletti feltétellel, a 4 héten át tartó autós játékok keretében egyetlen alkalommal sem adtak át nyereményautót.

8.4.2. Műsorszolgáltató cégek megtévesztésre alkalmas kereskedelmi gyakorlata

A Vj-100/2012. számú eljárásban az egyik műsorszóró vállalkozás fogyasztókkal szembeni tisztességtelen, megtévesztésre alkalmas kereskedelmi gyakorlata kapcsán a 2011-es év második felében az eljárás alá vont által kínált egyes csomagok áráról közzétett reklámokat vizsgálta a GVH. A megállapítottak szerint kampányok egyes elemein az eljárás alá vont nem megfelelően tüntette fel a szolgáltatás igénybevételének feltételeit, beleértve ebbe a szolgáltatás aktiválási díját, az éves előfizetési díj fizetési módját és az egyéb eszközök díját (az apró betűs megjelenítésben közölt információk sem érték el az átlagfogyasztót).

A Vj-105/2012. számú eljárásban a GVH megállapította, hogy az egyik televízió műsoraiban elhangzó és látható közlések ellenére a betelefonálók nem kerültek rögtön adásba vagy egyáltalán nem jutottak be az adásba és esetenként nem a kiválasztott jóshoz kapcsolták be őket. A vizsgált műsorban a vállalkozás egyrészt agresszíven ösztönözte betelefonálásra a nézőket, másrészt megsértette a szakmai gondosság követelményét.

8.5. Számlának álcázott szerződéskötési ajánlatok

A GVH 2013-ban az online szakmai cégadatbázisok piacán öt eljárásban hozott döntést, valamilyen esetben megállapítva a megtévesztő reklámozási gyakorlat folytatását. Az elmúlt években számos panasz érkezett a GVH-hoz olyan személyektől, akik küldeményt kaptak egy velük szerződéses jogviszonyban nem álló vállalkozástól. A küldeményekben számlák, vagy számlákra

megtévesztően hasonlító dokumentumok voltak, amelyek alapján a címzett azt gondolhatta, hogy a számára már teljesített szolgáltatás ellenértékét kell megfizetnie. A feladók a levelekben elhelyezett igen nehezen olvasható mellékletekben adtak tájékoztatást arról, hogy a küldemény valójában szolgáltatásra vonatkozó ajánlat.

A GVH a Vj-19/2012. és a Vj-30/2012. számú eljárásban megállapította, hogy az eljárás alá vont vállalkozások megtévesztő reklámozási gyakorlatot folytattak, amikor a potenciális ügyfelekhez eljuttatott küldeményei azt a látszatot keltették, hogy azok egy már megkötött szerződés alapján kibocsátott számlák. A GVH a Vj-20/2012. számú eljárásban a cég reklámozási gyakorlatát vizsgálta, melynek során olyan számlának tűnő dokumentumot küldött a vállalkozásoknak, mely mögött nem volt szerződéses jogviszony, és nem történt teljesítés. A Vj-27/2012. számú eljárásban GVH azt vizsgálta, hogy az eljárás alá vont vállalkozás reklámozási gyakorlata, melynek során szolgáltatásnyújtásra vonatkozó üzleti ajánlatot küldött a vállalkozások számára, megtévesztőnek minősül-e. A GVH a Vj-29/2012. eljárás keretében az eljárás alá vont vállalkozás küldeményeit is vizsgálta, melyben saját adatbázis szolgáltatására vonatkozó ajánlatát számlaként tüntetette fel, amely magatartást a GVH megtévesztő reklámozási gyakorlatnak minősítette.

8.6. Energiaszektor

A magyarországi háztartások éves szinten kalkulált kiadásainak jelentős hányadát teszi ki az energiaköltség. A piaci sajátosságok miatt kereskedőváltás esetén az érintett szolgáltatás minősége változatlan marad (továbbra is a területileg illetékes elosztói engedélyes biztosítja a gázt), ezért a kereskedőváltás lehetőséget teremt arra, hogy a fogyasztó a gázzámláját úgy csökkentse, hogy közben a fogyasztása alapvetően nem változik, ugyanakkor azonos minőségű szolgáltatást kap cserébe.

8.6.1. Díjkezdvezmény ígérete

A Vj-89/2012. számú eljárásban a GVH jogsértőnek értékelte, hogy az egyik kereskedő földgázszolgáltatása igénybevétele esetén a lakossági fogyasztók számára – az egytetemes árhoz igazodó gázdíjból számított – díjkezdvezményt, valamint egyes reklámeszközein meghatározott összegű

éves megtakarítási lehetőséget kínált, ugyanakkor azáltal, hogy (1) valós kedvezmény mértékeket úgy hirdetett, hogy azok a – lakossági földgáz felhasználási szokások, a piaci keretek alapján – racionálisan várhatónál (évnél) rövidebb ideig voltak elérhetőek, így a kereskedelmi gyakorlat nem adott megfelelő képet a szolgáltatóváltással elérhető kedvezmény tényleges mértékéről, (2) valótlán tájékoztatást adott az éves szinten elérhető megtakarítás lehetséges összegéről, az eljárás alá vont kereskedelmi gyakorlata alkalmas volt arra, hogy árelőny tekintetében megtéveszse azon lakossági ügyfeleit, akik 2011. szeptember 1. és 2012. augusztus 31. között kötöttek gázszolgáltatási szerződést.

A GVH enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy a szerződésmódosítást követően is fennmaradt – bár kisebb mértékben – az eljárás alá vont, mint egyetlen alternatív piaci szereplő szolgáltatásának árelőnye az egyetemes szolgáltatáshoz képest.

8.6.2. Kereskedőváltásra ösztönző kampányok

A GVH 2012. évben vizsgálta az energiaszolgáltatók kereskedőváltás során tanúsított magatartását. A *Vj-108/2012.* számú ügyben a GVH az egyik energiaszolgáltató új ügyfelek szerzését célzó, kereskedőváltásra ösztönző kampányát vizsgálta, mivel vélelmezhető volt, hogy a fogyasztók közvetlen megkeresése során alkalmazott tájékoztatási és ügyfélszerzési tevékenysége keretében valószínűsíthetően nem vagy nem egyértelműen adott információt a kereskedőváltás lényeges tulajdonságairól.

A GVH az eljárást lezáró döntésében kötelezte az eljárás alá vont vállalkozást az általa tett vállalások teljesítésére, mivel úgy ítélte meg, hogy a kötelezettségvállalás teljesítése révén – a fogyasztói tudatosság és egyéb fogyasztói garanciális jogok bővülése által – valószínűsíthetően érdemben enyhül az észlelt probléma megismétlődésének kockázata.

8.6.3. Megtévesztő reklám üzemanyag értékesítésével kapcsolatban

A GVH *Vj-104/2012.* számú eljárásában hozott döntésében megállapította, hogy az energetikai vállalat megtévesztette a fogyasztókat, amikor az

üzemanyagait népszerűsítő kampányában azt ígérte, hogy a termékek használatával fogyasztáscsökkentés, akár tankonként 1 liter üzemanyag megtakarítás, érhető el.

A folyamatos kutatási és fejlesztési tevékenység mellett a tények (különböző tesztek adatai) azt mutatták, hogy ugyan a vállalkozás üzemanyagaival valóban elérhető a fogyasztók egy része számára akár tankonként 1 liternyi üzemanyag megtakarítás, a fogyasztók egy szintén nem elhanyagolható része viszont nem ért el fogyasztáscsökkentést.

8.7. Szolgáltatási terület

A GVH a *Vj-2/2012.* számú versenyfelügyeleti eljárásban jogsértőként értékelte, hogy két autóbusszos közúti közlekedési vállalat egyes hírlevelében közzétett 20 %-os kedvezményt nem biztosította, illetve a kedvezmény nem a meghirdetett mértékű volt, megtévesztő módon tette közzé hírleveleiben, valamint honlapján, hogy 1.900 Ft-tól vannak elérhető jegyek, továbbá honlapján, illetve hírlevelében közzétettekkel ellentétben ingyenes fedélzeti szolgáltatások nem voltak elérhetőek.

A GVH 2013-ban a légitársasági szektort érintően két fogyasztóvédelmi tárgyú versenyfelügyeleti eljárást zárt le.

A *Vj-39/2012.* számú versenyfelügyeleti eljárásban a GVH kifogásolta, hogy a légitársaság kereskedelmi kommunikációiban valótlán tájékoztatást adott a kedvezményes jegyek áráról, egyes esetekben elhallgatva a fogyasztót a meghirdetett áron felül terhelő további költségeket, míg más esetekben a ténylegesen felszámított díjnál alacsonyabb összeget feltüntetve; valamint, hogy azt közölte a fogyasztókkal, hogy a kedvezményes árú jegyek valamennyi általa kínált útirányra vonatkoznak; továbbá, hogy szolgáltatásai igénybevételének legfontosabb feltételeit 2012. február 3. és 2012. március 29. között nem tette magyar nyelven is hozzáférhetővé a Magyarországon közzétett, magyar nyelvű kereskedelmi kommunikációival megcélzott és elért magyar fogyasztók számára.

A *Vj-94/2012.* számú eljárásban a GVH jogsértőként értékelte az egyik légitársaság által tanúsított magatartását, mikor a nyomtatott sajtóban megjelentetett bizonyos reklámjaival valótlán azt sugallta a fogyasztók számára, hogy az igen

kedvezményes árú jegyek valamennyi általa kínált útirányban elérhetőek.

A GVH 2013-ban taxival végzett személyszállítási tevékenységet végző vállalkozás magatartását vizsgáló mindkét eljárás eredményeképpen megállapításra került, hogy az egyes társaságok által meghirdetett kedvezményes viteldíjak alkalmazásának szűkítő feltételeit nem vagy nem a fogyasztó számára érzékelhető módon közölték.

A Vj-4/2012. számú versenyfelügyeleti eljárásban a GVH kifogásolta, hogy az egyik taxitársaság által alkalmazott rádióreklámokban 150 Ft/km-es tarifával népszerűsítette a taxis személyszállítási szolgáltatást, mely csak egy szűkebb kör számára volt elérhető, valamint rádióreklámokban, liftreklámon és taxi matricán szintén csak egy szűkebb kör számára elérhető 1900 Ft-os díjjal népszerűsítette reptéri transzfer szolgáltatását, továbbá a 150 Ft/km-es díjat népszerűsítő taxi matricán elrejtette a díj elérésének feltételét.

A Vj-44/2012. számú eljárásban a GVH jogsértőként értékelte, hogy az egyik taxitársaság egyes kommunikációs eszközökön elhallgatta, illetve nem érzékelhető módon tüntette fel a „164 Ft/km” viteldíj alkalmazásának feltételeit.

8.8. Egyéb jelentős döntések

8.8.1. Gyermekeket célzó reklám

A Vj-22/2013 számú ügyben a versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont vállalkozás a „Kubu – a foci bajnokai” elnevezésű promóciójával kapcsolatos egyes kereskedelmi kommunikációkban egyrészt gyermekeknek szóló közvetlen vásárlási felhívást tett közzé azaz, hogy a termékhez csomagolt matricák gyűjtésére szólított fel, másrészt nem jelenítette meg, hogy az akcióban elérhető ajándékok az akció teljes időtartama alatt csak korlátozott számban állnak rendelkezésre. A GVH véleménye az, hogy a gyermekeket megcélzó reklám önmagában, közvetlen felszólítás hiányában is tisztességtelen, mert visszaél az életkor kognitív korlátozottságával, ezért a a gyermekeknek szóló reklám abban az esetben is tiltott, ha az – akár közvetlenül, akár burkoltan – a termék megvásárlására ösztönző felhívást tartalmaz.

8.8.2. Készlethiánnyal kapcsolatos döntések

A Vj-12/2012. számú eljárásban a GVH egy áruházlánc két akciós újságjában egy szezonális termékcsoporthoz (kerti kisgépekre) vonatkozóan megjelent kommunikációit vizsgálta. Egyes termékek esetében valótlanul tüntette fel az áruházlánc az árkedvezmény mértékét (50-70%), illetve az egyik akció során meghirdetett termékek tekintetében szűkös készlettel rendelkezett végkiárusításra tekintettel.

A Vj-25/2012. számú eljárásban a GVH csalogató reklámnak minősítette a diszkontáruház által akciós újságjában árengedménnyel hirdetett termékek vonatkozásában közzétett kommunikációt. Az eljárás alá vont vállalkozásnak már a kommunikációs eszközök alkalmazása előtt, az akciós újság nyomdába adásának napján, illetve az akció megkezdését megelőzően alapos okkal azt kellett volna feltételeznie, hogy a terméket, illetve annak helyettesítőjét, nem fogja tudni az akció időtartama alatt a kereskedelmi kommunikációk révén keltett fogyasztói keresletnek megfelelő mennyiségben szolgáltatni, s e termékeket más vállalkozástól sem fogja tudni beszerezni.

8.8.3. Piramisjáték elven alapuló rendszerek

A GVH a Vj-74/2012. számú határozatában megállapította, hogy az eljárás alá vont vállalkozás tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott működésének kezdetétől, azáltal, hogy jogszabályi tilalom ellenére olyan piramiselvre épülő eladásösztönző rendszert működtetett, amelyben a fogyasztók azzal a lehetőséggel számoltak, hogy – elsősorban további fogyasztóknak a rendszerbe való beléptetéséből, a rendszer elemeinek bővítéséből, és kevésbé az áruk értékesítéséből vagy fogyasztásából eredően – valamilyen juttatásban részesülhetnek. A vizsgált, kifogásolt magatartás lényege, hogy a piramis elven működő rendszerekben a fogyasztó elsősorban a további fogyasztók beszerzése és nem az áruértékesítése folytán jut előnyhöz.

A GVH megállapította, hogy a fogyasztók olyan várható (az általános használati feltételekben is hivatkozott és reklámozott) juttatásban részesülnek, amelynek nem fogyasztás vagy értékesítés az alapja, hanem további tagok csatlakoztatása. Az eljárás alá vont kommunikációs gyakorlatában is megjelent módon a fogyasztók a kiemelkedő jö-

vedelmet és a különböző egyéb kedvezményeket alapvetően a rendszernek a felhasználókkal és vállalkozásokkal való bővítése révén érhetik el, így a fentiek figyelembe vételével megállapítható, hogy a juttatás elsősorban további fogyasztóknak a rendszerbe való beléptetéséből, és kevésbé áruk értékesítéséből vagy fogyasztásából ered.

A GVH eljárásában azt is vizsgálta, hogy a vállalkozás a Magyar Kedvezmény Kártya rendszer népszerűsítése során a programhoz való csatlakozással elérhető előnyökkel, kedvezményekkel kapcsolatos tájékoztatásaival megtévesztette-e a fogyasztókat.

A vállalkozás a GVH megállapítása szerint az „azonnali” kedvezmények ígéretével, az elfogadóhelyek számával, a megszerezhető jövedelem mértékével, továbbá az ellenszolgáltatásnélküliség, a fogyasztói ajánlások számával és a kamatmentesen igénybe vehető vásárlási keret felhasználásával kapcsolatban valótlan információkat adott a fogyasztóknak.

8.8.4. Kamara tulajdonában álló vállalat népszerűsítése

A *Vj-45/2013.* számú eljárásban a GVH észlelte, hogy az egyik egészségügyben működő szakmai kamara és az eljárás alá vont vállalkozás által a kamarai tagoknak eljuttatott 2012. október 3-án

kelt levél azt a benyomást keltette, hogy a vállalkozás kizárólag a Kamara tulajdonában van, holott a cégnyilvántartás adatai szerint két magánszemély is jelentősebb részesedéssel rendelkezik abban. A hivatkozott ajánlás továbbá alkalmas lehetett a címzett gyógyszerészekben azt a benyomást kelteni, miszerint a kiadvány népszerűsítése a Kamara köztestületi, nem tulajdonosi érdeke, továbbá, hogy a Patika Magazin című lapra történő előfizetés lehetőséget teremt a gyógyszerértékesítési gondozásra szánt kormányzati kompenzáció lehívására.

A GVH továbbá észlelte, hogy a „Médiaajánlat 2012” elnevezésű dokumentumban olyan állítások kerültek megfogalmazásra a vállalkozás által, ami alapján a Patika Magazin elnevezésű kiadvány potenciális hirdetői arra a következtetésre juthatnak, hogy a nevezett kiadvány hitelesített adatokkal alátámasztva az egyik legnagyobb nyomtatott példányszámú és elérésű, fogyasztók számára ingyenesen elérhető patikai újság.

Az eljáró versenytanács a versenyfelügyeleti eljárás a egyidejű megszüntetésével kötelezte a Kamarát, az eljárás alá vont vállalkozást az általa tett vállalások teljesítésére, azaz a kamara és a vállalkozás által helyesbítő levelek küldésére, valamint arra, hogy a jövőben tartózkodnak az eljárás alá vont vállalkozás tulajdonosi viszonyaira és piaci helyzetére vonatkozó kifogásolható tájékoztatások közzétételétől.

9. A VERSENYT KORLÁTOZÓ MEGÁLLAPODÁSOK

9.1. A banki kartell

A Vj-74/2011. sz. eljárásban a Gazdasági Versenyhivatal mintegy 9,5 Mrd forint bírsággal sújtott tizenkét pénzügyintézetet.

Az ügyben a Hivatal megállapította, hogy az eljárás alá vont pénzügyintézetek 2011. szeptember 15. és 2012. január 30. között egységes, komplex, folyamatos jogsértést valósítottak meg azért, hogy a hitelkiváltó hitelek nyújtásának korlátozása révén a fix árfolyamú végtörlesztések csökkentése érdekében összehangolták a stratégiájukat, s ennek keretében üzleti titoknak minősülő információkat is megosztottak egymással.

Összehangolt magatartásnak minősül, például a vállalkozás olyan összejövetele, amelyen a résztvevő vállalkozások jövőbeni piaci magatartásukra vonatkozó információkat közlik, cserélik ki egymással, mivel az így a versenytársak tudomására hozott információkat azok szükségszerűen figyelembe veszik piaci magatartásuk meghatározásakor. Ezen kívül az adott vállalkozás saját piaci magatartásának alakítása során (közvetlenül vagy közvetve) tekintettel van a versenytársak által közölt információkra, azaz ellenkező bizonyításáig az összehangolásban részt vevő és a piacon aktívan tevékenykedő vállalkozások számításba veszik a versenytársak által közölt információkat piaci magatartásuk meghatározása során. Az összehangolt magatartás fogalmi körébe vonható versenykorlátozó gyakorlatok esetében döntő szerephez jut a vállalkozások szándéka és az ebből eredő tudatos versenykorlátozás léte vagy lehetősége. A vállalkozások összehangolt magatartása olyan a vállalkozások közötti együttműködés formájában is elképzelhető, amely nem éri el a megállapodás szintjét.

A vállalkozások jogsértést követnek el (összehangolt magatartást tanúsítanak), ha egy olyan, a jövőbeni piaci magatartással kapcsolatos bizonytalanság helyébe lépő mechanizmusban vesznek részt, amely szükségszerűen magában rejti azt, hogy mindegyik vállalkozás jövőbeni piaci magatartásának kialakítása során figyelembe veheti a versenytársaktól kapott információkat.

Összehangolt magatartásnak minősül, például a vállalkozás olyan összejövetele, amelyen a résztvevő vállalkozások jövőbeni piaci magatartásukra vonatkozó információkat közlik, cserélik ki egymással, mivel az így a versenytársak tudomására hozott információkat azok szükségszerűen figyelembe veszik piaci magatartásuk meghatározásakor. Ezen kívül az adott vállalkozás saját piaci magatartásának alakítása során (közvetlenül vagy közvetve) tekintettel van a versenytársak által közölt információkra, azaz ellenkező bizonyításáig az összehangolásban részt vevő és a piacon aktívan tevékenykedő vállalkozások számításba veszik a versenytársak által közölt információkat piaci magatartásuk meghatározása során. Az összehangolt magatartás fogalmi körébe vonható versenykorlátozó gyakorlatok esetében döntő szerephez jut a vállalkozások szándéka és az ebből eredő tudatos versenykorlátozás léte vagy lehetősége. A vállalkozások összehangolt magatartása olyan a vállalkozások közötti együttműködés formájában is elképzelhető, amely nem éri el a megállapodás szintjét.

A vállalkozások jogsértést követnek el (összehangolt magatartást tanúsítanak), ha egy olyan, a jövőbeni piaci magatartással kapcsolatos bizonytalanság helyébe lépő mechanizmusban vesznek részt, amely szükségszerűen magában rejti azt, hogy mindegyik vállalkozás jövőbeni piaci magatartásának kialakítása során figyelembe veheti a versenytársaktól kapott információkat.

A vállalkozások jogsértésért való felelőssége szempontjából hangsúlyozandó, hogy a versenyjogban részletesen kimunkált a jogsértéstől történő elhatárolódás feltételrendszere, amely szerint önmagában a találkozáson tanúsított passzív részvétel vagy egy átfogó tervbe illeszkedő találkozóról történő távolmaradás, nem alkalmas a versenyjogi felelősség alól történő mentesülésre.

Pusztán az a tény, hogy a versenykorlátozásban résztvevő vállalkozások mindegyike a saját egyéni helyzetének megfelelő szerepet játszza a kartellben, nem zárja ki eleve a jogsértés egészéért történő felelősségre vonását, amely alatt olyan cselekedetek is értendőek, amelyeket más résztvevő felek követtek el, de ugyanazon jogellenes célt és versenyellenes hatást szolgálnak.

A vállalkozások jogsértésért való felelőssége szempontjából hangsúlyozandó, hogy a versenyjogban részletesen kimunkált a jogsértéstől történő elhatárolódás feltételrendszere, amely szerint önmagában a találkozón tanúsított passzív részvétel vagy egy átfogó tervbe illeszkedő találkozóról történő távolmaradás, nem alkalmas a versenyjogi felelősség alól történő mentesülésre.

Pusztán az a tény, hogy a versenykorlátozásban résztvevő vállalkozások mindegyike a saját egyéni helyzetének megfelelő szerepet játsza a kartellben, nem zárja ki eleve a jogsértés egészéért történő felelősségre vonását, amely alatt olyan cselekedetek is értendőek, amelyeket más résztvevő felek követtek el, de ugyanazon jogellenes célt és versenyellenes hatást szolgálnak.

9.2. Az irodaszer kartell

Az **irodaszer piacot** érintő Vj-43/2011. sz. döntésében a Gazdasági Versenyhivatal 2013 decemberében megállapította, hogy hat vállalkozás stratégiai együttműködési megállapodást kötött, valamint tizenegy vállalkozás irodaszerek értékesítésére kiírt pályázatokon áraik egyeztetése és piacfelosztás céljából egyeztetéseket folytattak. A Gazdasági Versenyhivatal ezért tizenegy vállalkozással szemben valamivel több, mint 1 Mrd forint bírságot szabott ki.

A szerződő felek belső működési rendjével, üzfélkörével, üzletpolitikájával és üzleti partnereivel kapcsolatos információk normál körülmények között nem lennének megismerhetők a független versenytársak által, ezért önmagában aggályos, ha az egymással versenytársi kapcsolatban álló vállalkozások ilyen információk cseréjét határozzák el.

A Gazdasági Versenyhivatal elsősorban irati bizonyítékok (stratégiai dokumentum, e-mail levelezések) alapján jutott arra a megállapításra, hogy 2008-ban az eljárás alá vontak az áraik egyeztetése és piacfelosztás, valamint ehhez kapcsolódóan üzleti titoknak minősülő információk cseréje céljából stratégiai együttműködési megállapodást kötöttek. A megállapodás rendelkezései szerint a vállalkozások célja az volt, hogy a közbeszerzési és a versenypályázatok során a „status quo”-t fenntartsák, illetve növeljék piaci részesedésüket, valamint adott tenderek kapcsán az áraikat egyeztessék.

A vállalkozások a stratégiai megállapodást a gyakorlatban végrehajtották, ugyanis a stratégiai megállapodásban foglalt elvek alapján rendszeresen két- és többoldalú egyeztetéseket folytattak adott tender kapcsán arról, hogy adott tenderen indulnak-e, illetve az indulás részleteiről is cseréltek információkat.

Három eljárás alá vont vállalkozás a stratégiai megállapodásban foglalt elvek alapján, azonban attól elkülöníthető háromoldalú, piacfelosztásra irányuló egyeztetéseket is folytatott.

A Versenytanács végül megállapította azt is, hogy tizenegy irodaszer-forgalmazó vállalkozás 2008 és 2011 között összesen 19 pályázaton – melyek közül több közbeszerzési tender volt – áraik rögzítése és/vagy piacfelosztás céljából egyeztetéseket folytattak egymással, melyet elsősorban okirati bizonyítékok támasztanak alá.

A GVH bizonyítottság hiányában megszüntette az eljárást a további három eljárás alá vonttal szemben, mert a szerepük a feltárt jogsértésben nem volt kimutatható.

9.3. A „dinnye-ügy” fejleményei

A Vj-62/2012. számú eljárásban a Gazdasági Versenyhivatal azt vizsgálta, hogy az eljárás alá vontak megsértették-e a versenyt korlátozó megállapodás tilalmát, azzal, hogy vélelmezhetően megegyeztek egyrészt a Magyarországon termesztett görögdinnye 2012. július közepétől alkalmazandó áraiban, másrészt abban, hogy a Magyarországon kívül megtermelt dinnyét nem, vagy csak diszkriminatív árazással forgalmazzanak Magyarországon. A vizsgált magatartás érintette a tagállamok közötti kereskedelmet, így a vizsgálat során európai uniós jogot is alkalmazni kellett.

A Szakmaközi törvény módosítása nyomán a Gazdasági Versenyhivatal köteles kikérni a vidékfejlesztési miniszter állásfoglalását a hazai versenyjog alkalmazhatósága kérdésében, és eljárását csak ezen álláspont alapján folytatja. A Szakmaközi törvény módosítása mezőgazdasági termékek esetében gyakorlatilag kizárja a jogsértések szankcionálását függetlenül attól, hogy azt kistermelő, felvásárló, ipari üzem vagy áruházlánc követi el. Mindennek fényében a Gazdasági Versenyhivatal úgy ítélte meg, hogy a szankció nélküli, pusztán a jogsértés kimondására irányuló

eljárás nem vezethet a verseny feltételeinek érdemi javulásához, mert nem járna kellő elrettentő erővel. Mindezek okán a Gazdasági Versenyhivatal megszüntette az eljárást, mivel a közérdek hatékony védelme nem volt biztosítható az eljárás további folytatásával.

A kartellek közvetlen célja az, hogy a verseny kizárása révén jussanak extra jövedelemhez a kibocsátás korlátozása, az árak emelése révén. Az egyeztetett áremelés hatásaként a vevők magasabb árat kénytelenek fizetni, így csökken a fogyasztás is, sőt egyes fogyasztóknak akár teljesen le kell mondaniuk a termékről. A mesterségesen magasra emelt árak kizárják a verseny hatóerejét, ami egyébként a termelőket arra készítené, hogy lépéseket tegyenek a viszonylagos termésbiztonságot, stabil értékesítési piacot és elfogadható jövedelmet biztosító intenzív technológia, komoly szakértelem és fejlett, utólagos szolgáltatások alkalmazása érdekében. Ez a piac egésze számára hatékonysági veszteségként jelenik meg. Különös tekintettel a fennálló, a minisztérium által szervezett kartell által nem befolyásolt külföldi versenypiacok hatására, ez a hatékonysági veszteség maguknak a kartellezőknek is egyre fokozódó hátrányt jelent. A növekvő uniós versenyhátrány miatt a termelők export pozíciói tovább romolhatnak.

A versenyjog is akceptálja a mezőgazdasági termelők fokozottabb kiszolgáltatottságából adódó helyzetet, jelen ügyben azonban arról van szó, hogy a Szakmaközi törvény sajnálatos módon nem tesz különbséget a termelők, illetve az értékesítési lánc, kereskedők, áruházláncok között, akik esetében nem tűnik indokoltnak a fokozottabb védelem.

9.4. Egyéb versenykorlátozó megállapodások

2013-ban a Gazdasági Versenyhivatal több, egymással vertikális kapcsolatban álló fél közötti megállapodás ügyében is döntést hozott. Vertikális viszonylatban a verseny legsúlyosabb korlátozását a viszonteladási, továbbeladási árak megkötésére irányuló megállapodások eredményezik.

A **fogászati termékek forgalmazását** végző vállalkozást és annak egyes magyarországi disztribútorait marasztalta el a Gazdasági Versenyhivatal a Vj-115/2010. sz. eljárásban hozott döntésében a forgalmazott termékek **viszonteladási árának**

megkötésére vonatkozó megállapodásuk miatt. A megállapodások 2008 márciusától 2009 májusáig, illetve legalább 2008 novemberétől 2009 májusáig terjedő időszak tekintetében valósítottak meg jogsértést.

A nem versenytársak, hanem a termelési-értékesítési folyamatok különböző szintjein tevékenykedő vállalkozások között létrejött, ún. vertikális megállapodások általában kevésbé vetnek fel versenyjogi aggályokat (mivel a felek sok esetben eltérő érdekkel rendelkeznek), ugyanakkor ezek is tartalmazhatnak versenykorlátozó elemeket. Egy megállapodás akkor versenykorlátozó, ha kedvezőtlen hatással van a versenyre annak bármely dimenziója vonatkozásában, beleértve az árat, a mennyiséget, a termék minőségét, a termékválasztékot és az innovációt is.

A Gazdasági Versenyhivatal az ügyben összesen 16,1 millió forint bírságot szabott ki. A Gazdasági Versenyhivatal az egyik vállalkozás vonatkozásában a bírság kiszabását mellőzte, figyelemmel arra, hogy a vállalkozás a versenyfelügyeleti eljárás során az eljárás megindítását bejelentés megtételével, a jogsértés bizonyítását pedig számos – később rá nézve is terhelőnek tekintett bizonyíték szolgáltatásával – segítette. Mindezen körülményeket a Gazdasági Versenyhivatal olyan jelentős mértékű enyhítő tényezőnek tekintette, hogy a vele szemben egyébként a bírságszámítás alapján kalkulált bírság kiszabását mellőzte.

Szintén a viszonteladási árak rögzítését kifogásolta a Gazdasági Versenyhivatal a **könyvpiacra elterjedt forgalmazási szerződések** vonatkozásában. A Vj-96/2009. számú versenyfelügyeleti eljárásának lezárásaként hozott határozatában a Gazdasági Versenyhivatal összesen 70 millió forint bírságot szabott ki az eljárás alá vont könyvterjesztő vállalkozásokra, mivel azok versenykorlátozó célú megállapodásokat kötöttek a kiadókkal.

A Gazdasági Versenyhivatal megállapította, hogy a viszonteladó által alkalmazott kiskereskedelmi ár rögzítése versenykorlátozó magatartás, amely a kereskedőt megfosztja az ár alakításának szabadságától. Bár a könyvek árának kiadó általi meghatározása a szakmában évtizedek óta bevett gyakorlat volt, ami eredetileg a bizományosi értékesítési formából fakadt, a Gazdasági Versenyhivatal úgy találta, hogy az említett kereskedők és a

kiadók közötti kapcsolatok időközben megváltoztak, és viszonyuk a vizsgált időszakban versenyjogi értelemben nem minősült valódi ügynöki megállapodásnak, a kereskedők önálló piaci szereplőként tevékenykedtek. A Gazdasági Versenyhivatal a kereskedők a kiadóktól való független magatartásának megítélésakor figyelembe vette többek között azt, hogy a kiadók saját márkanévet fejlesztettek ki, jelentős beruházásokat hajtottak végre a bolthálózatuk kiépítésével, saját kiadókat hoztak létre, a szerződő kiadókkal versengő kiadványokat adtak ki, valamint saját üzletpolitikát dolgoztak ki. A kereskedők szerződéseikben azt is előírták, hogy a kiadók nem változtathatnak a könyv árán a könyv első piaci megjelenésétől számított 3-6 hónapon belül, valamint kikötötték azt, hogy amennyiben a kiadó más kereskedőnek olcsóbban adja el a könyvet, úgy az eljárás alá vont kereskedőknek is olcsóbban kell adja az általa kiadott könyveket (legnagyobb kedvezmény elve). A kifogásolt kikötések ugyanakkor azt eredményezték, hogy a kiadók által meghatározott árak rögzített árakká váltak, kizárva a kereskedők közti verseny egyik legfontosabb aspektusát, az árversenyt.

A továbbeladási ár megkötése természeténél fogva, közvetlenül korlátozza a verseny által egyébként szabadon alakított tényezőket (pl. ár, értékesített mennyiség) és az erőforrások nem megfelelő elosztását eredményezi, csökkentve a társadalmi (azon belül a fogyasztói) jólétet. Egyrészt olyan mennyiségeket, szolgáltatásokat tart vissza a piacról, melyre alacsonyabb ár mellett lenne kereslet, másrészt a fizetni hajlandó (vagy kénytelen) fogyasztók magasabb ár mellett fogyasztanak – ami további mennyiségek fogyasztásától, vagy más termékek, szolgáltatások keresletétől von el forrásokat, társadalmi léptékben.

A kisebb terjesztőkkel és a kiadókkal szemben az eljárást a Gazdasági Versenyhivatal megszüntette, mivel úgy találta, hogy a meghatározó kereskedők szerződéseinek átalakításával a versenykorlátozás megfelelően kiküszöbölhető.

A **kábelkommunikációs szektorban** működő szakmai szövetségek gyakorlatát vizsgálta a Gazdasági Versenyhivatal a Vj-151/2009. számon indított eljárásban. A nnak kivizsgálására indult eljárás, hogy az eljárás alá vontak által kialakított

mintaszerződések és tagfelvételi gyakorlat sérti-e a gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalmát. Az ügyindításkor rendelkezésre álló információk szerint az eljárás alá vontak egyes műsor-szolgáltatókkal letárgyalt mintaszerződésekben tagjaiknak olyan előnyt kötöttek ki, amelyből tagjaikon kívül mindenki mást kizártak, tagságukat ugyanakkor diszkriminatív módon válogatták meg. Emellett a mintaszerződések esetenként olyan kitételeket is tartalmaztak, amelyek egy-egy elosztási feltételek alkalmazását írják elő a különböző platformok és műsorterjesztési módok vonatkozásában a műsorszolgáltatók számára.

Az ügynöki típusú szerződések versenyjogi értelemben nem képeznek automatikus kivételt a versenykorlátozó megállapodásokra vonatkozó tilalom alól; annak elbírálása, hogy a felek között valódi ügynöki megállapodás áll-e fenn, számos szempont együttes mérlegelésének eredményeként kell megszülesse. Ennek során a megbízó és az ügynök kapcsolatát komplex megközelítéssel kell értékelni, figyelemmel különösen a szerződéses rendelkezésekre, az áru/ szolgáltatás sajátos jellegére, a felek piaci helyzetére és kapcsolatuk időbeli alakulására is.

A szövetségek mintaszerződések kialakításával kapcsolatos tevékenysége elsősorban azért alakult ki, hogy csökkentsék a több száz műsorterjesztő és közel száz műsorszolgáltató közötti kapcsolattartás és szerződéskötés terheit, a szövetségek közreműködése így mindkét kör számára előnyökkel is jár. A vizsgálat megállapítása szerint ugyanakkor a szövetségek által letárgyalt és ellenjegyzett mintaszerződések a legtöbb műsorszolgáltató vonatkozásában explicit kikötést tartalmaztak arra vonatkozóan, hogy az abban foglalt műsordíj kedvezményesnek tekinthető a szövetségen kívüli műsorterjesztők által elérhető díjakhoz képest, és a szerződések gyakran nevesítették a kedvezmény százalékos mértékét is.

A Gazdasági Versenyhivatal döntésében nem kifogásolta a mintaszerződések kedvezményes szövetségi díjak meghatározására vonatkozó rendelkezéseit, azonban versenykorlátozó jellegűnek minősítette a kedvezmények kizárólagosságát, tekintettel arra, hogy e kikötések indokolatlanul megakadályozzák, hogy a szövetség(ek)en kívüli műsorterjesztők hasonlóan kedvezményes műsordíjakban állapodjanak meg a műsorszolgáltatókkal.

tókkal. Emiatt ezen – tényleges vagy potenciális versenytársnak minősülő – műsorterjesztők csak számottevően magasabb díj ellenében juthatnak hozzá számos csatornához, melyek összességében a magyarországi televíziós műsorok túlnyomó többségét képviselik. A GVH megállapította továbbá, hogy a kikötések meghatározzák a műsor-szolgáltatók által a szövetség(ek)en kívüli szolgáltatókkal szemben érvényesíthető díjakat is, illetve a szövetségi tagság megszűnése, azaz tulajdonképpen a „szövetségen kívüli lét” következményei között rögzítik a fizetendő díjat. Mindezekre tekintettel a mintaszerződéseknek a szövetségi tagokon kívüli műsorterjesztők felé felszámítandó árra vonatkozó kikötései céljukban versenykorlátozóak.

Tekintettel arra, hogy a műsor- és jogdíjak a kábel-szolgáltatók költségei között jelentős súlyt képviselnek, a műsorterjesztési költségekben mutatkozó különbségek a műsorelosztók teljes költségét is érzékelhető mértékben befolyásolják. Az ennek révén elszenvedett költségtöbblet a szövetség(ek) en kívüli műsorterjesztők mint (potenciális) versenytársak számára versenyhátrányt eredményez a szövetségek tagjaihoz képest, ami alkalmas lehet a piacra lépésük, piaci terjeszkedésük akadályozására, csökkentve ezáltal a szövetségi tagokra általuk kifejthető versenynyomást. A verseny hiánya, gyengülése továbbá enyhíti a szövetségi tag műsorterjesztők azon ösztönzöttségét, hogy

A Tpv. 11. § alá nemcsak a formális határozat vagy ajánlás formáját öltő érdekképviselési aktusok tartoznak, hanem minden olyan magatartás, döntés, ami a tagvállalkozások versenymagatartását korlátozza, torzítja. Ennek megfelelően a Tpv. alkalmazásában a „döntés” kifejezés jelentése nem korlátozódik az alak-szerűen meghozott, formális határozatra; ide tartozik minden olyan aktus, melyben az adott szervezet kifejezi akaratát, így pl. a szervezet szabályzatai, határozatai, alapszabálya vagy a formailag nem kötelező, de a piaci szereplők magatartását ténylegesen befolyásoló ajánlások is. A vállalkozások által létrehozott szakmai érdekképviselési szervezetek döntései ugyanis (közvetlenül vagy közvetett formában) alkalmasak a vállalkozások (mindenekelőtt, de nem kizárólagosan tagjaik) piaci magatartásának befolyásolására, függetlenül attól, hogy az ajánlásként vagy kötelező jelleggel jelenik meg.

az elért kedvezményeket a fogyasztóknak továbbadják, ami végeredményben magasabb fogyasztói árakban képeződhet le.

Mindezekre tekintettel a bírság összegét a Gazdasági Versenyhivatal az eljárás alá vontakkal szemben 8 illetve 3 millió forintban állapította meg.

10. GAZDASÁGI ERŐFÖLÉNNYEL VALÓ VISSZAÉLÉS

A **helyi közszolgáltatások** – így például a közüzemi szolgáltatások – esetében, azzal együtt, hogy a szolgáltatást nyújtó vállalkozás gyakran helyi jelleggel monopolszolgáltatónak tekinthető, a fogyasztókat leginkább érintő, így például árázással összefüggő kérdések tekintetében szűk körű a versenyhatósági fellépés lehetősége, a nagyfokú szabályozottság folytán.

A **víziközmű-szolgáltatásokhoz** kapcsolódóan ugyanakkor a víziközmű szolgáltatók maguk alapítják meg az elkülönült vízhasználat mérésére szolgáló mellékvízmérők hitelesre cseréléséhez, illetve felszereléséhez kapcsolódó műszaki átvétel és zárral való ellátás (plombálás) szolgáltatás igénybevételéért fizetendő díjakat. 2013-ban a Gazdasági Versenyhivatal – a már említett Vj-43/2012. számú eljárásban – egy regionális vízközmű vállalkozással szemben indított versenyfelügyeleti eljárásban megállapította, hogy a vállalkozás visszaélt gazdasági erőfölényével, amikor 2011. március 1. és 2011. december 31. között túlzottan magas díjat alkalmazott a mellékvízmérők zárral ellátásáért olyan esetekben, amikor a mellékvízmérőket más vállalkozás szerelte fel vagy cserélte ki. Az eljárásban feltárt információk egyebekben további versenyfelügyeleti eljárások indításának alapjául is szolgáltak, más vízközmű-szolgáltatók által alkalmazott hasonló díjak vonatkozásában, amelyek lezárása 2014-ben várható.

Tekintettel arra, hogy a vonatkozó jogszabályok rendelkezései folytán a plombálási tevékenységet kizárólag az ivóvíz-szolgáltató, vagy az ivóvíz-szolgáltató döntésén alapuló felhatalmazás esetében az általa erre felhatalmazott vállalkozás végezheti, a szolgáltató gazdasági erőfölényes helyzete – jogi monopóliumként – egyértelműen fennáll. A vizsgálat során a vállalkozás által a

plombáláshoz kapcsolódóan alkalmazott árak egyrészt a költségelemzés módszerével, másrészt benchmarking elemzéssel kerültek megvizsgálásra.

Az eljárás alá vont vállalkozás díjának és költségeinek elemzése fényében az volt megállapítható, hogy a vállalkozás az érintett, mellékvízmérő műszaki átvétel és zárral való ellátás szolgáltatásra a vizsgált időszakban alkalmazott díjaival hátrányos helyzetbe hozza a fogyasztókat, mert azok mértéke magasabb, mint a hasonló helyzetben lévő más vállalkozások által alkalmazott ár. Az eljárás alá vont vállalkozás költségeinek elemzése alapján nem mutatható ki olyan indokolt körülmény, amely alapján a benchmarkot számottevően meghaladó mértékű költségek és ezek alapján számottevően magasabb díjak alkalmazása indokoltnak lenne tekinthető. Az eljárás alá vont az általa a mellékvízmérő műszaki átvétel és zárral való ellátás szolgáltatásra érvényesített díjait tehát tisztességtelenül, indokolatlanul magasan állapította meg.

A már említett, a lakáscélú jelzáloghitel termékek esetében **elő- és végtörlesztési díjak egyoldalú szerződésmódosítással** kapcsolatos Vj-16/2001. számú, kötelezettségvállalással zárult ügyben az eljárás alá vont többek között a következőket vállalta: az érintett ügyfelek részére visszatéríti az általuk megfizetett elő- és végtörlesztési díjakat, de legfeljebb 8000.- Ft-ot, díjmentesen biztosítja a fennálló lakáskölcsön szerződés végtörlesztéssel történő megszüntetésének lehetőségét, a kötelezettségvállalás szövegét 2013. november 30-ig egy országos napilapban megjelenteti, valamint internetes honlapjának nyitóoldalán hivatkozásként közlése és a kötelezettségvállalás teljesítéséről tájékoztatja a Gazdasági Versenyhivatalt. A Hivatal a kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése érdekében 2013 decemberében Vj-109/2013. számon utóvizsgálati eljárást indított.

11. ÖSSZEFONÓDÁSOK ELLENŐRZÉSE

11.1. Összefonódásokkal kapcsolatos 2013. évi tapasztalatok és a szabályozási keretek alakulása

A 2013-ban folytatódott a fúziós eljárásrend fejlesztése. Az eljárások formális hatékonyságának növelése mellett tartalmi szempontból a GVH fúziós joggyakorlata új elemekkel bővült. Egyebek mellett a joghatóság kérdése, a vállalkozásrész definíciója, az egymással összefüggő ügyletek megítélése, az állami halmazon belüli önálló döntési joggal rendelkező gazdasági egység értelmezése és a kapcsolódó versenykorlátozások szempontrendszere is tovább csiszolódott.

A GVH számára a fúziós eljárásrend minél hatékonyabb működtetése alapvető célkitűzés, tekintettel arra, hogy a gazdaság szereplői számára kiemelt fontosságú, hogy a tervezett tranzakciók kimenetele áttekinthető, kiszámítható, illetve, hogy az eljárás időtartama a lehető legrövidebb legyen. Egy elhúzódó, nem kiszámítható eljárás bizonytalansági tényező, amely az üzleti életben a legkevésbé tolerálható. A Versenyhivatal tehát arra törekszik, hogy ezeket a bizonytalanságokat kiküszöbölje, hiszen – egyezően a Hivatal célkitűzésével – a felek érdekei is ezt kívánják.

Az összefonódások 2013-ban számos iparágat érintettek. Ezek közül kiemelendők a 2012-ben megkezdődött kiskereskedelmi üzletek közötti tranzakciók, melyek 2013 elején zárultak le. A 2013-ban lezárt ügyek közel harmada – 11 ügy – ide sorolható. A hazai könyvkereskedelemben létrejött koncentráció vizsgálata szintén kiemelt jelentőségű volt, amely csak egy teljes körű eljárásban vizsgált tranzakciót jelent, azonban az egyetlen 2013. évi beavatkozást. Emellett 2013. legjelentősebb tranzakciói az energiapiacra zajlottak, összesen 4 fúziós ügy foglalkozott az energiapiacokkal, amelyek közül az MVM/E.ON akvizíció érdemel külön említést. Az állami tranzakciók 2012-ben a fúziós eljárások ötödét adták (35 ügyből 7), míg 2013-ban 37-ből 5 ügyben foglalkozott állami irányítással.

A GVH 2013. évi céljai között szerepelt a kiszámítható, következetes, eredményes, hatékony jogalkalmazás. E célhoz kapcsolódott a fúziós do-

kumentumok rendszeres felülvizsgálata, aktualizálása az eljárások hatékonyságának növelése érdekében. Amint arról már előljáróban szoltunk, a 2013. évi fejlesztések keretében, a jogalkalmazási tapasztalatok alapján, módosításra került az egyszerűsített és teljes körű eljárások elkülönítéséről szóló 3/2009. számú közlemény, az előzetes egyeztetésekről szóló tájékoztató, az űrlap és annak útmutatója, illetve az egyszerűsített döntésekről szóló tájékoztatót pedig a GVH közleménnyé alakította át. A meglévő közlemény módosítását leszámítva az újítások alapvetően kisebb mértékű, korrekciós, tapasztalatok átvezetését szolgáló változtatások, mivel a dokumentumok alkalmazása az elmúlt időszakban alapvetően sikeres volt, azok céljukat elérték.

A 3/2009. sz. közlemény és az űrlap fenti módosítása 2013. augusztus 1-től érvényesek, ami azt jelenti, hogy az ezen időpont után benyújtott kérelmeket a módosított űrlappal szükséges bejelenteni a GVH-hoz.

Az egyszerűsített és teljes körű eljárások elkülönítéséről szóló közlemény módosítása során a nem-horizontális (vertikális, portfólió, konglomerátum) hatások esetében egységesen 30% lett a piaci részesedési küszöb, amely alatt (egyéb szükséges feltételek fennállta esetén) egyszerűsített eljárásnak van helye. A módosítás során pontosításra került továbbá a vertikális hatás definíciója, illetve a vertikális és portfólió hatások esetében is bevezetésre kerültek olyan további feltételek, amelyek alapján a 30%-ra módosuló alapfeltétel teljesülése esetén is lehetséges az egyszerűsített eljárásban való kezelés. A változtatások a vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentése irányába hatnak és összhangban vannak az uniós szabályokkal is, hiszen ugyanezt a küszöbszám-emelést tartalmazza az uniós fúziós reform csomag.¹⁹

Az űrlap és az ahhoz tartozó útmutató felülvizsgálata során jelentős, koncepcionális módosításra nem volt szükség, hiszen a dokumentumok az alkalmazás tapasztalatai alapján alapvetően beváltak a hozzá fűzött reményeket. A kisebb, korrekciós jellegű módosítások mellett az űrlap és a 3/2009. sz. közlemény összehangolására került sor, különösen a kapcsolódó piacokkal összefüggésben.

¹⁹ Commission consults on proposal for simplifying procedures under the EU Merger Regulation http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-288_en.htm.

2013-ban sor került az **előzetes egyeztetésekről szóló tájékoztató** módosítására is, azonban érdemi változtatásokra nem volt szükség, hiszen a tájékoztató betöltötte funkcióját, az elmúlt két évben 30 alkalommal éltek a felek a prenotifikáció lehetőségével.

2010 óta a fúziós eljárások átlagos határideje az összetett (kétfázisú) ügyekben 186 napról 104 napra, míg az egyszerűbb (egyfázisú) ügyekben 103 napról 27 napra csökkent. A fúziós eljárások hatékonyságának növekedését visszaigazolja a nemzetközi összehasonlításban is kimutatható előrelépés is. A Global Merger Control Index legújabb kimutatása szerint GVH fúziós eljárási rendje az európai uniós tagállamok összevetésében a második helyen szerepel.

Az indokolást nem tartalmazó **egyszerűsített döntések** meghozatalának lehetővé válásától kezdve a GVH 18 alkalommal élt ezzel a lehetőséggel (2013-ban 8 alkalommal). A vonatkozó tájékoztatót azonban 2013-ban közleménnyé alakította a GVH, kiegészítve és részletezve a tájékoztatóban korábban összefoglalt feltételrendszert, annak érdekében, hogy a piaci szereplők számára kiszámíthatóbb legyen a GVH egyszerűsített döntésekkel kapcsolatos gyakorlata.

A GVH a 2012. december 1-je után benyújtott összefonódás engedélyezése iránti kérelmek üzleti titkot nem tartalmazó, a kérelmezők által készített rövid összefoglalóit a **honlapján közzéteszi**. Ez lehetőséget biztosít a piaci szereplőknek, hogy a tervezett összefonódásokkal kapcsolatban kifejtsek észrevételeiket.

11.2. Jogalkalmazási tapasztalatok

A joghatóság vizsgálata

A Ket. 22. § (1) bekezdése alapján a hatóság a joghatóságát – ezzel összefüggésben az alkalmazandó jogot – az eljárás minden szakaszában hivatalból köteles vizsgálni. A Vj-1/2013. sz. számú eljárásban foglalkozott a Versenytanács elsőként azzal a kérdéssel, hogy a saját joghatósága megállapításához alkalmazhatja-e az uniós fúziós rendeletet. Mindez azért merült fel, mert a Versenytanács úgy találta, hogy a GVH joghatósága a Bizottság joghatósága hiányának függvényében állhat csak fenn. Ehhez viszont az szükséges, hogy a kérdéses

tranzakció ne minősüljön az uniós fúziós rendelet szerinti összefonódásnak vagy ne teljesítse a rendelet küszöbértékeit. Ez viszont az említett rendeleti rendelkezések nemzeti alkalmazását feltételezi. A GVH az adott összefonódás kapcsán fennálló joghatóságának rendelet alkalmazásával elvégzett vizsgálata és annak eredménye ugyanakkor nem köti az Európai Bizottságot, ezért adott esetben a GVH döntésével szemben a semmisségi jogkövetkezmények lehetnek alkalmazandók. Ennek a bizonytalanságnak a csökkentése érdekében pedig a Versenytanács azt javasolja a feleknek, hogy az olyan helyzetekben, amikor a magyar és uniós jog közötti eltérés²⁰ hatással van a jogválasztásra, akkor keressék meg előzetesen az Európai Bizottságot. A megkeresés érdekében a GVH a felek kérelmére a már folyamatban lévő magyar eljárást a Ket. 32. § (3) bekezdésére figyelemmel fel is függesztheti, miként arra korábban a Vj-64/2011. és Vj-39/2010. sz. ügyekben sor is került.

A vállalkozásrész megítélése

A vállalkozásrész definíciójával kapcsolatos joggyakorlat 2011. és 2012. években megkezdődött (ld. Vj-30/2011., Vj-95/2012.) árnyalása 2013-ban tovább folytatódott (Vj-92/2012., Vj-100/2012., Vj-106/2012., Vj-8/2013., Vj-10/2013, Vj-15/2013, Vj-49/2013, Vj-94/2013). Az ügyek egy része az ingatlanok, ingóságok, munkavállalók különböző kombinációban és konstrukcióban (bérlet, adásvétel) történő átvételével foglalkozott, rögzítve, hogy mely esetekben alkotott a tranzakció tárgyát képező eszköz, illetve erőforráshalmaz vállalkozásrészt.

A külön kiemelésre érdemes Vj-10/2013. sz. ügyben abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy összefonódásnak tekinthető-e az olyan bérleti szerződés, amely üzlethelyiségekhez kapcsolódik, s amelyekben a bérleti szerződés megkötése előtt röviddel a bérbeadó vállalkozáscsoport egy másik tagja a bérlőhöz hasonló üzleti tevékenységet folytatott. Egy kiskereskedelmi üzlet bérleti jogának megszerzése önmagában értelemszerűen nem jelenti azt, hogy a megszerző vállalkozásnak lehetősége nyílik egy másik vállalkozás addigi ér-

²⁰ Ilyen eltérés lehet például: a magyar és EU-s szabályozás eltérően ítéli meg az összefonódás fennállását és az csak a magyar jog alatt valósít meg fúziót; a közös irányítók számának csökkenése az uniós jogban – szemben a magyarral – jellemzően nem minősül összefonódásnak; a vállalkozásrész megítélésében is vannak különbségek.

tékesítését valamely érintett piacon átvenni, és ezáltal piaci tevékenységet folytatni (Vj-49/2013.). Ehhez többtelemként egyfelől a vállalkozásrész fennállásának, másfelől pedig az irányítás tartós megváltozásának igazolása szükséges. Vállalkozásrészeiről ebben a kontextusban akkor lehet beszélni, ha az ingatlanokban a bérleti szerződések megkötését közvetlenül megelőzően olyan tevékenység folyt, amelyet a bérebevevő végez, tehát a bérlet tárgyát képező helyszínekhez kapcsolódik bizonyos goodwill²¹. Erre tekintettel, a bérebevevő viszonylag rövid időn belül az ingatlanban saját know-how-jának, szakembereinek, a forgalmazandó áruk beszerzéséhez szükséges üzleti kapcsolatrendszer felhasználásával képes lesz tovább folytatni az ingatlanban korábban végzett tevékenységet. Ami a tartósságot illeti, a 3 évnél rövidebb szerződések az irányítási viszonyok megváltozásának tartóssága szempontjából jellemzően nem tekinthetőek elegendő hosszúságúnak. Szintén a Vj-10/2013. ügyben merült fel, hogy miként kell a Tpv. 27. § (4) bekezdése szerinti árbevétel kiszámítani akkor, ha vállalkozásrész egy olyan bérlemény, amelynek bérebevevője a vállalkozáscsoport kizárólagos bérebevevője, miközben a vállalkozásrész minősítést eredményező goodwill forrása ugyanannak a bérebevevő vállalkozáscsoportnak másik tagja. A Versenytanács a fenti rendelkezésnek a Tpv. 23. § (5) bekezdésével való együttes értelmezésével oldotta meg a felmerült kérdést.

Vertikális megállapodások megítélése (a vállalkozásrészekenti minősítéssel is összefüggően)

A Vj-94/2013. sz. ügyben a CNH International SA felmondta forgalmazási szerződését az IKR Kereskedelmi Zrt. (IKR) nevű vállalkozással (magyarországi kizárólagos forgalmazójával), majd szerződést (vertikális megállapodást) kötött az Agrotec Magyarország Kft.-vel (Agrotec) mezőgazdasági gépek magyarországi forgalmazására. Az Agrotec ezt követően rövid távú bérleti szerződéseket kötött az IKR-rel ingatlanok bérebevevőjére, illetve mintegy 2 hónappal később adásvételi szerződést kötött a Cornmill Hungary Kft.-vel egy ingatlan és az ahhoz kapcsolódó eszközök, továbbá az IKR-rel szintén ez utóbbi ingatlanon található eszközök megvásárlására (Szekszárdi Telephely), mind-

két esetben a forgalmazási tevékenységhez köthetően. A Versenytanácsnak abban kellett állást foglalnia, hogy az egymástól időben is jelentősen elkülönülő fenti lépések közül melyek tekinthetőek vállalkozásrészeknek, illetve ezáltal azok megszerzése összefonódásnak a Tpv. alapján.

Az ügyben hozott határozat a forgalmazási jogok megszerzése vonatkozásában a következőkre mutatott rá: „[a]z eljáró versenytanács abból indult ki, hogy egy kizárólagosságot is tartalmazó forgalmazási szerződés versenyjogi megítélésére a Tpv. IV. fejezetének rendelkezései az irányadók. Ezért az eljáró versenytanács álláspontja szerint az 1) pont szerinti Forgalmazási Szerződés megkötése önmagában semmiképpen sem valósíthat meg összefonódást, adott tranzakció összefonódáskénti minősítése szempontjából is semleges értékelési kritérium.” Fentiek alapján tehát a Versenytanács a forgalmazási szerződés megkötését az összefonódásként való minősítés szempontjából semleges értékelési kritériumnak tekintette, mivel e megállapodások vonatkozásában a Tpv. IV. („A gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma”) fejezetének rendelkezéseit tartja irányadónak. Ugyanakkor a fenti bekezdés utolsó mondata szerint ezen fő szabály alól létezik kivétel: „Összefonódás ezzel összefüggésben csak valamely forgalmazási tevékenység korábbi forgalmazótól történő átvételével valósulhat meg.”

Egymással összefüggő ügyletek

Az egymással összefüggő ügyletekkel kapcsolatos joggyakorlat elmúlt évben²² megkezdődött fejlődése 2013-ban több ügyben (Vj-100/2012, Vj-106/2012, Vj-8/2013., Vj-9/2013., Vj-52/2013, Vj-62/2013) tovább formálódott. Ezen gyakorlat alapján alapvetően két esetben kerülhet sor több ügylet egy eljárásban való elbírálására: a) az ügyletek a köztük fennálló összefüggések miatt egyetlen összefonódást valósítanak meg;²³ b) a

²² Vj-59/2012, Vj/88/2012.

²³ Ennek aletesei az egymásra épülő ügyletek (amelyek mögött egységes gazdasági cél húzódik meg, melyet a tranzakció-sorozat egyes lépései önmagukban nem, hanem csak együttesen képesek megvalósítani); valamint a sorozat-felvásárlások (amikor egy vállalkozáscsoport tagja(i) szereznek irányítást több vállalkozás felett, ha az irányítás alá kerülő vállalkozások ugyanazon vállalkozáscsoport tagjai, és azok azonos tevékenységet végeznek). Ezen esetekben különös jelentősége van, hogy az egyes (rész) ügyletek ne jelentős időkülönbséggel jöjjenek létre – jelentős a különbség az esetjog alapján, ha 30 napnál hosszabb időről van szó.

²¹ A goodwill forrásának a bérebevevőnek vagy annak vállalkozáscsoportjának kell lennie.

külön-külön összefonódásnak minősülő ügyletek piaci hatását a köztük fennálló összefüggés miatt csak egyetlen eljárásban lehetséges egymásra tekintettel értékelni.

Kapcsolódó versenykorlátozások

A Vj-21/2013. sz. ügyben kifejtettek szerint „azok a korlátozások, amelyek az eladó hasznát szolgálják vagy nem kapcsolódnak közvetlenül és nem szükségesek egyáltalán az összefonódás megvalósításához, vagy ha kapcsolódnak is (pl. a vállalkozásnak az eladónál maradó részének védelmét célzó korlátozás esetében) terjedelmüknek és/vagy időtartamuknak korlátozottabbnak kell lenniük a vevő hasznát szolgáló korlátozásokhoz képest”.

11.3. Fúziós eljárásokban szerzett ágazati tapasztalatok

Állami érintettségű összefonódások

2013-ban 37-ből 5 ügy foglalkozott állami irányítással, ezek közül 2 az energiapiacot (Vj-31/2013, Vj-85/2013), 1-1 pedig az informatikai (Vj-109/2012), a vízi közlekedési (Vj-88/2013) és a személyszállítási (Vj-87/2013) piacot érintette. Egy további összefonódás (Vj-62/2013) volt még részben állami érintettségű, amelyben a közös irányítást szerző vállalat állami tulajdonú és irányítású társaság (a Magyar Posta) volt.

Az állami tulajdonú vállalkozások által végrehajtott irányításszerzések elsősorban közszolgáltatásokhoz kapcsolódó és stratégiainak tekinthető szektorokban tapasztalhatók. Az ilyen jellegű összefonódásokban, bár a GVH az általános fúziós szabályok szerint jár el, a versenytanácsi gyakorlat és az erre épülő közlemény alapján nincs lehetőség indokolás nélküli döntést hozni, mivel a döntés indokainak megismerése mellett méltányolható közérdek szól.

Annak meghatározása során, hogy engedélykötelesnek minősül-e egy tervezett összeolvadás az adott vállalkozások függetlensége az irányadó szempont, amely függetlenséggel összefüggésben azt kell mérlegelni, hogy elkülönült irányítási központ megléte megállapítható-e.

A 2013. évi állami érintettségű fúziókat a GVH valamennyi esetben feltétel nélkül engedélyezte. Ezek közül részletesebben a két energiapiacot

érintő ügy kerül bemutatásra jelen anyagban (energiapiacra foglalkozó alpontra, illetve a teljes körű eljárások között).

Érdemes továbbá megjegyezni, hogy az állami halmazon belüli önálló döntési joggal rendelkező gazdasági egység (és a Tpv. 15 § (3), 27. § (3) jogszabályhelyek, illetve a „piaci magatartásuk meghatározásában önálló döntési jog”) értelmezése kapcsán a 2012-ben (Vj-17/2012, Vj-23/2012) megalapozott gyakorlatot a Versenytanács tovább pontosította. Így többek között kimondásra került, hogy két különböző miniszter – egyéb körülmények hiányában – külön-külön döntési centrumot képeznek.

Energiapiacokat érintő összefonódások

A 2013-as évben összesen 4 összefonódás kapcsolódott közvetlenül a magyarországi energiapiacokhoz.²⁴ Az eljárások a földgáztárolási- és nagykereskedelmi, a villamosenergia-nagykereskedelmi piacokat, valamint a biodízel és a bioetanol előállításának vertikumát érintették. A Versenytanács mind a 4 ügyben engedélyezte az irányításszerzést, feltétel illetve kötelezettség előírására nem került sor. Az eljárások jelentőségét mutatja, hogy a 2013-ban lezárt összes fúziós ügynek 11%-át az energia érintettségű ügyek tették ki, míg az évben befejezett összes teljes körű eljárásnak 40%-át²⁵.

A **Vj-1/2013.** sz. ügyben az Axpo Trading AG és a Graubünden Kanton (Svájc Szövetségi Állam legkeletibb és egyben legnagyobb kantonja) szerzett közös irányítást a Repower AG felett, olyan módon, hogy a korábban a közös irányítók egyikét képező Alpiq AG értékesítette számukra a részesedését, vagyis a közös irányítók száma 3-ról 2-re csökkent. Az érintett cégek Magyarországhoz elsősorban a villamosenergia-nagykereskedelmi tevékenységükkel kötődtek. Az eljárásban ugyan káros horizontális versenyhatás nem volt azonosítható (figyelemmel a résztvevők 5%-ot alatti részesedésére is), más típusú versenyhatás lehetőségére nem is merült fel. Azonban a Versenytanácsnak lényeges kérdésekben kellett állást

24 Vj-1/2013. Axpo Trading és Graubünden / Repower; Vj-9/2013. Envien / Rossi; Vj-31/2013. MVM / E.ON; Vj-85/2013. MFB / MMBF.

25 Mivel egy 2012-ben indult teljes körű ügyben 2013-ban született határozat, így a 2013-ban indult és lezárt teljes körű ügyek tekintetében az arány valójában 50%.

foglalnia az uniós és magyar fúziós versenyszabályok alkalmazhatóságát kijelölő joghatóság kapcsán, mellyel az engedélyező határozat külön része foglalkozik.

A **Vj-9/2013.** sz. teljes körű eljárásban egy összetett, számos vállalkozást érintő tranzakció (átalakulás) zajlott, külföldi honosságú cégek részvételével. Ennek során a céltársaságok részvényesei (Biodiesel Investment Corporation Ltd., Central European Biofuel Group Ltd., Polnoservis Invest Ltd. és Slovak Bioethanol Corporation Ltd.) értékesítették a Rossi Biofuel Zrt.-ben, az Envi Goriva d.d.o.-ban, a Meroco, a.s.-ben, az Enviral, a.s.-ben az Enagro, a.s.-ben, a Polnoservis, a.s.-ben és közvetve az Ethanol Energy, a.s.-ben és a Biodizel Vukovarban d.o.o.-ben fennálló tulajdonrészüket Envien International Limited-nek, amely emellett egyedüli irányítást szerzett a Rossi felett a MOL-lal kötött megállapodás révén. A tranzakciót három másik tagállami (Ausztria, Csehország és Szlovákia) versenyhatóságnak is engedélyeznie kellett. A tranzakcióban érintett vállalkozások²⁶ tevékenysége a biodizel és a bioetanol előállításának vertikumait fogja át. A felek igen magas együttes piaci (magyarországi) részesedése felvette a káros horizontális versenyhatások lehetőségét, és a GVH vizsgálta a vertikális és portfólió hatás lehetőségét is. Utóbbi két típusú káros hatás végül nem volt azonosítható. Míg a horizontális hatás lehetőségét elsősorban a MOL vevői ereje, a biodizelnek az üzemanyag-árképzésen belüli csekély szerepe és a megkeresett harmadik felek véleménye korlátozta; valamint a MOL sem tartotta problémásnak az összefonódást, amit nyilatkozatán túl az is szemléltetett, hogy lemondott a Rossi feletti korábbi közös irányítási jogáról.

Az ügyben felmerült egy, az országosnál tágabb, regionális piac meghatározásának a kérdése is, míg a felek alapvetően az uniós szintű piacmeghatározás szükségessége mellett érveltek. A tágabb földrajzi piacokra vonatkozó alacsonyabb piaci részesedések a szállítási lehetőségek sokrétűségével és a szállítási költségek viszonylag csekély mértékével azt valószínűsítették, hogy a biodizel-termelés és -értékesítés piacán káros ho-

rizontális versenyhatások kialakulása az összefonódás eredményeként az érintett földrajzi piac meghatározásától függetlenül nem volt valószínűsíthető.

A **Vj-31/2013.** sz. MVM / E.ON eljárás külön, a 2013. évi teljes körű eljárások között kerül ismeretetésre.

A **Vj-85/2013.** sz. MFB / MMBF ügyben a Versenytanács engedélyezte, hogy az MFB Magyar Fejlesztési Bank Zrt. (MFB) közvetlen egyedüli irányítást szerezzen az MMBF Földgáztároló Zrt. (MMBF) felett. Az MFB a MOL-tól vásárolta meg az MMBF részvényeinek 51%-át, a másik – megelőzően is kisebbségi – tulajdonos Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség (MSZKSZ) részesedése 49%-ra nőtt a tranzakcióval. Az összefonódás eredményeképpen a teljes magyarországi földgáztárolói kapacitás állami kézbe került. Az MMBF tárolói a 6,8 milliárd m³-es magyarországi tárolói kapacitás nagyjából egynegyedét jelentik (1,9 milliárd m³). A cég egyaránt végez kereskedelmi tárolási (700 millió m³) és – Magyarországon kizárólagosan – biztonsági készletezési tevékenységet (1,2 milliárd m³), így a kereskedelmi tárolásban nagyjából 14%-os piaci részesedéssel rendelkezik kapacitásalapon.

Bár a tranzakció révén a Magyar Állam az E.ON tárolói után (Vj-31/2013.) a „maradék” földgáztároló-kapacitást is megszerezte, a versenytörvény speciális szabályokat tartalmaz a többségi állami tulajdonú vállalatok függetlensége tekintetében. Eszerint függetlennek kell tekinteni azokat az állami vagy helyi önkormányzati többségi tulajdonban lévő vállalkozásokat, amelyek piaci magatartásuk meghatározásában önálló döntési joggal rendelkeznek. A Versenytanács korábbi, 2012-ben meghozott határozataiban (Vj-17/2012. és Vj-23/2012.) pedig arra a megállapításra jutott, hogy a többségi állami tulajdonban lévő MFB önálló döntési jogán alapuló függetlensége azt is jelenti, hogy az összes többi többségi állami tulajdonban lévő vállalkozástól függetlennek minősül. Ilyen módon a szintén állami tulajdonú MVM – és az általa az E.ON-tól megszerzett – tárolói és az MFB megszerzett tárolói versenyjogi értelemben két egymástól független vállalkozás irányítása alatt állnak. Így a tranzakció versenyaggályokat sem vethetett fel, hiszen az MVM és az MFB nem hangolhatja össze a tárolóival kapcsolatos versenypiaci magatartásait.

²⁶ Az összefonódás előzményeinek tekinthetők a korábbi fúziók: a Vj-94/2011. sz. eljárásban a GVH az Envien-csoport irányításszerzését engedélyezte az Envi Goriva és a Biodizel Vukovar felett, míg a Vj-128/2010. sz. ügyben a GVH kimondta, hogy az Envien-csoport Rossi feletti irányításszerzése nem volt engedélyköteles.

Kiskereskedelmet érintő összefonódások

A lezárt 37 összefonódási eljárás közel harmada (11 eljárás) érintette a napi fogyasztási cikkek kis- és nagykereskedelmi piacát. Az eljárások jellemzően az első negyedévet érintették.

A kiskereskedelmi piacot érintő tranzakciók számának emelkedése elsősorban a Delhaize csoport magyarországi piacokról történő kivonulásához köthető, melyhez kapcsolódóan a 2013-as évben 7 versenyfelügyeleti eljárásban 48 bolt került más vállalkozás irányítása alá. A vállalkozáscsoport már 2011-ben a Cora hipermarketek értékesítésével megkezdte a kivonulást, melyet 2012-ben követett a Profi és a Match üzletek eladása.

A tranzakciók számának bővülésében mindezek mellett szerepet játszott a kereskedelmi létesítmények építésére vonatkozó, 2014. év végéig érvényben lévő szabályozás is, mely érdekeltté tette a piaci szereplőket a működő üzletek felvásárlásában. Az üzletek többségét a Coop, illetve a CBA franchise hálózatához tartozó független vállalkozások vásárolták fel, ugyanakkor a Reál és a SPAR is növelte bolthálózatát Match, illetve Profi boltokkal.

A GVH korábbi gyakorlata szerint a kiskereskedelem üzletcsoporttól függetlenül egységes érintett árupiacnak tekinthető, érintett földrajzi piacot pedig azon települések jelentették, amelyeken az összefonódás mindkét résztvevője jelen volt. A 2012. és 2013. évi kiskereskedelmi piacot érintő eljárások során a vizsgálat tárgyát képezte a tulajdonosi szempontból elkülönült vállalkozási modellek (hagyományos boltok, diszkontok, szuper- és hipermarketek) közötti helyettesíthetőség is.

A földrajzi piacok tekintetében a GVH értékelte a boltok egymástól való távolságát is, így egyes településeknél tágabb (jellemzően kistérségi szintű) földrajzi piac meghatározására került sor, illetve a nagyobb kiterjedésű településekkel kapcsolatban nem volt kizárható, hogy azok több szűkebb földrajzi piacra oszthatók. A GVH az eljárások során a versenyhelyzet értékelésekor a piaci részesedések meghatározása mellett az érintett boltok közvetlen környezetében elhelyezkedő versenytársakat is azonosította.

Az eljárások többségére jellemző volt, hogy a felek több szerződés keretében (ingó és ingatlan adásvételi, bérleti szerződés) és boltonként külön-külön

állapodtak meg egymással. A GVH ezen eljárások esetében megerősítette, hogy több ügylet is egy összefonódásnak minősül, ha azok egymással összefüggnek, továbbá kimondásra került, hogy főszabályként legfeljebb harminc nap telhet el az egy összefonódásként elbírálnakó tranzakció-sorozat kezdő és záró lépése között.

A kiskereskedelmi piacot érintő eljárásokat a GVH egy kivétellel (Vj-53/2012) egyfázisú eljárások keretében vizsgálta, és minden tranzakció engedélyezésre került. Számos üzlet felvásárlásához nem volt szükség a GVH engedélyére, mivel a vevői vállalkozáscsoport, vagy az átveendő boltok árbevétele nem érte el a törvényben meghatározott küszöbszámokat.

11.4. A 2013-ban lezárt teljes körű fúziós eljárások

A GVH az elmúlt évben öt²⁷ teljes körű fúziós eljárást zárt le. A korábbi évek arányaihoz hasonlóan a 2013. évben kérelmezett tranzakciók közel 15%-a teljes körű eljárásban került engedélyezésre. A teljes körű eljárások idén is a törvényi határidőn (4 hónapon) belül, a 2 hónapos határidő-hosszabbítási lehetőség kihasználása nélkül zajlottak le.

A teljes körű eljárások mindegyikében harmadik felek megkeresésére volt szükség a piacok feltérképezése, a piaci szereplők tranzakcióval kapcsolatos álláspontjának megismerése érdekében. A fenti öt versenyfelügyeleti eljárás alatt átlagosan 22 adatkérő végzés került kiküldésre a piaci szereplők számára.

Az eljárások többségében káros horizontális hatások kialakulása volt valószínűsíthető, ugyanakkor két eljárás tekintetében vertikális kárelméletek is felmerültek (Vj-31/2013., Vj-52/2013.). Egy összefonódás vonatkozásában portfólió hatás érdemi vizsgálatára is sor került (Vj-62/2013.). Ez utóbbi eljárás esetében a Versenytanács hivatkozott a GVH által elvégzett közgazdasági elemzés (tenderelemzés) eredményeire is annak megállapítása körében, hogy az érintett piacon a felek egymás közeli versenytársainak tekinthetők-e.

Hasonlóképp a 2012-ben lefolytatott eljárásokhoz, a 2013-ban teljes körű eljárásban vizsgált

²⁷ Ld. a Vj-53/2012, Vj-9/2013, Vj-31/2013, Vj-52/2013 és Vj-62/2013. számú versenyfelügyeleti eljárásokat.

összefonódások mindegyike engedélyezésre került, ugyanakkor két esetben érdemi versenyproblémát azonosított a Versenytanács. Az egyik eljárás során (Vj-52/2013.) káros horizontális és vertikális hatások kialakulásának lehetősége merült fel, melyet a felek magatartási kötelezettségvállalással kívántak orvosolni. A Versenytanács úgy ítélte meg, hogy a kötelezettségvállalás kellőképpen mérsékli az összefonódás lehetséges káros hatásait, így a tranzakció engedélyezésre került. A másik összefonódással (Vj-31/2013.) kapcsolatban káros horizontális versenyhatás kialakulása volt valószínűsíthető, valamint vertikális versenyt korlátozó magatartások kialakulásának lehetősége is felmerült. Ezen eljárás esetében azonban a jövőbeli, várható piaci és szabályozási fejleményekre és a gazdasági erőfölénnyel való visszaélésre vonatkozó versenyjogi szabályokra is tekintettel a Versenytanács nem tartotta szükségesnek és arányosnak a beavatkozást.

VJ-31/2013. sz. eljárás: MVM/E.ON gázüzletág fúzió

A tranzakció tárgya a többségi állami tulajdonban lévő Magyar Villamos Művek Zrt. (MVM) irányításszerzése volt az E.ON magyar gáz üzletága felett, vagyis az E.ON Földgáz Trade Földgázkereskedő Zrt. (EFT) és az E.ON Földgáz Storage Földgázraktároló Zrt. (EFS) felett. Az összefonódás eredményeképp az MVM az EFT és EFS tevékenységét az MVM Csoport működésébe integrálja. A tranzakciót a felek 3 másik tagállamban (Ausztria, Németország, Románia) és Szerbiában is bejelentették.

VJ-52/2013. sz. eljárás – Libri/Shoptline fúzió

A GVH teljes körű eljárásban, kötelezettség kiszabása mellett engedélyezte, hogy az SQ-INVEST Kft. és a Közép Európai Média és Kiadó Zrt. közvetlen közös irányítást szerezzen a Shoptline-webáruház Nyrt. felett, és közvetett közös irányítást szerezzen a Shoptline-webáruház Nyrt.-n keresztül a Libri Könyvkereskedelmi Kft. felett. A tranzakció következtében a Libri és a Shoptline könyvpiaci tevékenységei összeolvadnak egymással.

VJ-62/2013. sz. eljárás Magyar Posta, FHB Jelzálogbank / Díjbeszedő fúzió

A Vj-62/2013. sz. versenyfelügyeleti eljárás tárgya Magyar Posta Zrt. (a továbbiakban: Magyar Posta) és az FHB Jelzálogbank Nyrt. (a továbbiakban: FHB) közvetlen közös irányításszerzése volt a Díjbeszedő Holding Zrt. (a továbbiakban: DBH), a Díjbeszedő Üzemeltetési és Szolgáltatási Kft. (a továbbiakban: DÜSZ) és a Díjbeszedő Nyomda Zrt. (a továbbiakban: DBNY) összefüggő díjbeszedési üzletága (a továbbiakban: Üzletág), valamint Díjbeszedő Faktorház Nyrt. (a továbbiakban: DBF), a Díjbeszedő Informatikai Kft. (a továbbiakban: DBIT), a Díjnet Zrt. (a továbbiakban: Díjnet) és a Magyar Posta Befektetési Zrt. felett. Ugyanebben az eljárásban került továbbá engedélyezésre a Magyar Posta közvetlen egyedüli irányításszerzése a DBH összefüggő díjbeszedési üzletágba nem tartozó tevékenységei, valamint az FHB közvetlen egyedüli irányításszerzése a DÜSZ összefüggő díjbeszedési üzletágba nem tartozó tevékenységei felett.

12. A BÍRÓSÁGI FELÜLVIZSGÁLAT TAPASZTALATAI

A GVH határozatának felülvizsgálatát keresettel lehet kérni a bíróságon. A közigazgatási perben – amely 2013. január 1-jétől első fokon a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, másodfokon pedig a Fővárosi Törvényszék előtt folyik – a bíróság a GVH határozatát helybenhagyhatja, megváltoztathatja, a határozatot hatályon kívül helyezheti, valamint ez utóbbi esetben új eljárás lefolytatására kötelezheti a GVH-t. A Fővárosi Törvényszék jogerős ítéletével szemben – meghatározott feltételek teljesülése esetén – felülvizsgálati kérelemmel lehet élni a Kúriánál.

A jogsértést megállapító határozatok megtámadási aránya nem változott 2013-ban, hiszen csak úgy, mint – 2008 kivételével – a korábbi években, összességében ezek mintegy felét támadták meg. A jogsértés hiányát megállapító határozatot a GVH nem hozott és összefonódásra vonatkozó engedély megtagadására nem, feltétellel engedélyezésére egy esetben került sor.

A jogsértést megállapító határozatok körében versenyt korlátozó megállapodást megállapító határozatok mindegyikével szemben keresetet nyújtottak be a marasztalt vállalkozások. Ezzel szemben az 53, a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértését megállapító határozat kevesebb, mint felét (23-at) támadták meg 2013-ban a bíróságon. Figyelemre méltó, hogy a határozat megtámadása és a bírság mértéke között nincs egyértelmű összefüggés. Sor került 2013-ban is olyan határozat megtámadására, melyben bírság kiszabására nem került sor, másrészt volt olyan eset is, hogy az adott ügytípusban jelentősnek tekinthető tíz-húsz millió forintos bírság estében sem fordultak bírósághoz.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013-ban 27 esetben hozott felülvizsgálati ítéletet, melyek közül 8 ügyben zárult le jogerősen a per. A jogerősen lezárult perek egy versenykorlátozó megállapodáson kívül a fogyasztók tisztességtelen befolyásolásához kapcsolódtak, és a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság mindegyik esetben (a bírság összegére is kiterjedően) helybenhagyta a GVH határozatát.

A Fővárosi Törvényszék 11 döntést hozott a 2013. évben, és ebből 8 esetben teljes egészében helybenhagyta a GVH határozatát. Egy tisztességtelen kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatos esetben (Vj-75/2010.) teljes egészében, míg egy erőfölénnyel való visszaélés esetében (Vj-121/2009.) pedig csak a bírság tekintetében utasította új eljárásra a GVH-t a másodfokú bíróság. Végül egy esetben (Vj-129/2009.) helybenhagyta a Fővárosi Törvényszék a bírságot kisebb mértékben csökkentő elsőfokú ítéletet, mivel helytállónak tartotta azt a megállapítást, hogy a GVH határozat nem okszerűen tekintette súlyosbító körülményeknek a marasztalt vállalkozás teljes piaci részesedését, egy kisebb részpiacot érintő magatartás kapcsán. A hatályon kívül helyező ítélet szerint a határozat (Vj-75/2010.) rendelkező része és indokolása nincs összhangban egymással, és nem állapítható meg egyértelműen a jogsértőnek vélt kommunikációk terjedelme. A Vj-121/2009. ügyben született határozat bírságra vonatkozó rendelkezését pedig azért helyezte hatályon kívül a másodfokú bíróság, mert álláspontja szerint a kiszabott bírság jogszerűsége nem ítéltető meg, arra tekintettel, hogy a határozatban nem került feltüntetésre a vállalkozás bírságkiszabás alapjául szolgáló 2010. évi nettó árbevétele, mely a másodfokú bíróság szerint kiindulási és viszonyítási alapul szolgál a bírság kiszabásához.

A Fővárosi Törvényszék egy versenykorlátozó megállapodással (Vj-74/2007.) kapcsolatos ítéletet hozott 2013-ban, melyben megváltoztatta az elsőfokú ítéletet, és elutasította a vállalkozások kereseteit. A GVH határozata szerint a Colas Zrt., a MÁVÉPCELL Kft., MÁV MTM Rt. f.a., a Szentesi Vasútépítő Kft. és a Vasútépítők Kft. vállalkozások versenykorlátozó megállapodást kötöttek, amikor számos, a MÁV Zrt. EU Program Igazgatósága által a 2004-2005. közötti időszakra kiírt vasúti pályarekonstrukciós tender tekintetében megállapodtak a piac egymás közötti felosztásának elveiben és e megállapodásnak megfelelően versenykorlátozó módon több vasúti projekt vonatkozásában fel is osztották maguk között a piacot. E jogsértésért a GVH összességében 7 milliárd 178 millió forint bírságot szabott ki. Az elsőfokú bíróság ítélete hatályon kívül helyezte a GVH határozatot, mivel álláspontja szerint a bizonyítékok egyenként és összességükben történő értékelése a jogsértés bizonyítását nem eredményezte kétséget kizáróan, mivel a bizonyítékok egy forrásból származtak, az eljárás során meghallgatott sze-

mélyek nyilatkozatai és tanúvallomásai a jogsértést nem támasztották alá kétséget kizáróan, és a felhasznált bizonyítékokhoz más ésszerű magyarázat is köthető volt. A GVH fellebbezése nyomán eljáró másodfokú bíróság megváltoztatta az elsőfokú ítéletet, és rámutatott arra, hogy a szabad bizonyítási rendszer alapján nincs sorrendiség, eltérő bizonyító erő, ezért a peradatoknak a bizonyítékkal – egy bizonyítékkal – való összevetése, elemzése, értékelése, logikai láncolatra feltűzése is eredményezheti a jogsértés jogszerű megállapítását. A bíróság szerint a GVH által beszerzett és értékelt bizonyítékok megfelelő logikai láncolatot képeznek, és ez alapján megállapítható volt a jogsértés. Kiemelte továbbá a másodfokú bíróság, hogy az engedékenységi kérelmező önmagára is terhelő bizonyítékot szolgáltatott, és egy ilyen nyilatkozat nagyobb súllyal esik latba, az ilyen bizonyíték nem zárható ki a mérlegelésből, arra alapozható marasztalás.

KÖZÉRDEKŰ KERESÉT

A 2013. évi bírósági események kapcsán, hogy a tavalyi beszámolóban említett, GVH által benyújtott közérdekű kereset nyomán született elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróság eljárási jogsértés miatt hatályon kívül helyezte, és új eljárásra utasította az elsőfokon eljáró Fővárosi Törvényszéket. A Fővárosi Törvényszék korábban azt állapította meg, hogy az általános szerződési feltételeknek a GVH által kifogásolt, a fogyasztói szerződések részévé váló rendelkezései az Experient Entertainment Ltd. és a Weltimmo S.r.o. vállalkozásokkal szerződő valamennyi félre kiterjedő hatállyal érvénytelenek.

2013-ban a Kúria tíz felülvizsgálati kérelem tárgyában döntött. A Kúria négy esetben fenntartotta hatályában a – keresetet elutasító – jogerős ítéletet (Vj-40/2010., Vj-89/2003., Vj-116/2009., és Vj-145/2007.) Egy további ügyben (Vj-130/2006.) a GVH nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyet a Kúria alaposnak tartott, és – az első- és másodfokú bíróságok álláspontjával egyet nem értve – rögzítette ítéletében, hogy a GVH jogszerű határozatot hozott, amikor a Strabag Zrt., a – Colas csoporthoz tartozó – Egút Zrt., valamint a He-Do Kft. a gazdasági verseny korlátozására alkalmas magatartását megállapította. A GVH 2009-ben meghozott határozata szerint a vállalkozások

2002. és 2006. között számos Heves és Nógrád megyei út- és hidépítési, illetve felújítási közbeszerzési pályázat kapcsán egységes és folytatólagos jogsértést tanúsítva felosztották egymás között a piacot és rögzítették beadási áraikat. A tenderek összértéke közel egymilliárd forint volt. A GVH külön jogsértésként értékelte, hogy a Colas Dunántúli Zrt. és a He-Do Kft. versenykorlátozó magatartást tanúsítottak, amikor a Heves Város Önkormányzata által Heves Vásártér út építési munkái kapcsán kiírt tenderhez kötődően rögzítették a beadási áraikat. Mindezek alapján a GVH a Strabag Zrt-re 1,7 milliárd forint, az Egút Zrt.-re pedig 1,2 milliárd forint bírságot szabott ki. A Colas Dunántúli Zrt. az elkülönült, és jóval kisebb súlyú jogsértésért 6 millió forint bírságot kapott. Az elsőfokú bíróság hatályon kívül helyezte a határozatot arra tekintettel, hogy az egységes folytatólagos jogsértés fennálltát nem látta bizonyítottnak, ugyanis álláspontja szerint e jogsértés megállapításának egyik feltétele, az ún. átfogó terv nem volt bizonyítható. A másodfokú bíróság helyben hagyta az elsőfokú ítéletet, ugyanakkor annak indokolásától eltért és lényegében azt állapította meg, hogy a versenyhatóság nem tárta fel megfelelően az érintett piacot, és nem azonosította be a jogsértést alátámasztó nyilatkozatot tevő személy eljárásjogi pozícióját, így e nyilatkozat nem vehető figyelembe mindaddig, amíg a megismételt eljárásban e beazonosítás meg nem történik. A Kúria ítéletében végül eltérő álláspontra helyezkedett és megállapította, hogy a GVH határozatában kellőképpen bizonyította az átfogó terv létét, az érintett piac teljes körű feltárása egységes és folytatólagos jogsértés esetében nem szükséges, illetve tekintettel arra, hogy az egyik vállalkozástól származó nyilatkozat kellőképpen bizonyítja a jogsértést.

A Kúria négy esetben (Vj-102/2004., Vj-112/2006., Vj-162/2004., Vj-51/2005.) hozott olyan ítéletet, mely elfogadta az alsóbb fokon eljáró bíróságok kisebb mértékű bírságcsökkentését, illetve egy esetben a GVH határozatot kisebb mértékben hatályon kívül helyező ítéleteit. Ezek közül kiemelendő a Vj-51/2005. számú eljárásban hozott határozat felülvizsgálata, mivel ez volt az első olyan versenyügy, amelyben magyar bíróság az Európai Unió Bíróságához fordult előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel. Az ügy tárgya egy horizontális kartell megállapodás/versenykorlátozó döntés (GÉMOSZ ajánlott ár meghatározása), és egy ezzel összekapcsolódó másik jogsértő, az

óradíj mértékét a biztosítási termékek értékesítésében elért eredménnyel összekapcsoló biztosítók és márkakereskedők közötti vertikális megállapodás(rendszer) volt, ideértve az Allianz és Generali biztosítók és egyes alkuszok közötti megállapodásokat. A GVH e jogsértő magatartásokért 6,8 milliárd forint bírságot szabott ki. Az elsőfokú bíróság az alkuszi megállapodások kapcsán új eljárást rendelt el, ugyanakkor a többi jogsértés tekintetében elutasította a kereseteket, míg a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva teljes mértékben elutasította a kereseteket. A Kúria az Európai Unió Bíróságához fordulásának oka az volt, hogy a legfelsőbb bírói fórum számára kérdéses volt a márkakereskedők és a biztosítók közötti megállapodások versenykorlátozó célja. Az Európai Bíróság C-32/11. számú ítéletében azt állapította meg, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezés értelmében célzott versenykorlátozásnak minősülnek azon megállapodások, amelyek alapján a gépjármű-biztosítótársaságok kétoldalúan megállapodnak a gépjárműjavító

műhelyként is működő gépjármű-márkakereskedőkkel vagy az e márkakereskedőket képviselő szövetséggel az adott biztosítótársaság által biztosított járművek javítása után általa fizetett javítási óradíjról, kikötve, hogy ez a díj többek között a márkakereskedő által biztosítási alkuszként a biztosítótársaság javára közvetített biztosítások számától és arányától függ, amennyiben e megállapodások – tartalmuk és céljuk, valamint a hátterüket képező gazdasági és jogi környezet egyedi és konkrét vizsgálatát követően – jellegüknél fogva úgy tekinthetők, hogy károsak a rendes verseny megfelelő működésére a két érintett piac valamelyikén. A Kúria az Európai Bíróság ítéletében foglaltaknak megfelelően a márkakereskedők és a biztosítók közötti megállapodásokat versenykorlátozó célúnak minősítette, és lényegében az elsőfokú bíróság ítéletét hagyta helyben, rögzítve ugyanakkor, hogy alkuszi megállapodásokkal kapcsolatos megállapításai a határozatnak lényeges eljárási jogszabálysértés miatt nem fogadhatóak el, így e tekintetben új eljárásra kötelezte a GVH-t.

13. AMICUS CURIAE – A BÍRÓSÁG BARÁTJA

A Tpvt. rendelkezései lehetővé teszik a versenyszabályok megsértése miatti igények közvetlen magánjogi érvényesítését. A törvény értelmében a bíróságok minden olyan, előttük folyamatban levő ügyről haladéktalanul értesítik a GVH-t, amelyben felmerül a versenyjogi rendelkezések megsértése. A GVH – a bíróság barátjaként (*amicus curiae*) eljárva – a polgári per folyamán saját kezdeményezésére vagy a bíróság felhívására kifejezheti észrevételeit, illetve jogi álláspontját az ügyről. A Tpvt. úgy rendelkezik, hogy ha a szóban forgó ügyben a GVH eljárást indít, a bíróság köteles a peres eljárást a versenyfelügyeleti eljárás befejezéséig felfüggeszteni, illetve ebben az esetben a bíróság kötve lesz a GVH jogsértést vagy annak hiányát megállapító határozatához. Fontos hangsúlyozni, hogy azokban az esetekben, amikor a GVH nem indít az ügyben versenyfelügyeleti eljárást, a GVH álláspontja nem köti a bíróságot. A GVH ilyen álláspontja az adott ügyben a GVH által megismert bizonyítékok alapján kialakított szakmai véleménynek tekinthető, amelyet a bíróság saját mérlegelése alapján használhat fel.

Az elmúlt évek során az *amicus curiae* tevékenység jelentősége folyamatosan nőtt, mind az ügyek számát, mind súlyát tekintve. Összességében elmondható, hogy leggyakrabban gazdasági erőfölénnyel való visszaélés és fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalma kapcsán merült fel az *amicus curiae* eljárás keretében történő fellépés.

2013-ban kilenc olyan ügyben fejtette ki álláspontját a GVH, amelyben felmerült a Tpvt., illetve az Fttv. alkalmazása. A GVH egy esetben indított versenyfelügyeleti eljárást a bírósági értesítésben foglaltak vizsgálatára, két alkalommal pedig azonos tárgyban és időszakra vonatkozó korábban lefolytatott eljárásról adott tájékoztatást. Ezeket túl 2013-ban a GVH a bírósági megkeresések egyikeben sem találta indokoltnak versenyfelügyeleti eljárás indítását. Ettől függetlenül minden esetben részletes írásos észrevételt tett, annak érdekében, hogy segítse a bíróságot a hatáskörébe tartozó ügyekben való döntésben. A Tpvt. 91/H. § szerinti bírósági megkeresés, vagyis az EUMSZ. 101. és 102. cikke alkalmazásának szükségessége a 2013. év során nem merült fel.

13.1. A gazdasági erőfölénnyel, illetve versenykorlátozó megállapodásokkal kapcsolatos *amicus curiae* eljárások

Több esetben is előfordult már, hogy szerződéses jogviták kapcsán hivatkoztak a peres felek erőfölénnyel való visszaélésre. 2013-ban is volt ilyen eset, mások mellett, amikor egy fogyasztói kölcsönszerződésekkel összefüggő ügyben a felperes gazdasági erőfölénnyel való visszaéléssel okozott szerződésszegésből eredő kár megtérítésére kötelezés miatt indított pert az alperes ellen. A keresetlevélben előadott tényállás alapján a peres felek 2006-ban svájci frank alapú, pénzügyi lízingszerződéseket kötöttek. Az alperes 2009 elején jelentősen megemelte a lízingszerződésekben meghatározott kamatfelárat, ugyanakkor a felperes, valamint az általa felkért szakértő véleménye szerint a forrásköltségek emelkedése ilyen mértékű kamatemelést nem indokolt. A felperes szerint a piacon megfigyelhető információs aszimmetria, a gazdasági válság hatására bekövetkezett változások, valamint a magyarországi lakáshitelpiac torzult szerkezete lehetővé tették az alperes számára, hogy a kamatok (és egyéb rendszeres költségek) meghatározása során az üzletfeleinek és fogyasztóinak várható reakcióitól függetlenül tudjon cselekedni. A felperes álláspontja szerint az alperes vissza is élt ezzel, amikor túlzó mértékű kamatozat (és egyéb rendszeres költségeket) alkalmazott, valamint a már meglévő magas költségeket – a forrásköltségek emelkedésére hivatkozva – az indokoltnál nagyobb mértékben emelte, megsértve ezzel a Tpvt. 21. §-át. Megjegyzendő, hogy az ügy előzményei 2012-re nyúlnak vissza, amikor a bíróság ugyanebben az ügyben már kért állásfoglalást a GVH-tól, majd egy később benyújtott előkészítő irat kapcsán ezt ismételten szükségesnek tartotta. A GVH újabb észrevételében fenntartotta a korábbi álláspontját, miszerint a kialakult joggyakorlat alapján a szerződéses kapcsolatokban az erőfölény meglétét a szerződés megkötésekor fennállott piaci helyzet alapján kell vizsgálni, illetve hangsúlyozta, hogy az erőfölényes helyzet fennállását a perbeli esetben továbbra sem tartja valószínűsíthetőnek.

Hasonló volt a tényállás egy másik esetben is, ahol a jogvita alapja szintén fogyasztói kölcsönszerződés volt. A felperes ebben az esetben azért indított pert a kölcsönt folyósító pénzintézet ellen, mert álláspontja szerint az visszaélt erőfölényével.

vel, amikor a törlesztőrészleteket folyamatosan, irreális mértékben emelte, illetve az árfolyamváltás teljes kockázatát a felperesre hárította, ellehetetlenítve ezzel a kölcsönszerződésben foglaltak teljesítését. A GVH válaszában ismét előadta, hogy jogalkalmazási gyakorlata szerint, ha szerződéses kapcsolatban merül fel az egyik félnek a másik szerződő féllel szembeni gazdasági erőfölényes helyzete, úgy az erőfölény meglétét a szerződés megkötésekor fennállt piaci helyzet, a szolgáltatás igénybevételére vonatkozó döntés meghozatalának időpontja alapján kell vizsgálni. A konkrét esetben a publikus adatok alapján megállapítható volt, hogy a szerződés megkötésének idején a lakossági hitelezési piac sokszereplős volt, azaz a felperes számos szereplő – hitelnyújtó – közül választhatott, így az alperes erőfölényes helyzete nem volt valószínűsíthető, ezért a GVH nem indított versenyfelügyeleti eljárást. A GVH a bíróságnak adott válaszában ugyanakkor felhívta a bíróság figyelmét a Vj-16-62/2011. számú versenytanácsi végzésre, amelyben az eljáró versenytanács utalt arra, hogy az előbb hivatkozott következetes versenytanácsi gyakorlat mellett kivételesen felmerülhet az erőfölényes helyzet megállapíthatósága szerződéses kapcsolat során, megemlítve az e tekintetben releváns szempontokat. A konkrét perben kifogásolt gyakorlat ugyanakkor, miszerint a hitelező egyoldalú szerződésmódosítással megemeli a hitel kamatát, a GVH álláspontja szerint nem volt megfeleltethető a Vj-16/2011. számú versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált magatartással. A szóban forgó ügyben olyan szerződési feltétel, a törlesztési díj változásáról volt szó, amely – szemben a hivatkozott ügy tárgyát képező elő-, illetve végtörlesztési díjjal – nem köthető közvetlenül a szerződésből való kilépés költségeihez, ezért az sem volt valószínűsíthető, hogy a kérdéses feltétel megváltozása a szolgáltatóváltást lehetetlenné tette volna.

A Tpvt. 21. §-ához kapcsolódik az az ügy is, melyben a felperesek személyiségi jogok megsértése és a tisztességtelen piaci magatartás megállapítása iránt nyújtottak be keresetet az alperessel szemben. A felperesek keresetüket azzal indokolták, hogy szabad véleménynyilvánításuk miatt az alperes kizárta őket az étkezési búzára vonatkozó integrációs rendszeréből, így egyrészt megsértette személyiségi jogait, másrészt visszaélt gazdasági erőfölényével. A felperesek a Tpvt. 21. § c) pontjának megsértését sérelmezték. A GVH válaszában az alperes erőfölényes helyzete kapcsán kifejtette,

hogy az elérhető publikus piaci adatok fényében, illetve annak tudatában, hogy a búza jól szállítható termék, így az eladásának földrajzi korlátai alig vannak, belátható, hogy olyan búzatermelő vállalkozások, mint amilyenek az adott per felperesei, könnyedén értékesíthetik búzájukat más gabonafelvásárló vállalkozások részére is. Mindezek alapján a GVH arra a megállapításra jutott, hogy jelen per alperese valószínűsíthetően nincs olyan helyzetben az érintett piacon, hogy magatartását versenytársaitól nagymértékben függetleníteni tudná, anélkül, hogy piaci magatartásának meghatározásakor érdemben tekintettel kellene lennie versenytársainak, szállítóinak és üzletfeleinek vele kapcsolatos piaci magatartására, ennek megfelelően az erőfölényes helyzete nem valószínűsíthető. Ezen túlmenően, a GVH a bíróság munkájának segítése érdekében kifejtette a visszaélésszerűség kapcsán is álláspontját. A GVH előadta, hogy a magatartás visszaélésszerűségének megállapíthatóságához a felpereseknek azt kellene bizonyítani, hogy egyrészt az alperes objektív, üzletileg ésszerű indok nélkül szüntette meg vele a kapcsolatot, másrészt, hogy az alperes magatartása a piacon folyó versenyre is érezhetően negatív hatással járt. Az irányadó versenyjogi gyakorlat szerint a vállalkozásnak lehetősége van arra, hogy bizonyítsa, alapos oka van arra, hogy a másik féllel nem kíván üzleti kapcsolatra lépni, és amennyiben az elzárkózást ésszerű indokokkal is alá tudja támasztani, magatartása valószínűleg nem minősül visszaélésszerűnek.

A következőkben ismertetésre kerülő ügyben a Tpvt. 21. §-án túl a 11. §-ának megsértése is felmerült egy vállalkozások közötti peres eljárás során. Az említett esetben a felperes azért fordult a bírósághoz, mert álláspontja szerint a luxusórákat forgalmazó alperes visszaélt erőfölényével, amikor a felek között érvényben volt nagykereskedői szerződést felmondta, másrészt nagykereskedelmi árainak rögzítésével a Tpvt. 11. §-ába ütköző magatartást tanúsított. A GVH válaszában előadta, hogy a megküldött periratok alapján nem tartja valószínűsíthetőnek az alperes erőfölényes helyzetét, mivel az órák nagykereskedelmi piacán valószínűsíthetően nem különíthető el a luxusórák piaca önálló termékpiacként, továbbá a piacon nem azonosíthatóak belépési korlátok, ami egy új márká megjelenésének akadályai lennének, ami szintén az erőfölény megállapíthatósága ellen mutat. A GVH beadványában kitért arra is, hogy a megismert okirati bizonyítékok alapján felmerül-

het a megállapodás Tpv. 11. §-ába ütközése, mivel a megállapodás keretében a felek rögzítették, hogy a felperes milyen árakat érvényesíthet a viszonteladókkal szemben, melyektől nem térhet el. Az ügyben versenyfelügyeleti eljárás indítására ennek ellenére nem került sor, mert a GVH úgy ítélte meg, hogy a közérdek védelmének szükségessége nem áll fenn, tekintettel a magatartás tanúsítása óta eltelt hosszabb időre, valamint arra, hogy a magatartás a bírósági eljárás megindítása óta nem valósul meg, és az ügyben a bíróság maga is jogosult dönteni. A GVH részletes észrevétel tett a bíróságnak a felmerült magatartás értékeléséhez.

A korábbi évekre nyúlnak vissza annak az ügynek az előzményei, melyben a bíróság 2013-ban ismételen megkereste a GVH-t, hogy az adott perben vitás szerződésnek egy a korábitól eltérő, a kizárólagosságra vonatkozó rendelkezése vonatkozásában is fejtse ki álláspontját. A kérdéses rendelkezés szerint a felperes a távfelügyeleti szolgáltatás üzemeltetésére kizárólagosságot biztosított az alperes jogelődje számára Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Hajdú-Bihar megye és Békés megye területére. A GVH válaszában kifejtette, hogy a szerződés ezen rendelkezése a felperest, vagyis a szállítót korlátozta az értékesítési területe megválasztásában, a szállítóra vonatkozó területi kizárólagosság pedig – meghatározott piaci részesedés alatt – versenyjogilag kevésbé aggályos. A vertikális megállapodások egyes csoportjainak a versenykorlátozás tilalma alól történő mentesítéséről szóló 55/2002. (III. 26.) Korm. rendelet ugyanis csak a vevőre vonatkozó korlátozásokra vonatkozóan tartalmaz külön tiltó, a mentességet megvonó rendelkezéseket, a szállítóra vonatkozó korlátozásokra nem, ezért a kérdéses rendelkezés valószínűsíthetően a rendelet alapján mentesülhet a Tpv. 11. §-ában foglalt tilalom alól.

Vállalkozások közötti jogvita kapcsán merült fel a GVH megkeresésének szükségessége abban az ügyben is, melyben a felperes kártérítést követelt az alperestől arra hivatkozással, hogy a felperesével megegyező profillal – hajópincérképzéssel – foglalkozó alperes tevékenysége sérti a felperes jogos gazdasági érdekeit, különös tekintettel arra, hogy a felperesével azonos domain nevet adott meg elérhetőségként, illetve reklámozás céljából. A felperes hivatkozott arra is, hogy a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalánál tett bejelentése révén

a „hajópincér” kifejezés és ennek internetes megjelenései, valamint ezen kifejezés domain elnevezései védjegyjogtalom alá vonásáról gondoskodott. A felperes az előkészítő iratban a Tpv. 2. §-ának, 6. §-ának, 8. § (1) bekezdésének és 10. §-ának megsértését sérelmezte. A GVH válaszában utalt arra, hogy a Tpv. 86. § (1) bekezdése alapján a 2-7. §-okban foglalt rendelkezések megsértése miatti eljárás lefolytatása a bíróság hatáskörébe tartozik, ezzel összhangban álláspontját csak a Tpv. 8. § (1) bekezdése és 10. §-a tekintetében fejtette ki részletesen. Ennek során először arra tért ki, hogy a hivatkozott rendelkezések tekintetében jogsértés nem valószínűsíthető, mivel a tárgybeli ügyben az esetleges megtévesztés nem üzletfél irányában történt, a Tpv. 8.§-a és 10. §-a viszont csak az üzletfelekkel szembeni magatartásokra alkalmazható. A reklám címettjei az adott képzés iránt érdeklődő laikus természetes személyek voltak, ebből következően megtévesztés is csak az ő vonatkozásukban merülhet fel, ezért a magatartás kapcsán az Fttv. rendelkezéseinek megsértése merülhet fel. A GVH azonban az Fttv. rendelkezéseinek sérelmét sem tartotta valószínűsíthetőnek, mivel az, hogy az alperes saját eltérő, a felperesétől jól elkülöníthető cégneve alatt a felperessel párhuzamos tevékenységet folytat, illetve erre vonatkozóan kereskedelmi kommunikációt tesz közzé, önmagában nem tekinthető tisztességtelen piaci magatartásnak, kereskedelmi gyakorlatnak, ha a saját tevékenysége vonatkozásában egyébként nem adott megtévesztésre alkalmas tájékoztatást, ezt pedig egyéb információ nem valószínűsítette. A felperes előkészítő iratában állított védjegysérelemmel kapcsolatban pedig jelezte a GVH, hogy álláspontja szerint abból, hogy a „hajópincér” kifejezés szerepel egy olyan védjegyen, amelynek a felperes a jogosultja, nem következik, hogy az adott kifejezés más általi használata önmagában a védjeggyel megjelölt vállalkozás vagy annak szolgáltatásával való összetévesztésre vezethetne, figyelemmel arra is, hogy a védjegyjogtalom feltételeként megkövetelt megkülönböztethetőség csak az adott megjelölés egészére és nem valamely elemére, abban szereplő szóra értelmezhető, így a kontextusból kiszakítva már nem állítható, hogy a hajópincér kifejezés bármely alkalmazása konkrét piaci szereplő tevékenységére utalna, és e kifejezés bármely megjelenítésével szükségszerűen megtévesztő kereskedelmi gyakorlatot folytatna az alperes. Minderre tekintettel a GVH nem indított versenyfelügyeleti eljárást a megkeresésben foglalt magatartás vizsgálatára.

Az alábbi két ügy némiképpen eltér a fentiektől, mert ezekben az esetekben a bíróság arra hívta fel a GVH-t, hogy az előtte folyamatban lévő kártérítési perekben nyilatkozzon arra vonatkozóan, hogy egy korábbi versenyfelügyeleti eljárásban (Vj-58/2009) hozott határozatát ezekben az ügyekben is fenntartottnak tekinti-e, illetve hogy ezen konkrét ügyekre vonatkozóan kíván-e eljárást lefolytatni vagy észrevételt tenni.

13.2. Az Fttv. érintettsége kapcsán felmerülő amicus curiae eljárások

Az alábbi együttesen ismertetésre kerülő két ügy némiképpen eltér a fentiektől, mert ezekben az esetekben a bíróság arra hívta fel a GVH-t, hogy az előtte folyamatban lévő kártérítési perekben nyilatkozzon arra vonatkozóan, hogy egy korábbi versenyfelügyeleti eljárásban (Vj-58/2009) hozott határozatában kifejtett álláspontját ezekben az ügyekben is fenntartottnak tekinti-e, illetve hogy ezen konkrét ügyekre vonatkozóan kíván-e eljárást lefolytatni vagy észrevételt tenni.

A keresetlevelek és periratok alapján megállapítható volt, hogy a perben érvényesíteni kívánt felperesi igények 2005. december 9. és 2007. március 28. között a felperesek és az alperes között megkötött, CDO vállalati kötvények értékesítésére irányuló szerződéseken alapulnak, ahol a felperesek a szerződés lényeges feltételeire, az adásvétel tárgyát képező kötvények lényeges tulajdonságaira, illetve ezekre vonatkozóan az alperes vállalásaira vonatkozó megtévesztő tájékoztatást, illetve az előzetes tájékoztatásoknak nem megfelelő telje-

sítést kifogásolják. A GVH válaszában kifejtette, hogy a Vj/58-28/2009. számú határozat a folyamatban levő perek alperesének CDO-kötvények értékesítésével összefüggő tájékoztatásaira vonatkozott a 2005 októbere és 2007 májusa közötti időszakban, ennél fogva a keresetlevelekben hivatkozott szerződéseket megelőző tájékoztatás – ezen belül a kötvények ún. tájékoztató leírásai – tekintetében irányadónak tekinthető.

A GVH felhívta ugyanakkor bíróság figyelmét arra, hogy a Tpv. 8. §-ának (1) bekezdésében előírt megtévesztési tilalom megsértésének megállapítására irányuló versenyfelügyeleti eljárásában nem a konkrét szerződéses partnerek tévedését, illetve megtévesztettségét vizsgálta, hanem azt mérlegelte, hogy a vállalkozás tájékoztatási gyakorlata általánosságban alkalmas volt-e arra, hogy a potenciális szerződéses partnereket megtéveszse. A GVH álláspontja szerint tehát a bíróság feladata lehet annak megállapítása, hogy az általános szinten megtévesztésre alkalmas magatartás a konkrét jogviszonyokban, az adott szerződő felek tekintetében is megtévesztő-e, illetve, hogy a Tpv. szerinti megtévesztés-tilalom megsértésében megnyilvánuló jogellenességnek mik a magánjogi jogkövetkezményei. Végezetül a GVH előadta, hogy meglátása szerint a folyamatban levő perek nem vetnek fel olyan új körülményeket, amelyek alapján újabb versenyfelügyeleti eljárás megindítása volna indokolt.

Ahogy az már korábban említésre került, a GVH a bírósági értesítés nyomán egy esetben, az Fttv. rendelkezéseinek feltételezett megsértése miatt indított versenyfelügyeleti eljárást.²⁸

²⁸ Vj-6/2013. számon a Viva Natura World Kft.-vel szemben.

14. A VERSENYPÁRTOLÁSI TEVÉKENYSÉG

2013-ban a versenypártolási tevékenysége körében összesen 106 jogszabálytervezetet véleményezett a Hivatal, amelyből 45 esetben tett észrevételt. Ezek nagyobb hányada a verseny szabályozási környezetének versenybarátabb kialakítására, vagy a fogyasztói döntéshozatal körülményeinek javítására kívánt hatni, kisebb része pedig inkább a kodifikáció minőségének javítását célozta. További nyolc olyan közbenjárás is volt, amelyek vagy a hivatal versenyfelügyeleti munkájának jobb környezetet biztosító jogszabályi korrekciók kezdeményezését, vagy egyes piacokon a verseny szabályozási környezete romlásának megelőzését, megakadályozását, e viszonyok javítását célozták. Hat esetben a minisztériumoktól, vagy más hatóságtól érkezett olyan megkeresés, amely jellemzően az adott szervezethez érkezett felvetés, kérdés a GVH feladat- és hatáskörének, jogalkalmazásának ismeretén alapuló választ igényelt, így a GVH-ban rendelkezésre álló tapasztalat hasznosítására nyílt lehetőség.²⁹

A versenypártolás révén a GVH a jogalkotást, az állami döntéseket a verseny érdekében igyekszik befolyásolni. Az állami döntések kifejezés magában foglalja a közpolitikák kialakítását, azok alkalmazását, valamint a kormányzat és egyéb állami szervek egyedi adminisztratív lépéseit és beavatkozásait is.

²⁹ Egyes parlamenti képviselői kérdések megválaszolása, szakmai szövetségek indítványaira történő (könyvrörögzés, idegenvezetői minimálárak stb.) reagálás.

Az év során volt példa arra is, hogy kormányhatalmazó végrehajtása során a munka koordinációjáért felelős minisztérium a GVH-tól is kért szakértőt³⁰. Ilyen esetben a versenyviszonyokat közvetlenül nem tudja befolyásolni, de a vállalkozások jogi környezetét, adminisztratív terheit, s ezáltal a piacra történő be- és kilépés költségeit érintő beavatkozások felülvizsgálatában hasznos segítséget, támogatást nyújt a GVH.

A versenypártolási tevékenység egyik legfontosabb formája a jogszabály-veleményezés, de egyéb lehetőségek is rendelkezésre állnak, mint például a beérkezett megkeresések tanulmányozása során felismert jogalkotási anomáliáknak az illetékes jogalkotási szervek felé történő, versenypolitikai véleménnyel kiegészített továbbítása. Egyes esetekben, illetve kérdéskörökben a GVH maga is kezdeményezően lép fel, szerepe nem korlátozódik más szervezetek magatartásával kapcsolatos reakciókra.

Néhány ágazatot, vagy speciális szabályozást érintően a GVH szakértői rendszeresen kapnak információt az aktuális fejleményekről, s figyelemmel kísérhetik az uniós jogalkotás folyamatát is. Volt példa az ilyen területeket érintő szakértői munkacsoport megbeszélésén való részvételre, a GVH kezdeményezése folytán létrejött külön konzultációra, illetve esetenként rendszeres kapcsolattartás is kialakult a munka hazai szervezésével megbízott tárca szakértőivel. Külön kiemelő ennek kapcsán a tagállamok és az Európai Unió versenyjogi rendelkezéseinek megsértésén ala-

³⁰ Pl. a képesítési követelmények ésszerű csökkenése során.

puló, nemzeti jog szerinti kártérítési keresetekre irányadó egyes szabályokról szóló irányelvtervezet, amelynek tanácsai tárgyalása során a Kormány fokozottan figyelembe vette a GVH észrevételeit és a tárgyalási álláspont kialakítása és képviselése során a KIM szorosan együttműködik a GVH-val. Jellemzőbb azonban, hogy – főként a szűk időkeretek miatt – ritkán adódik tényleges lehetőség a szakértői munkában való mélyebb részvételre, illetve például adatok és piaci folyamatok elemzésén alapuló vélemény kialakítására.

Említést érdemel még, hogy a GVH-val való egyeztetés nélkül kapott külön feladatot a hivatal a gazdasági kamarák felé történő adatszolgáltatásra,³¹ holott a Tptv. 33. §. (3) bekezdése értelmében az ilyen jellegű szabályokat előzetesen egyeztetni kell a Hivatallal.

Általános tendencia

A GVH 2013-ban is figyelmet fordított jogszabály-veleményezési tevékenységére, ha érdemi, a versenyviszonyokat hátrányosan befolyásoló kezdeményezésről szerzett tudomást.

Abban az esetben, amikor GVH-nak az adott jogi szabályozás által választott megoldás alkalmasságával összefüggő, koncepcionális jellegű észrevételei vannak, előfordul, hogy az államigazgatási egyeztetések kései szakaszaiban ezeknek a figyelembe vétele korlátokba ütközik. Egyes piacokon a versenyviszonyokat alapjaiban érintő koncepciók és javaslat tervezetek nem kerülnek megküldésre a GVH-hoz³², így ezekben az esetekben a hivatal mérsékelten tud élni a versenytörvényben biztosított véleményezési jogával.

Megjegyzendő az a körülmény is, hogy a jogalkotási folyamatban viszonylag nagy számban kerülnek elfogadásra egyéni képviselői indítványok, amely esetekben nem kerül sor a közigazgatási egyeztetésre, ahol a Hivatal álláspontját megfelelően képviselhetné.

Előfordult olyan eset, hogy az egyes piacokat átstrukturáló, az adott tevékenységet állami feladattá tevő, esetleg arra különleges vagy kizárólagos jogokat biztosító jogalkotás esetén, azt nem előzi meg a választott szabályozási irány versenyszempontot is figyelembe vevő hatáselemzése. Átláthatósági, kiszámíthatósági szempontból jelentenek – időnként kifejezetten versenysemlegességi – gondot azok a megoldások, amikor egyedi szempontok alapján folyó közigazgatási vagy egyéb eljárásokban, pályázatok során dőlhetnek el egyes vállalkozások fejlődésének, további működésének keretei.³³

Előfordult olyan megoldás, hogy a magánpiac olyan módon szűnik meg, hogy át kell adnia a helyét egy állami monopóliumnak.³⁴ Ez a monopólium azonban valójában egy új vertikális szintet hoz létre, s a korábbi magánpiaci szereplők az így létrehozott monopolista – tényleges szolgáltatási tevékenységet ellátó – alvállalkozóivá, kiválasztott partnereivé válnak.³⁵

Megjegyzendő, hogy a feszített országgyűlési menetrend mellett a kormányzati álláspont kialakítása során néha még olyan esetben sem került sor a GVH-val való egyeztetésre, amikor a versenyjog hatályának és/vagy a GVH hatáskörének szűkítése³⁶ következett be. Az állami beavatkozások ese-

33 Például nagyobb alapterületű kiskereskedelmi üzletek nyitása.

34 Több olyan tevékenység végzése is az állam feladattá, állami szervezetek kizárólagos tevékenységévé vált, amelyeket korábban magánpiaci szereplők végeztek (a korábban említettekben túl: a földgáz biztonsági célú tárolása csak többségi állami tulajdonú tárolóban lehetséges; a közszervezetek számára az uniós pályázati írás, s az ahhoz kapcsolódó mérnöki tervezések, az oktatási intézmények számára a pedagógiai-szakmai szolgáltatások nyújtása, vagy a helyi autóbusz közlekedésben a különcélú – nem közszolgáltatást jelentő – menetrend szerinti járatok működtetése, mobilfizetés a közszervezetek felé stb.)

35 Ilyen például a tankönyvpiacra a könyvtárellátó, amely új vertikális szintként (a tankönyvek fogyasztói árából jogszabályi kötelezéssel átengedendő 20 %-os hatósági fix árrésből finanszírozva) szervezi az ellátási folyamatot, miközben a logisztikai feladatok döntő részét a kiadók, illetve a – vélelmezhetően a korábban teljes körű – könyvterjesztéssel foglalkozó vállalkozások bevonásával végzi el. De hasonló megoldás a hulladékgyűjtési ügynökség tevékenysége is, ahol a korábbi – piaci elven működő – koordináló szervezeti funkció egy részét vette át az állami szervezet, míg a tényleges visszagyűjtési és hasznosítási tevékenységet az általa kiválasztott vállalkozások végzik. A finanszírozás forrása itt a hulladéktermelőkre kivetett különadó, a termékdíj.

36 Ilyen volt a takarékpénztárak államosítása.

31 Az egyes igazságügyi, jogállási és belügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2013. évi CCXLIII. törvény 10. §-ának (5) bekezdése módosította ilyen tartalommal a gazdasági kamarákról szóló 1999. évi CXXI. törvény 11. §-ának (4) bekezdését.

32 Erre példa a tankönyvpiac államosítása, a szerencsejáték piacot érintő beavatkozások.

tenként a verseny hatékony, közjó szempontjából hasznos funkcióinak érvényesülését gátolják.

A jelen beszámoló 2. sz. mellékletében a GVH elé kerülő jogszabályok közül azokat foglaljuk össze, amelyekhez a GVH észrevételeket fűzött (időrendben).

Hitelintézeti törvény fogyasztóvédelmi szabályai

A GVH a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról (új Hpt.) szóló törvény tervezetéhez számos észrevételt tett a fogyasztóvédelmi tartalmú szabályokat – elsősorban az egyoldalú szerződésmódosítások lehetőségének biztosítását, annak gyenge korlátait, a fogyasztók tájékoztatására vonatkozó követelmények gyengeségeit – érintően. A GVH a hatályos szabályozáshoz képest több ponton szigorítást, s egyúttal fogyasztóbarátabb megoldások kialakítását tartotta kívánatosnak.

A GVH szerint számos olyan rendelkezés van, amelyek – bár alapvetően fogyasztóvédelmi tartalmúak – a fogyasztói döntési helyzet javítása révén segíthetnék a piaci verseny körülményeinek javítását is. Például az új szabályozás ellenére számos fogyasztóvédelmi probléma maradt és marad fenn a jövőben is, akár évtizedekre tartósítva a fogyasztók gyenge alkupozícióját, kiszolgáltatottságát a banki egyoldalú szerződésmódosításokra vonatkozó laza szabályozás változatlansága révén.

Mivel az elmúlt évtizedekben általános gyakorlattá vált a hitelintézetekkel szerződött felek számára a másik fél kiszámíthatatlan és parttalan módosításai következtében a szerződések tartalma, az már a megkötött szerződések szerződéses jellegét, alapvető tartalmát kérdőjelezte és kérdőjelezi meg még jelenleg is. A helyzet eskalálódásához az is hozzájárult, hogy – a hátrányos változásokról való közvetlen értesítés hiányában – az ellenszolgáltatásra kötelezettek még arról sem szereztek és szereznek feltétlenül tudomást, hogy a szerződések teljesítése már más feltételek szerint törté-

nik, mint ahogy a szerződéskötéskor abban megállapodtak.

Ez összességében azzal a következménnyel is járt, és jár még jelenleg is, hogy az ügyfelek megszerzéséért folyó torz verseny alakult ki: rövid távú célú vált az új ügyfelek megszerzése, s különösen a hosszú távú és határozatlan idejű szerződéseknél a fogyasztói döntést követően lehetővé vált a másik fél gyengébb szerződéses pozíciójának, információs aszimmetrikus helyzetének kihasználása. Mivel az ügyfelek – akár a közvetlen tájékoztatás elmaradása, akár a szerződések felmondására rendelkezésre álló idő rövidsége miatt – nem voltak érdemi döntési helyzetben, nem tudták és tudják hatásosan védeni gazdasági érdekeiket.

A GVH által gyűjtött információk szerint az ilyen kiterjedt egyoldalú módosítási gyakorlat számos uniós országban ismeretlen, s inkább az unióhoz később csatlakozott országokban fordul elő gyakrabban. Ennek kialakulásához nyilvánvalóan hozzájárult az ezen országokat jellemző kevésbé stabil jogi, szabályozási és piaci környezet, de a jogalkotási és jogalkalmazási gyakorlat helytelensége, illetve annak nehézsége is a gyakorlat fennmaradásához vezethetett. A GVH kérdésesnek vélte, hogy a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelvnek vajon Hpt. rendelkezései megfelelnek-e.

A GVH e helyzet megváltoztatására konkrét javaslatokat is tett.

Általános hiányosságnak látta a GVH, hogy a hitelintézeti tájékoztatások és szerződések közérthetőségére, áttekinthetőségére, olvashatóságára vonatkozó generális elvárás nem szerepelt a törvény tervezetében, miközben más országokban például erre külön odafigyelt a jogalkotás és a jogalkalmazás. A verseny élénkítése szempontjából fontosnak látott a GVH néhány további, ezt a célt szolgáló előírás törvénybe foglalásának megfontolását.

IV. Versenykultúra fejlesztése

15. A GVH 2013. ÉVI VERSENYKULTÚRA-FEJLESZTŐ TEVÉKENYSÉGE

A GVH versenykultúra fejlesztési tevékenysége körében szerepelnek egyrészt a GVH szakmai háttérre építő saját feladatok, másrészt olyan programok, amelyek megvalósításában a GVH más szervezetek munkájára számít, s ehhez szükség szerint szakmai segítséget, illetve pénzügyi támogatást is nyújt.

2013 során a GVH a versenykultúra és a tudatos fogyasztói döntéshozatal kultúráját fejlesztő munkájával a korábbi évekhez hasonlóan széles célcsoportokat kívánt elérni: a gazdasági verseny jóléti hatásait élvező fogyasztókat; a Hivatal eljárásaival kapcsolatba kerülő vállalkozásokat, a versenyjoggal, közgazdasági elemzésekkel foglalkozó felsőoktatási intézmények diákjait és oktatóit; bírakat, a szakmai közélet szereplőit, illetve a közígazgatásban dolgozó versenyjoggal kapcsolatba kerülő munkatársakat.

A Gazdasági Versenyhivatal döntéseiről, a GVH-t érintő eseményekről, valamint a különös érdeklődésre számot tartó kérdésekről az idei évben is elsősorban sajtóközlemény útján tájékoztatta a közvéleményt. A GVH 2013-ban 59 sajtóközleményt juttatott el a média munkatársainak, illetve tett közzé a honlapján. A Hivatalról szóló hírek legnagyobb gyakorisággal az online sajtóban jelentek meg, ezt követte a nyomtatott megjelenések száma, majd az elektronikus médiumokban való jelenlét.

A GVH célkitűzései között szerepel a szakmai kapcsolatok szorosabbá tétele a versenyjoggal és ver-

A versenykultúra és a tudatos fogyasztói döntéshozatal kultúrájának fejlesztése egyaránt magában foglalja a gazdasági versennyel, a versenypolitikával és a versenyjoggal kapcsolatos általános tájékozottság növelését, a tudatos, átgondolt fogyasztói döntéshozatal elősegítését, továbbá a piaci versenyhez való alapvető viszonyulás javítását, valamint a verseny és a fogyasztói döntéshozatal közgazdasági és jogi kérdéseivel foglalkozó szakmai közéletben való részvételt és annak támogatását.

senypolitikával foglalkozó tudományos-oktatási élet szereplőivel. Ennek keretében a Hivatal több szervezettel is együttműködési megállapodást kötött 2013-ban, többek között a Magyar Versenyjogi Egyesülettel, Magyar Reklámszövetséggel és a Magyar Védjegy Egyesülettel, illetve a GVH fenntartotta hosszú távú együttműködését a Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpontjával.

15.1. A GVH szakmai háttérre épülő versenykultúra-fejlesztő tevékenység

2013-ban a GVH a megfelelési kampánya keretében készítette el „Versenyjogi megfelelés” elnevezésű, a megfeleles.hu weboldal tartalmi összefoglalását jelentő füzetét, amelyet a honlapon interaktív formában elérhető kérdőív egészít ki.

VERSENYJOGI
MEGFELELÉS

A kampányhoz kapcsolódóan két további új kiadványt is megjelentetett a Hivatal az év során. A „**Kartellgyanús közbeszerzés?**” című tájékoztató füzet célja a közbeszerzések ajánlatkérőinek segítése azzal, hogy milyen módon előzzék meg, és hogyan ismerjék fel kartell, vagy egyéb versenykorlátozó megállapodás kialakulásának a jeleit az általuk meghirdetett közbeszerzések során és tegyenek eleget a Kbt. 28. § (2) bekezdésben foglalt jelzési kötelezettségüknek, azaz amennyiben az az ajánlatkérő az általa lefolytatott eljárás során a kartelltilalmi rendelkezések nyilvánvaló megsértését észleli vagy azt alapos okkal feltételezi, köteles azt jelezni a GVH-nak.

A GVH 2013 során folytatta a vállalati megfelelési kampány keretében létrehozott, a versenyjogi megfeleléssel kapcsolatos oldal tartalmi és funkcionális bővítését. A megfeleles.hu 2013-ban a fogyasztók és üzletfelek tájékoztatására vonatkozó szabályozás ismertetésével gyarapodott; ezen felül a honlap az év során a nagyvállalatok compliance programjait ösztönző nagyvállalati bannerrel, kartell kisfilm videókkal, interaktív, a válaszadó által elért tudásszintet és végül a helyes válaszokat is megmutató kérdőívvel és egyes versenyfelügyeleti eljárások területi érintettségét megmutató alkalmazással („Önhöz közel”) bővült.

A „**Ne dőljön be!**” elnevezésű kiadvány a GVH azonos című honlapjának lényeges tartalmára: a fogyasztói csoportok felismerésére, a velük kapcsolatos alapvető tudnivalókra és kockázatokra hívja fel az érintettek figyelmét. A GVH mind a „Kartellgyanús közbeszerzés?”, mind a „Ne dőljön be!” című kiadványokat eljuttatta a főváros és a fővárosi kerületek, a megyei önkormányzatok, megyei jogú városok, valamint a járási székhelyek polgármesterei és jegyzői, illetve közgyűlési vezetők részére, összesen mintegy tízezer példányban.

A tájékoztató, ismeretterjesztő jellegű kiadványok mellett a GVH gondozásában jelenik meg a Versenytükrök című időszakos szakmai kiadvány, amelyhez ingyenesen juthatnak hozzá az érdeklődők, valamint elérhető a GVH³⁷ és a GVH VKK honlapján³⁸.

37 Elérhetők: www.gvh.hu, GVH / Kiadványok / Versenytükrök menüpont.

38 Elérhetők: www.versenykultura.hu, GVH VKK Kiadványok / Versenytükrök menüpont.

A GVH a versenyre vonatkozó elméleti és empirikus ismeretek gyarapodásához saját kutatásokkal is hozzá kíván járulni, így évek óta végeztet felméréseket a Hivatal és a versenyszabályok, valamint a GVH eljárásai, illetve általános versenyügyi ismertségének alakulásáról. 2013-ban a Hivatal a bankok fix árfolyamú végtörlesztések csökkentése érdekében összehangolt stratégiájának vizsgálatára vonatkozó versenyfelügyeleti eljárásának ismertségét, a vele kapcsolatos alapvető ismeretek helyességét, és megítélését, illetve a válaszadók érintettségét vizsgálta. A kutatás lezárására 2014 elején került sor.

A legutóbbi versenykultúra felmérést a megfelelési kampányhoz kapcsolódóan végezte el a MASMI Hungary Kft. az 50 főnél kevesebb foglalkoztatottal, de legalább 10 millió Ft éves nettó árbevétellel működő magyarországi vállalkozások (kkv-k) körében. A megkérdezett vállalkozók, cégvezetők többsége (65%) a piaci versenyt preferálja az állami szabályozással szemben, bár ezen belül a teljesen szabad, állami beavatkozástól mentes versenyt csak egyötödük (20%) tartaná kívánatosnak. 29%-uk szerint az ideális helyzet az állam és a piaci verseny egyensúlya jelenti, míg mindössze 5% tartja kívánatosnak az állami beavatkozás nagyobb súlyát, illetve kizárólagosságát.

A GVH 2013-ban tizennegyedszer rendezte meg tanulmányi versenyét, „Versenyjog Magyarországon és az EU-ban” címmel az egyetemi és főiskolai hallgatók részére kiírt tanulmányi versenyét,³⁹ valamint a XXXI. alkalommal megrendezett, a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara szervezésében megrendezésre kerülő Országos Tudományos Diákköri Konferencia (OTDK) Állam- és Jogtudományi Szekcióját versenyjogi különdíj felajánlásával támogatta.

A Hivatal 2013. augusztus 7-8-án hatodik alkalommal vett részt a Sziget fesztivál Civil Sziget részén, ahol a Versenysziget nevű sátorban fogadta a Szigetlakókat.

39 Az esemény összefoglalója és a díjazott pályamunkák a GVH VKK honlapján olvashatóak.

15.2. Más szervezetek versenykultúra fejlesztő tevékenységének támogatása

A GVH más szervezetek versenykultúra fejlesztő tevékenységének támogatása érdekében a korábbi pályáztatási rendszerét 2013 során támogatási rendszerre fejlesztette. A Támogatási útmutatót a Hivatal 2013 júliusában hozta nyilvánosságra.

A GVH 2013 júliusában hirdette meg pályázati felhívását, amely keretében a megfelelő referenciákkal bíró pályázók által benyújtott, szakmailag megalapozott és reális költségtervvel rendelkező pályázati programok nyerhettek támogatást. A támogatott programok főbb adatai, valamint a programok szakmai beszámolóit és esetleges egyéb eredményeit (például tanulmányok, szakcikkek) a GVH VKK honlapján hozzáférhető.⁴⁰ A GVH a támogatott programok megvalósulása révén született eredményeket – a program jellegetől is függően, lehetőség szerint – a GVH VKK honlapján hozza nyilvánosságra, hozzájárulva ezzel is transzparens működéséhez.⁴¹

A Hivatal folytatta a GVH VKK koordinálásával induló, még 2012 decemberében indított vállalati megfelelési kampányát. A kampány keretében a Magyar Ügyvédi Kamarával, a Magyarországi Brit Kereskedelmi Kamarával (BCCH) és a Magyar Könyvelők Országos Egyesületével már elő együttműködési megállapodásokon felül újak aláírására került sor a Magyar Versenyjogi Egyesülettel, a Magyar Reklámszövetséggel, az Önszabályozó Reklám Testülettel, a Joint Venture Szövetséggel, valamint a Magyarok a Piacon Klubbal. A GVH célja a kampánnyal az volt, hogy az üzleti élet résztvevői szert tehessenek a versennyel, illetve a versenyjoggal kapcsolatos további ismeretekre.

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem és a hozzá kötődő Versenyjogi Kutatóközpont a GVH támogatásával 2013. május 10-én tartotta meg a „First Annual Conference on the Unfair Commercial Practices Directive” elnevezésű rendezvényét. Az esemény célja a jogalkalmazók, bírák, vállalkozások és egyéb érintettek megtévesztő kereskedelmi gyakorlatok terén szerzett tapasztalatcseréje volt.

40 Elérhető: www.versenykultura.hu, Támogatott programok menüpont.

41 Elérhető: www.versenykultura.hu, Támogatott programok menüpont.

16. AZ OECD-GVH BUDAPESTI VERSENYÜGYI REGIONÁLIS OKTATÁSI KÖZPONT TEVÉKENYSÉGE

Az OECD-GVH Budapesti Versenyügyi Regionális Oktatási Központ (ROK) 2005. február 16-án jött létre a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) és a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) közötti megállapodással. Jelentőségét, fontosságát mutatja, hogy ehhez hasonló központ csupán Dél-Koreában működik még.

A ROK tevékenysége négy fő célcsoportra irányul. Az elsődleges célcsoportba a kelet-európai országok és a balkáni térség országainak (Albánia, Azerbajdzsán, Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Fehéroroszország, Grúzia, Horvátország, Macedónia, Moldova, Montenegró, Kazahsztán, Koszovó, Kirgizisztán, az Oroszországi Föderáció, Örményország, Románia, Szerbia és Ukrajna) versenyhatósági szakemberei tartoznak. A ROK működésének elsődleges célja a verseny erősítése és a gazdasági növekedés támogatása a versenypolitika, versenyjog és a versenykultúra fejlesztésén keresztül ezekben az OECD-tagsággal nem rendelkező országokban.

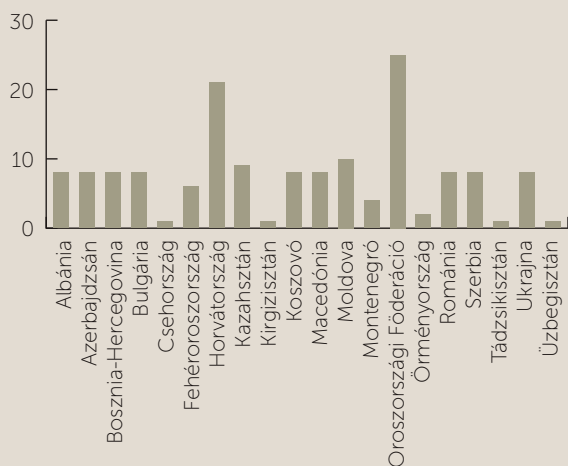
A ROK második célcsoportját az Európai Unió tagállamaiban versenyjoggal foglalkozó bírák képezik. A bírák számára szervezett szemináriumok megrendezésével a GVH tevékenyen hozzájárul az Európai Unió versenypolitikájának fejlesztéséhez, terjesztéséhez. A versenyhivatal több éve eredményesen pályázik uniós forrásokra, ennek köszönhetően a bírók számára szervezett szemináriumok költségeinek 75–80%-át uniós forrásból biztosítja. A bírói szemináriumok szervezése során a ROK együttműködik az Európai Versenyjogi Bírák Egyesületével (Association of European Competition Law Judges, AECLJ).

A ROK munkájának harmadik kedvezményezett köre a Közép-Európai Versenyügyi Kezdeményezés (CECI) keretében tevékenykedő országok. A 2003-ban életre hívott Kezdeményezés versenyjogi témákban nyújt együttműködési fórumot az érintett közép-európai országoknak. A CECI-ben részt vevő országok: Cseh Köztársaság, Lengyelország, Szlovákia, Szlovénia, Magyarország és Ausztria.

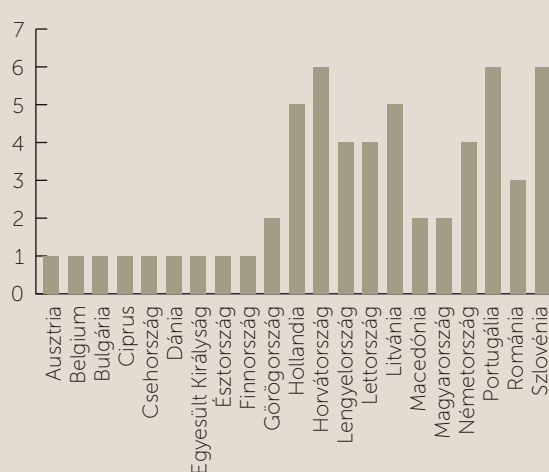
A ROK a Gazdasági Versenyhivatal munkatársai – mint negyedik célcsoport – számára is szervez versenyjogi és versenypolitikai témákban továbbképzéseket, találkozókat. A szemináriumok kiváló lehetőséget nyújtanak a GVH munkatársai számára a nemzetközi versenyjogi elméletek és gyakorlatok, valamint a versenyjogi jogérvényesítés megismerésére.

A ROK tevékenysége által a magyar versenyhatóság vezető szerepet kapott a régió belül a fiatal

Résztevők országonként 2013-ban, az elsődleges célcsoport rendezvényein

Résztevők országonként 2013-ban, a bírók számára rendezett programokon

piacgazdaságok fejlesztésében a technikai segítségnyújtás területén. A ROK működése nagyban hozzájárul a magyarországi versenyjogi jogalkalmazás régió belüli elismertségéhez.

A ROK célcsoport országai versenyhatósági vezetőinek találkozója 2013. január 21-én került sor Budapesten. A ROK 2013-ban három szemináriumot szervezett elsődleges célcsoportja versenyhatósági munkatársai részére.

Az első programra 2013. március 19-21. között került sor „Versenykorlátozó és diszkriminatív gyakorlatok – árukapcsolás, árdiszkrimináció, hűségkedvezmények” címmel. A 2013. május 14-16. között „Komplex összefonódások elemzése és az eljárások” témában megrendezett szeminárium előadói gyakorlati példák bemutatásával illusztrálták a piac meghatározásával kapcsolatos fontosabb kérdéseket. 2013. december 10-12-én a ROK emelt szintű szemináriumot szervezett „Szellemi tulajdonjogok és versenyjog” címmel. A szeminárium elsődleges célja volt, hogy bemutassa a résztvevőknek a szellemi tulajdonjog-védelem és a versenyjog kapcsolatát. Az OECD-GVH Budapesti Versenyügyi Regionális Oktatási Központ éves programja keretében 2013. április 17-18-án versenyjogi szakmai továbbképzést szervezett a Gazdasági Versenyhivatal munkatársai részére „Aktuális antitröszt esetjog és az UCP gyakorlata a tagállamokban” címmel. A program során a résztvevők áttekintették az európai versenyjog legújabb fejleményeit, így különösen az antitröszt szabályok és az UCP-irányelvvel kapcsolatos joggyakorlat alkalmazását.

A ROK 2009 óta évente egy szemináriumot az elsődleges célcsoport országainak egyikében rendez meg. 2013. június 11-13-án az ROK Horvátországban szervezte meg külföldi szemináriumát. A rendezvény témája „A kartellek felderítésével kapcsolatos folyamatok: engedékenységi politika, rajtaütések és közbeszerzésekkel kapcsolatos kérdések” volt. A szeminárium a kartellek felderítésének kulcskérdéseit bemutató előadásokra, esettanulmányokra és két gyakorlatra épült. A résztvevők előadásokat hallhattak a sikeres

engedékenységi politika kialakításának feltételeiről, a helyszíni szemle és a bizonyítékok értékelésének legjobb gyakorlatáról, valamint a közbeszerzési kartellekről. A program egyik eleme a rajtaütések tervezése és végrehajtása volt, amelynek elméleti előadásait egy szimulációs gyakorlat is kiegészítette.

A ROK 2013-ban összesen 291 résztvevőt és 52 előadót látott vendégül programjain. 17 ország szakértői és 37 ország résztvevői látogatták a ROK szemináriumait. A ROK 2013-ban kilenc, a versenyhatóságok legfontosabb hatásköreit, valamint a versenyjog területén bevált gyakorlatokat középpontba állító eseményt szervezett.

A ROK és az orosz versenyhatóság, a FAS Russia immáron harmadik közösen szervezett programjára 2013. október 1-3. között került sor Kazanban, az Oroszországi Föderációban „Verseny a villamosenergia-piacokon” címmel.

Európai versenyjogi bírák számára 2013-ban is két programot kínált a ROK. Az első esemény 2013. február 22-23. között „Versenykorlátozó megállapodások – ügyek, trendek, nyitott kérdések” címmel került megrendezésre. A programra az Európai Unió tagállamai és a csatlakozásra váró államok bírói és ügyészei kaptak meghívást. 15 országból 30 fő vett részt a programon. A második bírók részére szervezett szeminárium, amely november 15-16-án került megszervezésre „Korlátozó megállapodások: alapfokú közgazdasági és jogi elméletek” címet viselte. 17 ország 28 bírāja vett részt a programon. A rendezvény az alapvető közgazdasági elméletekre, a jogi szabályozásra, ismertebb versenyjogi esetekre fókuszált. Az elmélet mellett a résztvevők az ügyek menedzselésével és a bizonyítékok értékelésével kapcsolatos kérdéseket is megvitatták. A szemináriumon szó volt a horizontális és vertikális megállapodásokról, a korlátozó megállapodások esetében releváns közgazdasági elméletekről, valamint egyéb területekről is, úgymint a piaci erő és a fogyasztói jólét.

Az uniós jog alkalmazásával kapcsolatos koordináció

Az Európai Unióhoz történt csatlakozás óta – és az uniós versenyjog decentralizált alkalmazását ezzel egyidejűleg bevezető uniós eljárásrend következményeként – a GVH-nak alkalmaznia kell az uniós versenyszabályokat minden olyan általa indított ügyben, amelyben a szóban forgó magatartás érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet.

2013 során a GVH uniós jogalapon 4 ügyet indított a versenykorlátozó megállapodások és erőfölényes visszaélések ügykategóriákban. Ezzel a csatlakozás óta az uniós jog alapján indított ügyek száma 96-ra emelkedett. A gyakorlat azt mutatja, hogy a versenykorlátozó megállapodásokkal és erőfölényes visszaélésekkel kapcsolatos ügyek mintegy felét kezdeményezi a GVH uniós, illetve párhuzamos jogalapon, azaz az uniós és hazai versenyszabályok megsértése miatt. Ez más tagállamokhoz viszonyítva viszonylag magas arány. (Összehasonlításként néhány adat, a közel 10 év alatt Csehország 14 ilyen ügyet kezdeményezett, Lengyelország 28-at, az Egyesült Királyság pedig 68-at).

A tagállamok közötti kereskedelem érintettség összetett fogalom, amelynek lényege, hogy a magatartás tagállamok közötti viszonylatban is képes tényleges vagy potenciális, közvetett vagy közvetlen hatást gyakorolni a versenyre. Ez a hatás megvalósulhat a tényleges határon keresztül gyakorolt piaci magatartások befolyásolásával (pl. export, import tevékenységre vonatkozó megállapodások), vagy a verseny szerkezetének módosításával (pl. a nemzeti piacot lezáró, a kívülről érkező versenyt korlátozó megállapodások, erőfölényes magatartások).

2013-ban a GVH 11 olyan ügyet zárt le, amelyben a hazai versenytörvény mellett az uniós versenyjog alapján is megindította a versenyfelügyeleti eljárást. Ezek közül három ügy zárult elmarasztalással és összesen több, mint 9,5 md Ft bírság kiszabásával.

A korábbi évek gyakorlatához hasonlóan a GVH-nak az Európai Versenyhálózatban való részvétele 2013 során is gördülékenynek és problémamentesnek bizonyult.

Az ECN-ben folyó, a tagállami és az uniós versenyhatóságok közötti együttműködés keretében a GVH rendszeresen tájékoztatást adott az uniós jog alkalmazásával indított ügyeiről, csakúgy, mint ahogy ezt megtette a többi ECN-tag versenyhatóság is. 2013-ban az ECN tagjai összesen 121 ügyet kezdeményeztek, ebből 5-öt a Bizottság Versenypolitikai Főigazgatósága, 4-et pedig a GVH indított. A többi tagállami versenyhatóság által indított fennmaradó 112 ügyet a GVH áttekintette abból a szempontból, hogy érintik-e valamilyen módon Magyarországot illetve a hazai piacokon folyó versenyt. Ennek a nyomon követési munkának az a célja, hogy – érintettség esetén – a hálózaton belül kialakított ügyáttételi rendszernek megfelelően kezdeményezni lehessen az ügy átvételét. 2013 folyamán nem került sor arra, hogy a GVH a versenykorlátozó megállapodások vagy erőfölényes visszaélések ügykategóriákban ügyet vett volna át az ECN más tagjától, vagy a GVH-tól ügyet tettünk volna át más tagállami versenyhivatalhoz (egyébként is ritka az ügyáttétel az ECN-ben).

2013-ban is több alkalommal került sor arra, hogy a GVH élt az uniós jog végrehajtási szabályai alapján biztosított, az ECN-en belüli együttműködési

lehetőségekkel, illetve más hatóságok kezdeményeztek együttműködést a GVH-val. Ez az év során főleg az informális lehetőségek kihasználását jelentette: a többi tagállam versenyhatóságai által különböző szakmai témákban intézett körkérdések keretében a GVH 55 alkalommal adott tájékoztatást a hazai tapasztalatokról. Magyar részről 6 esetben éltünk ilyen kérdezési lehetőséggel, változatos témákban, amelyek a konkrét ügghöz kapcsolódó kérdéstől a versenypártolási gyakorlaton keresztül a versenyhatósági vizsgálat megtervezéséig terjedtek. A formális keretek közötti együttműködés az év során ennél szerényebb volt. Ügyáttételre nem került sor, információt pedig egy alkalommal igényelt a GVH egy másik tagállami versenyhatóságtól az év során.

2013-ban nem került sor az EU Bizottság (a Versenypolitikai Főigazgatóság) által Magyarország területén végrehajtott előzetes értesítés nélküli

eljárási cselekményre (ún. „hajnali rajtaütésre”). Olyan helyzet sem fordult elő, hogy a GVH eljárási cselekményt kért volna más ECN tagtól, vagy bármely más ECN hatóság kért volna ilyen lépést a GVH-tól.

Az uniós fúziós rendelet⁴² alapján a Bizottsághoz bejelentett ügyleteket a tagállami versenyhatóságok számára nem kell jelezni, ugyanakkor azonban ezeket a bejelentéseket a tagállamok versenyhatóságai véleményezésre megkapják a Bizottságtól. 2013-ban a GVH 277 uniós léptékű fúziós bejelentést kapott meg az Európai Bizottság Versenypolitikai Főigazgatóságától véleményezésre – ez megfelel a szokásos évi ügyszámnak.

A fúziós vonalon az év során nem merült fel olyan ügy, amelyben komolyabb egyeztetések lefolytatására lett volna szükség és ügyáttételre sem került sor.

42 A Tanács 139/2004/EK rendelete a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről.

VI. Költségvetés

A Gazdasági Versenyhivatal fejezet 2013. évi költségvetésnek kiadási és bevételi főösszegét az Országgyűlés 2 341,7 m Ft összeggel hagyta jóvá. Az összeg megegyezett az Igazgatás 2013. évi költségvetése kiadási és bevételi főösszegével.

Az Országgyűlés a 2013. évi XCII. törvénnyel módosította a Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvényt, amely alapján irányító szervi hatáskörben 45,8 m Ft összegű fejezeti tartalékot létrehozása történt meg.

Ezen kívül az év folyamán az Igazgatás 2 295,9 m Ft összegű költségvetése az alábbiak szerint növekedett:

- kormányzati hatáskörben a központi céltartalék terhére 23,7 m Ft összeggel,

- irányítószervi hatáskörben 152,4 m Ft összeggel,
- intézményi hatáskörben 820,7 m Ft összeggel.

2013 évben 3 292,7 m Ft összegű forrás állt rendelkezésre a Hivatal feladatainak ellátásához.

Az év folyamán befejeződött az arculatváltással kapcsolatos projekt, a székház ablakainak cseréje, kialakításra került a hatályos előírásoknak is megfelelő dohányzó hely, elindult székház energetikai korszerűsítése, felújítása.

Az év folyamán a kötelezettségvállalások minden esetben figyelembe vették a források rendelkezésre állását, így likviditási probléma nem merült fel, fizetési kötelezettségeinknek határidőben eleget tettünk.

2013. évi költségvetés alakulása

adatok millió forintban

Megnevezés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
<i>Működési költségvetés</i>			
Személyi juttatások	876,3	1 033,0	1 003,6
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	228,5	290,3	259,3
Dologi kiadások	585,7	717,1	518,2
Egyéb működési célú kiadások	371,1	884,2	572,5
<i>Felhalmozási költségvetés</i>			
Felújítások		130,7	
Intézményi beruházási kiadások	280,1	237,4	134,3
Költségvetési kiadások összesen	2341,7	3 292,7	2 487,9
<i>Működési költségvetés</i>			
Közhatalmi bevételek	49,6	176,0	176,0
Támogatásértékű működési bevétel			
Működési célú átvett pénzeszközök		17,8	17,8
Intézményi működési bevételek		21,4	21,4
<i>Felhalmozási költségvetés</i>			
Felhalmozási bevétel		4,6	4,6
<i>Előirányzat-maradvány</i>		802,9	802,9
<i>Támogatás</i>	2 292,1	2 270,0	2 270,0
Költségvetési bevétel összesen	2341,7	3 292,7	3 292,7
Fejezeti tartalék		116,7	70,9

1. SZ. MELLÉKLET – BEFEJEZETT ÜGYEK ÜGYTÍPUSONKÉNT A 2013. ÉVBEN	82
FOGYASZTÓKKAL SZEMBENI TISZTESSÉGTelen KERESKEDELMI GYAKORLATOK, VERSENYTANÁCS DÖNTÉSEI	82
ERŐFÖLÉNNYEL VALÓ VISSZAÉLÉS, VERSENYTANÁCS DÖNTÉSEI	97
VERSENYKORLÁTOZÓ MEGÁLLAPODÁSOK, VERSENYTANÁCS DÖNTÉSEI	98
ÖSSZEFONÓDÁSOK ELLENŐRZÉSE, VERSENYTANÁCS DÖNTÉSEI	101
2. SZ. MELLÉKLET – VERSENYPÁRTOLÁSI TEVÉKENYSÉG A GVH ÁLTAL VÉLEMÉNYEZETT EGYES JOGSZABÁLYTERVEZETEK VONATKOZÁSÁBAN, ILLETVE EGYÉB VERSENYPÁRTO- LÓ KÖZBENJÁRÁSOK A JOGALKOTÓK, VAGY MÁS SZERVEZETEK FELÉ	108
3. SZ. MELLÉKLET – TÁBLÁZATOK	136
1. A 2013. ÉVI ELJÁRÁSOK ÖSSZEFOGLALÓ ADATAI	136
2. BÍRSÁGOK – A VERSENYTANÁCS ÁLTAL JOGSÉRTÉS MEGÁLLAPÍTÁSÁVAL BÍRSÁGGAL ZÁRT ESETEK 2013-BAN	136
3. VERSENYTANÁCSI DÖNTÉSEK 2013-BAN – FOGYASZTÓVÉDELMI ÜGYEK (TPVT. III. FEJEZET, FTTV., GRTV.)	137
4. VERSENYTANÁCSI DÖNTÉSEK 2013-BAN – VERSENYT KORLÁTOZÓ MEGÁLLAPODÁSOK, JOGSÉRTÉST MEGÁLLAPÍTÓ HATÁROZATOK (TPVT. IV. FEJEZET)	140
5. VERSENYTANÁCSI DÖNTÉSEK 2013-BAN – ERŐFÖLÉNNYEL VALÓ VISSZAÉLÉS, JOGSÉRTÉST MEGÁLLAPÍTÓ HATÁROZATOK (TPVT. V. FEJEZET)	142
6. VERSENYTANÁCSI DÖNTÉSEK 2013-BAN – VÁLLALKOZÁSOK ÖSSZEFONÓDÁSA, ENGEDÉLYEZŐ HATÁROZATOK (TPVT. VI. FEJEZET)	142

1. SZ. MELLÉKLET – BEFEJEZETT ÜGYEK ÜGYTÍPUSONKÉNT 2013. ÉVBEN

Fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok, Versenytanács döntései

Vj-ügyszám	Ügyleírás, ügytípusonként	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-56/2010	<p>TEVA Magyarország Zrt. a Saballo gyógyszerkészítménnyel kapcsolatos reklámjaiban olyan tájékoztatásokat tett közzé, mely kijelentések a reklám összhatását vizsgálva olyan benyomást kelthettek, hogy az érintett termék alkalmas a jóindulatú prosztata-megnagyobbodás miatt kialakuló vizeleti zavarok megelőzésére, illetőleg műtéti beavatkozást igénylő állapot elkerülésére.</p> <p>Tekintettel arra, hogy a megjelölt reklámállítások – az engedélyezett alkalmazási előírással ellentétben – megelőzésre is utalnak, az eljárás alá vont valószínűsíthetően nem megengedett módon reklámozta gyógyszer-tárból vény nélkül is kiadható gyógyszerét.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. § (1) bekezdése)	1 000 000 Ft.
Vj-14/2011	<p>Magnavit Canarias SI. Mo. Tóthné Kövesdi Natália Magna Vitapress Kft. Magnavit Internazionale Srl</p> <p>Az eljárás alá vontak Életfa Egészségvédő Központ védjegy alatt olyan hirdetéseket tettek közzé, amely a Magnapress készüléknek betegség megelőzésére, gyógyítására, kezelésére, illetőleg testsúlycsökkentésre vonatkozó tulajdonságokat állít.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. § (1) bekezdése)	7 606 250 Ft.
Vj-96/2011	<p>JLM PowerLine Kft.</p> <p>Az eljárás alá vont a „BioTech USA Pink Fit Easy” termékcsomagra vonatkozóan a „YOUR BODY” című, ingyenesen terjesztett magazinban, az általa terjesztett szórólapokon, és országos óriásplakátkampány keretében valamint a www.pinkfit.hu internetes oldalon testtömeg – csökkenés mértékére vonatkozó állításokat tett közzé, valamint a vállalkozás által közzétett állítások alkalmasak lehetnek arra, hogy azt a benyomást keltsék a termék használatával könnyedén, különösebb megerőltetés nélkül jelentős mértékű fogyás érhető el.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. § (1) bekezdése)	1 000 000 Ft.
Vj-100/2011	<p>Antenna Hungária Zrt..</p> <p>Eljárás alá vont 2011. II. félévében a MinDig TV Extra csomagok népszerűsítésére szolgáló kommunikációs kampányában alkalmazott egyes kommunikációs eszközökön nem megfelelően tüntette fel a szolgáltatási díj-csomag igénybevételének feltételeit.</p> <p>Egyrészt a szolgáltatási csomag ára tekintetében, másrészt a szolgáltatás igénybevételéhez szükséges különböző díjak, illetve a hűségnyilatkozat szükségességének nem megfelelő feltüntetésével. A versenyfelügyeleti eljárás kiterjed az eljárás alá vont 2011. II. félévében a MinDig TV Extra szolgáltatási csomagok népszerűsítésére szolgáló kommunikációs kampány mint kereskedelmi gyakorlat vizsgálatára is.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. § (1) bekezdése)	30 000 000 Ft.

Vj-ügyszám	Ügyleírás, ügytípusonként	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-1/2012	<p>Magneter FX Kft. Biyovis Hungary Kft. Ditec 96 Kft. Medicial Magnetic Kft. Telehat-Car Kft. Rubin Életmód-tanácsadó és Természetgyógyászati Közhasznú Egyesület Rakfuvar Kft. PanContact Kft. Masterbalance Kft. Magneter Hungary Kft. Holisztikus Emberért Alapítvány Évita Kft. Ébresztő Egészségügyi Bt. Prés Park Kft.</p> <p>A GVH észlelete, hogy a MAGNETER orvostechnikai eszközöknek a honlapján, a Magneter Bemutató Videóján, valamint a 3. évezred című újság 2011. októberi számában, valamint használati utasításban, illetve a bejelentett és a hivatalos forgalmazók a termékek értékesítése során olyan egészségre gyakorolt hatást tulajdonítanak a termékeknek, amelyeket nem tudnak hitelt érdemlően tudományos igazolással alátámasztani.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. §)	4 760 000 Ft.
Vj-2/2012	<p>Tribune Ventures Európa Kft. Gemenc és környéke Busz Kft.</p> <p>Eljárás alá vont 2011. március 5-ei és 6-ai foglalás esetén 20%-os kedvezményt ígért az elérhető buszjegyek árából, azonban a menetjegyek árai az eredeti jegyárhoz képest magasabbak voltak azokban a napokban, melyekben a kedvezményes foglalásokat kellett volna bonyolítani. Felmerül, hogy az Orangeways úgy hirdette meg akcióját, hogy az ígért kedvezményt nem vagy nem teljes mértékben biztosította a szolgáltatást igénybe vevő fogyasztók számára.</p> <p>Ezen túlmenően az Orangeways a Budapest-Bécs útvonalon „Utazzon Bécsbe már 1900 Ft-ért!” reklámfelhívással hirdetett meg menetjegyeket, melyek azonban valószínűsíthetően nem voltak elérhetőek az előfoglalások során.</p> <p>Az Orangeways ezen túlmenően a járatait ingyenes fedélzeti szolgáltatások biztosításával népszerűsíti, mely szolgáltatások az egyes járatokon valószínűsíthetően nem vagy nem teljes körűen érhetőek el.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 3. § (1) bekezdése)	4 450 000 Ft.
Vj-4/2012	<p>Taxi Plus Service Zrt. Taxi Plus Szolgáltató Kft.</p> <p>Eljárás alá vontak taxi-szolgáltatását több kereskedelmi kommunikáción keresztül „150 Ft”, valamint „utazzon akár már 150 Ft-os km díjjal” üzenettel népszerűsíti, valamint repülőtéri transzfert szolgáltatását számos kereskedelmi kommunikációjában „akár már 1900 Ft-tól” állítással hirdeti, ugyanakkor a fenti állítások kapcsán kérdéses, hogy az említett viteldíjak a fogyasztók számára ténylegesen elérhetőek-e, illetve a fogyasztók milyen széles körben, valamint milyen feltételekkel tudják igénybevenni a reklámokban kínált áron az eljárás alá vont szolgáltatásait.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. § (1) bekezdése)	4 700 000 Ft.

Vj-ügyszám	Ügyleírás, ügytípusonként	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-12/2012	<p>Tesco-Global Áruházak Zrt. Eljárás alá vont 2011. augusztus 16-ától kerti kisgépeket hirdetett „Őszi kiárusítás” elnevezéssel kezdetben 50%-os árengedménnyel, majd 2011. szeptember 12-étől 70%-os árengedménnyel. A kínált kisgépek azonban több áruházban nem voltak elérhetőek az akció kezdetekor, illetve az akció folyamán. Továbbá egyes kisgépek esetén az akció megindítását megelőzően (2011 júniusa és 2011. júliusa folyamán) azok ára megemelésre került, így az 50-70%-os kedvezmény a 2011 júliusában érvényes magasabb árból került levonásra. Így kérdésessé vált, hogy a hirdetett 50-70%-os kedvezmény a termék irányadó árából került biztosításra, és az árkedvezmény, árelőny megléte, illetve annak tényleges mértéke is.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. § (1) bekezdése)	20 000 000 Ft.
Vj-15/2012	<p>Impulsive Energy Kft. Impulser-Trade Kft Eljárás alá vont az „Impulser pulzáló elektromágneses készülék”-nek a forgalmazása során olyan egészségre gyakorolt, gyógyhatásokat tulajdonít, többek között a Bors országos napilapban, és országos szinten megjelenésre kerülő termékbemutatókon amelyek valószínűsíthetően szakmailag nem kellően megalapozottak ilyenek például: „gyors gyógyulás érhető el sérüléseknél, csonttöréseknél, gyulladásoknál, valamint reumatikus megbetegedéseknél. Az akut és krónikus fájdalmakat szintén gyorsan enyhíti. Emellett különösen megemlíthető, hogy a mágneses mezővel történő kezelés lényegesen csökkenti és bizonyos esetekben és körülmények között feleslegessé teszi a fájdalomcsillapítók használatát; a kezelések részben az egész test harmonizálást szolgálják, segítik a szervezet megújulását, növelik a szervezet védekező erejét, támogatják az anyagcserét, fokozzák a csontépítést, javítják a vérkeringést, a szellemi ellazulást, az elalvást, a meditációt, fokozzák a koncentrációt, a tanulási- és emlékezőképességet; az Impulser pulzáló elektromágneses terápiával akár gyógyítható is a cukorbetegség”</p>	Jogsértés megállapítása (Gyftv. 17. § (1) bekezdés)	22 000 000 Ft.
Vj-18/2012	<p>Penny Market Kft. Eljárás alá vont valószínűsíthetően megalapozatlanul kelt olyan benyomást több általa forgalmazott termék tekintetében, miszerint azok „magyar termék”-ek, miközben azok származási helye – a csomagoláson található tájékoztató szerint – nem Magyarország, így a fogyasztók valószínűsíthetően tévesen juthatnak arra a következtetésre, hogy magyar terméket vásárolnak.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 3. § (1) bekezdés)	5 000 000 Ft.
Vj-19/2012	<p>Net Telefonkönyv Kft. Eljárás alá vont azzal a magatartásával, hogy üzletfelek részére díjbekérőt/számlalevelet/fizetési felszólítást tartalmazó dokumentumot, illetve szolgáltatási szerződést küld, ezáltal azt a hamis benyomást keltette az üzletfelekben, hogy már megrendelte a kiszámlázott szolgáltatást. A versenyfelügyeleti eljárás kiterjed az eljárás alá vont fentiekben megjelölt magatartásával összefüggésben 2011 februárjától az ügyindítás napjáig megvalósított teljes gyakorlatára.</p>	Jogsértés megállapítása (Grt.12. §-ának (1) bekezdése)	1 400 000 Ft.

Vj-ügyszám	Ügyleírás, ügytípusonként	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-20/2012	<p>Telefonkönyv Magyarország Kft. Eljárás alá vont 2011 decemberében és januárjában számlának látszó közlést, illetve Megjelenítés a 2012-es Telefonkönyvben szolgáltatás népszerűsítésére vonatkozó üzleti ajánlatot küldött potenciális ügyfelek részére, amelyek kapcsán kérdéses, hogy a címezettek tisztában lehettek-e azzal, hogy nem áll fenn szerződésük a szolgáltatás tárgyában, illetve nem volt ismert előttük, hogy mely vállalkozással jön létre a szerződés. A versenyfelügyeleti eljárás kiterjed az eljárás alá vont 2011 decemberében induló az eljárás kezdő időpontjáig tartó, a Megjelenítés a 2012-es Telefonkönyvben szolgáltatására vonatkozó reklámok vizsgálatára.</p>	Jogsértés megállapítása (Grt.12. §-ának (1) bekezdése)	1 490 000 Ft.
Vj-25/2012	<p>Aldi Magyarország Élelmiszer Bt. Eljárás alá vont 2011. december 29. és 2012. január 4. között érvényes akciós újságjában népszerűsített, és az akciós újság részét képező kupon felhasználásával 17990 Ft-os áron meghirdetett „TEVION külső merevlemez, 2 TB” termék akciója során nem szolgáltatta megfelelő időtartamig és mennyiségben a terméket. A beérkezett jelzések alapján kifejezetten a külső merevlemez elégtelen készletezésével/elérhetőségével kapcsolatos probléma számos üzlet esetében is felmerült, így valószínűsíthető, hogy az eljárás alá vont alapos okkal fellelvezhette volna az áruk szolgáltatásának nehézségeit.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv.36. § (1) bekezdés)	25 000 000 Ft.
Vj-26/2012	<p>Vital Direkt Kft. Eljárás alá vont által forgalmazott Cabbage Forte gélekapszula elnevezésű termék népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációjában valószínűsíthetően megalapozatlanul tesz közzé a termék, valamint annak összetevői egészségre gyakorolt hatásával, valamint gyógyhatásával kapcsolatos, illetve a termék használatától várható eredményekre és az azzal elérhető fogyás mértékére, ütemére vonatkozó állításokat, valamint valószínűsíthetően megalapozatlanul tüntet fel piacelsőségi állításokat. Továbbá, hogy eljárás alá vont valószínűsíthetően nem megalapozottan alkalmazza a Cabbage Forte kapszula reklámozása során az „e koncentrátum 2,4-szer hatékonyabb, mint 3 káposztaleves elfogyasztása”, „1 kapszula 10 kg káposztával ér fel”, valamint „1 Cabbage Forte kapszula = 4 tányér káposztaleves” állításokat.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 3. § (1) bekezdés).	15 000 000 Ft.
Vj-27/2012	<p>T&CS 2002 Kft. Eljárás alá vont 2011 novemberében és decemberében számlának látszó közlést, illetve szolgáltatásnyújtásra vonatkozó üzleti ajánlatot küldött vállalkozások számára, amelyek kapcsán kérdéses, hogy a címzettek tisztában lehettek-e azzal, hogy nem áll fenn szerződésük a szolgáltatás tárgyában.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 3. § (1) bekezdés).	1 000 000 Ft.
Vj-29/2012	<p>Szakmai Névsor Kft. Eljárás alá vont azzal a magatartásával, hogy üzletfelek részére számlát tartalmazó dokumentumot, illetve szerződést küld, ezáltal azt a hamis benyomást keltve az üzletfelekben, hogy már megrendelte a kiszámlázott szolgáltatást, valószínűsíthetően megsértette a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Grt.) 12. §-a (1) bekezdését. A versenyfelügyeleti eljárás kiterjed az eljárás alá vont fentiekben megjelölt magatartással összefüggésben az ügyindítás napjáig megvalósított teljes gyakorlatára.</p>	Jogsértés megállapítása (Grt.12. §-ának (1) bekezdése)	320 000 Ft.

Vj-ügyszám	Ügyleírás, ügytípusonként	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-30/2012	<p>TBF Intermédia Kft. Eljárás alá vont azzal a magatartásával, hogy üzletfelek részére számlát tartalmazó dokumentumot, illetve szerződést küld, ezáltal azt a hamis benyomást keltve az üzletfelekben, hogy már megrendelte a kiszámlázott szolgáltatást, valószínűsíthetően megsértette a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátozásairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Grt.) 12. §-a (1) bekezdését. A versenyfelügyeleti eljárás kiterjed az eljárás alá vont fentiekben megjelölt magatartással összefüggésben az ügyindítás napjáig megvalósított teljes gyakorlatára.</p>	<p>Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. § (2) bekezdés).</p>	1 000 000 Ft.
Vj-36/2012	<p>Telenor Magyarország Zrt. Eljárás alá vont a Hipernet tarifacsomagokat 5 napos visszavételi garanciával hirdette meg, miközben nem nyújtott megfelelő tájékoztatást arról, hogy a szerződés megkötésekor kifizetett havidíj részletet a fogyasztók ezen joguk gyakorlása esetén a szerződés megszüntetésekor nem kapják vissza.</p>	<p>Jogsértés megállapítása (Fttv. 7. § (1) bekezdés).</p>	-
Vj-37/2012	<p>Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt. Eljárás alá vont 2012. február 13-ával kezdődő héttel induló, „Az igazán jó hálózat az, amire mindenhol, minden helyzetben számíthatsz. A Vodafone vadonatúj hálózata országszerte veled van.” szlogenekkel népszerűsített A szlogenek a fogyasztók megtévesztésére lehetnek alkalmasak, tekintettel arra, hogy azok valószínűsíthetően nem kellően alátámasztottak, másrészt a televízió-reklámban a mobilszolgáltatók közötti hálózat-minőségi különbség bemutatása nem volt tárgyilagos.</p>	<p>Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. § (1) bekezdés).</p>	30 000 000 Ft.

Vj-ügyszám	Ügyleírás, ügytípusonként	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-39/2012	<p>Ryanair Ltd. Eljárás alá vont Magyarországon végzett marketing-kommunikációs tevékenységével kapcsolatban észlelte, hogy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A cég egyes kommunikációs eszközökön nem tüntette fel a kedvezményes árú repülőjegyek igénybevételeinek pontos foglalási, utazási időszakait, beleértve azon utazási napokat, melyekre a kedvezményes árú jegyek foglalhatóak voltak, valamint a vonatkozó elővásárlási követelményeket. • A Ryanair reklámjaiban azt a benyomást kelthette, hogy a meghirdetett kedvezményes árú repülőjegyek valamennyi útírány vonatkozásában a fogyasztók rendelkezésére állnak és foglalhatóak. • A meghirdetett repülőjegy árak valószínűsíthetően nem tartalmazták az összes olyan felmerülő díjtételt, melyet a fogyasztónak a foglaláskor szükségszerűen meg kell fizetnie a viteldíjon felül. • A cég valószínűsíthetően nem megfelelően tájékoztatta a fogyasztókat arra vonatkozóan, hogy a társaságnak lehetősége van az indulási időpontok egyoldalú módosítására. Hiányos lehet a tájékoztatás arra vonatkozóan továbbá, hogy amennyiben a repülőtéri illetékek emelkednek a fogyasztók csak az áremelkedés okozta különbözet kiegyenlítését követően jogosultak igénybe venni a Ryanair szolgáltatását. <p>A Gazdasági Versenyhivatal észlelte továbbá, hogy a vállalkozás valószínűsíthetően nem valós számokat tüntetett fel reklámjaiban, amikor a Magyarországról induló járataira utalt (például 32 új útvonal népszerűsítése 2012. februárjában, úgy hogy a társaság a mai napig is 30 útvonalon indít járatokat).</p> <p>A vállalkozás több alkalommal ingyenesen elérhető repülőjegyeket hirdetett a fogyasztók számára. Az akcióval kapcsolatban kérdéses, hogy az ingyenyjegyeket a promócióban meghirdetett feltételek mellett érvényesíteni tudták-e a fogyasztók. Valószínűsíthető ugyanis, hogy a fogyasztók csak további, általuk előre nem ismert feltételekkel tudták az ingyen jegyeket ténylegesen igénybe venni.</p>	<p>Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. § (1) bekezdés).</p>	15 000 000 Ft.
Vj-40/2012	<p>Provident Pénzügyi Zrt. Eljárás alá vont által megrendezett „Egy törlesztőrészletet visszafizetünk”, illetve „Az utolsó kettőt visszaadjuk” akciók során közzétett kereskedelmi kommunikációkban a vállalkozás valószínűsíthetően nem tájékoztatta a fogyasztókat az akcióban történő részvétel lényeges feltételeiről így többek között arról, hogy amennyiben a fogyasztók a kölcsön futamideje alatt élnek a teljes vagy részleges előtörlesztés lehetőségével nem kaphatják vissza a meghirdetett egy, illetve kettő heti törlesztőrészletet. Valószínűsíthetően nem volt teljes körű a vállalkozás által nyújtott tájékoztatás arra vonatkozóan sem, hogy a fogyasztóknak azért, hogy a meghirdetett kedvezményeket megkapják forintra pontosan kell fizetni a heti törlesztőrészleteket a futamidő alatt, így amennyiben az ügyfelek többet fizetnek, mint a szerződésben szereplő törlesztőrészlet akkor sem kerül visszafizetésre a meghirdetett összeg.</p>	<p>Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. §-ának (1) bekezdése)</p>	50 000 000 Ft.

Vj-ügyszám	Ügyleírás, ügytípusonként	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-41/2012	<p>SEMPER VERITAS Kft. Eljárás alá vont által forgalmazott Gabriel terhességi gyorsteszt dobozán a „Már 3 napos terhességet kimutat a beágyazódás után”; illetve a „Tökéletes megbízhatóság” állítások szerepeltek. A termék dobozának fényképe az említett feliratokkal több újsághirdetésben is reklámozásra került, mely hirdetések részét képező fotókon a fogyasztók számára jól olvashatóak voltak a dobozon szereplő feliratok. A terhességi teszt valószínűsíthetően nem megfelelő érzékenységgel ahhoz, hogy a beágyazódás után 3 napos terhességet kimutasson, illetve annak megbízhatósága valószínűsíthetően nem 100%-os.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. §-ának (1) bekezdése)	900 000 Ft.
Vj-42/2012	<p>Telemarketing Int. Kft. Az eljárás alá vont vállalkozás az Abexine gél elnevezésű termékkel kapcsolatban valószínűsíthetően szakmailag nem kellően megalapozottan tesz közzé a termék egészére gyakorolt, valamint gyógyhatásával kapcsolatos állításokat televíziós reklámjaiban.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése)	25 000 000 Ft.
Vj-44/2012	<p>Taxi - 2000 Hungary Zrt. TOP Taxi-2000000 Kft. A TOP Taxi - 2000000 Kft. cégcsoport magatartása tárgyában a Tpvt. 43/H. §-ának (1) bekezdése szerinti bejelentés érkezett a GVH-hoz. A bejelentés szerint a bejelentett vállalkozás taxi szolgáltatását megtévesztő módon 164- Ft/km díjon hirdeti, amely ár csupán egy adott fogyasztói kör számára érhető el, azonban ez az információ a taxikon elhelyezett matricákon nagyon apró betűkkel kerül feltüntetésre, így azt távolról nem lehet elolvasni, valamint az internetes hirdetésein ezt a kitélt a bejelentett vállalkozás egyáltalán nem tünteti fel.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. §-ának (1) bekezdése)	3 900 000 Ft.
Vj-49/2012	<p>Hold-Financial Kft. Eljárás alá vont által működtetett fogyasztói csoportokat népszerűsítő kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók részére valószínűsíthetően nem vagy nem egyértelműen adnak információt a fogyasztói csoportok azon lényeges tulajdonságairól, amelyek alapján a fogyasztók számára egyértelműen érzékelhető lenne, hogy milyen konstrukcióról van szó. Így többek között a vásárlói jog gyakorlásának tartalmáról és bizonytalan idejéről, a kockázati tényezőkről, a megszerezhető termékek jellegéről, a fogyasztói csoportban történő részvétel költségeiről adott tájékoztatások tekinthetők kifogásolhatónak. Mindezen információk hiányában az ügyfél annak reményében kívánhat szerződést kötni a fogyasztói csoport szervezőjével, hogy hamarosan pénzhez jut.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 7. §-ának (1) bekezdése)	10 334 000 Ft.
Vj-50/2012	<p>MTM-SBS Televízió Rt. Eljárás alá vont Megasztár 6. szériájának népszerűsítése körében alkalmazott kereskedelmi gyakorlata valószínűsíthetően megtévesztette vagy alkalmas volt arra, hogy a fogyasztókat megtéveszse, amikor azt állította, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> • „A Megasztár kezdete óta a hazai könnyűzenei élet közel háromnegyedét a Megasztár tehetségei adják”, • „Az Euróvíziós Dalfesztivál idei magyarországi döntőjében a résztvevő előadók felét a Megasztár indította el a siker útján”, • „A Megasztár minden idők legnézettebb magyar, zeneszereplője és tehetségkutató sorozata.” 	Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. §-ának (1) bekezdése)	5 000 000 Ft.

Vj-ügyszám	Ügyleírás, ügytípusonként	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-52/2012	<p>TEVA Magyarország Zrt. Eljárás alá vont az általa forgalmazott Lactiv probiotikumokat és vitaminokat tartalmazó étrend-kiegészítő termékcsalád népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációjában valószínűsíthetően megalapozatlanul tesz közzé a termék egészségre gyakorolt hatásával kapcsolatos állításokat, arra vonatkozóan, hogy mely körülmények fennállta esetén javallott a termékek alkalmazása, és a használat nyomán milyen eredmények érhetők el. Továbbá a Lactiv probiotikumokat és vitaminokat tartalmazó étrend-kiegészítő termékcsaládot népszerűsítő televíziós reklámfilmben a terméket egy orvos ajánja a fogyasztók számára, amely valószínűsíthetően nem felel meg az e körben elvárható szakmai gondosság követelményeinek.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése)	3 000 000 Ft.
Vj-56/2012	<p>Multi Webshop Kft. Csapó Invest Kft. Eljárás alá vont az „Energiaspirál” elnevezésű termék népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációjában – a www.multiwebshop.hu internetes honlapon és televíziós reklámokban – valószínűsíthetően szakmailag nem kellően megalapozottan tesz közzé állításokat a termék egészségre gyakorolt, valamint gyógyhatásával kapcsolatban többek között az alábbi tartalommal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Energiát ad át a testünknek, ezáltal növelve szervezetünk ellenállását a betegségekkel szemben” • „Felfekvéses sebek, szövetelhalások megakadályozása” • „...Mert feltölt energiával és növeli az állóképességet.” • „...Enyhíti a fáradtságot, segít az egészséges egyensúly visszanyerésében.” • „...Erősíti az immunrendszert és alkalmas a fájdalom enyhítésére is.” • „Tehát az energiával nagyon sok mindent lehet gyógyítani, szinte mindent.” • „... emésztési gondoknál, meg ilyen hasonlónál nagyon-nagyon javasolt...” 	Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. §-a (1) bekezdése)	11 985 600 Ft.
Vj-67/2012	<p>Vodafone Magyarország Zrt. Eljárás alá vont</p> <ul style="list-style-type: none"> • egyrészt a BlackBerry kampányban megtévesztő tájékoztatást nyújtott <ul style="list-style-type: none"> – a BlackBerry 9300 és a BlackBerry 8520 készülék 1 Ft-ért való elérése tekintetében, mivel ezen ár feltétele a kétéves előfizetői (hűség)szereződés megkötése – a BlackBerry készülékek megvásárlása esetén a meghatározott összegű havidíjért kapott meghatározott összegű beszélgetés felhasználhatóságát illetően • másrészt a Feltöltés jutalompercekkal kampányban megtévesztő tájékoztatást nyújtott <ul style="list-style-type: none"> – a meghatározott összegű feltöltésért kapott meghatározott összegű beszélgetés felhasználhatóságát illetően, tekintettel arra, hogy nem nyújtott tájékoztatást arról, hogy annak felhasználása regisztrációhoz kötött, csak hálózaton belüli hívásokra érvényes, a hétvégi időszakban és a regisztrációt követő 30 napig. 	Jogsértés megállapítása (Fttv. 7. §-a (1) bekezdése)	25 000 000 Ft.

Vj-ügyszám	Ügyleírás, ügytípusonként	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-68/2012	<p>Inform Média Lapkiadó Kft. Pop print és Online Piac Kft. Eljárás alá vontak az újrapozícionált Budapesti Újság, illetve annak névváltozása folytán Szuperinfó című kiadványának népszerűsítése keretében – a kiadványok tartalmára, példányszámára, terjesztési módjára, hirdetési áraitra, illetve a hivatalos olvasottság-kutatási adatokra vonatkozóan – alkalmazott egyes állítások nem felelnek meg az összehasonlító reklámmal kapcsolatos követelményeknek, továbbá egyes állítások valószínűsíthetően az üzletfelek megtévesztésre alkalmasak, illetve egyes állítások valószínűsíthetően a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot valószínűsíthetnek meg.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. §-ának (1) bekezdése)	2 000 000 Ft.
Vj-69/2012	<p>NEWAVE Kft. Eljárás alá vont az Egri Est elnevezésű kiadványban „Tarolt a Rádió 1” címmel közzétett hirdetésében az Egerben mért rádióhallgatottsági adatokat olyan formában tette közzé, hogy a hallgatottsági adatokat összehasonlító grafikonjában nem jelenítette meg a Rádió Eger elnevezésű csatornát. A közzétett táblázat azt a benyomást kelti, hogy Egerben a vizsgált időszakban a 15-49 évesek körében a Rádió 1 volt a leghallgatottabb adó. A Gazdasági Versenyhivatal észlelte továbbá, hogy az eljárás alá vont vállalkozás kedvezményes hirdetési szolgáltatás igénybevételére jogosító kuponokat készített, mely kuponokon szintén közzétételre került az Egerben mért rádióhallgatottsági adatok grafikonos változata. Az összehasonlítási listában a leghallgatottabb rádióként a Rádió 1 került feltüntetésre 17,1 %-os hallgatottsági adatokkal. Az összehasonlításban a Rádió Eger hallgatottsági adatai nem szerepelnek annak ellenére, hogy a Gfk Hungária Piackutató Intézet és az Ipsos Média-, Vélemény- és Piackutató Intézet felmérése szerint az érintett időszakban a mért lakosság körében a Rádió Eger hallgatottsága 27,2 % volt.</p>	Jogsértés megállapítása (Gr. 12. § (1) bekezdése)	-
Vj-74/2012	<p>Magyar kedvezménykártya Kft. Eljárás alá vont az általa üzemeltetett „Magyar Kedvezmény Kártya rendszer” népszerűsítése során megjelent – különösen a programhoz való csatlakozástól várható előnyökre, kedvezményekre, illetve a program Európai Unió támogatottságára vonatkozó – tájékoztatásokkal valószínűsíthetően megtévesztette a fogyasztókat.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. §-a (1) bekezdése)	227 200 Ft.
Vj-75/2012	<p>TEVA Magyarország Zrt. Eljárás alá vont a Saballo készítményének népszerűsítése során alkalmazott egyes állítások valószínűsíthetően nem felelnek meg az összehasonlító reklámmal kapcsolatos, kedvező elérhetőségével kapcsolatos állítások, áruk árainak összehasonlítására vonatkozó követelményeknek, továbbá egyes állítások valószínűsíthetően az üzletfelek megtévesztésére alkalmasak, mivel kérdéses, hogy ténylegesen a hirdetett áron juthattak-e a termékhez, illetve egyes állítások valószínűsíthetően a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot valószínűsíthetnek meg.</p>	Az eljárás megszüntetésére került sor, az eljárás alá vont kötelezettségvállalására figyelemmel.	-

Vj-ügyszám	Ügyleírás, ügytípusonként	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-77/2012	<p>GlaxoSmithKline Kft. Eljárás alá vont a „Panadol Rapid 500 mg filmtabletta” nevű gyógyszerkészítmény népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációjában – televíziós reklámokban és egyéb nyomtatott kommunikációs eszközön keresztül – valószínűsíthetően szakmailag nem kellően megalapozott és a fogyasztókban megtévesztő benyomás kialakítását eredményező állításokat tesz közzé többek között az alábbi tartalommal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Az okos megoldás fájdalomra.” • „Aktív hatóanyaga már 5 perc alatt elkezdi feloldódni.” • „A tabletták már 5 perc után elkezdenek szétesni, így az aktív hatóanyag gyorsan felszívódik.” 	Jogsértés megállapítása (Gyftv 17. § (1) bekezdése)	2 300 000 Ft.
Vj-82/2012	<p>Sanofi-Aventis Magyarország Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt. Eljárás alá vont a Normaflore kemény kapszula készítményének népszerűsítése során alkalmazott</p> <ul style="list-style-type: none"> • egyes – így különösen a „hasmenés okát is megszünteti”, valamint a termék és a szervezet vitaminellátottsága közötti közvetlen kapcsolatot hangsúlyozó – állításai valószínűsíthetően nem felelnek meg a gyógyszerterápiából vény nélkül is kiadható gyógyszerek reklámozására vonatkozó szabályoknak, továbbá • egyes állításai valószínűsíthetően megtévesztik a fogyasztókat a termék összetevői tekintetében, 	Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. §-a (1) bekezdése, Gyftv. 17.§. (1) bekezdése)	2 500 000 Ft.
Vj-84/2012	<p>Immunotic Kft. hogyan az IMMUNOTIC Kft. Eljárás alá vont az Immunotic elnevezésű készülékek népszerűsítése során olyan egészségre ható és gyógyhatásokat tulajdonít, amelyek valószínűsíthetően nem kellően megalapozottak. Ilyenek állítások például: immunrendszer erősítése, szervek működésbeli egyensúlyának megteremtése, nyirokkeringés serkentése, fájdalomcsillapítás, sebgyógyulási folyamatok serkentése, lázcsillapítás, gyulladáscsökkentés, regeneráció</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 3. §-a (1) bekezdése)	2 000 000 Ft.
Vj-86/2012	<p>Fensus Ker. és Szolg. Kft. Eljárás alá vont által kezelt, működtetett fogyasztói csoportokat népszerűsítő kereskedelmi gyakorlatok a fogyasztók részére valószínűsíthetően nem adnak, vagy nem egyértelműen adnak információt a fogyasztói csoportok azon lényeges tulajdonságairól, amelyek alapján a fogyasztók számára egyértelműen érzékelhető lenne, hogy milyen konstrukcióról van szó. Így többek között a vásárlói jog gyakorlásának tartalmáról és bizonytalan idejéről, a kockázati tényezőről, a megszerezhető termékek jellegéről, a fogyasztói csoportban történő részvétel költségeiről adott tájékoztatások tekinthetők kifogásolhatónak. Előbbiek révén az ügyfél annak reményében kívánhat szerződést kötni a fogyasztói csoport szervezőjével, hogy hamarosan pénzhez jut.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. §-a (1) bekezdése).	169 600 Ft.

Vj-ügyszám	Ügyleírás, ügytípusonként	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-89/2012	<p>Magyar Telekom Nyrt. Eljárás alá vont a T-Home termékportfólió részeként lakossági ügyfeleinek jogosultsági szinttől függően 5, illetve 8 %-kal csökkentett díjú földgázszolgáltatást kínált 2011. február 4. és 2012. szeptember 1. között. A Magyar Telekom Nyrt. a 2012. augusztus 10-én kelt levelében értesítette ügyfeleit arról, hogy 2012. szeptember 1-től megváltozik a Telekom Földgáz Kereskedelmi Üzletszabályzatának Függelékében található Kedvezményszabályzata, ezen időponttól az Energia Start kedvezmény mértéke 5%-ról 3%-ra, az Energia Extra kedvezmény mértéke 8%-ról 5%-ra csökken. Az eljárás alá vont vállalkozás ezen magatartásával vélhetőleg tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2011. szeptember 1-jét követően az Energia Start, illetve Energia Extra kedvezményre szerződött ügyfelei vonatkozásában, akik a közzétett kereskedelmi kommunikációk és az üzletszabályzatokban foglaltak szerint 5, illetve 8 %-os kedvezményre voltak jogosultak, azonban ezt csak korlátozott ideig tudták igénybe venni, ezen belül is különösen • a 2011. szeptember 1-je és 2012. április 1-je között az Energia Start kedvezményre szerződött ügyfeleivel szemben, akik az 5 %-os kedvezményt csak akként vehették igénybe, ha az energiaszolgáltatásra irányuló szerződés megkötésekor vezetékes vonalukra 12 hónapos hűségidőt vállaltak, viszont a kedvezményt nem érvényesíthették legalább 12 hónapon keresztül. <p>A fentiekre tekintettel valószínűsíthető, hogy a Magyar Telekom Nyrt. a gázszolgáltatás vonatkozásában kínált díjkedvezmény népszerűsítése során – figyelemmel a kínált szolgáltatás felhasználási sajátosságaira – valós ténynt olyan módon jelenített meg, amely alkalmas volt arra, hogy megtévessze a fogyasztót árelőny megléte tekintetében és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készítette, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. §-a (1) bekezdése).	20 000 000 Ft.
Vj-94/2012	<p>Ryanair Ltd. Eljárás alá vont 2012 júliusában és 2012 augusztusában 99 Ft-os, illetve 49 Ft-os kezdő áron hirdetett repülőjegyeket olyan módon, mintha a hivatkozott jegyek az általa indított minden útirány vonatkozásában, megfelelő mennyiségben elérhetőek lennének. A Gazdasági Versenyhivatal észlelte továbbá, hogy a www.ryanair.com weboldalon megjelent hirdetések a repülőjegyek ellenértékeként a 99 Ft-os, illetve 49 Ft-os árat jelölték meg. A hirdetésekben nem került feltüntetésre, hogy az ajánlat csak egy útra érvényes.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. §-a (1) bekezdése).	10 000 000 Ft.
Vj-97/2012	<p>Direkt Market Kft. Eljárás alá vont a Csigá Elixír elnevezésű termékével kapcsolatban valószínűsíthetően</p> <ul style="list-style-type: none"> • nem kellően megalapozottan tesz közzé állításokat a termék gyógyhatásával kapcsolatban; • nem kellően megalapozottan tesz közzé állításokat a termék egészségre gyakorolt hatásával kapcsolatban; • megtévesztésre alkalmas módon állítja, hogy a termék eredményei garantáltak, tudományosan igazoltak; • megtévesztésre alkalmas módon állítja, hogy 30 napon belül lehetőség van a kifizetett összeg visszatérítésére, amennyiben a fogyasztó nem elégedett a termékkel. 	Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. §-a (2) bekezdése).	12 000 000 Ft.

Vj-ügyszám	Ügyleírás, ügytípusonként	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-98/2012	<p>Direkt Market Kft. Eljárás alá vont a Biocaptol elnevezésű termékével kapcsolatban valószínűsíthetően</p> <ul style="list-style-type: none"> • megalapozatlanul kelt olyan benyomást, hogy fogyókúra és erőfeszítés nélkül a termék alkalmazásával rövid idő alatt tartós súlycsökkenés érhető el; • megalapozatlanul utal a termékkel elérhető testsúlycsökkenés várható mértékére és ütemére, és • megtévesztésre alkalmas módon állítja, hogy 30 napon belül lehetőség van a kifizetett összeg visszatérítésére. 	Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. §-a (2) bekezdése).	10 222 000 Ft.
Vj-101/2012	<p>Multi Credit Finance Solutions Kft. Intercash Consulting Kft. A Gazdasági Versenyhivatal észlelte, az Intercash Consulting Kft. által kezelt, működtetett fogyasztói csoportokat népszerűsítő kereskedelmi gyakorlatok a fogyasztók részére valószínűsíthetően nem egyértelműen adnak információt a fogyasztói csoportok azon lényeges tulajdonságairól, amelyek alapján a fogyasztók számára egyértelműen érzékelhető lenne, hogy milyen konstrukcióról van szó. Így többek között a vásárlói jog gyakorlásának tartalmáról és bizonytalan idejéről, a kockázati tényezőkről, a megszerezhető termékek jellegéről, a fogyasztói csoportban történő részvétel költségeiről adott tájékoztatások kifogásolhatók. Előbbiek révén az ügyfél valószínűleg annak reményében kíván szerződést kötni a fogyasztói csoport szervezőjével, hogy hamarosan pénzhez jut.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv.3. §-a (1) bekezdése).	19 268 110 Ft.
Vj-102/2012	<p>Dotal Plus Hungary Kft. Life Organization Kft. A Gazdasági Versenyhivatal észlelte, hogy a Dotal Plus Hungary Kft. és a Life Organization Kft. eljárás alá vont vállalkozások azáltal, hogy valószínűsíthetően a törvényi tilalom ellenére 2012. január 1-jét követően létrehozott fogyasztó csoportokat népszerűsítő hirdetéseket tettek közzé, azt a hamis benyomást keltették, hogy az ilyen csoport létrehozása, valamint annak működtetése jogszerű.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. §-a (1) bekezdése).	941 928 Ft.
Vj-104/2012	<p>Shell Hungary Zrt. Eljárás alá vont az „Akár 1 liter megtakarítás tankonként!*" és a „Fogyasztáscsökkentésre tervezve alapáron" reklámkampányok keretében népszerűsített Shell Fuel-Save Euro 95 és Diesel üzemanyagait olyan állításokkal reklámozta, melyekkel a fogyasztók számára azt a látszatot kelti, hogy bármelyik másik alapüzemanyag használatához képest a FuelSave üzemanyagokkal fogyasztáscsökkentést érhetnek el. Továbbá az „Akár 1 liter megtakarítás tankonként!*" reklámkampány során alkalmazott kommunikációiban foglalt állítás bizonyítására elvégzett tesztek tekintetében kérdéses, hogy elégséges bizonyítéknak minősülnek-e a magyarországi gépjárműállományra történő alkalmazhatósága tekintetében.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. §-ának (1) bekezdése).	25 000 000 Ft.

Vj-ügyszám	Ügyleírás, ügytípusonként	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-105/2012	<p>ESO TV Magyarország Kft. Eljárás alá vont által készített és több televíziós csatornán adásba kerülő EZO.TV elnevezésű műsorban</p> <p>a) a műsorvezető, illetve a képi elemek azt sugalmazzák, hogy nem hívják a műsor telefonszámát, illetve a megadott mellékeket, miközben a betelefonáló nem, illetve csak várakozás után kerülhet élő adásba, vagy az általa kiválasztott személyhez bekapcsolásra, amelyről a fogyasztó nem kap megfelelő tájékoztatást,</p> <p>b) a műsorvezető tájékoztatása rábeszélő jellegű, a műsor hangulati elemei, a műsorban adott tájékoztatások megtévesztő módon, illetve agresszíven ösztönzik a fogyasztókat betelefonálásra,</p> <p>c) a jós mellékének hívásával a fogyasztó nem feltétlenül kerül az adott jóshoz, ekként a jós személye nem beazonosítható, ekként a műsor egésze nem felel meg a szakmai gondosság követelményének.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése).	13 500 000Ft.
Vj-108/2012	<p>TIGÁZ Tiszántúli Gázszolgáltató Zrt. Eljárás alá vont az új ügyfelek szerzését célzó kereskedőváltásra ösztönző kampánya(i) során, az ún. door-to-door tájékoztatási és ügyfélszerzési tevékenysége keretében valószínűsíthetően nem vagy nem egyértelműen adott információt a kereskedőváltás lényeges tulajdonságairól, így kérdéses, hogy a fogyasztók megfelelő információkkal rendelkeztek-e az ügylet tényleges mibenléte tekintetében.</p>	Az eljárás megszüntetésére került sor, az eljárás alá vont kötelezettségvállalására figyelemmel.	-
Vj-16/2013	<p>McDonald's Magyarországi Étterem Hálózat Kft. Eljárás alá vont a csirkehús felhasználásával készült termékeire vonatkozó kereskedelmi gyakorlatával valószínűsíthetően megtéveszthette a fogyasztókat, mivel valótlan információt tartalmazott az áru azon lényeges jellemzőjéről, hogy az csirkehúst darált csirkehúsból és egyéb összetevőkből készült húspogácsa formájában tartalmaz.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. §-ának (1) bekezdése).	15 000 000 Ft.
Vj-17/2013	<p>Lyoness Hungary Kft. Lyoness Europe AG. Eljárás alá vontak a Lyoness rendszerét, illetve a csatlakozásból eredő előnyöket olyan reklámokkal népszerűsíteték, melyek a fogyasztók számára azt a benyomást kelthetik, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> • a vásárlás alkalmával a vásárlás időpontjában „most” pénzvisszatérítésben, illetve kedvezményben részesülnek, továbbá • a Lyoness Cashback kártya használata minden partnervállalatnál lehetséges. 	Jogsértés megállapítása (Fttv. 6. §-ának (1) bekezdése).	10 000 000 Ft.
Vj-18/2013	<p>Akacia Pharma Kft. Eljárás alá vont Immunotrofina elnevezésű készítményének népszerűsítése érdekében alkalmazott kereskedelmi gyakorlatával</p> <ul style="list-style-type: none"> • a termék gyógyhatásával kapcsolatban olyan állításokat tett közzé, amelyek valószínűsíthetően nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, • a termék összetevője tekintetében valószínűsíthetően valótlan állítást tett közzé, végül • valószínűsíthetően megtévesztésre alkalmas módon állította, hogy a termék „egyedülálló összetétele miatt a leghatékonyabb védelmet biztosítja”. 	Az eljárás megszüntetésére került sor, az eljárás alá vont kötelezettségvállalására figyelemmel.	-

Vj-ügyszám	Ügyleírás, ügytípusonként	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-19/2013	<p>TVBrands Kft. Eljárás alá vont a Medosan Kurkuma Plus elnevezésű étrend-kiegészítő népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációjában</p> <ul style="list-style-type: none"> • az élelmiszernek minősülő termék gyógyhatásával kapcsolatban olyan állításokat tett közzé, amelyekkel valószínűsíthetően megsértette az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 10. §-a (3) bekezdésében előírt tilalmat – figyelemmel az Éltv. 10. §-a (4) bekezdésében foglalt rendelkezésre –, valamint • az élelmiszernek minősülő termék egészségre gyakorolt hatásával kapcsolatban olyan állításokat tett közzé, amelyekkel valószínűsíthetően megsértette az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének b) pontjában előírt tilalmat. 	Jogsértés megállapítása (Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése).	14 000 000 Ft.
Vj-22/2013	<p>Maspex Olympos Kft. Eljárás alá vont a „KUBU- A FOCI BAJNOKAI” elnevezésű nyereményjátékával kapcsolatos kereskedelmi kommunikációja során közvetlenül gyermekeknek szóló felhívást tett közzé a termék címkéjén lévő kódok gyűjtésére vonatkozóan. A „KUBU – A FOCI BAJNOKAI” promóció keretében alkalmazott egyes marketingkommunikációs eszközökön továbbá nem került megjelölésre, hogy az akcióban elérhető ajándékok az akció teljes időtartama alatt csak korlátozott számban állnak</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 7. §-ának (1) bekezdése).	4 500 000 Ft.
Vj-23/2013	<p>Wellnet Kft. Eljárás alá vont a Magnavital elnevezésű mágneses készülékek, illetve készülécsomagok népszerűsítése során egyrészt a termék használatától várható olyan előnyöket jelenít meg (pl.: „oxigént juttat a vérbe, növeli a sportteljesítményt”), másrészt a terméknek olyan egészségre ható (pl.: „Az alkalmazott terápiával: javul a vérrellátottság, (...) tágítja az ereket”) és gyógyhatásokat tulajdonít (pl.: „fájdalom csökkenthető, gyulladás csökkenthető”, „izületi, izomfájdalom csökken”, „A pulzáló mágneses terápia a betegségek kiváltó okainak befolyásolására képes, gyakorlatilag „bekapcsoljuk” a szervezet öngyógyító mechanizmusait!”), amelyek valószínűsíthetően nem kellően megalapozottak.</p>	Jogsértés megállapítása (Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése).	3 000 000 Ft.

Vj-ügyszám	Ügyleírás, ügytípusonként	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-25/2013	<p>Vodafone Magyarország Zrt. Eljárás alá vont az Autós Játék 1, Autós Játék 2, Autós Játék 3, Autós Játék 4 promóciós játékok során a nyereményjátékok nyereményeinek (2 db VW Polo, MINI Cooper, BMW1) megnyerésével kapcsolatos esély vonatkozásában valószínűsíthetően megtévesztő módon jelezte meg azt a körülményt, hogy csak a legalább 3000 Ft feltöltéssel élőknek van esélyük arra, hogy nyertesként kisorsolásra kerüljenek az adott heti autó tekintetében, ugyanis a nyeremény tárgya (meghatározott autó vagy 100 000 Ft készpénz) attól függ, hogy a játék időtartama alatt volt-e legalább 3000 Ft összértékű feltöltése a résztvevőnek, aki kisorsolásra került vagy sem, s az előzőek által a kereskedelmi gyakorlata megtéveszthette a fogyasztókat a tekintetben, hogy az adott heti nyereményjátékban feltöltőkártyás előfizetők köréből mely az az ügyfélkör, aki részt vesz a sorsoláson. Ezáltal a magatartás a nyerési esély vonatkozásában alkalmas volt a fogyasztók megtévesztésére. A versenyfelügyeleti eljárás kiterjed az eljárás alá vont 2012. június 11-én induló Tölts fel és nyerj! promóció keretében</p> <ul style="list-style-type: none"> • a 2012. szeptember 3-ától 9-éig tartó Autós Játék 1, • a 2012. szeptember 10-étől 16-áig tartó Autós Játék 2, • a 2012. szeptember 17-étől 23-áig tartó Autós Játék 3 és • a 2012. szeptember 24-étől 30-áig tartó Autós Játék 4 promóciós játékokkal kapcsolatos teljes kereskedelmi gyakorlat vizsgálatára. 	<p>Jogsértés megállapítása (Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése).</p>	50 000 000 Ft.
Vj-26/2013	<p>Free Choice Kft. A Gazdasági Versenyhivatal a Free Choice Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. eljárás alá vont vállalkozással szemben fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának a Vj/46-96/2009. számú határozatban megállapított megsértése miatt alkalmazandó jogkövetkezmények meghatározása céljából 2013. március 11-én versenyfelügyeleti eljárást indított. A versenyfelügyeleti eljárás mint új eljárás megindítására a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.557./2011/4. számú ítéletében kötelezte a Gazdasági Versenyhivatalt a Vj/46/2009. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott versenytanácsai határozat szankciók tekintetében való hatályon kívül helyezése mellett.</p>	<p>Jogsértés megállapítása (Éhf. 10. §-ának (3) bekezdése).</p>	30 000 000 Ft.
Vj-33/2013	<p>ROYALSEKT Pezsgő-, Bor-, Üdítőital-gyártó Szöv. Pincészet Zrt. Eljárás alá vont a Szovjetszkoje Igrisztoje elnevezésű pezsgőcsaládjának népszerűsítése keretében alkalmazott kommunikációs eszközökön azt az üzenetet közvetíti a fogyasztók felé, hogy a Szovjetszkoje Igrisztoje pezsgők orosz termékek, illetve orosz jellegű termékek, illetve a termékek előállítása tekintetében orosz pezsgőgyártási technológiára hivatkozik.</p>	<p>Jogsértés megállapítása (Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése).</p>	15 000 000 Ft.

Vj-ügyszám	Ügyleírás, ügytípusonként	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-45/2013	<p>Magyar Gyógyszerészeti Kamara Galenus Kft.</p> <p>Eljárás alá vontak által a kamarai tagoknak eljuttatott 2012. október 3-án kelt levél azt a benyomást kelti, hogy a nevezett vállalkozás kizárólag a Kamara tulajdonában van, holott a cégnyilvántartás adatai szerint két magán-személy is jelentősebb részesedéssel rendelkezik abban. A hivatkozott ajánlás továbbá alkalmas lehet a címzett gyógyszerészekben azt a benyomást kelteni, miszerint a kiadvány népszerűsítése a Kamara köztestületi, nem tulajdonosi érdeke, továbbá, hogy a Patika Magazin c. lapra történő előfizetés lehetőséget teremt a gyógyszerügyi gondozásra szánt kormányzati kompenzáció lehívására. A Gazdasági Versenyhivatal továbbá észlelte, hogy a „Médiaajánlat 2012” elnevezésű dokumentumban olyan állítások kerültek megfogalmazásra a Galenus Kft. által, mely alapján a Patika Magazin elnevezésű kiadvány potenciális hirdetői arra a következtetésre juthatnak, hogy a nevezett kiadvány hitelesített adatokkal alátámasztva az egyik legnagyobb nyomtatott példányszámú és elérésű, fogyasztók számára ingyenesen elérhető patikai újság.</p>	<p>Az eljárás megszüntetésére került sor, az eljárás alá vont kötelezettségvállalására figyelemmel.</p>	-

Erőfölénnyel való visszaélés, Versenytanács döntései

Vj-ügyszám	Ügyleírás, ügytípusonként	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-16/2011	<p>OTP Jelzálogbank Zrt., OTP Bank Nyrt.,</p> <p>A vizsgálat tárgya az OTP Jelzálogbank Zrt. azon piaci magatartása, amelynek során egyoldalú szerződés módosítással a szerződéskötéskor 0%-os elő-, és végtörlesztési díjjal értékesített jelzáloghitelei esetén az elő-, és végtörlesztési díjat 3,6%-ra emelte.</p>	<p>Az eljárás megszüntetésére került sor, az eljárás alá vont kötelezettségvállalására figyelemmel.</p>	-
Vj-43/2012	<p>Érd és Térsége Víziközmű Kft.</p> <p>Az eljárás alá vont nem kizárhatóan erőfölénnyel visszaélve túlzottan magas árakat állapít meg a mellékvizmérők hitelesítés miatti cseréjét követő kötelező plombálásra.</p>	<p>Jogsértés megállapítása Tpv. 21.§. a) pontja</p>	-

Versenykorlátozó megállapodások – Versenytanács döntései

Vj-ügyszám	Ügyleírás	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-96/2009	<p>Pécsi Direkt Kft., Alexandra Kiadó Kft., Ulpius Ház Kiadó Kft., Jaffa Kiadó Kft., Móra Kiadó, Európa Könyvkiadó Kft., Magvető Könyvkiadó Kft., Park Kiadó Kft., Egmont Hungary Kiadó Kft., Könyvmolyképző Kiadó Kft., Akadémiai Kiadó Zrt, Gabo Kft., Talentum Kiadó Kft., Osiris Kiadó Kft., Animus Kiadó Kft., Vince Kiadó Kft., Athenaeum 2000 Kft., Corvina Kiadó Kft., Cartographia Kft., Helikon Kiadó Kft., Mérték Kiadó Kft., Kulinária Kiadó Kft., Update Magyarország Zrt., CompLex Kiadó, Reader's Digest Kiadó Kft, Műszaki Könyvkiadó Kft., Sunbooks Könyvkereskedelmi Kft., Alexandra Könyvesház Könyvkiadó és Ker. Kft., Magyar Nagylexikon Kiadó Zrt., Medicina Könyvkiadó Zrt., Topográf Térképészeti Kft., Librotrade Kft., Makro Book Kft., Édesvíz Kulturális Szolgáltató Kft., Líra Könyv Zrt., Libri Könyvkereskedelmi Kft. Kft., Shoptline-webáruház Internetes Kereskedelmi Nyrt., Kossuth Kiadó Zrt., A könyvkereskedők és a kiadók szerződéseikben (vertikális megállapodásaikban) rögzítik a továbbeladási árakat, továbbá a kereskedők a szerződésekbe foglalt értékesítési feltételeikkel valószínűsíthetően megsértik a Tpv. 11. §-át</p>	Jogsértés megállapítása Tpv. 11.§. (2) bekezdésének a) pontja	70 000 000 Ft
Vj-151/2009	<p>Magyar Kábelkommunikációs Szövetség, Magyar Kábeltelevíziós és Hírközlési Szövetség A GVH rendelkezésére álló információ szerint, az MKSZ és az MKHSZ egyes műsorszolgáltatókkal letárgyalt mintaszerződéseikben tagjaiknak olyan előnyt kötnek ki, amelyből tagjain kívül mindenki mást kizárnak, tagságukat ugyanakkor diszkriminatív módon változtatják meg. Emellett a szóban forgó mintaszerződések esetenként olyan kitételeket is tartalmaznak, amelyek egységes elosztási feltételek alkalmazását írják elő a különböző platformok és műsorterjesztési módok vonatkozásában a műsorszolgáltatók számára.</p>	Jogsértés megállapítása Tpv. 11.§. (2) bekezdésének a) és f) pontja	11 000 000 Ft

Vj-ügyszám	Ügyleírás	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-115/2010	<p>W&H Dentalwerk Bürmoos Gmbh, FEJÉR-FOG Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., VaLID Kft., FRONT-DENT Fogászati Termék Kereskedelmi Kft., DENTAL-UNIÓ Kft., VICTORY-DENT Kft., UNIMET Kórháztechnikai Kft.</p> <p>A Gazdasági Versenyhivatal észlelte, hogy a W&H Dentalwerk Bürmoos GmbH valószínűsíthetően meghatározta magyarországi forgalmazói számára termékeire vonatkozóan a viszonteladási ár mértékét.</p>	Jogsértés megállapítása Tpv. 11.§. (2) bekezdésének a) pontja	16 100 000 Ft
Vj-43/2011	<p>BUDAPIÉRT Kereskedelmi Zrt., APIS Irodaszer Kereskedelmi és Szolg. Kft., I-COM Iroda-Kommunikáció Kereskedelmi és Szolg. Kft., BARÁT Papír Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., PAPÍRBÁZIS Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., ITV ALBATECH Irodatechnikai Kft., PAPIROSZ Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., PAPIR-PONT Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., REGAL Nyomdaipari és Kereskedelmi Kft., MEDI-PRINT Nyomdatechnikai és Egészségügy Szolg.Kft., SHV Holding Zrt., Leporello 3D Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., Active Office Kft., Írókéz Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., Schwabo Zártkörűen Működő Részvénytársaság, Irodatechnika Kulcs Kft., Gyárt-Ker Termelő és Kereskedelmi Kft.</p> <p>A GVH észlelte, hogy a stratégiai együttműködésben érdekelt BUDAPIÉRT Zrt. (korábban ÁBP ÁPISZ-Buda Piért Zrt.) és az APIS Irodaszer Kft (korábban PAPIR-ÁSZ Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.), valamint a velük üzleti kapcsolatban álló kiemelt partnereik 2008-tól (napjainkig folytatott), háromoldalú együttműködési megállapodásokat kötöttek. Az együttműködési megállapodások lényeges alapeleme a rendszeres egyeztetésen alapuló szabályozott piaci részvétel (ideértve a vállalkozások árazási, kedvezmény és marketing politikájának egyeztetése), az egymás tudomására jutott piaci információk rendkívül bizalmas és felelős kezelése, továbbá a vállalkozások közötti verseny csökkentése és kontrolálása a lehetséges közbeszerzések és egyéb beszerzések keretében.</p>	Jogsértés megállapítása Tpv. 11.§. (2) bekezdésének a) és d) pontja	1 003 600 000 Ft

Vj-ügyszám	Ügyleírás	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-74/2011	<p>OTP Bank Nyrt., Erste Bank Hungary Nyrt., MKB Bank Zrt., Raiffeisen Bank Zrt., CIB Bank Zrt., UniCredit Bank Hungary Zrt., Fundamenta Lakáskassza Zrt., K&H Bank Zrt., Citibank Europe plc. Magyarországi Fióktelepe, Magyar Cetelem Bank Zrt., Budapest Bank Zrt., FHB Jelzálogbank Nyrt., UCB Ingatlanhitel Zrt., Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt.,</p> <p>A magyar lakossági bankpiacon a vezető pénzintézetek közül hat kereskedelmi bank, az OTP Bank Nyrt., az Erste Bank Hungary Nyrt, az MKB Bank Zrt, a Raiffeisen Bank Zrt. a CIB Bank Zrt és az Unicredit Bank Hungary Zrt 2011. szeptember 22 után egymással közel azonos időpontban jelentős mértékben (50-200 bázisponttal, azaz 0,5-2 százalékponttal) megemelte lakossági jelzáloghitelaineik kamatát, illetve magasabb kamatú új terméket vezetett be.</p> <p>A GVH tudomására jutott információk szerint a bankok egyidőben végrehajtott emeléseinek valószínű magyarázata a bankok közti megállapodás. A megállapodás tartalma szerint a nevezett kereskedelmi bankok a devizahitelek végtörlesztése kapcsán magasabb kamatozású termékeket kínálnak, illetve korlátozzák alacsonyabb kamatozású termékeik elérhetőségét. A magatartás következtében az ügyfelek magasabb árat kényszerülnek fizetni a hiteltermékekért, illetve bizonyos ügyfelek számára korlátozódik az elérhető termékek köre.</p> <p>A GVH tudomására jutott információk szerint a fenti megállapodáshoz kapcsolódóan létezik egy megállapodás a Fundamenta-Lakáskassza Zrt és a kereskedelmi bankok között, aminek értelmében „a kereskedelmi bankokkal kötött kölcsönös megállapodás értelmében a Fundamenta Személyi Bankárai a fenti célú hitelügyletekben nem vesznek részt”. A Fundamenta piaci viselkedése során a GVH azt észlelte, hogy a korábbi agresszív növekedési stratégia helyébe egy korlátozottabb, a hitelek folyósítást visszaszorító stratégia lépett.</p>	<p>Jogsértés megállapítása Tpv. 11.§. (2) bekezdésének b) pontja</p>	<p>9 488 200 000 Ft</p>

Összefonódások ellenőrzése, Versenytanács döntései

Vj-ügyszám	Ügyleírás	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-53/2012	INTEGRÁL-M Kereskedelmi Kft., COPÉ Vagyonhasznosító és Szolgáltató Zrt., MÁBA-INVEST Ingatlanhasznosító Kft., COPÉ Zrt. irányításszerzése az Intergrál-M Kft. és a MÁBA-INVEST Kft. felett.	Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat (II. fázisú)	-
Vj-92/2012	UNIVER-COOP Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt., Csemege-Match Zrt., Profi Magyarország Zrt., Az Univer Coop Zrt. megvásárol 6 kiskereskedelmi üzetet a Csemege-Match Zrt.-től.	Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-
Vj-100/2012	Profi Magyarország Zrt., Csemege-Match Kereskedelmi Zrt., Vörösvár Kft., Vörösvár Invest Kft., A Vörösvár Invest Kft., valamint a Vörösvár Kft. szerző- dést kötött a Csemege-Match Kereskedelmi Zrt.-vel, illetve a Profi Magyarország Kereskedelmi Zrt.-vel, amelynek értelmében a vevők adásvételi szerződéssel, illetőleg bér- leti szerződéssel átveszik 9 kiskereskedelmi egység üze- meltetését az eladóktól.	Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-
Vj-103/2012	Nyírzem Nyírségi-Zemplén COOp Ker. Zrt., Nyugat Nógrádi COOP Ker. Zrt., 2012. november 20-án a NYÍRZEM Zrt. megállapodást kö- tött a Nyugat-nógrádi-COOP Zrt. részvényesei közül két magánszeméllyel a társaság részvényei 33%-a tulajdoná- nak átruházásáról, amelynek következtében a Kérelmező a társaság szavazati jogainak 66,8%-át szerezte meg.	Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-
Vj-106/2012	MECSEK Élelmiszer és Vegyiáru Zrt., Nyírzem Nyírségi-Zemplén COOp Ker. Zrt., Csemege-Match Kereskedelmi Zrt., Profi Magyarország Zrt., 2012. november 28-án és december 18-án a NYÍRZEM Csoport (a Mecsek Fűszért Zrt. és a NYÍRZEM Zrt.) meg- állapodást kötött a Profi Magyarország Zrt-vel illetve a Csemege-Match Kereskedelmi Zrt-vel, amelynek tartalma szerint a NYÍRZEM Csoport összesen tizennégy kiskeres- kedelmi egység üzemeltetését veszi át Dunaújváros, Pécs, Szombathely, Tatabánya, Zalaegerszeg, valamint Eger, Kisvárdá és Nagykálló településeken.	Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-
Vj-107/2012	Budapest Bank Zrt., Credigen Bank Zrt., A Credigen Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság („Credigen”) saját elhatározása alapján úgy döntött, hogy beszünteti a tevékenységét Magyarországon. Lakossági hitel (személyi hitel és áruhitel) portfólióját ezért pályá- zati úton eladásra kínálta. A Credigen előzetes ajánla- ta alapján a Budapest Bank Zártkörűen Működő Rész- vénytársaságot („Budapest Bank”) választotta ki a fenti portfóliók adásvételére vonatkozó további tárgyalások lefolytatására. A tranzakció kizárólag a Credigen fent meghatározott eszközeire vonatkozik, és nem terjed ki semmilyen más tevékenységre, követelésre vagy a mun- kavállalókra.	Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-

Vj-ügyszám	Ügyleírás	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-109/2012	Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt., IdomSoft Informatikai Zrt. A Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság, amely központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújt meghatározott költségvetési szervek számára – az állam működése szempontjából kiemelt fontosságú informatikai rendszerek működtetésének, illetve folyamatos fejlesztésének költséghatékonyabb, de egyúttal magasabb biztonsági szintű ellátása érdekében – irányítást kíván szerezni az IdomSoft Informatikai Zártkörűen Működő Részvénytársaság felett, amely a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala számára nyújt informatikai rendszerek üzemeltetés támogatására és fejlesztésére vonatkozó szolgáltatásokat.	Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-
Vj-110/2012	Unió COOP Zrt., Salgó Center COOP Zrt. 2012. december 19-én az UNIÓ COOP Szövetkezeti Kereskedelmi Zrt. megállapodást kötött a Salgó Center COOP Zrt. tulajdonosaival, amelynek révén az UNIÓ COOP Zrt. megszerezte a Salgó Center COOP Zrt. részvényeinek 90,38%-át, amely a szavazati jogok 93,71%-át biztosítja a Kérelmezőnek, így szerevve egyedüli irányítási jogosultságot a társaság felett.	Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-
Vj-1/2013	Graubünden Kanton, Axpo Trading AG, Repower AG. Az Axpo Trading AG (Svájc), az Axpo vállalkozáscsoport tagja, valamint a svájci Graubünden Kanton, kettő, a Repower AG-t (Svájc) jelenleg közösen irányító három részvényese közül. A harmadik közös irányítási joggal rendelkező részvényes (Alpiq AG) úgy döntött, hogy eladja a Repower AG-ban fennálló valamennyi részvényét. Az Axpo Trading AG és a Kanton meg kívánja venni a kilépő részvényes valamennyi részvényét, amely eredményeként a Repower AG-t irányító részvényesek száma háromról kettőre csökken. Az összefonódás az energiakereskedelemhez kapcsolódik.	Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-
Vj-5/2013	Magyar Lapterjesztő Zrt., SPRINTER Futárszolgálat Kft. A Magyar Lapterjesztő Zrt. irányítást szerez a SPRINTER Futárszolgálat Kft. felett az üzletrészek megvásárlásával	Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-
Vj-7/2013	Heinzel Holding GmbH, SCA Graphic Laakirchen AG A Heinzel Holding GmbH (együttesen az egyik, felette irányítást gyakorló tulajdonosával, az EMACS Privatstiftung-gal) meg kívánja szerezni az SCA Graphic Laakirchen AG-t („SCA Graphic”) az SCA Austria AG-tól és Mag. Alexander Krilyszyn ügyvéd-től az SCA Graphic valamennyi részvényének megvásárlása útján.	Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-
Vj-8/2013	ALASZKA Kft., ÉLÉSKER Kft., Csemege Match Zrt., Profi Magyarország Zrt. Az ALASZKA Csoport 2012. december 18-án, illetve 2013. január 15-én megállapodást kötött a Match Zrt-vel, illetve a Profi Zrt-vel, amelynek tartalma szerint az ALASZKA Csoport összesen három kiskereskedelmi egység üzemeltetését veszi át Debrecen, Dunaújváros és Békéscsaba településeken.	Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-

Vj-ügyszám	Ügyleírás	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-9/2013	<p>ENVIEN International Limited, Rossi Beteiligungs GmbH, Rossi Biofuel Zrt., MEROCO a.s., ENARGO, a.s., Enviral a.s., Polnoservis,a.s., Envi Goriva d.d., Ethanol Energy a.s.</p> <p>A céltársaságok részvényesei (Biodiesel Investment Corporation Ltd, Central European Biofuel Group Ltd, Polnoservis Invest Ltd és Slovak Bioethanol Corporation Ltd; a továbbiakban a „Felek”) 2012. december 28-án írták alá a szerződéseket, amelyben a Felek értékesítik a Rossi Biofuel Zrt.-ben, az Envi Goriva d.d.o-ban, a Meroco, a.s.-ben, az Enviral, a.s.-ben az Enagro, a.s.-ben, a Polnoservis, a.s.-ben és közvetve az Ethanol Energy, a.s.-ben és a Biodizel Vukovarban d.o.o.-ben (a továbbiakban a „Céltársaságok”) fennálló; tulajdonrészüket ENVIEN INTERNATIONAL LIMITED-nek. Emellett az ENVIEN INTERNATIONAL LIMITED egyedüli irányítást szerez a Rossi felett a MOL-lal kötött megállapodás révén. Ezzel egyidőben megállapodás jött létre az ENVIEN, a.s. és a MOL között az Állandó Tulajdonosi Bizottság megszüntetéséről (a továbbiakban: a Tranzakció). A Tranzakció eredményeképpen a Céltársaságok egy vállalkozáscsoportba kerülnek az ENVIEN INTERNATIONAL LIMITED végső irányítása alatt.</p>	Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat (II. fázisú)	-
Vj-10/2013	<p>OBI Hungary Retail Kft, Bricostore Hungária Kft.</p> <p>A német-központú OBI-csoportba tartozó OBI Hungary Retail Kft. 2013. január 17-én szerződéseket kötött a Bricostore Hungaria Ingatlan Ingatlanforgalmazó, Értékesítő és Hasznosító Kft. tulajdonában álló budakalászi, fóti és soroksári áruház-épületek bérbe-vételéről. A bérleti szerződés alapján az OBI a meglévő 24 magyarországi áruháza mellett három új OBI áruházat kíván üzemeltetni.</p>	Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-
Vj-11/2013	<p>Profi Magyarország Kereskedelmi Zrt., Csemege-Match Kereskedelmi Zrt., Palóc Nagyker Kft.</p> <p>A PALÓC Nagykereskedelmi Kft.-nek a Profi Magyarország Kereskedelmi Zrt. és a Csemege-Match Kereskedelmi Zrt. egyes boltjai, mint vállalkozásrészek feletti irányítás megszerzésének engedélyezése az eljárás tárgya.</p>	Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-
Vj-13/2013	<p>CBA Kereskedelmi Kft., Csemege-Match Zrt., Profi Magyarország Zrt.</p> <p>A CBA Kereskedelmi Kft. irányításszerzése egyes Match-Profi boltok mint vállalkozásrészek felett.</p>	Tpvt. 24. § fúziós kérelem, engedélyező határozat	-
Vj-14/2013	<p>SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft., Csemege-Match Zrt. 8.sz. üzlet</p> <p>A SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft. irányításszerzése a MOM Park bevásárlóközpontban található Match üzlet mint vállalkozásrész felett.</p>	Tpvt. 24. § fúziós kérelem, engedélyező határozat	-

Vj-ügyszám	Ügyleírás	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-15/2013	<p>Hansa-Kontakt Kft., Hansa-Kontakt Inv. Kft., CBA Kereskedelmi Kft.</p> <p>A CBA Kereskedelmi Kft. raktári kapacitását növelte a 2351 Alsónémedi 2402/1. hrsz-on található ingatlanon. A Hansa-Kontakt Inv. Kft a CBA Kereskedelmi Kft-től a fenti telephelyen 2013.01.01- vel raktárat bérel szociális helyiségekkel és logisztikai irodai helyiségekkel kiegészítve.</p> <p>A CBA Kereskedelmi Kft. megbízta a Hansa-Kontakt Kft-t 2013.01.07-vel nagykereskedelmi árukészletének jelentős részét kitevő készletének bizományosi értékesítésével. A bizományosi értékesítésre átadott termékek a CBA Kereskedelmi Kft. tulajdonában maradnak, a bizományosi értékesítés megkezdődött az Alsónémedi telephelyen. A Hansa-Kontakt Kft. a bizományosi termékek mellett a jövőben saját beszerzésű készleteit is értékesíti Alsónémedi telephelyén.</p>	Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-
Vj-21/2013	<p>Borealis AG, DEX-Plastomers V.O.F.</p> <p>A tervezett ügylet alapján a Borealis AG kizárólagos irányítást kíván szerezni a DEX Plastomers V.O.F. („DEX”) egésze felett.</p>	Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-
Vj-24/2013	<p>Nypro Inc., Jupiter Atlas Acquisition Corp.</p> <p>A bejelentett összefonódás arra irányul, hogy a Jupiter Atlas Acquisition Corp. megszerzi a Nypro Inc. feletti kizárólagos ellenőrzést.</p>	Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-
Vj-29/2013	<p>Express-Interfracht Internationale Spedition GmbH, Hungaro-Rail Kft.</p> <p>Az Express-Interfracht GmbH és a Rail Cargo Logistics s.a. által megkötött üzletrész adásvételi szerződés szerint az Express-Interfracht GmbH megszerzi a Rail Cargonak Hungaro-Rail Kft.-ben fennálló 50%-os üzletrésze felett, ezzel az Express-Interfracht GmbH a Hungaro-Rail Kft. 100%-os tulajdonosává válik.</p>	Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-
Vj-30/2013	<p>Arzenál-Délker Kereskedelmi Kft., Alfi-Ker Kft.</p> <p>2013. február 28-án a Reál Élelmiszer hálózathoz tartozó „Alfi-Ker” Kft. megvásárolta az Arzenál-Délker Kft. üzletrészenek 100%-át. Az „Alfi-Ker” Csoport fő tevékenységi területei elsősorban a napi fogyasztási cikkek kis- és nagykereskedelmi értékesítése. A vállalkozáscsoport tagjai a Reál beszerzési lánc tagjaként üzemelnek. A Kérelmezett fő tevékenységi területe ugyancsak a napi fogyasztási cikkek kiskereskedelme, amelyet Budapesten és környékén, összesen 11 egységében végez, szintén a Reál franchise tagjaként.</p>	Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-
Vj-31/2013	<p>MVM Magyar Villamos Művek Zrt., E.ON Földgáz Trade Zrt., E.ON Földgáz Storage Zrt.</p> <p>Az MVM Magyar Villamos Művek Zártkörűen Működő Részvénytársasát („MVM”) irányítást szerez az E.ON Földgáz Trade Zrt. („EFT”) és az E.ON Földgáz Storage Zrt. („EFS”) részvényeinek 100%-a fölött (a továbbiakban együttesen „E.ON Gáz Üzletág”). Az összefonódás eredményeképp az állami tulajdonú MVM Csoport irányítást szerez az EFT és EFS felett, tevékenységeiket az MVM Csoport működésébe integrálja.</p>	Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat (II. fázisú)	-

Vj-ügyszám	Ügyleírás	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-38/2013	Cemelog Zrt., UPS International, Inc. A UPS International, Inc. kizárólagos, közvetlen irányítást szerez a CEMELOG Közép-Európai Gyógyászati Logisztikai Zrt. felett, a Tpv. 23. § (1) bekezdésének b) pontjában meghatározottak szerint: a Vevő 100 százalékos részesedést szerez a Célvállalatban, annak részvényei megvétele útján.	Tpv. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-
Vj-46/2013	Citibank, N.A., Citibank Europe plc, ING Bank N.V. A tervezett összefonódás eredményeként a Citibank Csoport megszerzi az ING Bulgáriában, Csehországban, Magyarországon, Romániában, Oroszországban, Szlovákiában és Ukrajnában működő Letétkezelési Üzletágát.	Tpv. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-
Vj-49/2013	MAMMUT Szolgáltató Zrt., SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft. A SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft. a felek között létrejött megállapodással bérleti jogviszonyt létesített a Mammút Zrt.-vel, mely alapján a Mammút I bevásárlóközpontban található üzletet SPAR szupermarket üzletként üzemelteti tovább. Az üzletben a SPAR – ahogyan a már meglévő SPAR üzletekben is – főként élelmiszer termékeket, illetve – kisebb arányban – nem élelmiszer termékeket kíván értékesíteni.	Tpv. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-
Vj-50/2013	Cambourne Investment Private Limited, Greenko Mauritius Az összefonódás a Cambourne Investment Private Limited Greenko Mauritius-ba történő befektetését érinti.	Tpv. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-
Vj-52/2013	SQ-Invest Kft., LIBRI Kft., Közép Európai Média és Kiadó szolgáltató Zrt., Shoptline-webáruház Nyrt. Az SQ-INVEST Kft. – amely jelenleg a Libri Könyvkereskedelmi Kft. egyedüli tulajdonosa – és a Közép Európai Média és Kiadó Zrt. – amely jelenleg a Shoptline-webáruház Nyrt. 92,80%-os részesedésének tulajdonosa – szindikátusi szerződést kötöttek egymással. A részvények és üzletrészek több lépcsős átadása eredményeképpen az SQ-INVEST Kft. és a Közép Európai Média és Kiadó Zrt. közvetlen közös irányítást fognak szerezni a Shoptline-webáruház Nyrt. felett, és közvetett közös irányítást szereznek a Shoptline-webáruház Nyrt-n keresztül a Libri Könyvkereskedelmi Kft. felett.	Tpv. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat (II. fázisú)	-

Vj-ügyszám	Ügyleírás	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-62/2013	<p>Díjbeszedő Üzemeltetési és Szolgáltatási Kft., Díjbeszedő Faktorház Nyrt., Díjbeszedő Informatikai Kft., Díjnet Zrt., Díjbeszedő Nyomda Zrt., Magyar Posta Befektetési Zrt., Magyar Posta Zrt., FHB Bank Zrt.</p> <p>A Magyar Posta Zrt. és az FHB Jelzálogbank Nyrt., mint irányításszerzők: a Díjbeszedő Holding Zrt. összefüggő díjbeszedési üzletága felett közvetlen közös; a Díjbeszedő Üzemeltetési és Szolgáltatási Kft. összefüggő díjbeszedési üzletága felett közvetlen közös; a Díjbeszedő Nyomda Zrt. összefüggő díjbeszedési üzletága felett közös; a Díjbeszedő Faktorház Nyrt., a Díjbeszedő Informatikai Kft. és a DÍJNET Zrt. felett közvetett közös; míg a Magyar Posta Befektetési Zrt. felett a Magyar Posta esetében közvetlen, míg az FHB esetében közvetett közös irányítást szerezzenek; a Magyar Posta, mint irányításszerző: (i) a DBH egyéb (az összefüggő díjbeszedésen kívüli) üzletágai (jelenleg lényegében az egyéb nyomdai tevékenység irányítása) felett közvetlen egyedüli, míg (ii) a DBNY egyéb (az összefüggő díjbeszedésen kívüli) üzletágai (az egyéb nyomdai tevékenység) felett közvetett egyedüli irányítást szerezzen; valamint az FHB, mint irányításszerző a DÜSZ egyéb (az összefüggő díjbeszedésen kívüli) üzletágai felett közvetlen egyedüli irányítást szerezzen</p>	<p>Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat (II. fázisú)</p>	-
Vj-63/2013	<p>Partner in Pet Food Hungária Kft., AGRO-TRUST Kft.</p> <p>A Partner in Pet Food Hungária Kft. 2013. július 11. napján szerződést kötött az AGRO-TRUST Kft. által üzemeltetett kisállat eledel előállításával, csomagolással és értékesítéssel foglalkozó üzletág – beleértve a kutyatészta és szárított naturál jutalomfalat előállítását, csomagolást és értékesítést – adásvételéről („Üzletág Adásvételi Szerződés”, „Szerződés”).</p>	<p>Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat</p>	-
Vj-66/2013	<p>AVE CEE Holding GmbH, Andelta a.s.</p> <p>Az EP Industries a.s. (EPI) Csehország törvényei szerint bejegyzett és működő holding társaság, amelynek kizárólagos tevékenysége a leányvállalatokban meglévő befektetések tulajdonlása/fenntartása és kezelése. AZ EPI célja a 2013. június 19-én aláírt részvényvásárlási megállapodás alapján kizárólagos irányítást szerezni az AVE Energie AG Oberösterreich Umwelt GmbH CEE hulladék gazdálkodási üzletága felett, amely magába foglalja a csehországi, szlovákiai, magyarországi, romániai, ukránai és moldovai helyi leányvállalatok részesedését is.</p>	<p>Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat Kérelem késedelmes benyújtása miatt bírság kiszabása</p>	1 050 000 Ft.
Vj-85/2013	<p>Magyar Fejlesztési Bank Zrt., MMBF Földgáztároló Zrt.</p> <p>Az MFB Zrt. („MFB”) megvásárolja a jelenlegi tulajdonos MOL Nyrt-től az MMBF Zrt. („MMBF”) alaptőkéjének 51%-át megtestesítő részvényeit. Az összefonódás eredményeképp az MFB egyedüli irányítást szerez az MMBF felett.</p>	<p>Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat</p>	-

Vj-ügyszám	Ügyleírás	Döntés (jogsértés, jogalap, kötelezettségvállalás)	Vt.- határozat szerint kiszabott bírság összege
Vj-87/2013	<p>REMONDIS Magyarország Holding Kft., KUN Hulladék Kft., Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.</p> <p>A REMONDIS International GmbH mint Eladó és az MNV Zrt. mint Vevő között 2013. október 21-én létrejött üzlet-rész adásvételi és átruházási szerződés („Szerződés”) alapján az MNV a Szerződésben szereplő hatályba léptető feltételek teljesülését – így többek között a Gazdasági Versenyhivatal összefonódást engedélyező határozatának megszerzését – követően megszerzi az Eladó 100%-os tulajdonában lévő két társaság, a REMONDIS Magyarország Holding Kft. és a Kun Hulladék Kft. üzletrészeinek 100%-át, valamint a REMONDIS Magyarország Holding Kft. közvetlen és közvetett részesedéseit.</p>	Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-
Vj-88/2013	<p>Mahart PassNave Kft., Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.</p> <p>A vizsgálat tárgyát képező tranzakció célja, hogy a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. a Magyar Állam javára megszerezze a MAHART PassNave Személyhajózási Kft. többségi tulajdonát (törzstőkéjének 51%-át), és ez által a Magyar Állam többségi irányítása alá kerüljön a legnagyobb belvízi személyszállítási tevékenységet és kikötő üzemeltetést ellátó szervezet.</p>	Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-
Vj-94/2013	<p>IKR Kereskedelmi Zrt., Agrotec Magyarország Kft., Cornmill Hungary Kft56/2010</p> <p>2013. október 25-én az Agrotec Magyarország Korlátolt Felelősségű Társaság aláírt egy eszköz adásvételi szerződést, amellyel megvásárol a CORNMILL HUNGARY Korlátolt Felelősségű Társaság-tól egy szekszárdi ingatlant és bizonyos eszközöket, illetve bizonyos további, az ingatlanon elhelyezkedő eszközöket az IKR Kereskedelmi Zártkörűen Működő Részvénytársaság-tól.</p>	Tpvt. 24. § fúziós kérelem engedélyező határozat	-

2. SZ. MELLÉKLET – VERSENYPÁRTOLÁSI TEVÉKENYSÉG A GVH ÁLTAL VÉLEMÉNYEZETT EGYES JOGSZABÁLYTERVEZETEK VONATKOZÁSÁBAN, ILLETVE EGYÉB VERSENYPÁRTOLÓ KÖZBENJÁRÁSOK A JOGALKOTÓK, VAGY MÁS SZERVEZETEK FELÉ

Előterjesztések véleményezése

1.

Az előterjesztés tárgya:

Javaslatok a fedezetkezelés jogintézménye mellett bevezethető szabályozási elemekre a lánctartozás megfékezése érdekében (VP-2)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A Belügyminisztérium több szabályozási elemből álló csomagot készített elő a lánctartozások megfékezésére. Ennek egyik eleme az irreálisan alacsony vállalási árak arányának csökkentése érdekében javasolt intézkedések (például költségvetési kiírások szabványosítása elektronikus költségvetési kiírási program alkalmazásával, ajánlás az e programban alkalmazandó minimális rezióradij, élömunka szükségleti normatíva meghatározására stb.). A GVH a különféle ajánlott, vagy különösen a kötelezően alkalmazandó díjtételek és normatívák meghatározását a vállalkozások közötti verseny szempontjából károsnak látja, s nem tekinti kívánatos megoldásnak. Összességében azonban az építési beruházások összetettsége magas, és az élömunka ráfordítások aránya változó, ezért önmagában az élömunka költséget befolyásoló iránymutatások versenykorlátozó hatása kisebbnek vélelmezhető.

Elfogadott jogszabály:

számos jogszabály egyes rendelkezéseit érintette

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

részben figyelembe vették

2.

Az előterjesztés tárgya:

a korlátozott földgáz-kereskedelmi engedélyezéssel és a földgázellátási válsághelyzettel összefüggésben egyes energetikai tárgyú kormányrendeletek módosításáról. (Vp-3)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH verseny szempontból aggályosnak tartotta a tervezet azon részét, amely a földgázellátásról szóló törvény rendelkezéseinek végrehajtását úgy kívánta módosítani, hogy a jövőben – de még a kapacitás lekötésre vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzatok hatályba lépése előtt – Magyarországon átadásra kerülő szállítóvezetékek esetében lehetővé tenné a kapacitások hosszú távú lekötését. A GVH szerint ezen intézkedés egyrészt ellentétben állna az Európai Bizottság azon célkitűzéseivel, amelyek a piaci verseny növelése érdekében a szállítóvezetékekhez való minél szabadabb hozzáférés megteremtését célozzák, másrészt a későbbiekben a hazai piacon is – a kapacitá-

sok tényleges lekötésétől és az adott piaci versenykörülményektől függően – versenyproblémákat okozhat.

A fentiekre tekintettel javasoltuk a tervezett rendelkezés versenyt érintő kockázatainak megfontolását, illetve a módosítás elhagyását.

Elfogadott jogszabály:

99/2013. (III. 29.) Korm. rendelet egyes energetikai tárgyú kormányrendeletek módosításáról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

részben figyelembe vették, bár a végleges szöveg más, új – az egyeztetésre megküldött változatban nem szereplő – versenykorlátozó elemmel bővült

3.

Az előterjesztés tárgya:

egyes szakképzési tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló Korm. rendelet (VP-4)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH szerint túl rövid a felkészülési idő az oktatók, a szakképző intézmények, továbbá a szakképzésekben használható tananyagok elkészítői számára.

Fogyasztóvédelmi tartalmú problémának láttuk, hogy az egyes képzésekre a tavasz- és nyár folyamán jelentkező diákok (mind az államilag finanszírozott, mind a saját finanszírozású képzéseknél) kevéssé lesznek tisztában azal, hogy valójában az egyes szakok elnevezései mögött milyen tartalmú képzések állnak majd, más szóval milyen szolgáltatást fognak „vásárolni”. Így a képzések, illetve képzőhelyek közötti választásnál még kevésbé lehet kielégítő információk birtokában döntéseket hozni, mint korábban.

Gondnuk láttuk azt is, hogy az egyes követelménymodulok tartalmi kidolgozottsága nagyon egyenetlennek tűnt, sok esetben nem volt elég informatív, ezért féltük, hogy nem csökken a képzési szolgáltatók és a képzést igénybevevők közötti információs aszimmetria, ami mind fogyasztóvédelmi, mind az egyes képzési helyek közötti verseny szempontjából a piactorzulás további fennmaradásához járul hozzá. Más szóval a GVH szerint a diákokért folyó versenyben az ár- és minőségi verseny körülményei várhatóan nem javulnak majd, ami az oktatás kimeneti szintjére is kedvezőtlenül hathat.

Elfogadott jogszabály:

84/2013. (III. 21.) Korm. rendelet egyes szakképzési tárgyú kormányrendeletek módosításáról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

nem vették figyelembe

4.

Az előterjesztés tárgya:

A Csepeli Önkormányzati Környezetvédelmi Alap létrehozásáról szóló 9/1997. (IV.22) Kt. rendelete módosítása (VP-7)

A GVH észrevételeinek tartalma:

Az önkormányzati rendelet tervezete szerint a csepeli önkormányzat köztámogatást kívánt biztosítani a szennyvízhálózatra történő rácsatlakozáshoz.

A GVH szerint a tervezetett támogatási konstrukció azért tekinthető versenyjogi szempontból aggályosnak, mert a szennyvíz fővezetékre történő rákötés esetén csak akkor jár a szociális támogatás a pályázati eljárásban részt vevők számára, ha a támogatásban részesülő személy egyetlen vállalattal – a Csepeli Városgazda Közhasznú Nonprofit Zrt-vel (továbbiakban Városgazda vállalat) – végezteti el a beruházást. Ezzel a jogszabály a támogatott beruházás kivitelezése tekintetében kizárólagos jogot, exkluzivitást biztosít az önkormányzat tulajdonában álló vállalkozásnak. Így az érintett ingatlantulajdonosokat – megfosztva őket a választás lehetőségétől – arra készíti, hogy a Városgazda vállalat megrendelőivé váljanak, miközben arra vonatkozóan semmiféle korlátot nem szabott, hogy e kizárólagos jogot élvező vállalat milyen árákkal, vagy egyéb (különösen esetleg további lakossági terhet jelentő hátrányos) feltételekkel dolgozhat a projekt végrehajtása során. Monopoljogok esetén mindig féltendő, hogy a versenyárhoz képest magasabb áron, illetve rosszabb minőségben kerül sor a szolgáltatásnyújtásra még akkor is, ha nonprofit státusú vállalkozás végzi azt el.

A GVH összességében versenybarátabb megoldásnak találta volna, ha a kivitelezési munkák elvégzésére nem kijelölés alapján kerül sor, hanem tényleges versenyben dől el, hogy melyik megrendelőnél ki végzi el a munkát. Javasolta továbbá, hogy ha fennmarad a kizárólagos jog, akkor az önkormányzat a rendeletben magában tegyen megelőző óvintézkedéseket a saját vállalata esetleges erőfölénnyel történő visszaélései ellen, például külön – független – szakértő megbízásával.

Kifogásolta még a GVH a különböző korábbi beruházásokban megvalósult közművezetésekre történő rácsatlakozás diszkriminatív támogatási feltételeit is. Ezzel összefüggésben megfontolandónak tartotta még, hogy – az egyébként szintén monopolhelyzetű – csatornaszolgáltató vállalat felé felmerülő költségek (telekhatáron kívüli csatlakozó vezetéképítés tényleges költségei, tisztítódíj létesítése, közműfejlesztési hozzájárulás) csökkentésében is szerepet vállalhatna az önkormányzat.

Továbbá átgondolandónak és külön megvizsgálendő kérdésnek látta még a hivatal a javaslatban szereplő megoldás közbeszerzési szabályokkal való összhangját.

Elfogadott jogszabály:

Budapest XXI. kerület Csepel Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2013. (III.06.), valamint 37/2013. (XII.04.) önkormányzati rendeletei a Csepeli Önkormányzati Környezetvédelmi Alap létrehozásáról szóló 9/1997. (IV.22) Kt. Rendelet módosításáról.

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

részben figyelembe vették (bár az önkormányzati vállalat kizárólagos pozícióját fenntartották, igazságügyi szakértő közreműködését tették kötelezővé az esetleges lakossági panaszok kivizsgálására; a decemberi rendeletmódosítással hatályon kívül helyezték a korábbi beruházások megkülönböztetésére vonatkozó szabályokat)

5.

Az előterjesztés tárgya:

a magyar nemzeti értékek és a hungarikumok rendszerezésének részletes szabályai (VP-12)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A tervezethez a GVH elsődlegesen a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló uniós és hazai általános jellegű szabályozással, valamint a tanúsító védjegy tervezett megoldásával kapcsolatosan tett észrevételeket, javaslatokat, és fogalmazott meg kifogásokat. Kértük a konstrukció e részeinek felsorolt szempontok szerinti újragondolását, hogy a különféle törvények közötti koherencia zavar bekövetkezése elkerülhető legyen.

Elfogadott jogszabály:

114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet a magyar nemzeti értékek és a hungarikumok gondozásáról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

figyelembe vették, a problémás részek kimaradtak

6.

Az előterjesztés tárgya:

a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV.21.) GKM rendelet módosításáról (VP-13)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH támogatta azt a megoldást, hogy a járművezetők képzőhelyek minőségértékelésére megfelelő szabványok kerüljenek kialakításra, s hogy a Nemzeti Közlekedési Hatóság nyilvános adatbázist működtessen az engedéllyel rendelkező képzési helyekről, ahol az adott képzőhely meghirdetett kritériumok szerinti értékelése is megtalálható. Célszerűnek láttuk volna az is, hogy az adatbázis alkalmas legyen arra, hogy a potenciális jelentkező összehasonlításokat tudjon ezek alapján végezni, hogy a tájékozott döntéshozás lehetősége javuljon. Célszerű fogyasztóvédelmi intézkedésnek láttuk volna még, ha a képző szervei tevékenység felfüggesztése, vagy visszavonása esetén – mivel az ilyen képzőhely vizsgára nem jelenthet le tanulót – rendelkezne a jogszabály azoknak a tanulóknak a további sorsáról, jogairól, amelyek e hatósági döntések következtében nem tudják az adott oktatást befejezni, s letenni a vizsgájukat.

Javaslatot tett továbbá a GVH a monopolhelyzet felszámolása, s az e-learning oktatási piac versenypiaccá válása érdekében az e-learning rendszerű képzésekre vonatkozó követelmények és szabályok módosítására, a pályáza-

ti rendszerű akkreditáció megszüntetésére, s helyette a folyamatos, normatív rendszerű, átlátható akkreditációs eljárás megteremtésére. A monopolhelyzet fennmaradása a GVH szerint az e-learning oktatási piacon a fogyasztók érdekét nem szolgálja, s a verseny szabadságát, a tisztességes versenyhez fűződő közérdeket is sértő megoldást jelent. Javasoltuk ezért az e-learning rendszerének teljes felülvizsgálatát, s versenybarát hatósági eljárási és elismerési feltételrendszer kialakítását, működtetését.

Elfogadott jogszabály:

45/2013. (VIII. 7.) NFM rendelet a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet, valamint a közúti közlekedési ágazatban használt önjáró emelő- és rakodógépek kezelőinek képzéséről és vizsgáztatásáról szóló 40/2009. (VIII. 31.) KHEM rendelet módosításáról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

a pályázati rendszeren alapuló akkreditáció fennmaradt, nem vették figyelembe az e-learning pályázati rendszerrel, az oktatási monopóliummal kapcsolatos GVH kifogásokat; bár az akkreditáció feltételei változtak, azok nem hozhatók összefüggésbe a GVH észrevételeivel; az NKH honlapján a közlekedési ismeretek oktatását érintően összehasonlítást segítő információk nem érhetők el

7.

Az előterjesztés tárgya:

az építmények tervezésével és kivitelezésével kapcsolatos egyes viták rendezésében közreműködő szervezet, és egyes törvényeknek az építésügyi láncartozások megakadályozásával, valamint a késedelmes fizetésekkel összefüggő módosítása (VP-16)

A GVH észrevételeinek tartalma:

Külön véleményezte a GVH az építésügyi törvénynek a láncartozások megakadályozásának érdekében történő olyan módosítását, amely a szerint a kormány felhatalmazást kapna arra, hogy az építmények építészeti-műszaki tervezése során mind az elvégezhető feladatok körét, mind az építészeti-műszaki tervezési tevékenység ellátásáért felszámítható tervezési díj egyes elemeinek tartalmát rendeletben állapítsa meg, vagy a minimális és maximális iránymódosítási módszertanára adhasson ki útmutatást. A GVH – az akkor már kihirdetett, de hatályba még nem lépett, hatósági árszabályozást bevezető törvényi rendelkezés megváltoztatását célzóan – a tárgyi hatály, és a felhatalmazó rendelkezés tartalmának szükítésével, s ezzel a hatósági árszabályozás elkerülésével egyetértett. Legjobb megoldásnak azt látta volna, ha a Kormány nem vállalna sem az árak struktúrájának kialakításában, sem az egyes feladatok meghatározásában jogalkotói szerepet. A felkínált két alternatíva közül a szűkebb tartalmú tartotta kevésbé aggályosnak.

Elfogadott jogszabály:

az építmények tervezésével és kivitelezésével kapcsolatos egyes viták rendezésében közreműködő szervezetről,

és egyes törvényeknek az építésügyi láncartozások megakadályozásával, valamint a késedelmes fizetésekkel összefüggő módosításáról szóló 2013. évi XXXIV. törvény 23. §-ának (6) bekezdése

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

részben figyelembe vették

8.

Az előterjesztés tárgya:

az építőipar láncartozás megakadályozását segítő intézkedések (VP-17)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH a tender ajánlatoknak a minimális rezsióradíjon alapuló vizsgálatára a tervezetben szereplő megoldást versenykorlátozási szempontból önmagában nem tekintette nagyon kockázatosnak.

Az építőipari kivitelezési szerződéseknél az írásbeliség megkövetelését a kis értékű munkák esetén nem látta életszerű követelménynek, s alsó értékhatár meghatározását szorgalmazta.

A kivitelezői nemfizetés jelzése kapcsán hiányolta azt, hogy gyakorlatilag – a teljesítésen túl – nincs kimentési lehetősége a bepanaszoltnak, s így a szigorú szankciók (felfüggesztés, tevékenységvégzéstől való eltiltás) aránytalanul sújthatják az érintetteket, ezért kimentési lehetőség kodifikálását tartotta kívánatosnak. Szóval tette azt is, hogy a tevékenységvégzéstől történő eltiltás harmadik felek jogos érdekét is sértheti, hiszen a más megrendelőkkel fennálló szerződések teljesítésére is negatív hatással lehet, ami nem kívánatos.

Elfogadott jogszabály:

109/2013. (IV. 9.) Korm. rendelet az építőipari láncartozás megakadályozását segítő intézkedésekről

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

nem vették figyelembe

9.

Az előterjesztés tárgya:

a meteorológiai tevékenységről szóló törvényjavaslat (VP-18)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH egyetértett azzal, hogy az Országos Meteorológiai Szolgálat tevékenysége törvényi szinten kerüljön rendezésre tekintettel arra, hogy az OMSZ bizonyos fontos alaptevékenységei tekintetében a magyar piacon kizárólagos jogokat élvez, a jog által biztosított monopolhelyzetben van. A törvénytervezet azonban a monopolszabályozási alapkövetelményeknek nem felelt meg, ezért az előterjesztéssel a GVH nem értett egyet. A törvényjavaslat számos, jelenleg versenypiaci meteorológiai szolgáltatási tevékenységet – igénybevételi kötelezettség mellett – az OMSZ kizárólagos szolgáltatási tevékenységévé kívánt tenni, amit nem tartottunk indokoltnak.

A törvényalkotás tárgyát indokoltnak láttuk volna leszűkíteni az Országos Meteorológiai Szolgálat által, állami alapfeladatként, kizárólagos joggal végzett – különösen nemzetközi szerződéseken alapuló – meteorológiai tevékenységekre, illetve az OMSZ-re vonatkozó speciális monopolszabályokra.

Úgy láttuk, hogy a tervezet uniós joggal való összhangja is megkérdőjelezhető. Úgy láttuk, hogy az OMSZ által gyűjtött és – kereskedelmi célú felhasználásra – továbbértékesíthető adatokért az OMSZ a közadatok hasznosítására vonatkozó szabályok alapján is meghatározhatna olyan díjakat, amelyek a működési költségek megtérítését biztosítják, így nem indokolt olyan, a tényleges felhasználástól függetlenül fizetendő, ezért inkább külön adóként funkcionáló díj fizetését előírni, amely a létező forráshiány fedezésére szolgál.

Vitattuk az OMSZ számára biztosítani tervezett egyes hatósági hatáskörök indokoltságát, illetve annak OMSZ-hez telepítését tekintettel arra, hogy ezzel – az uniós szabályokban is tiltott módon – a tényleges, vagy potenciális versenytársai lennének a hatósági eljárások alanyai, amit összeférhetetlennek láttunk.

Összességében úgy láttuk, hogy

- nincs olyan nevesített kényszerítő közérdekű ok, amely alapján a külön szabályozás szükségessége alátámasztott lenne,
- a tervezet szerinti tartalommal a szabályozás csupán belépési korlátokat emel, ugyanakkor tartalmilag érdemi többletgaranciát semmi ellen nem nyújt, hiszen a meteorológiai előrejelzések minőségét és megbízhatóságát önmagukban a kalibrált mérőeszközök, vagy a végzettségi előírás nem képesek garantálni,
- e tevékenységeknél jelenleg nem létezik sem engedélyezési, sem pedig regisztrációs kötelezettség, s a tervezet sem ír elő ilyet, miközben mégis korlátozza a tevékenység végezhetőségét egyrészt az állami hatóság „kizárólagos” tevékenységeinek kiterjesztésével, másrészt működési feltételek meghatározásával,
- költséges belépési korlátok emelése a verseny, s az új szolgáltatások kialakulása ellen hat, ami az igénybevevők szempontjából káros fejlemény, továbbá
- a megoldás vélelmezhetően az uniós joggal sincs összhangban.

Mindezek alapján a Gazdasági Versenyhivatal javasolta az előterjesztés tervezet átdolgozását, különösen a versenykorlátozó, versenytorzító szabályozási elemek elhagyását.

Elfogadott jogszabály:

nem született törvény a témában

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

–

10.

Az előterjesztés tárgya:

a belügyminiszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló BM rendelet tervezete

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH észrevételezte, hogy az új követelményeknek való megfelelés gazdasági és költségvetési, valamint személyi és tárgyi feltételei megvalósíthatóságának időigénye hiányzik az előterjesztésből, és annak pótlását tartotta kívánatosnak. Szóvá tette továbbá, hogy a beiskolázásra jelentkezők, mint e szolgáltatások igénybevevői számára gondot jelenthet az, ha nem tudható, hogy mely képzőhelyek felelnek meg az új követelményeknek.

Szükségesnek tartotta továbbá, hogy a képesítési követelmények ésszerű csökkentéséről szóló 1589/2012. (XII. 17.) Korm. határozatban foglaltakra – amely célul tűzte ki egyes követelményeknek a szakmailag indokolt, a munkavégzéshez életszerűen szükséges szintben történő meghatározását – is tekintettel legyen az előterjesztő az új követelményrendszer kialakításakor.

Elfogadott jogszabály:

20/2013. (V. 28.) BM rendelet a belügyminiszter ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről, valamint egyes, szakmai és vizsgakövetelmények kiadásáról szóló miniszteri rendeletek hatályon kívül helyezéséről

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

nincs információ, nem történt visszajelzés

11.

Az előterjesztés tárgya:

a temetőkről és temetkezésekről szóló, továbbá a szociális temetés intézményének megteremtésével összefüggésben szükséges egyes jogszabályok módosítása és megalkotása (VP-27)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH a temetkezési piac szabályozásában a fő gondnak azt látta, hogy a jellemzően földrajzi monopolhelyeztetet élő temetőüzemeltetés esetén a tulajdonosoktól független monopolkontroll nem került kialakításra, sőt egyre több temetőn belüli tevékenységet sorolhatnak át a tulajdonosi és egyúttal szabályozási funkciójukból fakadóan ebben érdekelt önkormányzatok a piaci szolgáltatók által nem végezhető tevékenységek közé. Ez pedig önmagában is gátja annak, hogy a monopolisták hatékonysága javuljon, áremelések ne következzenek be, vagy azok visszafogottak legyenek. A versenypiaci szolgáltatók az üzemeltetésben érdekelt közhatalmi döntései következtében egyre inkább kiszorulnak, a verseny ezáltal csökken, amiből önmagában is árnyékvédelmi nyomás keletkezik, s a lakosság számára ezáltal egyre nagyobbak a temetkezési szolgáltatás igénybevételeiből származó terhek.

A GVH felhívta a figyelmet arra is, hogy a modell szerinti szociális temetés intézményének bevezetése azzal a következménnyel is járhat, hogy míg az igénybevevők egy része számára ingyenességet kíván biztosítani, az – jogi garanciák hiányában – az üzemeltetők ebből származó veszteségeinek áthárítása iránti érdekeltséget teremt az egyéb igénybevevői rétegek felé.

A GVH álláspontja szerint kizárólag a temetőben meglévő infrastrukturális szolgáltatások esetén, valamint

a temetés időpontjától eltérő időben zajló szolgáltatási körben lehet ésszerű gazdasági indokkal alátámasztani a monopólium jogokat, minden más szolgáltatás esetén azonban azok kizárólagos jogának lehetővé tétele már eddig is költségnövekedést kiváltó, illetve a versenyiaci szereplők kiszorítását okozó következményekkel járt. A GVH szerint az lenne e megfelelő szabályozás, ha legfeljebb a hűtőhasználat, a szóró létesítmény használata, a sírásás, és sírhelynyitás esetén tenné lehetővé a törvény azt, hogy ezeket az adott önkormányzat az üzemeltetési monopólium részeként szabályozza. Minden más olyan szolgáltatást, amely a temetés időpontjában zajlik, s a felfogadott – üzemeltetőtől független – temetkezési szolgáltató azt egy folyamat keretében el tudja végezni, költségtakarékossági okokból sem célszerű monopóliummá tenni. Javasoljuk továbbá a költségek csökkenthetősége érdekében, hogy az elhunyt sírnál történő ravatalozása, valamint a járműhasználat mellőzhetősége általános szabály legyen, más szóval az üzemeltetők ne számíthatassanak fel ezekre külön díjtételeket akkor, ha a megrendelők nem tartanak arra igényt.

Javasoltuk az önkormányzatok árhatalósági jogkörének korlátozását is. Az önkormányzatok ugyanis sok esetben túlterjeszkednek a szabályozási felhatalmazásukon, kivonva ezzel a temetőüzemeltetők árazási tevékenységét a versenyjog hatálya alól a nem törvényi felhatalmazáson alapuló monopóliumok körében.

Mivel a tapasztalatok szerint a költségnövekedés arra is visszavezethető, hogy nehéz információt szerezni az egyes szolgáltatók díjairól, ezért – mind az üzemeltetők, mind a különféle szolgáltatók vonatkozásában – a díjtételek, árlisták nyilvános közzétételének kötelezővé tételét láttuk indokoltnak.

Versenyt csökkentő intézkedésnek láttuk, ezért kifogásoltuk, hogy az egészségügyi intézmény 200 méteres körzetében nem lehetne temetkezési szolgáltatás céljából telephelyet létesíteni és működtetni. Javasoltuk továbbá, hogy a temetésfelvétel ne tartozzon a csak temetkezési szolgáltatói telephelyen végezhető tevékenységek közé, hiszen különösen vidéki viszonylatban ez is növeli a költségeket. Ugyancsak fontos kiegészítő szabályt látunk szükségesnek az utóbbi időben megjelent temetkezési szolgáltatói viselkedés miatt az árukapcsolás elleni fellépésként. Például egyes szolgáltatók a hozzátartozók által külön beszerzett koporsókat használva nem vállalnak temetést. A GVH szerint a megrendelők védelmében indokolt lenne olyan külön szabály törvénybe illesztése, amely megtiltaná a temetkezési szolgáltatást végzőnek azt, hogy a megrendelők által rendelkezésre bocsátott – a jogszabályi feltételeknek megfelelő – urnák, koporsók, vagy más kellékek, virágok használatától elzárkózzanak akár olyan módon is, hogy külön, extra magas díjtételeket számítsanak fel az ilyen tárgyak átvételéért, vagy használatáért.

Elfogadott jogszabály:

2013. évi CXXXVIII. törvény a temetőkről és a temetkezéssel kapcsolatos 1999. évi XLIII. törvény módosításáról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

A monopólium kiterjeszhetősége, a verseny csökkentése, a piaci szereplők költségeinek növelése elleni, illetve

a szakszerűbb monopolfelügyelet és árszabályozás megteremtését indítványozó észrevételeket nem vették figyelembe, sőt tovább bővült az üzemeltetők által monopolizálható tevékenységek köre. A tájékoztatás javítására tett észrevételek részben meghallgatásra találtak. Árukapcsolási tilalom tartalmú szabályozás nem került kodifikálásra, sőt azzal, hogy az eltemetett számára történő kellekértékesítés engedélyköteles temetkezési szolgáltatási tevékenységgé vált, gyakorlatilag például a koporsók, urnák stb. külön beszerzését is megakadályozza a törvény. A monopoltevékenység körét bővítő, illetve a vállalkozói adminisztratív terheket növelő beavatkozások egy része a parlamenti fázisban került a törvénybe.

12.

Az előterjesztés tárgya:

a közigazgatási hatóság eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CLX törvény és hozzá kapcsolódó törvények módosítása (VP-29)

A GVH észrevételeinek tartalma:

1. A GVH észrevételezte, hogy az iratáthelyezési szolgáltatás a hatósági döntés közlésére nem vehető igénybe, nem egyértelmű, hogy az ügyintézési rendelkezésben tett meghatalmazást hogyan kell igazolni a meghatalmazottnak, adható-e külön ügyekre, ügycsoportokra, más személyeknek meghatalmazás, a döntésközlési formák túlzott szűkítését eredményezheti a tervezett megoldás, a telefax útján történő kapcsolattartás szabályozásának pontosítása szükséges. Átmeneti szabályozás indokolt az ügyintézési rendelkezések nyilvántartása létrejöttéig, egyértelművé kell tenni mit jelent az engedélyezés esetében a 30 nappal korábbi eljárás kezdeményezés és az előzetes regisztráció.
2. A Tpv. 46/A. §-ának olyan módosítását javasolta a GVH, amely vizsgálói besorolási szabályainak egyszerűsítését és a közszolgálati tisztviselőkre irányadó rendelkezésektől való eltérések csökkentését szolgálná a megfelelő új munkatársak felvétele érdekében.
3. Jelezte továbbá a GVH, hogy eljárásaiban milyen kérdések merültek fel, amelyek a Ket. további módosítását indokolnák.

Elfogadott jogszabály:

2013. évi LXXXI. törvény egyes, az elektronikus ügyintézésrel kapcsolatos törvények módosításáról, 2013. évi LXXXIV. törvény egyes törvényeknek a közigazgatási hatósági eljárásokkal, az egyes közhiteles hatósági nyilvántartásokkal összefüggő, valamint egyéb törvények módosításáról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

részben figyelembe vették

13.

Az előterjesztés tárgya:

egyes jogszabályoknak a közhiteles hatósági nyilvántartásokkal kapcsolatos módosítása (VP-30)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH megfontolandónak tartotta annak egyértelművé tételét, hogy a Ket. 36. §-ának tervezett szabálya nem csak a közhiteles hatósági nyilvántartásokra, hanem valamennyi jogszabály alapján létrehozott nyilvántartásra alkalmazandó. Felhívta a figyelmet, hogy a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény tervezett módosítása a közhitelességi körből kizárt adatokat nem egysegesen szabályozza. Javasolta a Ket. 86. § (1b) bekezdése bizonyítási eszközökre vonatkozó rendelkezése áttekintését is a Ket. módosítással összhangban.

Elfogadott jogszabály:

2013. évi LXXXI. törvény egyes, az elektronikus ügyintézésrel kapcsolatos törvények módosításáról, 2013. évi LXXXI. törvény egyes, az elektronikus ügyintézésrel kapcsolatos törvények módosításáról, 2013. évi LXXXIV. törvény egyes törvényeknek a közigazgatási hatósági eljárásokkal, az egyes közhiteles hatósági nyilvántartásokkal összefüggő, valamint egyéb törvények módosításáról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

részben figyelembe vették

14.

Az előterjesztés tárgya:

egyes jogszabályoknak a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényhez kapcsolódó módosítása (VP-32)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH egyrészt javaslatot tett a tervezet olyan kiegészítésére, amely a GVH szervezeti működésében fennálló egyes nehézségek (munkatársak besorolási szabályaiból is származó korosztályi gondok) kiküszöbölését célozta. Emellett számos részletes kodifikációs észrevételt és javaslatot fogalmazott meg, amelyek a jogalkalmazási tapasztalataiból fakadtak.

Elfogadott jogszabály:

2013. évi LXXXIV. törvény egyes törvényeknek a közigazgatási hatósági eljárásokkal, az egyes közhiteles hatósági nyilvántartásokkal összefüggő, valamint egyéb törvények módosításáról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

részben figyelembe vették

15.

Az előterjesztés tárgya:

egyes biztosítási tárgyú törvények módosítása Vp-33 (VP-69/2012)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH javasolta a biztosítókról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény egyes rendelkezéseinek

a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény rendelkezéseivel való összehangolását, különösen a már létező előírások duplikációjának elkerülését.

Ezen túl javasolta még a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény egyes rendelkezéseinek módosítását annak érdekében, hogy a biztosítók közötti verseny intenzitása ne csökkenjen, hanem visszaállhasson a korábbi szintre. 2013 elejétől ugyanis egy korábbi – a GVH által ellenezett – törvénymódosítás következményeként megszűnt a kampányidőszaki árak évközi tartásának kötelezettsége. A biztosítóknak így lehetőségük lett arra, hogy olyan árdiszkriminációs stratégiát alkalmazzanak, amelynek következményeként az év közben biztosítást kötők hátrányára az év végén biztosítót váltók előnyt élveznek. Így az év végi kampányidőszaki fokozott verseny árcsökkenő hatása csupán bizonyos ügyfélkört érint előnyösen. Azt is prognosztizálni lehet, hogy ahogyan csökken az év végén biztosítót váltók aránya, úgy fog csökkenni az árverseny is az ágazatban. Tekintettel arra, hogy itt az ügyfelek nem választhatják azt a lehetőséget, hogy a drága szolgáltatás miatt nem kötnek szerződést, nyilvánvalóan helyzeti előnye van a biztosítóknak az ügyfelekkel szemben.

A GVH korábban megfogalmazott félelmei rövid időszak alatt beigazolódni látszottak, s a kampányban kialakuló árak fenntartására vonatkozó kötelezés eltörlése árnyedést okozott a kgfb piacon. Már 2013 negyedét követően látni lehetett, hogy az új lehetőség hatására az árak emelkedésnek indultak, s áprilistól egyes díjkategóriákban akár 50-70%-os áremelések is bekövetkeztek.

A kampány, illetve ártartási szabályozás eltörlése tehát bizonyíthatóan és egyértelműen kimutatható fogyasztói károkat okozott. A GVH a helyzet fogyasztóbarát rendezése érdekében javasolta, hogy kerüljön visszaállításra az ártartási szabályozás a kgfb piacon, vagy biztosítson lehetőséget arra a törvény, hogy a fogyasztók – amennyiben a kampányidőszakban alacsonyabb árakkal találkoznak (akár a saját biztosítójuknál is) – külön hátrányos következmények nélkül felmondhassák a szerződésüket akkor is, ha a törvény 17. §-a szerinti egy éves biztosítási időszak még nem telt le.

Elfogadott jogszabály:

2013. évi LXXXVI. törvény egyes biztosítási tárgyú törvények módosításáról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

nem vették figyelembe

16.

Az előterjesztés tárgya:

a szakmaközi szervezetek elismerésének és ellenőrzésének részletes szabályairól VM rendelet tervezete

A GVH észrevételeinek tartalma:

Szöveg- és hivatkozáspontosításra vonatkozó észrevételeket tett a GVH a szakmaközi szervezetek elismerési feltételeinek meghatározásához.

Elfogadott jogszabály:

63/2013. (VII. 25.) VM rendelet a szakmaközi szervezetek elismerésének és ellenőrzésének részletes szabályairól

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

részben figyelembe vették

17.

Az előterjesztés tárgya:

a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenység minősítéséről szóló törvény tervezete

A GVH észrevételeinek tartalma:

A tervezet kisebb részben a címben jelzett minősítésről szól, nagyobb részben pedig a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény módosításáról.

A cím szerinti témát illetően a GHV érdemi környezetvédelmi ösztönző rendszer hiányában a törvénytervezetet – mint az érintett közszolgáltató vállalatok működését nehezítő – a közszolgáltatási díjakat többletköltségekkel terhelő, érdemi funkció nélküli adminisztrációs kötelezettségnek látta. A minősítési rendszer működésére vonatkozó rendelkezések kifejezetten sok, az érintett vállalkozásokra hátrányos, felesleges többletköltségeket generáló részletszabályt, adminisztrációs kötelezettségeket tartalmaztak. (Pl. a használt eszközök, gépjárművek tulajdoni lapjai, forgalmi engedélyei, lízing, vagy bérleti és egyéb szerződésai, tételes leltári nyilvántartások bemutatása, közjegyzői aláírás-hitelesítéssel ellátott címpéldányok, a potenciális ügyfelek részére a konzultáció igazgatási szolgáltatási díjkötelessé tétele, az engedély gyakori megújítása stb.) Az adminisztráció egyszerűsítése érdekében azt látta volna célszerűnek, ha egy eljárásban kellene beszerezniük a közszolgáltató vállalatoknak a különféle engedélyeiket, hiszen objektív, s a környezetvédelmi feltételekkel összefüggő szempontok elbírálásáról van szó. Ez lett volna összhangban az adminisztratív terhek csökkentésére vonatkozó kormányzati programokkal is. A GVH szerint, ha a minősítés érdemi versenyesszökezzé válhatna, akkor a vállalatok részéről is érdekelne annak javításához. Ez esetben fontos lenne, hogy a minősítési eljárás minél inkább normatív és átlátható legyen, amely indokolt hatósági határozattal zárulna. Célszerű lenne a minősítésről szóló hatósági határozatokat – üzleti titkokat nem tartalmazó változatban – teljes terjedelmükben nyilvánosságra hozni.

A hulladéktörvényt érintő változtatások közül a GVH nem támogatta azt, hogy a hulladékgazdálkodási közszolgáltatások rögzített árasok legyenek. Ehelyett a hatósági árakat maximált árformában tartotta ésszerűnek amiatt, hogy a vállalatoknak – amennyiben a tényleges költségeik a korábban kalkulálnál alacsonyabb szintűek – legyen jogi lehetőségük a tényleges díjakat az ármaximum alá vinni. Javasoljuk még, hogy a jogszabály kötelezze is arra a szolgáltatókat, hogy amennyiben nyilvánvalóvá válik számukra az, hogy a tényleges költségeik alatta maradnak az előzetesen vártaknak, úgy arányos díjsökkentést hajtsanak végre, vagy ezt beszámítással írják jóvá a fogyasztók felé. Emellett – a közszolgáltatások hosszú távú fenntarthatósága érdekében – fontos garanciális szabály

kellene legyen az, hogy amennyiben a kihirdetett hatósági ármaximum igazoltan alacsonyabb, mint az indokolt, s az árfelügyeleti hatóság által is elismert költségeken alapuló ár, úgy a szolgáltató kompenzációra tarthasson igényt.

Hiányoltuk, hogy nem szólt a tervezet arról, hogy az ár-szabályozó miniszteri rendeletben település szintű árakat kell-e majd meghatározni, vagy pedig adott szolgáltató teljes ellátási területére is lehet egységárakat hirdetni (keresztfinanszírozást előidézve például a sűrűn és a ritkán lakott, esetleg a lerakó közeli és távoli települések között). Arra sem volt keretszabály, hogy a sok helyütt élő szociális, vagy a ténylegesen is alacsonyabb fogyasztásra tekintettel adott árkedvezmény rendszereket (pl. egyedülálló kedvezményei, nem lakott ingatlanokra vonatkozó külön szabályok stb.) milyen elvek mentén szabályozhatja a miniszter, továbbá az esetlegesen megfogalmazásra kerülő környezetvédelmi prioritások teljesítése érdekében milyen többletköltségeket lehet elismerni, illetve milyen áreltérítéseket lehet végrehajtani.

Felhívtuk a figyelmet arra, hogy amennyiben a közszolgáltatási díj kéttényezős formában kerül meghirdetésre, akkor minél nagyobb a havi fix díjhányad aránya, annál inkább fennáll a veszélye annak, hogy ez kevésbé ösztönzi a lakosságot a szemét kibocsátás csökkentésére. A szolgáltató ellenben arra ösztönzött, hogy a szolgáltatási díj minél nagyobb arányban a fix díjból folyjék be. Ezért a környezetvédelmi prioritások alapján indokolt lehet arra is figyelemmel lenni, hogy a vállalati általános költségek szétosztásra kerüljenek a rendelkezésre állás és az ürités között. Szóva tette még a GVH, hogy az üdülőként nyilvántartott ingatlanokra vonatkozó díjszabás valós költségekkel való alátámasztottsága hiányzott. Célszerűnek látta a törvényhez kapcsolódó végrehajtási rendeleti szintű szabályokban megjeleníteni az olyan rendelkezéseket, amelyek például az időlegesen használt ingatlanokra vonatkozó költségek elkülönítéséről rendelkeznének, hogy a költség alapú árazás követelményének teljesítése valós adatokkal is megalapozható legyen.

Felhívta továbbá a figyelmet szabályozói kudarc – ha a hatóság nincs abban a helyzetben, hogy ellenőrizhesse, vagy összehasonlíthassa a közszolgáltatók költségeit, illetve az információk aszimmetria miatt nem tudja ezt hatékonyan megtenni, esetleg a személyi feltételek elégtelensége folytán kapacitáshiánnyal küzd – veszélyének megnövekedésére is. További veszélyforrásnak látta a GVH, ha a szabályozó mégsem veszi figyelembe a hatóság javaslatait. Mivel a megfelelő árak meghatározásához a szabályozónak nem áll rendelkezésére a szükséges információ, fontos jogi garanciának látta, ha az árszabályozási beavatkozás nem rendeleti, hanem hatósági határozati formában születne meg. Megjegyezte még, hogy a hatályos jogalkotási és statútum szabályok szerint a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalnak (MEKSzH) is lehet adatszolgáltatás elrendelésére vonatkozó rendeletalkotási hatáskört adni, ezért célszerű lenne tervezet szerinti kormányrendeleti felhatalmazás helyett ezt alsóbb szintre delegálni.

Hiányolta, hogy a MEKSzH díjjavaslatának előkészítése kapcsán annak meghatározását, hogy az Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség milyen szempontok alapján tehet javaslatot a díjakra.

Felhívta a figyelmet arra is, hogy egy-egy nagyobb közszolgáltató vállalkozás sok esetben más-más településeken és eltérő időszakokra rendelkezik közszolgáltatási jogosultságokkal, szerződésekkel. E szerződések sok esetben uniós hulladékkezelési és lerakási projektek kivitelezésére létrehozott társulásokon, illetve konzorcionális megállapodásokon alapulnak. Egyértelműen szabályozni kellene, hogy amennyiben egy-egy település vonatkozásában a szolgáltatási jog megszerzésre, vagy megváltoztatásra kerül, akkor új engedélyezésre kerül-e sor, vagy elegendő az ilyen változásokat egy egyszerűbb – regisztráció jellegű – eljárási cselekménnyel átvezetni az engedélyben. Ez a probléma felmerült egyébiránt a minősítési eljárás esetén is, ahol ezek a tények a minősítési kérelmek részei, ráadásul előfordulhat az is, hogy egy-egy település infrastrukturális környezetétől függően ugyanaz a vállalat is más-más földrajzi területen eltérő minősítésre válhat jogosulttá. Bár nem a GVH kompetenciájába tartozó kérdéskört érintette, de felhívtuk a figyelmet a Ket. szabályaitól való egyes ügyfélbarátnak nem tekinthető eltérésekre is.

Elfogadott jogszabály:

2013. évi CXXV. törvény a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenység minősítéséről

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

A tartalmi jellegű érdemi észrevételek figyelembe vétele nem történt meg.

18.

Az előterjesztés tárgya:

A közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény módosítása Vp-39

A GVH észrevételeinek tartalma:

A kormányzati portálon nyilvánossá tett törvénytervezethez tett a GVH észrevételt annak érdekében, hogy a létrehozni tervezett Közbeszerzési Adatbázis úgy épüljön ki, hogy a GVH számára is képes legyen megkönnyíteni a közbeszerzési kartellek felderítését. A GVH számára például fontos információforrást jelentene a vesztesek, illetve visszalépőket illető adatok szerepeltetése az adatbázisban, s fontos lenne azok könnyebb hozzáférhetősége, s kereshetősége is. A bid-rigging (több tendert érintő körbenyeréses) típusú kartellek esetén több információt kellene látnia a hatóságnak ahhoz, hogy viselkedési mintázatokat és a résztvevőket be tudja azonosítani. Kértük, hogy az adatbázis tartalmának, a kiíróra vonatkozó adatnyújtási kötelezés részleteinek kialakítása, valamint az adatbázis informatikai megvalósítása során a kartell felderítési szempontokra is legyen tekintettel a jogalkotó.

Elfogadott jogszabály:

2013. évi CXVI. törvény a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény módosításáról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

A szabályozás módosítása segíti a GVH igényeinek kielégését, bár a jelenleg működő adatbázis még nem alkal-

mas e cél elérésére, mert ahhoz további fejlesztések és adatok megfelelő formátumú, jobb kereshetőséget biztosító feltöltése is szükséges feltétel.

19.

Az előterjesztés tárgya:

a kormányablakok ügykörének bővítése

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH javasolta a telefonos vagy elektronikus úton történő időpontfoglalás lehetőségének fenntartását, főszabályként –jogszabályi kivételekkel – annak kimondását, hogy a telefonos ügyintézés azonosítás és rögzítés esetén vehető igénybe. Jelezte, hogy a kormányablakok párhuzamos elsőfokú hatósági jogkörrel felruházása esetére rendelkezni kellene a fellebbezés elbírálására jogosult hatóságról, valamint egyértelművé kellene tenni, hogy az értesítés személyesen vagy telefonon történhet.

Elfogadott jogszabály:

2013. évi LXXXIV. törvény egyes törvényeknek a közigazgatási hatósági eljárásokkal, az egyes közhiteles hatósági nyilvántartásokkal összefüggő, valamint egyéb törvények módosításáról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

részben figyelembe vették

20.

Az előterjesztés tárgya:

a felvonók és a mozgólépcsők hatósági engedélyezéséről, üzemeltetéséről, ellenőrzéséről és az ellenőrökről szóló szabályozás (VP-42)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH egyetértett azzal, hogy a jelenleg ÉMI Nonprofit Kft. által ellátott hatósági feladatokat egy hatósági státusú költségvetési szervezet vegye át, ugyanis az elmúlt években már érkezett bejelentés az ÉMI hatósági tevékenysége és egyéb piaci tevékenységei (minőségtanúsítás, szakértés), valamint tulajdonosi érdekeltsége miatti versenytorzító viselkedés gyanúja miatt. A hatósági tevékenység leválasztása a versenytorzító helyzet megszűnéséhez vezet, amit támogatandó.

Nem helyeseltük az adminisztratív kötelezettségek fokozását, s nem tartottuk célszerűnek, hogy a tapasztalt, bár nem felsőfokú végzettségű szakembereket kizárja a szabályozás az ellenőri szakma további gyakorolhatóságából.

Az engedélyezési rendszer helyett elegendőnek láttuk hatósági regisztráció alkalmazását, hiszen a bejelentésben szereplő végzettségi, illetve a gyakorlati időre vonatkozó követelmények teljesülése hatósági (utó)ellenőrzéssel is megoldható.

Ellentmondásnak láttuk, hogy az ellenőrnek be kell jelentenie, hogy milyen földrajzi területen végzi a tevékenységét, illetve a hatóság megyei bontásban tegye közzé az ellenőröket (ld. 13. § (5) bekezdése, illetve a 4. mellék-

let szerinti űrlap tartalma), ugyanakkor az ellenőri tevékenység végzésére vonatkozó jogosultság egyébként területi megkötés nélkül érvényes. Verseny szempontból ez azért tekinthető aggályosnak, mert amennyiben a bejelentett terület átlépése hatósági engedélymódosítási kötelezettséget keletkeztet, akkor ez a szabály földrajzi piacfelosztást okozó hatósági előírást jelent.

Meglátásunk szerint a vitatott megoldások nem szolgálják megfelelően a vállalkozók adminisztratív terheinek csökkentését, illetve a képesítési előírások enyhítését megcélzó kormányzati szándékok megvalósítását.

Elfogadott jogszabály:

146/2014. (V. 5.) Korm. rendelet a felvonókról, mozgólépcsőkről és mozgójárdákról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

Nem vették figyelembe, sőt a kihirdetett szabályozás a tervezetben szereplőhöz képest további versenykorlátozó és adminisztrációs többletterhet okozó szabályozási elemeket tartalmaz.

21.

Az előterjesztés tárgya:

a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről szóló 335/2005.(XII.29.) Korm. rendelet és a Nemzeti Biztonsági Felügyelet működésének, valamint a minősített adat kezelésének rendjéről szóló 90/2010. (III.26.) Korm. Rendelet módosítása

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH pontosító jellegű javaslatokat és észrevételeket tett a tervezethez, amelyek az iratkezelés gördülékenyebbé és koherensebbé tételét célozták.

Elfogadott jogszabály:

516/2013. (XII. 30) rendelet a fővárosi és megyei kormányhivatalok működésével összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

részben figyelembe vették

22.

Az előterjesztés tárgya:

Közérdekű bejelentésekről szóló törvény tervezete

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH jelezte: értelmezési nehézséget okoz, hogy a bejelentés gyűjtőfogalmába olvad a panasz is, szükségtelennek látszik a bejelentő fogalmának bevezetése és a közérdekű bejelentő meghatározása, az eljárásra jogosult, hatáskörrel rendelkező, tárgykörben eljáró szerv kifejezéseket egységesíteni kellene. A tartalom szerinti elbírálás elve, valamennyi formára történő alkalmazását, valamint az egyes beadványfajták módjának szintén általános jellegű szabályozását javasolta a GVH. Jelezte, hogy nem világos, az ügyfélkapu létrehozásán túl egyéb ügyfél-re-

gisztrációs eljárást le kell-e folytatni, valamint hogy mi-ben különbözik a mellőzés és érdemi vizsgálat nélküli elutasítás, mi a következménye, ha a közérdekű bejelentés nem tartalmazza a tervezet szerinti tartalmi elemeket. Javasolta annak valamennyi beadványra kiterjedő rögzítését, hogy meddig kezelhetők az átadott, kezelt személyes adatok, valamint az integrációs tanácsadó függetlenségének szabályozását.

Kérdésesnek tartotta a GVH, mi értendő a bizalmi ügyvéd (az elfogadott törvényben: bejelentővédelmi ügyvéd) tekintetében a megfelelő képesítés alatt, illetve kétségesnek látta az ügyvédi mellett egyéb képesítés előírásának indokoltságát. Felvetette, hogy megfelelő engedély, követelmények teljesítése, adott esetben képesítés megszerzése után az ügyvédekén kívül más is elláthatná a tervezet szerinti tevékenységet. Sajnálatosnak tartotta a GVH, hogy a bizalmi ügyvédi tevékenység szabályozására vonatkozó felhatalmazáshoz fűzött indoklás is alapvetően belépést korlátozó, versenyt csökkentő célt fogalmaz meg azzal az indokkal, hogy a verseny növekedése a minőség romlásának veszélyével jár. Olyan szabályozás szükségességére hívta fel a figyelmet a GVH, amely a csak ügyvéd által ellátható tevékenységeket élesen elválasztja az ügyvéd által is ellátható tevékenységektől és az ügyvédi tevékenységre vonatkozó speciális szabályokat csak az előbbiekre rendeli alkalmazni.

A GVH javasolta megvizsgálni, hogy a folyamatban lévő panaszok, bejelentések tekintetében szükséges-e átmeneti rendelkezés alkotása.

Elfogadott jogszabály:

2013. évi CLXV. törvény a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

részben figyelembe vették; a bizalmi (bejelentővédelmi) ügyvédre vonatkozó észrevételeket nem vették figyelembe

23.

Az előterjesztés tárgya:

a hajózási képesítésekről szóló 15/2001. (IV. 27.) KöViM rendelet és a víziközelkedés rendjéről szóló 57/2011. (XI. 22.) NFM rendelet módosítása (VP-46)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A hajózási képesítésekről szóló rendelet tervezete kapcsán a GVH nehezményezte, hogy a Kormány Magyar és az Egyszerű Állam programjaiban meghirdetett adminisztratív terhek csökkentésének, illetve a képesítési követelmények egyszerű csökkentéséről szóló kormányhatározat célkitűzései nincsenek szem előtt a jogalkotási folyamatban. Indokoltnak tartottuk ezért a hajózási képesítési követelmények e szempontokat is figyelembe vevő meghatározását, a lehetséges egyszerűsítési lépések megtételét e terület szabályozásának módosítása során is, különösen az olyan tevékenységek esetén, ahol nemzetközileg vállalt, elháríthatatlan kötelezettségeink nincsenek, illetve a képzés tárgyát jelentő tevékenység Magyarország területén objektív okok miatt nem folytatható. Nem volt nyilvánvaló

számunkra például, hogy azokon a területeken, ahol nincs közvetlen magyar érintettség – különösen tengeri kedvtelési célú hajózás – miért indokolt egyáltalán az állami szabályozás fenntartása, miért nem lehet azt deregulálni.

Elfogadott jogszabály:

42/2013. (VII. 19.) NFM rendelet az egyes vízi közlekedési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

nem vették figyelembe

24.

Az előterjesztés tárgya:

az építésügyi szakgyakorlási tevékenységekről (VP-49)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A tervezet néhány megoldása versenytorzítási és piacralépési szempontból aggályokat vetett fel, ezért a GVH szükségesnek tartotta e veszélyeket csökkentő garanciális megoldások kialakítását.

Versenyszempontjából a GVH aggályosnak tartott azt a megoldást, hogy a kamarai országos szervezete kapjon jogi monopóliumot a kötelező továbbképzés szervezésére, bonyolítására és működtetésére valamennyi szakmagyakorlási tevékenység esetén. A GVH szerint a minőségbiztosítási funkció betöltésében megerősödő kamarai jelenlét ezeken a piacokon szakmailag támogatható, azonban ez nem kellene, hogy magában foglalja a továbbképzések szervezését és lebonyolítását, s különösen nem lenne elfogadható a képzési szolgáltatások nyújtásában. Amikor ugyanis a kamarák nem csupán minőségbiztosítási funkciót töltenek be a képzések és továbbképzések feltételeinek meghatározása során, hanem egyúttal maguk is – akár személyi átfedések okán, akár gazdaságilag – érdekeltek a képzési tevékenységek végzésében, úgy a versenytorzítás veszélye fennáll, vagy akár növekedhet is, ha további jogköröket kapnak a kamarák. Ezért az aggályos helyzet kialakulásának elkerülését, illetve az átláthatóságát garantáló döntési és eljárási rendszert tartott szükségesnek. Problémásnak látja a GVH az oktatói névjegyzékbe történő bekerülés megoldását is. A tervezett megoldás egy külön oktatói piacot generál, ahol azonban nem ismertek az oktatói nyilvántartásba való bekerülés – akár a kamarai ajánlás, akár a miniszteri döntés – feltételei, így sem az átláthatóság, sem a normativitás követelményei nem érvényesülhetnek.

A szakmai gyakorlati idők minimumának meghatározása piacralépési korlátot jelent. A GVH álláspontja szerint azon a szakterületen betöltött munkakör vagy gyakorlat megkövetelése lenne ésszerű belépési feltétel, amire vonatkozóan egy külön szakma definiálásra kerül, nem pedig a más szakterületek magasabb szintjén szerzett gyakorlatok.

Általános problémának láttuk, hogy a tervezet – értékhatár, vagy más minimumszinttől függetlenül – számos területen minden megrendelésre, megbízásra vonatkozó általános, vállalkozói többletköltségeket generáló szerződéses szabályokat tartalmazott. Célszerűnek láttuk olyan minimumszint meghatározását, amely alatt az állam nem

avatkozik be feleslegesen a felek szerződéses viszonyaiba. Egyes szabályokat (pl. tervezési díj) normatív tartalmának meghatározását feleslegesnek véltük lévén, hogy – különösen a kisebb összegű szerződéseknél – ésszerű átalánydíjban (adott összegben) megállapodni a tervezővel, nem indokolt több tényező árak használatát kikényszeríteni. Korlátozónak láttuk a külföldi állampolgárokat érintő szabályokat, azon belül is a magyar nyelvismeret megkövetelését. A szolgáltatók közötti verseny szempontjából az lenne a kielégítő megoldás, ha mindazok a személyek, akik a hazai joguk szerinti szabályozott szakma feltételeinek megfelelnek, ott a magyar jog ne állítson fel külön belépési korlátokat akadályozva a határokon átnyúló szolgáltatások nyújtását.

Elfogadott jogszabály:

266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

Részben figyelembe vették (pl. a kamarai kizárólagosság a kötelező továbbképzések szervezésére szűkült; bár kamarai oktatói nyilvántartás nem lesz, de csak a kamara által – nem ismert milyen szempontok alapján – javasolt, s miniszter által is elfogadott oktató tarthat továbbképzést; a szerződéses szabályok kevésbé részletezőek; nyelvismereti követelmény nincs).

25.

Az előterjesztés tárgya:

egyres energetikai tárgyú jogszabályok jogharmonizációs célú módosításáról

A GVH észrevételeinek tartalma:

Az 1227/2011/EU (REMIT) rendelet szabályainak hazai jogrendszerbe illesztése kapcsán a szabályozó hatóság és a versenyhatóság közötti kapcsolattartás, együttműködés, adatátadás tekintetében a GVH-t érintő kiegészítésre tettünk javaslatot, mivel ez a tervezetből kimaradt.

Elfogadott jogszabály:

2013. évi CXLV. törvény a villamos energiával, valamint a földgázellátással összefüggésben egyes törvények módosításáról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

figyelembe vették (14. § (1) bekezdés d) pontja a VET 162. §-a (1) bekezdésének módosításáról)

26.

Az előterjesztés tárgya:

a minimális építőipari rezsioradíj 2013. évi mértékéről szóló BM rendelet

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH javaslatot tett arra, hogy a miniszteri rendeleti minimális rezsioradíj kihirdetés árrögítő hatásának el-

kerülése végett, célszerű lenne felhívni az érintett vállalkozások figyelmét arra, hogy a rendelet alkalmazása nem mentesíti őket a Tvpt. 11. §-ában foglalt tilalom betartása alól. Más szóval, szükségesnek láttuk azt meg erősíteni, hogy az ajánlattevőknek a saját költségeik alapján kalkulált rezsiorádjuk és élömunka ráfordítások alapján kell az ajánlataikat megtenni, s a miniszteri rendeletben található érték önmagában nem kötelezi arra a vállalkozásokat, hogy a rendeleti rezsiorádjat alkalmazzák akkor, ha tényleges költségeik az alatt maradnak.

Kifogásoltuk továbbá, hogy a rendelet tervezet mellékletében olyan költségtenyező is szerepel, amely nem feltétlenül tekinthető a kormányrendeleti felhatalmazás szerinti költségelemnek (például az amortizáció, a munkahelyi energiaköltség, gép- és szerszámhasználat, környezetvédelem, vagy akár a minőségbiztosítás). Megfontolásra javasoltuk a költségnek nem tekinthető „elvárt eredmény”, vagy nem a munkaerővel összefüggő költségek (pl. különféle, nem munkabért terhelő adók) beszámításának megfontolását is.

Elfogadott jogszabály:

28/2013. (VI. 27.) BM rendelet a minimális építőipari rezsiorádj 2013. évi mértékéről, valamint a régészeti lelőhely és a műemléki érték védetté nyilvánításáról, nyilvántartásáról és a régészeti feltárás részletes szabályairól szóló 80/2012. (XII. 28.) BM rendelet módosításáról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

nem vették figyelembe

27.

Az előterjesztés tárgya:

egyes törvényeknek az új Polgári Törvénykönyv hatályba lépésével összefüggő módosítása

A GVH észrevételeinek tartalma:

A Tpv. 86. § (2) bekezdésének olyan módosítása indokolt, amely alapján a Tpv. 2-7. §-okban foglalt tisztességtelen verseny tilalmát sértő rendelkezések megsértése miatt indított bírósági perekben az érdekelt a keresetében kártérítést és sérelemdíjat követelhet.

Ezen túl több kodifikációs jellegű észrevételt is tett a GVH.

Elfogadott jogszabály:

2013. évi CCLII. törvény egyes törvényeknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

Az érdemi észrevételt figyelembe vették, valamint a kodifikációs észrevételek többségét is.

28.

Az előterjesztés tárgya:

egyes törvények fogyasztóvédelmi célú módosítása (VP-78)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A tervezet azzal, hogy a fogyasztói csoport létrehozásának tilalmán túl kimondja a „szervezés” tilalmát is, egy folyamatos fogyasztóvédelmi problémát jelentő konstrukció megszűnését vetíti előre. A tilalom állandóvá tételével és a szervezés tilalmával való kibővítésével a GVH egyetértett, mert a GVH által korábban szorgalmazott szabályozási beavatkozások évtizedes elmaradása a problémakör eszkalálódásához, a fogyasztói problémák tömegessé válásához vezetett különösen a kevésbé tájékozott, hitelképtelen emberek körében. A fogyasztóvédelmi intézményrendszer, ideértve a GVH és a bíróságok, de a bünyildözés számos ex post eljárását is, alkalmatlannak bizonyult az ex ante szabályozást igénylő sajátos konstrukcióból, rendszerszerű tájékoztatás hiányból fakadó gondok kezelésére. Ugyanakkor egyeztetést tartottunk szükségesnek a 2012 előtt létrehozott fogyasztói csoportok „kivezetését”, felszámolását illetően, különösen a még élő szerződéses viszonyokba való utólagos beavatkozás tekintetében. A problémakör a GVH szerint komplex, törvényi kezelést igényel, s nem elegendő a már működő fogyasztói csoportok működése szabályozásának teljes egészében kormányrendeletre történő utalása. A GVH számos tartalmi (pl. semmisség kimondása), felelősségi, definíciós és más kodifikációs pontosítási javaslatot is tett, amelyek azt a célt szolgálták, hogy a jogalkalmazást segítsék ezen a területen mind a hatósági eljárásokban, mind a bírósági perek esetén.

A kötelező előzetes egyeztetés intézménye kapcsán is egyeztetést javasolt a GVH, mert megítélése szerint a fogyasztóvédelmi törvény előírásainak alkalmazásával a fogyasztó és a vállalkozás közötti egyedi vitarendezés többségében nem értelmezhető, mert az egyedi jogvita nem hatósági, hanem bírósági hatáskörbe tartozik. A közjogi típusú rendelkezéseknél az alapvető cél nem az egyedi fogyasztó sérelmének korrekciója, hanem az adott magatartás tilalma, amely mellett az egyedi fogyasztó polgári jogi igénye szintén bírósági úton rendezhető. Ezért a rendelkezés bevezetését nem tartottuk célszerűnek.

Kifogásoltuk még azt a módosítást is, amely elvonná az egyedi fogyasztó jogát arra, hogy az ügyész vagy a fogyasztói érdekek képviselőjét ellátó egyesület általi igényérvényesítés esetén a jogsértővel szemben a polgári jog szabályai szerint igényét önállóan érvényesítse. E szabály a GVH szerint nem lenne összhangban az Alkotmánybíróság 1/1994. (I. 7.) AB határozatának indokolásában kifejtett érveléssel sem.

A kiemelteken kívül is számos további pontosítási igényt, és más részletes kodifikációs észrevételt és javaslatot fogalmaztunk meg.

Elfogadott jogszabály:

2013. évi CLXXXIII. törvény egyes törvények fogyasztóvédelmi célú módosításáról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

Részben figyelembe vették (a fogyasztói csoportok új szerződési tekintetében a semmisség kimondásra került, a kötelező előzetes egyeztetés intézménye elmaradt, stb).

Fontos azonban megjegyezni, hogy a kihirdetett törvény számos olyan – többek között versenyviszonyokat, vállalkozói adminisztratív terheket hátrányosan érintő – rendelkezést tartalmaz, amelyek az egyeztetésre bocsátott

tervezetben nem szerepeltek, s amelyek külön egyeztetése sem történt meg. Különösen ilyen a „plázastop” szabályozás további szigorítása, az üzletnyitás kötelező egyedi építéshatósági engedélyezési rendszerének kiterjesztése, vagy a parkoló létesítésre vonatkozó új előírások, amelyek a napi cikk kereskedelemben a belvárosi üzletnyitásokat lehetetlenítik el, indokolatlanul akadályozva sok helyen a bezárt üzletek újrainyitását is. Különösen visszas, hogy egyes – összhatásában inkább fogyasztóellenesnek prognosztizálható – szabályok kodifikálása a fogyasztóvédelmi törvény módosítása keretében történt meg.

29.

Az előterjesztés tárgya:

egyes egészségügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról (VP-81)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A tervezet több miniszteri rendelet módosítását tartalmazta. Ezek közül a biocid termékek előállításának és forgalomba hozatalának feltételeiről szóló rendelet módosításának pontosítására tettünk észrevételt és javaslatot a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben megállapított általános tilalommal való összhang megerősítése érdekében.

Elfogadott jogszabály:

nem került kihirdetésre

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

–

30.

Az előterjesztés tárgya:

a Magyar Pszichológus Kamaráról szóló törvény tervezete (VP-82)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A Gazdasági Versenyhivatal számos általános, jellemzően elutasító tartalmú észrevételt tett az új, kötelező tagsággal működő köztestület létrehozásával kapcsolatban:

A vállalkozások piacra történő belépése, tevékenységének folytatása szempontjából a kötelező kamarai tagság előírása egyrészt belépési korlátot testesít meg, másrészt folyamatos adminisztratív többlet beavatkozást – speciális hatósági ellenőrzést, felügyeletet – is jelent. Az ilyen állami beavatkozásoknak jellemzően versenyt korlátozó, csökkentő hatása is van, a verseny csökkenése pedig ár-emelkedéshez is vezethet.

A kormányzat célul tűzte a vállalkozásokat érintő adminisztratív terhek csökkentését. Egy szakma gyakorlóinak számára mind a tevékenységük kötelező hatósági regisztrációja, mind engedélyezése, s ennek megfelelően a kötelező kamarai tagság előírása is adminisztratív tehernövelő lépés.

Tévesnek láttuk azt az állítást, hogy a kötelező kamarai tagság feltétlenül szükséges, mert e nélkül az álpszichológusok és más „sarlatánok” elleni fogyasztóvédelmi fellé-

pés nem lehetséges. A fogyasztók, kliensek megtévesztését, félrevezetését a hatályos szabályok – a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló megállapított tilalom – általános jelleggel tiltják. A GVH-nek, mint e területen is jogalkalmazást folytató szervezetnek nincs olyan tapasztalata, amely álpszichológusok veszélyes elterjedésére engedne következtetni.

Az előterjesztés szerint az Európai Unión belül a tagállamok kisebb részében vannak kamarák. Arról a lényeges körülményről nem szólt az előterjesztés, hogy ezek kötelező vagy önkéntes elven működnek-e. Ez önmagában is jelzi azt, hogy a pszichológus szakma nem tartozik azok közé a hivatásrendek közé, ahol a tagállamokban általános jelleggel működő kamarai rendszerben a szakmai szerveződések.

Sajnos több szakmai kamara és szövetség működése jelzi, hogy azok inkább csupán formálisan, a szervezeti vezetés megszerzésében érdekelt csoportérdekektől átszöve működnek, míg a valódi szakmai minőségbiztosítás háttérben marad.

Megjegyeztük még, hogy a szakmai kamarák létesítésének kormányzati szempontjairól szóló, jelenleg is hatályos 1037/1999. (IV. 21.) Korm. határozat szerint a kamara létrehozásának a közkiadások csökkenéséhez is kell vezetni. Az előterjesztés maga is számol azzal, hogy a jelenlegi állapottal szemben a költségvetési kiadások növekedni fognak, továbbá nyilvánvalóan a szakma gyakorlóit is további kiadások fogják terhelni. Ez pedig várhatóan tartós árszint emelkedést okozhat a piacon, ami ronthatja a szolgáltatások megfizethetőségét, elzárva egyes fogyasztói csoportokat e szolgáltatások igénybevételétől.

Az Európai Unió évek óta külön is foglalkozik a szabályozott szakmákkal, illetve a szabályozott szakmákat érintő tagállami szabályozások, illetve az ilyen szakmákban létező kamarák vagy más szakmai szervezetek működéséből fakadó lehetséges vagy tényleges versenyellenes, illetve versenykorlátozó hatásokkal. A GVH is számos szakmai szervezet ellen folytatott versenyfelügyeleti eljárásokat, amelyekre az adott okot, hogy az érintett szervezetek versenykorlátozó szabályokat alkottak és tartattak be a tagjaikkal. Jogsértést az önkéntes tagságú szervezetek is elkövetnek, de a kötelező tagságú szervezetek esetén jellemzően erősebb a szervezetek felhatalmazása a versenyellenes belső szabályok kikényszerítésére.

Ezeket túl még további részletes észrevételeket is tettünk a törvénytervezet szövegéhez is.

Összességben a GVH nem értett egyet egy új, kötelező tagság elvén működő szakmai kamara létrehozásával.

Elfogadott jogszabály:

nem született e témakört érintő törvény

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

–

31.

Az előterjesztés tárgya:

a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény végrehajtásáról szóló 145/1999.(X.1.) Korm. Rendelet módosítása (Vp-87)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH a szociális és az egyéb temetések közötti keresztfelhalmozás akadályozására garanciális szabály megalkotását tartotta kívánatosnak. Ugyancsak javasolta, hogy minden olyan esetben, amikor a piaci szolgáltatók árai alacsonyabbak, mint a temetőüzemeltetők számára fenntartott tevékenységek után a temető tulajdonosok által megszabott árak, az eltemetető választhassa az alacsonyabb díjtételt felszámító szolgáltatót, vagy az üzemeltető köteles legyen alacsonyabb áron szolgáltatni akkor, ha a külső szolgáltatótól megrendelt szolgáltatás ára alacsonyabb a saját díjtételénél.

A GVH szükségesnek tartotta annak kimondását, hogy az üzemeltetők a külső szolgáltatóktól – a jogszabály által megkövetelt vagyoni biztosítékon kívül – külön, egyéb vagyoni biztosíték meglétét ne követelhesék meg.

Ugyancsak garanciális szabály megalkotását látta indokoltnak arra, hogy az önkormányzatok rendeletalkotási jogkörüket ne terjeszthessék ki az üzemeltetőknek azon tevékenységeire, amelyek nem tartoznak a kizárólagos joggal végzett tevékenységek közé. Egy ilyen rendeletalkotás ugyanis korlátozhatja a GVH hatáskörének gyakorolhatóságát.

A járási/kerületi kormányhivatalok monopolfelügyeleti hatásköreinek gyakorolhatóságát részletes szabályok hiányában gyengének láttuk. Nem egyértelmű ugyanis, hogy az e körben elkövetett esetleges jogsértések esetén a hatóság milyen eljárásban jár el, milyen jogkövetkezményeket alkalmazhat, s azok mennyire alkalmasak a jogkövető magatartás kikényszerítésére (pl. ellenőrizni tudja-e majd valamely hatóság, hogy a monopol és versenyző tevékenységek költségeinek megosztásáról készült-e szabályzat, s az szakmailag megfelelő-e, vagy az önkormányzati díjszabályozások valóban költségalapúak-e).

Elfogadott jogszabály:

379/2013. (X. 25.) Korm. rendelet a temetőkről és a temetkezéssel kapcsolatos tevékenységek végrehajtásáról szóló 145/1999. (X. 1.) Korm. rendelet, valamint az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet módosításáról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

A vagyoni biztosítékokra vonatkozó észrevétel elfogadásra került, de az üzemeltetők kizárólagos jogon végzett tevékenységeinek fokozottabb ellenőrzésére tett javaslatok nem találtak meghallgatásra.

32.

Az előterjesztés tárgya:

a képzési követelmények ésszerű csökkenésével kapcsolatos előterjesztés tervezete (VP-97)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH képviselője részt vett az év folyamán a témakörben létrehozott munkacsoportban, mint a deregulációs törekvések egyik fő támogatója. A GVH megfogalmazta, hogy tapasztalatai szerint a deregulációt ellenzők között több olyan érdekcsoport is létezik, amelyek komoly ellen-

erőt képeznek, ezért fontos a külső, tárgyilagos értékelés. Egyrészt maguk a képzési piac kínálati oldali szereplői, amelyek számára az állami kötelezés önmagában is új piacot generálhat, s egyúttal rugalmatlanabb keresletet biztosít. Ez egyúttal jellemzően magasabb árakat, s egyúttal gyengébb minőséget okoz, ami káros a társadalom számára. Ugyancsak ellenérdekeltek azok, akik már túl estek a képzésen, mert számukra a szabályozás fennmaradása védelmet jelent az új versenytársaktól, nehezítve azok belépését. A bürokrácia egyes tagjai jellemzően szintén érdekeltek az ilyen szabályozások fennmaradásában, mert az számukra is álláshely kínálatot, többletjövedelmi lehetőséget biztosít, ezért sokszor az ilyen összeférhetlenségek is nehezítik a szabályalkotás objektivitását. Mindhárom csoport jellemzően a fogyasztóvédelem fontosságával, s a kontárság káros hatásaival érvel. A GVH szerint az adminisztratív előírások eltörlése önmagában nem jár a következménnyel, hogy a szakképzettséget igénylő munkakört képzetlen, kompetenciahiányos személlyel töltenének be, hanem csupán azt, hogy a fogyasztói nyomás erősödjön a megfelelő minőségű képzések iránt mind a munkavállalók, mind a vállalkozások részéről, de többlet adminisztrációs költségek nem terhelnék a folyamatot. Eközben az állam működtethet – kötelezés hiányában is – olyan eszközrendszert, amely a képzések kimeneti minőségének garantálását, az ilyen képzéseket keresők tájékozódását segíti. Az állami erőfeszítéseket főként ebbe az irányba indokolt terelni, s csak azokban az esetekben indokolt fenntartani az állami kötelezést, ahol a vállalatok saját maguk, vagy a képzési piac nem érdekelt, vagy nem képes a garanciák megteremtésében, vagy az ilyen megoldásnak lenne magasabb a társadalmi költsége.

Az év végére kialakultak a hatályon kívül helyezésre, további felülvizsgálatra, illetve fennmaradásra javasolt képesítési követelmény listák, s az ezt megalapozó kormányhatározat tervezetét támogattuk, hogy a továbblépésre garancia teremthessen a területen.

Különösen visszásnak láttuk azonban azt, hogy az év folyamán is számos olyan jogszabályban kerültek kodifikálásra új képesítési követelmények, amelyeknek a meghirdetett kormányhatározati értékelési szempontok szerinti vizsgálatára kísérlet sem történt. Ennek következtében az év folyamán – a már ezt a munkát is megalapozó korábbi – kormányhatározat céljaival ellentétesen nem hogy szűkült, hanem inkább bővült azoknak a tevékenységeknek a köre, amelyek ellátásához külön szakmai képesítés megszerzése szükséges. Sőt egyes esetekben rövid hatálybaléptetési idővel olyan képzettségi követelmények is előírásra kerültek, amelyekre vonatkozó speciális képzés egyáltalán nem létezett korábban, s a hatálybalépési időre még magának az akkreditált hatósági képzésnek a feltételeit sem lehetett megteremteni, nemhogy a képzettség tömeges megszerzését. (Eközben például olyan átmeneti szabályok sem születtek, amelyek segítenék azoknak a személyeknek a foglalkoztatását, akik magasabb iskolai végzettséggel az adott tevékenységhez hasonló területen – például korábbi munkakörükből adódóan – már jártasságot szereztek.)

Összességében a GVH a kialakultnál bátrabb és következetesebb, a vállalkozások adminisztratív költségeit csökkentő deregulációt tart kívánatosnak, amelyet az szol-

gálna, ha nem csupán a már meglévő, de az új előírások kodifikálása sem történhetne meg, az e témakört érintő érdemi vizsgálat nélkül.

Elfogadott jogszabály:

2054/2013. (XII. 31.) Korm. határozat a képezési követelmények ésszerű csökkentésével kapcsolatos kormányzati feladatokról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

részben figyelembevételekre kerültek a javaslataink

33.

Az előterjesztés tárgya:

az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló előterjesztés tervezete (VP-98)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A Gazdasági Versenyhivatal a gyógyszerári szolgáltatásokat érintően a túlzott állami szerepvállalás (gyógyszerészi tulajdonszerzés állami támogatása, a nem gyógyszerész tulajdonosok helyett az állami tulajdon lehetővé tétele) versenytörzítő hatásaira figyelmeztette az előterjesztőt.

Ugyancsak felhívta a figyelmet arra, hogy a gyógyszerek támogatásba történő befogadása során az egymással helyettesíthető gyógyszerek csoportjaiban a delistázási határérték emelése csökkenti az árverseny intenzitását, hiszen kisebb lesz a tétje a magasabb árajánlatnak. Ez hosszabb távon akár azzal a hatással is járhat, hogy ugyanakkora összegből kevesebb beteg tud gyógyszerhez jutni, mert drágábbak lehetnek a készítmények, egyúttal növekszik a betegek terhe. Indokoltnak láttuk megfontolni, hogy az árverseny csökkentése révén bekövetkező hátrányt vajon ellensúlyozza-e az az előny, hogy a hasonló hatású készítményekből szélesedik a választék.

Felhívtuk a figyelmet arra is, hogy a gyógyszerek szabadpolcos értékesítési lehetőségének teljes kizárása, a házhoz szállítás, és csomagküldéssel történő kiszállítás túlzott korlátozása ellentétes lehet a gyógyszer vásárlók érdekeivel. Javasoltuk, hogy a nem vényköteles gyógyszerek (OTC) esetén – más államok gyakorlatának megfelelően – Magyarországon is tegye lehetővé a szabályozás e szerek könnyebb elérhetőségét (önkiszolgálás) a gyógyszertárakon belül. Ennek megoldása az lenne, ha ezekre nézve a gyógyszerészi, szakasszisztensi kiszolgáltatási kötelezettség eltörlésre kerülne. Ezzel párhuzamosan részletesebb szabályozást láttunk indokoltnak a fogyasztói árak feltüntetésére, s a kihelyezésre, hogy az segítse a fogyasztókat a hasonló terápiás célú gyógyszerek összehasonlításában (pl. terápiás cél szerinti és hatóanyagokénti kihelyezés, 1 tablettára, mg-ra, vagy ml-re vetített egységárak feltüntetése a doboz ára mellett a polcon stb). Az ilyen szabályozás segíthetné a gyógyszerári várakozási idők csökkentését, egyúttal élnékítené az (ár)versenyt azzal, hogy az azonos hatóanyagú készítmények közvetlenül megismerhetővé és árai összehasonlíthatóvá válnának a vásárlók számára.

Üdvözlendő volt az az elképzelés, amely könnyítené a gyógyszerek házhoz szállítását, de a közreműködőkre vonatkozó szabályozás (szakdolgozói képzettség megkövetelése) indokoltságát megkérdőjelezhetőnek láttuk. Egyrészt nem láttuk életszerűnek azt feltételezni, hogy a szakdolgozó futárok bizonyosan annak adják át a csomagot, aki azt fel fogja használni, másrészt ennek többletköltsége miatt. Álláspontunk szerint elegendő annak biztosítása, hogy az ilyen szolgáltatásokat is végző gyógyszertárak biztosítsanak tanácsadási szolgáltatást (telefonszám, e-mail elérhetőség megadása), hogy a felhasználók esetleges kérdéseire válaszoljanak.

Elfogadott jogszabály:

2013. évi CCXLIV. törvény az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

Nem vették figyelembe: például az árverseny intenzitását csökkentően a delistázási határértékeket a tervezetben szereplőhöz képest további gyógyszercsoportokban is lényegesen megemelték (50 illetve 60%-ról 100%-ra, 30-ról 50%-ra), a házhozszállítás elterjedését gátló, valamint a szabadpolcos értékesítés megtiltásával egyenértékű szabályok változatlanul fennmaradtak.

Meg kell továbbá jegyezni, hogy a tervezetbe képest lényegesen kibővült a módosítások köre, amelyek egyeztetése már elmaradt.

34.

Az előterjesztés tárgya:

a fogyasztói csoportokról, valamint a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóságról szóló 225/2007.(VIII.31.) Korm. rendelet és a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009.(IX.29.) Korm. rendelet módosítása

A GVH észrevételeinek tartalma:

1. A hatályos törvényi szabályozás szerint bár új fogyasztói csoportot nem lehet létrehozni, a rendelkezés hatálybalépése – 2012. január 1-je – előtt létrehozott fogyasztói csoportok azonban tovább működhetnek. A GVH jelezte aggodalmát, hogy a fogyasztói csoportok várható fokozatos kifutásával csökken az azokat működtető vállalkozások működési fedezete is, s az esetleges csődök éppen a kevésbé hitelképes, nem szerencsés, ám előtakarékoskodó csoporttagok befizetéseit vihetik el. Javasolta a GVH a fogyasztói csoportok atipikussága és a jellemzően a szerencse-elem elhallgatásával megvalósuló fogyasztó megtévesztés fokozott veszélye miatt az új belépők szerződéskötésénél elállási jogra vonatkozó rendelkezéseket, valamint a tagi mozgásokkal összefüggő sajátosságokat megjeleníteni a kormányrendeletben. Jelezte továbbá a GVH, hogy a tervezet nem tartalmaz részletes rendelkezéseket a rendeletben foglalt szabályok megszegésének jogkövetkezményeiről. Emellett a GVH néhány részletes érdemi és kodifikációs észrevételt is tett.

2. A kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet módosítására vonatkozóan a GVH észrevételezte, hogy a tervezet bejelentési kötelezettséget ír elő az üzleten kívüli kereskedés

keretében a termék forgalmazása céljából a vásárlónak szervezett utazás vagy rendezvény időpontja tekintetében, de indokolt a helyre vonatkozó bejelentési kötelezettséget is előírni. Észrevételezte a hivatal, hogy a rendelkezések egyes uniós jogszabályokhoz való viszonya rendezést igényel, továbbá, hogy a jogkövetkezményeket is indokolt pontosítani. Kérdésesnek látta, hogy milyen módon tudja ellenőrizni a jegyző a bejelentési kötelezettség megsértésével a fogyasztói postaládákba bedobott szórólapok útján termékbemutatót szervező vállalkozásokat. Megfontolásra javasolta a GVH, hogy a bejelentések alapján vezetendő nyilvántartás országos szinten kerülnön – például a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóságnál vezetendő – egységes adatbázisban összesítésre, mivel ilyen módon nyomon követhető lenne e vállalkozások kereskedelmi gyakorlatának kiterjedtsége.

Elfogadott jogszabály:

530/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet a fogyasztói csoportokról,

531/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóságról szóló 225/2007. (VIII. 31.) Korm. rendelet módosításáról,

524/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet, a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalról és a területi mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságokról szóló 320/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet, valamint az energetikai létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló 360/2013. (X. 11.) Korm. rendelet módosításáról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

részben figyelembe vették

35.

Az előterjesztés tárgya:

egyes pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról, valamint kapcsolódó módosításáról szóló törvényjavaslat

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH elsősorban a hatáskörét és versenyfelügyeleti eljárásait érintő javaslatokat tett mind a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról (új Hpt.), mind az egyes fizetési szolgáltatókról szóló törvények tervezeteihez egyrészt a rajtaütések lebonyolítását érintően, másodsorban a fogyasztóvédelmi tartalmú szabályok összhangjának megerősítése érdekében.

Ezen túl az új Hpt. fogyasztóvédelmi tartalmú rendelkezéseinek újragondolását javasolta. A kifogások fő oka az volt, hogy számos, már eddig is sok vitát kiváltott szabályt (például egyoldalú szerződésmódosítások lehetőségének biztosítása, annak gyenge korlátai, a fogyasztók tájékoztatására vonatkozó követelmények gyengeségei) lényegében változatlanul kívánták átvenni az új Hpt-be. A GVH a hatályos szabályozáshoz képest több ponton szigorítást tartott indokoltnak, egyúttal fogyasztóbarátabb megoldások kialakítását tartotta kívánatosnak.

1. A GVH szerint számos olyan rendelkezés van, amelyek – bár alapvetően fogyasztóvédelmi tartalmúak – a fo-

gyasztói döntési helyzet javítása révén segíthetné a piaci verseny körülményeinek javítását is. Például a fogyasztóvédelem magasabb szintjét garantáló számos különös rendelkezés jellemzően nem érintette eddig sem az egyes szabályok hatálybalépése előtt kötött hosszú távú szerződések szabályait. Így számos fogyasztóvédelmi probléma maradt és marad fenn a jövőben is, akár évtizedekre tartósítva a fogyasztók gyenge alkuhelyzetét, kiszolgáltatottságát a banki egyoldalú szerződésmódosításokra vonatkozó laza szabályozás változatlansága révén.

Megjegyezte a GVH, hogy álláspontja szerint a deviza-hitelezéssel kapcsolatos, a hitelért fizetendő ellenérték meghatározása során tapasztalható gondok jelentős része is abból adódik, hogy az egyoldalú szerződésmódosítási jogokkal élő pénzügyi intézményeknél sem a kamatok és egyéb ártényezők, sem a devizaárfolyam megváltoztatása nem kötődött és kötődik egyértelműen valamilyen külső referenciaértékhez. Ez utóbbi tenné vitathatatlaná azt, hogy egy végrehajtott módosítás nem kizárólag a bank belső körülményeit figyelembe vevő döntés, hanem a külső körülmények megváltozásából is fakad. Felvetette egy olyan kötelezés alkalmazásának megfontolását az egyoldalú módosítás jogának további fennmaradása helyett, amely során például a kamatlábak és devizaárfolyamok hitel felvétele kori mértékét egy külső referenciahoz (BUBOR, LIBOR, MNB középárfolyam) mérve definiálnák újra, fenntartva a korábbi eltérést. Amennyiben ez az – akkori eltérés mértékének állandóságán alapuló – eltérés kerülhetne végigvezetésre a hitelfelvétel óta eltelt időszak referenciaértékeire vetítve, s alkalmaznák az a jövőben is, az kiküszöbölhetné az egyoldalúságon alapuló változások negatív hatásait. Így ebben a konstrukcióban a külső referencia változásához igazodva rendeződhetne a felek helyzete, megszüntetve a két fél közötti aszimmetriát, s az abból fakadó az egyoldalú kockázatmegosztást.

Az egyes ártényezők időben változó külső referenciaárakhoz, referencia árfolyamokhoz kötése – amely mindkét fél számára kockázatot hordoz, de mentes attól, hogy a másik fél saját érdekkörében bekövetkezett döntéseinek kockázatát engedje ráterhelni a partnerre – nem jelentené a szerződések egyoldalú módosítását, hanem az egyik leglényegesebb szerződést létrehozó elemnek, az ellenszolgáltatás mértékében történt megegyezésnek adna tényszerű, az eredeti legitim szándékkal is vélhetően megegyező tartalmat.

Mivel olyan általános gyakorlattá vált az elmúlt évtizedekben a hitelintézetekkel szerződött felek számára a másik fél kiszámíthatatlan és parttalan módosításai következtében a szerződések tartalma, az már a megkötött szerződések szerződéses jellegét, alapvető tartalmát kérdőjelezte és kérdőjelezi meg még jelenleg is. A helyzet eszkalálódásához az is hozzájárult, hogy – a hátrányos változásokról való közvetlen értesítés hiányában – az ellenszolgáltatásra kötelezettek még arról sem szereztek és szereznek feltétlenül tudomást, hogy a szerződéseik teljesítése már más feltételek szerint történik, mint ahogy a szerződéskötéskor abban megállapodtak.

Ez összességében azzal a következménnyel is járt, és jár még jelenleg is, hogy az ügyfelek megszerzéséért folyó torz verseny alakult ki: rövidtávú céllá vált az új ügyfelek megszerzése, s különösen a hosszú távú és határozatlan idejű szerződéseknél a fogyasztói döntést követően lehe-

tővé vált a másik fél gyengébb szerződéses pozíciójának, információs aszimmetrikus helyzetének kihasználása. Mivel az ügyfelek – akár a közvetlen tájékoztatás elmaradása, akár a szerződések felmondására rendelkezésre álló idő rövidsége miatt – nem voltak érdemi döntési helyzetben, nem tudták és tudják hatásosan védeni gazdasági érdekeiket.

A GVH által gyűjtött információk szerint az ilyen kiterjedt egyoldalú módosítási gyakorlat számos uniós országban ismeretlen, s inkább az unióhoz később csatlakozott országokban fordul elő gyakrabban. Ennek kialakulásához nyilvánvalóan hozzájárult az ezen országokat jellemző kevésbé stabil jogi, szabályozási és piaci környezet, de a jogalkotási és jogalkalmazási gyakorlat helytelensége, illetve annak nehézsége is a gyakorlat fennmaradásához vezethetett.

A GVH kérdésesnek vélte, hogy a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelvnek vajon a régebben kötött szerződésekre vonatkozó hatályos szabályozása, illetve a tervezett Hpt rendelkezések megfelelnek-e: például értelmezésünk szerint, még ha a díjak egyoldalú emelése megtehető is, a lehető legrövidebb időn belül erről közvetlenül is értesíteni kellene az ügyfeleket, hogy lehetőségük legyen élni a szerződés felmondás jogával (az irányelv mellékletének 2. b) pontja szerint).

Mivel a korábbi szerződéses állományból is több 10, esetleg 100 ezres nagyságrendben van érvényben hosszú távú lakáshitel, jelzáloghitel-szerződés még akár a következő 10-15 évig, ezért a szerződésmódosításokra vonatkozó szigorúbb szabályok kiterjesztését erre a szerződéses állományra is elengedhetetlennek látta a GVH.

Az egyoldalú szerződésmódosítási jogkör szűkítése nyilvánvalóan tranzakciós (pl. értesítési) költségnövekedést is okoz, s a korábbi állapotokhoz képest kockázati többletletterhet jelent a hitelintézetek számára. Ez az ügyfelekért folytatott verseny során – bár az árak kezdeti szintjének emeléséhez is vezethet – hosszú távon várhatóan jótékonyan hatna a bankok közötti verseny tisztaságára, ideértve a termékek kínálatának, s azok árazásának kiszámíthatóságát, növelve a szerződések tiszteletét, s ezáltal a jogbiztonságot. Emellett a GVH várakozásai szerint a szerződéses pozíciók aszimmetriájának csökkentése hosszabb távon a verseny intenzitásának növekedését is meghozná, ami a termékek hosszú távú árszintjére hatna csökkentőleg.

Mindezek alapján a GVH az ügyfelek számára hátrányos egyoldalú szerződésmódosítási jog erőteljesebb korlátozását, s az ügyfelek értesítésére vonatkozó szabályok szigorítását tartotta indokoltnak – a korábban megkötött szerződések vonatkozásában is – a deviza-, és a forint-hitelszerződéseket érintően egyaránt.

Az ellenszolgáltatások mértékére vonatkozó konkrét javaslatunk az alábbiak voltak:

- kizárólag a külső, a pénzügyi intézet saját érdekkörén kívül bekövetkező objektív körülmények változása esetén láttuk megengedhetővé tenni a díjtételek egyoldalú, az ügyfél hátrányára történő módosításait (nem minősül például a GVH szerint külső oknak a hitelintézet árazási politikájában, elveiben végrehajtott változtatás);

- a változtatások módszerének meghatározását célszerűnek véltük képlet formában megkövetelni, illetve elengedhetetlennek láttuk az ügyfelek – lehető legrövidebb időn belüli – tájékoztatására vonatkozó előírás statuálását összhangban a hivatkozott irányelvi rendelkezéssel;
- átmeneti szabályként kívánatosnak láttuk volna a már megkötött, de e feltételeket nem teljesítő, ennél tágabb egyoldalú módosítási lehetőséget tartalmazó szerződések például egy éves átmeneti idővel történő megfeleltetésének előírását.

Az egyéb általános szerződési feltételek esetleges módosítása esetén az ügyfelek értesítésére kívánatosnak láttunk olyan szabályokat, amelyek biztosítják, hogy az ügyfél tudomására jusson a szerződés várható módosítása, s a régi és az új szabály egyértelmű összevetésre alkalmas állapotban kerüljön közlésre. (Például a módosítás előtti és a módosítás utáni szöveg kiemelten is kerüljön be a tájékoztatásokba; azoknál a szerződéses kapcsolatoknál, ahol folyamatos kapcsolat van a hitelintézet és az ügyfél között, közvetlenül is kapjon jelzést az ügyfél arról, hogy változni fognak a feltételek, s azoknak melyek a lényegi elemei stb.)

2. Általános hiányosságnak véltük, hogy a hitelintézeti tájékoztatások és szerződések közérthetőségére, áttekinthetőségére, olvashatóságára vonatkozó generális elvárás nem szerepelt a törvény tervezetében. Más országokban például erre külön odafigyel a jogalkotás és a jogalkalmazás. (Ismereteink szerint az osztrák fogyasztóvédelmi tájékoztatás például nem használja a THM, EBKM típusú szakzsargon megtestesítő rövidítéseket – amelynek jelentését a fogyasztók jelentős része nem ismeri – helyette a tényleges kamat és a névleges kamat közérthetőbb kifejezéseket alkalmazzák, amelyekre nálunk is ésszerű és célszerű lenne áttérni a fogyasztói tájékoztatási minimum követelmények meghatározásakor. A brit jogban létezik olyan megoldás, hogy az új pénzügyi termékek bevezetését, a szerződéses szabványfeltételek alkalmazását a fogyasztói tájékoztatók, szerződési feltételek laikusok általi megértéséhez kötik.)

3. A verseny élénkítése szempontjából fontosnak véltünk néhány további, ezt a célt szolgáló előírás törvénybe foglalásának megfontolását:

- a. A hitelezési piacon versenyt élénkítő hatású lenne például a hitelszerződés folyószámla szerződéshez kötésének (árkapcsolás) megtiltása. Ez nyilván nem akadályozná meg abban a piaci szereplőket, hogy az általuk jobban ismert, jó ügyfelek kérelmére hitelbírálati, vagy akár hitelezési díjkezdéssel ismerjék el az alacsonyabb költségeket, kockázatokat, ugyanakkor nem gátolná a számlapiaci versenyt az a körülmény, hogy a hitelező bank magához láncolja a hitelezett ügyfeleket, vagy több folyószámla fenntartására is kényszeríti ezzel. A számlavezetéshez kapcsolódó tranzakciós költségek meredek növekedésének időszakában különösen előnyös lenne az ügyfelek számára az ebből a szerződéses gyakorlatból származó többletköltség megszüntethetősége.
- b. Élénkíthetné a számlapiaci versenyt egy olyan tilalom is, amely a szerződés felmondásakor megtiltaná a megszűnő számlán rendelkezésre álló ma-

radék összeg kifizetésének külön magas egyszeri tranzakciós díjjal való megterhelését.

Az általános észrevételekben és javaslatokban kifejtetteket a GVH az egyes §-okat érintően részletesen is jelezte. A GVH nehezményezte még, hogy a véleményezésre rendelkezésre álló idő a kiküldött, nagy mennyiségű joganyag alapos tanulmányozására nem volt elégséges, ezért arra kényszerült, hogy a tervezeteknek csupán bizonyos részeire koncentrálja figyelmét, s tegyen észrevételeket.

Elfogadott jogszabály:

2013. évi CCXXXV. törvény az egyes fizetési szolgáltatókról

2013. évi CCXXXVII. törvény a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

Részben figyelembe vették.

A GVH feladat- és hatáskörét érintő pontosítások megtörténtek mindkét törvényben.

A hitelintézeti törvény egyoldalú szerződésmódosításra, valamint fogyasztói tájékoztatásra vonatkozó szabályai lényegében a tervezetben megismert tartalommal kerültek elfogadásra érdemi – a GVH észrevételeit tükröző – változtatások nélkül.

36.

Az előterjesztés tárgya:

az idegen-nyelvtudást igazoló államilag elismert nyelvvizsgáztatásról és a külföldön kiállított, idegennyelv-tudást igazoló nyelvvizsga-bizonyítványok Magyarországon történő honosításáról szóló 137/2008. (V.16.) Korm. rendelet módosítása (VP-91)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A tervezet szerint lényegesen módosulnak a nyelvvizsgáztatásra akkreditációval rendelkező vállalkozások tevékenységének keretei. A hatályos szabályok szerint az akkreditáció a visszavonásig/visszaadásig érvényes volt azzal, hogy az Oktatási Hivatalnak, mint hatóságnak legalább két évente ellenőriznie kellett a vizsgaközpontok, vizsgahelyek, vizsgarendszerek tényleges működését és tevékenységét. A tervezett változás egyik fő eleme, hogy a két évenkénti ellenőrzés külön igazgatási szolgáltatási díj ellenében végzett akkreditációmegújítássá válna. A GVH számításai szerint a tervezet szerinti díjtételekkel számolva a változtatás mintegy 10-20 %-os költségemelkedéssel, s ebből következően díjemeléssel járhat. Összességében a vállalkozásokat terhelő adminisztratív terhek további növekedése várható, ami nem helyeselhető.

Ugyancsak lényeges változás, hogy egy nyelvvizsga központ egy településen csupán egy, illetve Budapesten két vizsgahelyet tarthatna fenn. A vizsgáztatási helyszínek mesterséges szűkítése egyértelműen nehezítheti a vizsgáztatók kínálatának a vizsgázói igényekhez való ésszerű igazodását. Mivel minden vizsgahelyszínt jelenleg is külön kell akkreditáltatni, nem feltételezhető, hogy a vállalkozások akár a külön akkreditálási költségtöbbletet, teremérleti díjakat vállalnák, ha arra nem lenne effektív

kereslet. A GVH ezért nem értett egyet a piacszerű beavatkozással.

Ezen felül külön – oktatási kötelezettséget – is statuál a tervezet, amikor a nyelvvizsgáztatók számára piacrálépési feltételként előírja, hogy a jelöltek vegyenek részt az adott nyelvvizsgarendszer vizsgáztatásra felkészítő tanfolyamán, melynek kötelezően része a KER (közös európai keretrendszer) megismerése. Mivel magára a tanfolyami kötelezettségre – amely többletköltséget generál – egyebekben nincs érdemi normatív előírás, ezért valódi minőségi többletgaranciát sem jelent, így nem értettünk ezzel egyet.

A tervezet szerint az ellenőrzést végző szakértők piaca is újra felosztásra kerülne, hiszen a szakértői feltételeknek megfelelő személyeknek egy névjegyzékbe történő automatikus felvétele helyett évi egyszeri pályázattal döntene a Hivatal szakértőkről egy belső szabályzat alapján. E megoldás is nélkülözi a normativitást, így nem támogathattuk azt.

Mindezek alapján a GVH nem értett egyet a nyelvvizsgáztatói piacon a piacrálépési és működési feltételek költségeket növelő, versenyt szűkítő, egyúttal a normativitást csökkentő átalakításaival.

Elfogadott jogszabály:

33/2014. (II. 18.) Korm. rendelet az idegennyelv-tudást igazoló államilag elismert nyelvvizsgáztatásról és a külföldön kiállított, idegennyelv-tudást igazoló nyelvvizsga-bizonyítványok Magyarországon történő honosításáról szóló 137/2008. (V. 16.) Korm. rendelet módosításáról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

részben figyelembe vették (például a nyelvvizsgahelyek számára vonatkozó korlátozások nem kerültek be a kihirdetett a jogszabályba)

37.

Az előterjesztés tárgya:

az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011.(XII.31.) Korm. rendelet módosításának tervezete

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH rövid kodifikációs tartalmú észrevételt tett a más törvényben előforduló hasonló tárgy körű rendelkezések közötti összhang megeremtése érdekében.

Elfogadott jogszabály:

497/2013. (XII. 29.) Korm. rendelet az államháztartás szabályozásával összefüggő egyes rendeletek módosításáról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

figyelembe vették

38.

Az előterjesztés tárgya:

Az Országos Hulladékgyűjtési Terv (VP-110)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH tapasztalata szerint a korábbi időszakban az állami szabályozás kudarcai részben abból is fakadtak, hogy a szabályozási és tulajdonosi funkciók nem kerültek elválasztásra, illetve a monopolhelyzetű vállalatok felügyeletére nem hoztak létre megfelelő szakmai felkészültségű és függetlenségű monopolfelügyeleti hatóságokat. A helyi közszolgáltatók döntő többsége a helyi önkormányzatok tulajdonában volt, amelyek egyben árhatósági feladatokat is betöltöttek. Elmondható, hogy az önkormányzatok a saját tulajdonukban lévő vállalatok gazdálkodásának hatékonyságát sem ellenőrizték kellő szigorral, s vélelmezhetően nem volt meg a kellő szakmai felkészültség és eszközrendszer a közszolgáltatás ellátásba bevont magánvállalatok szakszerű kontrolljára sem.

Más területeken, ahol a hulladékgazdálkodási célok megvalósítását korábban a piaci önszabályozó mechanizmusok bekapcsolásával oldották meg (pl. koordináló szervezetek hálózatai), ott a környezetvédelmi hatósági ellenőrzés hiányosságai (ahogy azt az anyag is több helyen is tartalmazza) sokkal inkább hozzájárulhatott ahhoz, ha a rendszer a környezetvédelmi célok megvalósítása szempontjából esetlegesen nem működött kellő hatékonysággal, mintsem önmagában az, hogy a feladat megoldását a piacra bízták. Az új szabályozási modellben az OHÜ új – remélhetően a korábban hiányzó ellenőrzési funkciót is betöltő – vertikális szintként jelent meg a rendszerben. Az új megoldásban a korábbi piaci versenyen alapuló szerveződés helyébe – az OHÜ szervezésében zajló – piacért folytatott versenyt állították. Egyelőre nem láthatóak sem azok az elemzések, sem azok a bizonyítékok, amelyek azt tudnák alátámasztani, hogy az új – monopolhelyzetű – vertikális szereplő rendszerbe illesztése javította volna a környezetvédelmi célok elérését (például a hasznosított hulladék aránya nem az ellenőrzés szigorításán, hanem a monopólium létre visszavezethetően révén nőtt az új rendszerben), illetve a rendszer hatékonyságát. A GVH szerint azt kellene tudni igazolni, hogy összességében – az állami támogatást, külön adót, vállalatok által fizetendő díjakat is figyelembe véve – a társadalmi ráfordítás csökken, vagy – tekintettel az ellenőrzési funkció korábbi hiányára – nem növekedett túlzottan a vállalatok és a lakosság számára sem az új rendszer működtetése következményeként. A verseny helyett egy monopólium megjelenése önmagában nem jelent előrelépést: a versenyár helyett egy monopolárat bár lehet versenysemlegesnek tekinteni, de ha a monopolár és a fizetendő egyéb többletthez (pl. termékdíj) együttesen több kiadással jár a vállalatok számára, mint a korábbi versenyár és az akkori adóteher, akkor az új rendszer költségei igénybevevői szempontból nagyobbak, hatékonysága számukra rosszabb.

Az intézményrendszert érintően az anyag egyáltalán nem szentelt figyelmet a piaci szereplők (ideértve magát az OHÜ-t is, vagy a közelség elve miatt külön előnyt élvező területi lerakókat, illetve a területi monopóliumokat élvező közszolgáltatókat) külön szakmai és független monopolfelügyeletének. Nem tudható, hogy milyen speciális intézményi megoldásokkal kívánja az állam akár a köztulajdonban, vagy más tulajdonában lévő monopolvállalatok feletti – a hatékony működést kikényszerítő – kontrollt gyakorolni. A rendszerváltozás óta eltelt 23 év tapasztalata azt jelzi, hogy önmagában a rendeleti ársza-

bályozásra történő felhatalmazás, vagy egyes rendelkezések (pl. keresztfinanszírozási tilalom) jogszabályba foglalása önmagában nem elegendő garancia. Ezt támasztják alá a GVH vizsgálatai során tapasztaltak is. Az adekvát ex ante szabályozás, az ellenőrzés és profi jogérvényesítés, a kellő visszatartó erővel bíró szankciók kockázatának hiánya arra ösztönözheti a szereplőket, hogy – amennyiben szervezeti érdekeik, vagy a menedzsment saját érdeke úgy kívánja – ne a jogszabályoknak megfelelően, vagy nem a terv készítői által várt módon működjenek. Ez pedig összességében mind a hatékonyság hiányából fakadó nagyobb társadalmi költségekben, mind a szolgáltatási minőség romlásában megjelenehet. Ezért ilyen modell választása esetén mindenképpen szükséges a hatóságos monopolszabályozás és felügyelet.

A GVH álláspontja szerint önmagában a nonprofit működés sem garancia a hatékonyság javulására, ugyanis amennyiben a költségek visszafogását érintően nincs hatóságos kényszer, vagy ösztönző a rendszerben, ott – még ha profit nem is képződik – költség ágon is lehet hatékonyság romlást generálni felesleges, nem indokolt pénzköltségekkel. A rendszerváltás előtti időben jellemzően nonprofit költségvetési szervek (például városgazdálkodási funkciókat ellátó szervezet keretében) végezték a közszolgáltatások nagy részét. Ez azonban nem feltétlenül eredményezett hatékony és jó minőségű közszolgáltatásokat. Az új modellben a jellemzően regionálisan működő többségi köztulajdonú nonprofit vállalatok kötelező minősítése, vagy közbeszerzési eljárásokban való, az adott területen fekvő települések közszolgáltatási jogáért történő pályáztatása inkább csupán az adminisztratív költségeket növeli, mint valós versenyt eredményező, hatékonyságra ösztönző megoldást jelent.

Mindezek alapján a GVH javasolta a hosszú távú terv közzétételének megalapozottságának növelését. Egyúttal kívánatosnak tartotta azokon a területeken, ahol monopóliumok megteremtésére és fenntartására alapozza az állam bizonyos tevékenységek, funkciók ellátását, ott a szervezeteket érintő monopolszabályozás minőségének javítását, a független, megfelelő felkészültségű és beavatkozási képességű monopolfelügyeleti hatóság rendszerbe illesztését mind a környezetvédelmi célok elérése, mind pedig a hatékonyabb működés garanciáinak növelése érdekében akkor is, ha ezek a szervezetek az állam tulajdonában vannak, vagy nonprofit elven működnek.

Elfogadott jogszabály:

2055/2013. (XII. 31.) Korm. határozat a 2014-2020 közötti időszakra szóló Országos Hulladékgazdálkodási Tervről

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

nincs jele a végső anyagban a GVH észrevételei megfontolásának

39.

Az előterjesztés tárgya:

a belföldi székhelyű tervező által vállalt építészeti-műszaki tervezési tevékenység ellátásáért felszámítható tervezési munkadíj eleme tekintetében a legalacsonyabb irány-díj meghatározásának módszere (VP-111)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH szerint a kormányrendelet tervezete tartalmilag túlerjeszkedett a törvényi felhatalmazáson, ugyanis nem iránydíj-meghatározási módszert definiált, hanem egy kötelezően alkalmazandó minimális és maximális díjtétel nagyságot határozott meg. Álláspontunk szerint az olyan minimális és maximális „iránydíj”, amelytől lefelé, illetve felfelé végül nem lehet eltérni valójában rögzített minimális és maximális díjtételt jelent, nem pedig iránydíj meghatározási módszert.

Vitattuk azt a szabályt is, amely szerint a tervezési iránydíj a szakmai kamarák által közösen kidolgozott és közzétett díjszámítási szabályzat szerint lenne felosztható az építészeti-műszaki tervezésben résztvevő szakterületi tervező és szakági tervező között. Nem értettünk egyet azzal, hogy a kamarák olyan árszabályozási tartalmú felhatalmazást kapjanak, amellyel beavatkozhatnak a tervezők közötti szerződéses viszonyokba.

A GVH szerint kívánatos lenne a jogszabály tartalmát szűkíteni, s elkerülni a konkrét mértékek és arányszámok használatát. A módszertani útmutatásnak olyan keretszabályozás megalkotása lehetne a célja, amely mindazoknak az indokolt a költségtényezőknek, vagy tervezői piaci értékeknek a figyelembevételére hívja fel a figyelmet, amelyek akár a tényleges munkaköltségeket, akár a szolgáltatás minőségét, vagy annak eladhatóságát, piaci értékét (pl. referenciák, tapasztalat, szakmai hírnév) befolyásolják. Ugyancsak felhívtuk a figyelmet a kereslet és kínálat viszonyára, mint a piaci ár alakulását befolyásoló tényezőre.

Nem lenne helyes, kívánatos, s társadalmi szempontból sem hasznos, ha akár a minimális, akár a maximális árak rögzítése azzal a következménnyel járna, hogy ezeknek az árbefolyásoló tényezőknek a figyelembe vételét ellehetlenítenék.

Azokra a kockázatra is figyelmeztettünk, amelyek a piaci realitásokat nélkülöző magas minimál-árakból fakad, mert zsugoríthatja a piacokat. Ezzel szemben az alacsony ármaximum a minőségjavítás ellen hathat. A GVH véleménye szerint, ha a szabályozás csak a hazai mérnökökre érvényes, az a veszély fenyeget, hogy őket diszkriminálja hátrányosan a külföldi tervezőkkel szemben, hiszen a megengedettnél alacsonyabb árajánlat a magyar tervezőt zárja ki a tendernyerés lehetőségéből.

Mindezek alapján a tervezet átdolgozását tartottuk indokoltnak.

Elfogadott jogszabály:

Nem történt meg a jogszabály kihirdetése, helyette a Városliget megújításáról és fejlesztéséről szóló 2013. évi CCXLII. törvény 13. § (2) bekezdése szerint a szabályozás alapjául szolgáló felhatalmazó rendelkezés végül nem lépett hatályba. Ebből következően legalacsonyabb iránydíjak meghatározására és kihirdetésére ezeknél a szakmáknál várhatóan nem kerül sor.

A GVH észrevételeinek figyelembevétel:

Bár a GVH megkeresésére nem került sor, ezzel a változtatással egyetért a hivatal.

40.

Az előterjesztés tárgya:

a közfeladatot ellátó szerveknél alkalmazható iratkezelési szoftverekkel szemben támasztott követelményekről szóló közigazgatási és igazgatásügyi miniszteri rendelet tervezete (VP-112)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH kodifikációs jellegű észrevételeket, illetve pontosító javaslatokat tett.

Elfogadott jogszabály:

27/2014. (IV. 18.) KIM rendelet a közfeladatot ellátó szerveknél alkalmazható iratkezelési szoftverekkel szemben támasztott követelményekről

A GVH észrevételeinek figyelembevétel:

részben figyelembe vették

41.

Az előterjesztés tárgya:

a fogyasztó és vállalkozás közötti szerződések részletes szabályairól szóló Korm. rendeletről és a szállás időben megosztott használati jogára, hosszútávra szóló üdülési termékekre vonatkozó szerződésekről, valamint a tartós szálláshasználati szolgáltatási tevékenységről szóló 141/2011. (VII.21.) Korm. rendelet módosítása

A GVH észrevételeinek tartalma:

1. A tervezet egyes rendelkezések megsértése esetére az eljárást törvény (Fttv.) szerinti eljárásra és hatóságokhoz utalja, de a megjelölt rendelkezések nem mind a vállalkozással szembeni tájékoztatási követelmények, illetve a fogyasztókkal szembeni kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó rendelkezések. A GVH ezért javasolta az észrevételében megjelölt rendelkezésekre korlátozását az említett szabályozásnak.

2. A 2011. október 25-i 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv – amelynek átültetését a tervezet szolgálja – szerint az irányelvet átültető tagállami jogszabályi rendelkezéseket 2013. december 13-ig kell elfogadni és kihirdetni, azonban „ezeket az intézkedéseket a tagállamok 2014. június 13-tól alkalmazzák”. A GVH javasolta a tervezet 2014. június 13-i hatálybaléptetését.

Elfogadott jogszabály:

45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet a fogyasztó és a vállalkozás közötti szerződések részletes szabályairól

A GVH észrevételeinek figyelembevétel:

figyelembe vették

42.

Az előterjesztés tárgya:

Magyarország közép- és hosszútávú élelmiszeripari fejlesztési stratégiájának ex ante értékelése

A GVH észrevételeinek tartalma:

Az élelmiszeripari fejlesztési stratégiában versenypolitikai szempontból érdemi problémákat nem talált. Ugyanakkor úgy látta, hogy a különféle – uniós és hazai – támogatások piactorzító, versenytorzító hatásai, illetve az esetleges hatékonysághiányhoz, versenyképesség csökkenéshez vezető következményei nem kerültek számbavételre. Ezek pótlása, az anyag kiegészítése ezeknek a – valószínűsíthetően piaconként is eltérő – torzító hatásoknak a tárgyyszerű számbavételével, azok várható időbeli alakulásával, javítaná a stratégia megalapozottságát. Hiányosságnak láttuk még, hogy az élelmiszer feldolgozó vállalatok piaci igényekhez való alkalmazkodóképességének javítása, rugalmasságuk fokozása mint külön cél nem jelenik meg. A GVH szerint ezen a területen nagyon fontos lenne az attitűdváltás, mert önmagában a hatékonyabb termelés, az új termékek kifejlesztése nem elégséges a piaci sikerhez, a vállalatok fennmaradáshoz, növekedéséhez. Úgy véltük, hogy a hazai lakosság egészséges, biztonságos és megbízható, s a lehető legnagyobb mértékben hazai forrásokból történő élelmiszer ellátása, mint elsődleges cél anélkül, hogy a hatékonyság, mint kapcsolódó feltétel megjelenne, nem teljesíthető, ezért a célok közé annak hangsúlyos beemelését javasoltuk.

A helyzetelemzést összességében korrektnek, a diagnózist, az elemzést is helyesnek láttuk. Úgy véltük, hogy az anyag kritikusán és helyesen hangsúlyoz néhány ügyet, amelyek korábban nem kaptak elég figyelmet – a stratégiai gondolkodás hiánya, szükséges a termékpályák elemzése és termékpálya-stratégiák kidolgozása, a termékpálya szereplői közötti együttműködés erősítésének fontossága, szaktanácsadás a KKV-knek, szellemi műhelyek, KKV-k logisztikai beruházásainak támogatása, hagyományos élelmiszerek promóciója, és a táplálkozástudományi ismeretek tanítása. Megjegyezhetőnek láttuk azonban, hogy az együttműködés javítása szempontjából a teljes termékpályára indokolt figyelemmel lenni, s például nem célravezető ellenfélként tekinteni a kiskereskedelemre, hiszen a fogyasztói igények közvetítésében, vagy akár a termékek piacra jutása, pozicionálása során a kereskedelemmel való partneri együttműködés elkerülhetetlen. A fentebb javasolt kiegészítésekkel e területeket is javíthatónak véltük kiegészítve még azzal, hogy az ágazati szereplők együttműködései során indokoltnak látjuk a versenyjogból fakadó korlátok figyelembe vételét is.

Végül konkrét kifogást fogalmaztunk meg, a nagyvállalatok számára nyújtandó egyedi támogatások témakörében, mert míg az elemzésben az alfejezet felvezető, magyarázó részében a mikro-, kis- és középvállalati kört érintő problémák hangsúlyosan kaptak kiemelés, addig a konkrét teendőknél már más vállalati kör támogatása jelent meg. A GVH szerint – figyelembe véve a statisztikai adatsorokat is – egyik legnagyobb problémának az tekinthető, hogy a magyar élelmiszeripari középvállalatok nem tudnak stabilizálódni, megerősödni. Önmagában a magyar piacra történő termelés – figyelembe véve a hazai piac nemzetközi viszonylatban kis méretét – nem jelent érdemi fennmaradási és fejlődési lehetőséget, garanciát. Éppen ezért az lehetne az adekvát cél, hogy ez a vállalati kör lenne képes naggyá válni abban az értelemben, hogy a nemzetközi piacokra való kijutás, az azokon történő növekvő jelenlét tartós és reális céljukká válhatna.

Elfogadott jogszabály:

nem került kihirdetésre jogszabály

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

-

43.

Az előterjesztés tárgya:

egyes pénzügyi tárgyú kormányrendeletek (VP-122)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A kormányzati portálon elért kormányrendelet tervezete, azon belül a lakáscélú állami támogatásokról szóló kormányrendelet módosítása tett javaslatot a GVH. Ennek keretében ismét – mint ahogyan már a bankváltást érintő 2009. évben lezárt ágazati vizsgálatában is javasolta – jelenleg is változatlanul fontosnak tartja a lakáscélú jelzáloghitel-termékekhez tartozó állami támogatások hordozhatóságának megteremtését a verseny élénkítése, a devizahitelek állományának csökkentése/kiváltása, s az ingatlanpiac élénkítése érdekében is.

A GVH szerint a hordozhatóvá tételt többféleképpen is célszerű lenne lehetővé tenni:

- Ha a jelenlegi támogatott/adós a korábban felvett kölcsönét kedvezőbb forint alapú kölcsönrel válthatná fel, akkor a támogatást a korábbi feltételeknek megfelelően megkapná másik pénzügyintézetten keresztül is. (Ez a megoldás a bankok közötti versenyt serkentené.)
- Ha a jelenlegi támogatott/adós a régi „cél” ingatlan helyett másik – a rendeleti feltételeknek megfelelő – ingatlant vásárol, akkor a támogatott/adós személye nem változna, de az új ingatlan válhatna a kölcsön fedezetévé. (Ez az alternatíva vélelmezhetően a kedvezőtlen helyzetbe került devizahitelesek lakásaira teremthetne plusz keresletet anélkül, hogy az államnak ehhez külön forrást kellene allokálnia. A devizahitelek egy része törlesztésre kerülhetne, s ezáltal azok állománya is csökkenne.)
- A jelenlegi támogatott/adós régi „cél” ingatlanának értékesítése esetén az új vásárló átvállalhatná a hitel további törlesztését, amennyiben ő is megfelel bizonyos állami feltételrendszernek, illetve pénzügyintézeti hitelezési feltételeknek. (Velelmezhetően ez a megoldás például a kisebb méretű és/vagy olcsóbb ingatlanoknál új vásárlói réteg megjelenését segítené elő.)

Elfogadott jogszabály:

537/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet az egyes pénzügyi tárgyú kormányrendeletek módosításáról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

nem vették figyelembe

44.

Az előterjesztés tárgya:

az elektromos és elektronikus berendezésekkel kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről szóló kormányrendelet tervezete (VP-124)

A GVH észrevételeinek tartalma:

Nem értettünk egyet azzal, hogy a használt cikk kategóriába sorolható elektromos és elektronikus készülékeket érintően a hulladékgazdálkodási tevékenység szabályozása keretében hozzon az állam érdemi korlátozó tartalmú szabályokat, határozzon meg minimális előírásokat, mert a használt cikk önmagában még nem hulladék. Emiatt az újrahasználatkal kapcsolatos minimumkövetelmények meghatározásának célszerűségét és szükségességét megkérdőjeleztük. A tervezetben meghatározott számos feltétel összességében a használt cikk kereskedelmet indokolatlanul korlátozó rendelkezést jelenthet, s olyan termékeket zár ki a használt cikkek piacairól, amelyek egyébként – nyilván a felhasználási céltól függően – hasznos funkcióval rendelkeznek, s további használatra, bizonyos fogyasztói kereslet kielégítésére is alkalmasak.

Különösen azért lenne fontos a használt termékként való forgalmazásból való kizárást okozó minimumfeltételek meghatározását elhagyni, mert minden ilyen korlátozás a GVH szerint inkább akadályozza a további használatot, s ezzel éppen a hulladékképződés megelőzési cél ellen hat. A forgalmazhatóságból kizáró szabályok helyett inkább a fogyasztók felé történő tényszerű tájékoztatást kellene pártolni (használt a termék, az ismert hiányosságok, hibák közlése stb.).

Korlátozni javasoltuk a hulladékká vált elektromos, elektronikus berendezés szállítására meghatározott minimumkövetelményeket, mert azok alkalmazása olyan a kockázattal járna, hogy akár egyetlen használt készülék szállítása is engedély nélküli hulladékszállításnak minősülhetne.

Elfogadott jogszabály:

443/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet az elektromos és elektronikus berendezésekkel kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

Figyelembe vették. A végleges rendelet azonban számos további – nem egyeztetett – rendelkezést is tartalmaz, melyek egy része növeli a vállalkozói terheket (pl. szakképesítési előírások).

45.

Az előterjesztés tárgya:

a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabá-

lyairól szóló 24/2005. (IV.21.) GKM rendelet módosítása (VP-125)

A GVH észrevételeinek tartalma:

Kifogásoltuk, hogy az elméleti tanfolyamok elvégzését követően időhatárhoz köti a jogszabály a vizgára bocsátást, mert ez a képző szervezetek számára teremt állami segédlettel többletbevételt anélkül, hogy a képzés minőségére hatna. Az elméleti vizgára bocsátás e feltétele az elméleti képzőhelyeket hozza előnyösebb helyzetbe a tanulók kárára.

A GVH változatlan gondnak látja, hogy mivel a képzők minőségét jelző nyilvános információk (bukások aránya, adott képzőnél a sikeres vizsgát tették átlagos tanulási, gyakorlati ideje, más minőségi indikátorok stb.) nem léteznek, ezért a minőségi problémák jelenléte a működő rendszer állandó tulajdonságává válhatott. Maguk az iskolák nem abban érdekeltek, hogy a tanulók minél hamarabb sikeres vizsgát tegyenek, hanem abban, hogy minél hosszabb ideig oktassák a diákokat, mert például ismételni kell az elméleti tanfolyamot a fent jelzett esetben, illetve a vezetés oktatásáért időarányosan kell fizetni.

A GVH véleménye változatlan abban, hogy a gépjárművezetésre való felkészülésben az információs aszimmetria probléma létezése, azaz a kifogásolható minőségű képzések előzetes kiszűrhetetlensége miatt azoknak a korábban itthon is alkalmazott, de egyes államokban (pl. osztrák, francia stb.) ma is élő megoldásoknak a honosítása lenne célravezető, amelyek érdemi versenyt tudnának támasztani a képzőhelyeknek azáltal, hogy lehetővé tennék a jogszabályi követelményeknek megfelelő mentorok melletti felkészülést is. Emellett az elméleti tudás mérésére olyan vizsgarendszer működtetése lenne célravezető, amely – tanfolyami rendszerű felkészülés igazolása nélkül is – alkalmas a felkészültség mérésre. A GVH szerint, ha a vizsgarendszer megfelelő, akkor nincs jelentősége annak, hogy a vizsgázó mikor és hogyan szerezte meg a szükséges tudást.

Elfogadott jogszabály:

2/2014. (I. 24.) NFM rendelet a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet módosításáról

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

nem vették figyelembe

A GVH-ba érkezett egyéb megkeresések

1.

A megkeresés tárgya:

a könyvek árkötöttségét érintő javaslat véleményezése (VP-15)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülete közbenjárását támogatva a kulturális tárca olyan javaslat tervezetet juttatott el a GVH-hoz, amely a könyvpiacra törvényi kivételt teremtett volna a versenyjog által tiltott továbbadási ár megkötés tilalma alól. Egyúttal kötelezte volna a könyvterjesztőket arra, hogy fő szabályként a

könyv kiadását követő egy évig nem térhetnek el a kiadók által meghatározott fogyasztói áraktól. Ezen túl további részletes szabályokat kívánt meghatározni az adható árkedvezményeket illetően, többek között azok időszakaira, mértékére vonatkozóan.

A GVH e piacot érintően versenyfelügyeleti eljárást folytatott a forgalmazási szerződésekben szereplő ártartási szabályok versenyjogi összhangját vizsgálva. Az eljárás kiterjedt a nagyobb piaci részesedésű vállalatok magatartásának vizsgálatára. Úgy véltük, hogy a vizsgálat részletes információkkal tud szolgálni a piaci folyamatokról, a megszülető döntés pedig jó támpontokat fog adni ahhoz, hogy egy esetleges jogalkotási lépés elleni és melletti érvek megalapozottsága növekedjen. Ezért javasoltuk, hogy első lépésben – a versenytanácsi határozat megszületését követően – az ártartási törvényi koncepció melletti és elleni szakmai érveket foglalja össze a minisztérium a kormányzat számára egy külön előterjesztés formájában, majd szükség esetén ezt követően kerüljön sor a további lépésekre.

Szükségesnek tartottuk arra is felhívni a figyelmet, hogy a versenyjog szabályai rugalmas keretrendszer biztosítanak arra, hogy a társadalmi szempontból hasznos, vagy a versenyviszonyokat nem érintő, illetve veszélytelen – akár árakra vonatkozó – piaci megállapodások igazolhatóak legyenek, immunitást élvezzenek. Az adott eljárásban is lehetősége volt az eljárás alá vontaknak arra, hogy igazolják a forgalmazási megállapodásaikban szereplő versenykorlátozó kikötések hasznosságát. Ha be lehet bizonyítani, hogy az ilyen megállapodások előnyei meghaladják annak hátrányait, akkor az a mentesíthető kategóriába tartozik, ezáltal törvényalkotási aktus nélkül is megengedett.

A GVH számára érthető volt az a külön döntési szempont, hogy a kormányzat támogatni kívánja a kulturális termékek megszületését akkor is, ha azok nem feltétlenül piacképesek. A rétegigényre számot tartó, nyilvánvalóan alacsony példányszámban értékesíthető könyvek kiadásának kulturális szempontok alapján történő előmozdítására azonban alkalmasabb eszköznek véltük az egyes kiadványokat érintő célzott állami támogatást még akkor is, ha annak egyúttal van piactorzító hatása is.

Felajánlottuk még, hogy az egyes külföldi könyvpiaci folyamatokat vizsgáló és értékelő tanulmányok alapján készített szakmai összefoglalóinkat a minisztérium rendelkezésére bocsátjuk.

Összességében a GVH úgy látta, hogy nincs szükség sürgős beavatkozásra, azaz jogszabályalkotásra ezen a területen, helyette célszerű megvárni a végső döntést. (E döntést később eljuttatta a minisztériumhoz.)

A GVH egyúttal felajánlotta a segítségét, közreműködését a könyvpiaci versenyt érintő állami beavatkozással kapcsolatos – elsődlegesen a közjót szolgálni hivatott – döntés-előkészítő anyag létrehozásában.

Elfogadott jogszabály:

nem született törvény a témában, visszajelzés nem érkezett

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

–

2.

A megkeresés tárgya:

Minimum tarifa meghatározása az idegenvezetőknél (vp-60)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A Magyarországi Idegenvezetők Szövetsége (MISZ) az idegenvezetőkre alkalmazandó minimumtarifa, illetve minimum bér bevezetésére vonatkozó javaslattal kereste meg a nemzetgazdasági tárcát. E javaslat versenypolitikai és versenyjogi kérdéseket is felvetett, ezért a GVH is kifejtette álláspontját a témában.

A jogi helyzetről összefoglalóan azt tudtuk elmondani, hogy a munkabér minimumának megállapítására a versenyjog hatálya jellemzően sehol sem terjed ki, mert a munkajogi státusú személyek (munkavállalók, vagy azok érdekképviselői) jellemzően nem a versenyjog alanyai. Abban az esetben azonban, ha egy adott tevékenységet egyéni vállalkozóként, vagy kisvállalkozás tagjaként végzi egy természetes személy, akkor a szolgáltatás nyújtója jogilag már gazdálkodó szervezetnek, vállalkozásnak minősül, ezért a versenyjog hatálya alá is tartozik. Ez esetben a versenytörvény 11. §-ának rendelkezése szerint a tiltott árkartell kategóriájába tartozik egy idegenvezetői minimumtarifa – például az idegenvezetést folytató vállalkozások általi – meghatározása, ami minden esetben törvénytörő, hiszen még a bagatell kivétel körébe sem tartozhat egy ár- és piacfelosztó kartell.

Bár a törvényes kivételek köre – bizonyos szűk esetkörben – alkalmazható jogi megoldásnak számít, de mind – az alkotmányossági szempontból vett – jogszerűsége, mind pedig célszerűsége versenypolitikai szempontból is aggályos, hiszen a piacgazdaságban a jól versenyző piacokon az árakat a kereslet és kínálat egymáshoz való viszonya alakítja, nem pedig az állami árszabályozás.

Az árszabályozás nem elfogadható az idegenvezetői szakma esetében, mert nincs szó sem vevői monopóliumról, sem piackudarcról, sem igazolható fogyasztói hátrányról, ami miatt a szabályozás indokolt lehetne. Ugyancsak nem jellemző az erős információs aszimmetria a vevők (jellemzően utazási szolgáltatók) irányába sem.

Mindezen okok miatt a GVH egyrészt annak nem látta jogi akadályát, hogy a munkajogi státusú alkalmazott idegenvezetők – akár szakszervezetek bevonásával – ágazati bérmegállapodásban harcoljanak ki maguknak minimumbéréket. Ugyanakkor nem tartotta támogathatónak és jogilag megvalósíthatónak a MISZ javaslatának azt a részét, hogy minimális tarifák kerüljenek megállapításra az idegenvezetői vállalkozók vonatkozásában.

Elfogadott jogszabály:

nem született jogszabály a témában

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

–

3.

A megkeresés tárgya:

vagyonvédelmi minimum óradíj (VP-65 egy képviselői kérdéshez)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A belügyminiszterhez országgyűlési képviselői kérdés érkezett a vagyonvédelmi ágazatban minimális óradíj bevezetésének indoklásával kapcsolatban. A kérdésben rejlő javaslat versenypolitikai és versenyjogi kérdéseket is felvetett, ezért a GVH is kifejtette álláspontját a témában. Általánosságban elmondhatónak láttuk, hogy egyes szolgáltatási piacokon – ez alól nyilván a vagyonvédelmi szolgáltatások sem jelentenek kivételt – a válság érdemi keresletcsökkenést okozott, ezért óhatatlanul számos szolgáltató kényszerült az aktivitását csökkenteni, alacsonyabb árakon vállalni ugyanazt a szolgáltatást vagy elhagyni a piacot.

A kérdésben felhozott fekete foglalkoztatás valóban súlyos kudarc, a GVH szerint azonban a feketegazdaság visszaszorításának nem a piaci verseny korlátozása a megfelelő ellenszere.

A közbeszerzési szabályok szerint – mint minden irreálisan alacsony árajánlatnál – a vagyonőrök rezsiorádjánál is mód van a pályázatok érvénytelenítésére, ezáltal ez az esetkör kiszűrhető a hatályos előírások alapján is.

A gazdaság kifehéritése a GVH szerint is csak a legális foglalkoztatást és a közterheket is fedező piaci áron lehetséges. Más kérdés, hogy ilyen ár megfizetése mellett megtörténik-e a legális foglalkoztatás, vagy az adók megfizetése. A GVH szerint a legális foglalkoztatásnak még nem garanciája a minimál óradíj bevezetése, ezért ezt a jelentéget elsősorban nem árszabályozási, hanem munkaügyi és adószabályozási és ellenőrzési eszközökkel szükséges kezelni.

Felhívtuk még arra a veszélyre is a figyelmet, hogy egy minimális ár garantálása belépésre ösztönözhet, ezért olyan hatással is lehet, hogy a túlkínálat növekedése irányába visz egy egyébként is túlkínálatos piacot. Ez pedig éppen ellentétesen hatna a piaci egyensúly kialakulására.

Az árszabályozás indoklása a vagyonvédelmi szakma esetében sem áll fenn: nincs szó ugyanis sem vevői monopóliumról, sem olyan piackudarcokról, amely más eszközökkel ne lenne kezelhető, sem igazolható fogyasztói hátrányról.

Mindezen okok miatt a GVH nem tartotta támogathatónak a képviselői indítvány/kérdés azon részét, hogy minimális tarifák kerüljenek megállapításra a vagyonőr vállalkozók vonatkozásában, s egyúttal felhívta arra is a figyelmet, hogy amennyiben a kormányzat minimálárak meghatározásával siet egy szolgáltatási terület megsegítésére, komoly veszélye van annak, hogy más – hasonló problémákkal küszködő – ágazatok szereplői is hasonló „védelmet” igényelnek majd maguknak. Ez pedig a verseny- és piacellenes beavatkozások elburjánzásához vezethet, ami már nyilvánvalóan káros, és egyértelműen elutasítandó szabályozási irány lenne.

Elfogadott válasz:

K/11710. számú válasz Bertha Szilvia képviselő írásbeli kérdésére: „Indokoltnak találja-e a kormány, hogy a va-

gyonvédelmi ágazatban minimális vállalási óradíj kerüljön bevezetésre?”

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

Nem vették figyelembe. Parlamenti bizottsági módosító javaslatra a kollektív befektetési formákról és kezelőikről, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2014. évi XVI. törvény 273. §-a verseny korlátozására alkalmas módon egészítette ki a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvényt, s megnyitotta az utat a minimális rezsiorádjak speciális célú rendeleti meghatározása előtt. Az új rendelkezések alapján a miniszteri rendeletben kihirdetett minimális rezsiorádj alatti díjtételek közbeszerzési eljárásokban való alkalmazása esetén a jövőben indoklási kötelezettség terheli az ajánlattevőt, ami arra ösztönözheti az ajánlattevőket, hogy ennél alacsonyabb rezsiorádjakat ne alkalmazzanak az ajánlataik megtétele során.

4.

A megkeresés tárgya:

Az alapvető jogok biztosának megkeresése a személytaxival végzett személyszállítási szolgáltatás és a személytaxi-szolgáltatást közvetítő és szervező szolgálat működtetésének feltételeiről, a taxiállomások létesítésének és igénybevételeinek rendjéről és a személytaxi-szolgáltatás hatósági áráról szóló 31/2013. (IV. 18.) Főv. Kgy. rendeletben foglalt árszabályozás törvényessége kérdéskörében (AL-os)

A GVH észrevételeinek tartalma:

Az alapvető jogok biztosához több panasz érkezett a budapesti taxis tarifák emelését kifogásolva. A panaszok vizsgálata során az ombudsman – tekintettel arra, hogy a GVH részletes véleményben kifejtve kifogásolta mind az ármegállapítás mikéntjét, mind annak mértékét – kérte a GVH rendelkezésére álló elemzéseket és számításokat, amelyek a vizsgálat tárgyát érintő jogszabályi rendelkezések tárgyában születtek.

A GVH az alapvető jogok biztosának rendelkezésére bocsátotta a kért belső anyagait, elemzéseit, amelyek alapján a fővárosi taxi rendeletben foglalt szabályozást elhibáztattnak látta.

Kiadott jelentés:

Az alapvető jogok biztosának jelentése az AJBH 3268/2013 ügyben

(Kapcsolódó ügyek: AJBH-3380/2013., AJBH-4244/2013., AJBH-5246/2013.)

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

részben figyelembe vették

Az alapvető jogok biztosa javasolta a nemzeti fejlesztési miniszternek, hogy

– fontolja meg a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény alapján – a 2012 végén már közigazgatási egyeztetés keretében véleményezett – a személygépkocsival díj ellenében végzett közúti személyszállításról szóló kormányrendelet tervezetének Kormány részére való előterjesztését, amelyben a már időközben megalko-

tott 31/2013. (IV. 18.) Föv. Kgy. rendelettel összefüggésben felmerült kritikákra is legyen figyelemmel;

– fontolja meg az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény felülvizsgálatát, és a törvény 7. § (3) bekezdésében meghatározott rögzített hatósági ár kiszámítására vonatkozó előírások rögzítését.

5.

A megkeresés tárgya:

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) jogszabály-módosítási javaslatai a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvényből (trafiktörvény) és a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvényből (versenytörvény vagy Tpv.) fakadó ellenőrzési feladatok közötti párhuzamosságok megszüntetése érdekében (VP-92)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A trafiktörvény olyan szabályokat is tartalmaz a dohánykereskedelmi vállalatok tekintetében, amelyek a versenytörvény általános szabályaihoz képest szigorúbb, vagy eltérő magatartási normákat jelentenek. E szabályok betartása a NAV hatáskörébe tartozik, amely szervezet korábban ilyen jellegű feladat- és hatáskört nem látott el. Mind a szabályok tartalmi eltérése, mind a jogalkalmazásban előforduló hatásköri ütközések lehetősége miatt a GVH és a NAV között a törvény hatálybalépését követően egyeztetések folytak, mely során a két hatóság arra a következtetésre jutott, hogy törvénymódosítás nélkül a helyzet megnyugtatóan nem rendezhető. A NAV az év folyamán a visszas, jogbizonytalanságot okozó helyzet megszüntetése érdekében javaslatokkal kereste meg a jogalkotásért felelős minisztériumot a trafiktörvény és a versenytörvény közötti párhuzamosságok megszüntetése érdekében. A GVH ezeket a javaslatokat észrevételezte.

A GVH szerint a két törvényi szabályozás párhuzamosága inkább csupán látszólagos, valódi párhuzamos szabályozásról álláspontunk szerint nincsen szó. A hivatal fontosnak tartotta hangsúlyozni azt is, hogy a versenyjog mögötti közgazdasági megfontolások (különösen az, hogy a hatóság verseny hatékonyságra ösztönöz, s egyúttal garantálja a fogyasztók megfelelő áron, mennyiségben, minőségben és választékban történő ellátását, ezért a versenyhelyzet fenntartása a cél) lényegesen eltérnek a trafikszabályozás mögöttes indokaitól (különösen, hogy egészségvédelmi okok miatt nehezíteni kívánja a fogyasztók dohánytermékekhez való hozzájutását).

A GVH a trafiktörvény módosításának szükségességével azért értett egyet, mert meglátása szerint is bizonytalanságot teremtenek a piaci szereplők számára a két törvény azonos tárgykört is érintő eltérő szabályai, s emiatt nem egyértelmű számukra, hogy mennyiben elegendő a magatartásukat az egyik vagy a másik szabályozáshoz igazítani. A trafiktörvénybeli külön magatartási szabályok hatályon kívül helyezésével a helyzetet is rendezhetőnek láttuk, ezért ezt a megoldási változatot támogattuk. Határozottan elleneztük azokat az alternatívákat, amelyek révén a trafiktörvénybeli szabályok kikényszerítése a GVH feladatkörébe kerülne, mert a trafiktörvény „versenyjo-

gias jellegű” magatartási, szerződéskötési és egyéb adminisztratív szabályai több tekintetben idegenek a Tpv. rendszerétől, szabályozási logikájától, és így a versenyjogi jogalkalmazásban olyan ellentmondások keletkeznek, amelyeket a versenyhatóság egy speciális eljárásban sem tudna kezelni. Jeleztük még azt is, hogy egyes külön rendelkezések – köztük a dohánytermék-nagykereskedő általános szerződési feltételeinek hatósági letétbe helyeztetése, a dohánytermékek üzletben történő megjelenítésének követelményei – semmilyen értelemben nem versenyjogi jellegű rendelkezések, így azok tekintetében a hatáskör versenyhatósághoz történő telepítése teljességgel alaptalan lenne.

A választékbőség fenntartását a GVH elsősorban a kiskereskedőkre megszabott egyszerű szerződéskötési feltételekkel – akár a koncessziós szabványszerződésekben tesztelt, s ezáltal nem a hatóságok, hanem az ND Zrt., mint üzleti partner által ellenőrzött és kikényszerített módon – javasolta megoldani. Megfontolandónak láttuk azt is, hogy amennyiben a szerződésekkel kapcsolatos egyes szabályok mégis fennmaradnak, azok kikényszerítése ne a NAV, vagy más hatóság, hanem a bíróságok hatáskörébe tartozzon.

Elfogadott jogszabály:

e témakörben nem került sor törvénymódosításra

A GVH észrevételeinek figyelembevétel:

–

6.

A megkeresés tárgya:

a gyors fogyasztást ígérő termékek reklámtevékenységére vonatkozó rendelkezések erőteljesebb szabályozása

A GVH észrevételeinek tartalma:

Országgyűlési képviselői kérdés érkezett az illetékes miniszterhez, melynek megválaszolásához fogalmazott meg a GVH javaslatokat. Ebben jelezte, hogy „gyors fogyasztást ígérő termékek” esetében a megtévesztés áldozatai jellemzően a természetes személy fogyasztók, nem az ilyen termékeket továbbértékesítő vállalkozások. Ezért a kérdés teljes egészében a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) rendelkezései – illetve az élelmiszerekkel kapcsolatos egyes speciális rendelkezések – alapján ítéendő meg. A GVH röviden ismertette az Fttv. szabályozási hátterét az európai uniós jogban, valamint az Fttv. megtévesztő kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó rendelkezéseit és kitért arra is, hogy ha az érintett termék élelmiszernek minősül, az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény is tiltja, hogy annak reklámja megtéveszse a végső fogyasztót. A legszigorúbb rendelkezés a fogyasztók megtévesztésére a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 417. §-ában található. Mindezek alapján a GVH megítélése szerint a hatályos anyagi jogi rendelkezések egyrészt tiltják is az ilyen tartalmú reklámokat, másrészt kielégítően szigorú is a szabályozás, ezért nem indokolt további párhuzamos szabályozás kialakítása.

Elfogadott válasz:

K/12736/1. számú válasz Dr. Oláh Lajos képviselő írásbeli kérdésére: „A gyors fogyást ígérő termékek reklámtevékenységére vonatkozó rendelkezések erőteljesebb szabályozásáról”

A GVH közbenjárásai

1.

A közbenjárás tárgya:

a kéményseprő-ipari közszolgáltatásról szóló egyes szabályozások megváltoztatása, különösen a kötelező műszaki vizsgálatok kizárólagos joggal történő végzésének megszüntetése, a saját füstelvezető rendszerrel együtt tanúsított gázkészülékekre vonatkozó rendelkezések felülvizsgálata, és egyéb túlszabályozást jelentő rendeleti előírások eltörlése érdekében. (VP-6)

A GVH észrevételeinek tartalma:

Egy beérkezett panasz áttekintését követően kereste meg a GVH a terület szabályozásáért felelős gazdasági és belügyi tárcát, hogy egyes, a füstelvezető rendszerekkel együtt tanúsított gázkészülékek beszerelésekor érvényes adminisztratív szabályok egyszerűsítését javasolja annak érdekében, hogy csökkenjenek a fogyasztói terhek. A GVH nem látta érdemi indokát annak, hogy a füstelvezető rendszerrel együtt tanúsított gázkészülékek beszerelésekor – lévén, hogy ezek a készülékek nem a kéményt használják a füst elvezetésére, hanem a saját, együtt tanúsított csőrendszerüket – kéményseprőipari szakvélemény beszerzése legyen kötelező a fogyasztók számára ahhoz, hogy a készülék gázzolgáltató általi üzembe helyezése megtörténhessen.

Elfogadott jogszabály:

-

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

A BM a javaslatot elutasította és a többszörös (készülék akkreditáció, kéményseprő szakvélemény, gázszerelő) ellenőrzés kötelező fenntartását, s a műszaki ellenőrzések kizárólagos jogon történő végzését is szükségesnek ítélte. Az NGM nem reagált.

2.

A közbenjárás tárgya:

a bankkártya piac elfogadói oldalának fejlesztését célzó szabályozási megoldás kialakítása (VP-10)

A GVH észrevételeinek tartalma:

Az MNB a GVH támogatásával szabályozási javaslattal élt a Nemzetgazdasági Minisztérium felé azzal a céllal, hogy egy több komponensből álló piaci beavatkozással elősegítse a hazai bankkártya piac kártyaelfogadói oldalának fejlődését. Az MNB kezdeményezése több intézkedésre (bankközi jutalékok szabályozása; a bankok és az állam

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

figyelembe vették

által közösen finanszírozott támogatási alap POS terminálok telepítésének támogatására; bankkártya elfogadás kötelezővé tétele egyes kereskedelmi szektorokban; az utalvány piac teljes elektronizálása; a „szociális kártya” bevezetése esetén a megvalósítás létező bankkártyás infrastruktúrára való terelése) tett javaslatot:

Az intézkedések közül a GVH szempontjából a bankközi jutalékok szabályozására vonatkozó javaslat kiemelt jelentőséggel bírt. A bankközi jutalékok hazai szabályozása ugyanis nem csupán a kártyaelfogadás fejlődéséhez járulhat hozzá, hanem megoldást nyújthat a hazai kártyapiacra – az Európai Bizottság versenyfelügyeleti eljárásai következményeként – kialakult egyenlőtlen versenyfeltételek problémájára is.

A javasolt szabályozás megteremtene azt a keretet, amelyben úgy valósítható meg a belföldi bankközi jutalékok átlagos szintjének csökkentése, hogy eközben a bankközi jutalékok alakulása az Európai Unióban zajló folyamatokhoz kerül hozzákapcsolásra, a jelenleginél lényegesen egyenlőbb versenyfeltételeket biztosítva a hazai piacon működő kártyatársaságok számára.

Elfogadott jogszabály:

2013. évi CXLI. törvény egyes törvényeknek a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvénnyel összefüggő, valamint egyéb célú módosításáról (141. S)

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

részben figyelembe vették (a jutalék maximumát szabályozza a törvény, de nem az MNB és a GVH által is támogatott – valós méréseken, s az alapján félévente közzétett ármaximumon alapuló – konstrukcióban, hanem tételesen meghatározott, betéti kártya esetén 0,2 %, illetve hitelkártya esetén 0,3 % díjmaximummal)

3.

A közbenjárás tárgya:

Budapest Fővárosának rendelet tervezete a személytaxival végzett személyszállítási szolgáltatás és a személytaxi szolgáltatást közvetítő és szervező szolgálat működésének feltételeiről, a taxiállomások létesítésének és igénybevételeinek rendjéről és a személytaxi szolgáltatás rögzített hatósági áráról (VP-26)

A GVH észrevételeinek tartalma:

Bár a Fővárosi Önkormányzattól nem érkezett a véleménykérés GVH-hoz, de a nyilvánosságra hozott észrevételek között csatolásra került egy 2005-ből származó hasonló tárgyú előterjesztés kapcsán megfogalmazott GVH

álláspont. Ezért a GVH megkereste Budapest Főváros Polgármesterét, s egyúttal a nyilvánosságra hozott új rendelet tervezetéhez is számos érdemi tartalmi észrevételt tett. A GVH legfontosabb kifogása az árkartellekkel azonos hatású rögzített hatósági árak tervezett bevezetését érintette, mind az hatósági árszabályozás választott formája (ármaximum meghatározása helyett egységes fix ár), mind pedig a bevezetni tervezett árak mértéke (mintegy 30-50%-os áremelés egyes szegmensekben) tekintetében. A GVH ellenezte a minden igénybevételi helyzetre kiterjedő fix árak alkalmazását. A taxizás nem monopólium, s a piacon a verseny hatásosan képes érvényesülni minden olyan helyzetben, ahol van mód és lehetőség választani a fuvarszervezők, vagy a taxik között. Különösen a telefonos megrendelések, a pályázatokon kiválasztott szolgáltatók esetén érvényesül hatásosan a verseny, aminek előnye csak maximált árak esetén tud eljutni a fogyasztókhoz. Nem értettünk egyet a díjak lényeges emelésével sem, amely egyrészt sérti a fogyasztók gazdasági érdekeit, másrészt várhatóan piacszerűítő, s ezáltal foglalkozáscsökkentő hatással is jár olyankor, amikor egyébként is évek óta inkább visszaesés jellemezte ezt a piacot is. **A** tarifarendszer újragondolását javasoljuk azzal, hogy a ténylegesen érvényesülő piaci árakból kiindulva indokolt a tarifák mértékét meghatározni. Ennek elfogadása összességében akár 30-50 %-kal alacsonyabb árakat eredményezhetett volna.

Ugyancsak elvetésre javasoltuk a taxi-gépjárművekre, illetve a taxi fuvarszervezők működésére vonatkozó túlzottan szigorú követelmények alkalmazását. Nem láttuk támogathatónak az olyan, minden taxisra (méret, szín, életkor stb.) és társaságra (pénzügyi biztosíték, fuvarszervezés technikai megoldása stb.) vonatkozó egységes szabályozást, amely – vagy a részletes feltételek hatásainak átgondolatlansága, vagy a hatálybaléptetési rendelkezések szigora folytán – túl magas átállási és alkalmazási költségekkel jár, mert ezek megtérítése a taxisok szempontjából díjmelési igényeket alapoz meg.

A GVH azt javasolta, hogy:

- legalább az előre rendelt és a szerződéses taxi igénybevétel tekintetében maradjon meg a maximált tarifa,
- legfeljebb az utcai leintéses, és a taxiállomáson történő igénybevétel tartozzon a rögzített hatósági árak kategóriába,
- a magasabb kategóriájú taxik, amelyek a felszereltség, a külső megjelenés, a környezetvédelem szempontjából megfelelnek a magasabb minőségi követelményeknek – például taxi-extra elnevezés kizárólagos használatával – oly módon legyenek jelen a piacon, hogy e kategóriára magasabb ármaximumot határozzon meg a főváros,
- az alacsonyabb kategóriájú taxik esetén célszerűnek véltük megfontolni, hogy a rájuk vonatkozó szabályozás e kategória működési feltételeinek könnyítése mellett annak ármaximumát is a szokásos piaci árhoz vigye közelebb akár árcsökkentés alkalmazásával is,
- a magasabb követelményeknek való megfelelés választása lehessen önkéntes a taxisok részére, így az átérés fokozatos lehetett volna a kereslet-kínálati helyzet alakulásának függvényében.

A GVH ezen túl további részletes tényekkel és érvekkel kísérelte meg igazolni azt, hogy a rendelet tervezete annak

elfogadása esetén nem a várt hatásokkal fog járnai, hanem sok tekintetben éppen ellenkező következményei lesznek mind a taxipiac szereplői közötti viszonyokat érintően, mind pedig az igénybevevők szempontjából.

Elfogadott jogszabály:

A személytaxival végzett személyszállítási szolgáltatás és a személytaxi-szolgáltatást közvetítő és szervező szolgáltatók működésének feltételeiről, a taxiállomások létesítésének és igénybevételének rendjéről és a személytaxi-szolgáltatás hatósági áráról szóló 31/2013. (IV. 18.) Főv. Kgy. rendelet

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

nem vették figyelembe

4.

A közbenjárás tárgya:

a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara kezdeményezésének támogatása az orvosi és pszichológus szakértők szakértői eljárás díjáról szóló jogszabály módosítása érdekében (VP-40)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH az Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumhoz továbbította a Magyar Igazságügyi és Szakértői Kamarának az orvos és pszichológus igazságügyi szakértő díjával kapcsolatos jogszabály-módosításra vonatkozó megkeresését. Javasolta annak támogatását arra is tekintettel, hogy az tartalmilag hatósági árak minősül, amellyel kapcsolatban indokolt szem előtt tartani az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény 8. § (1) bekezdésében foglalt követelményt, amely szerint a legmagasabb árat úgy kell megállapítani, hogy a hatékonyan működő vállalkozó ráfordításaira és a működéséhez szükséges nyereségre fedezetet biztosítson, tekintettel az elvonásokra és a támogatásokra is.

Elfogadott jogszabály:

-

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

nem érkezett visszajelzés

5.

A közbenjárás tárgya:

az Országos Fordító- és Fordításhitelesítő Iroda Zrt. (OFFI) tevékenységére vonatkozó szabályozás megváltoztatásának kezdeményezése (VP-56)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH jelezte a KIM-nek, hogy gazdasági erőfölénnyel való visszaélés (túlzó árazás) gyanúja miatt versenyfelügyeleti eljárást folytatott az OFFI ellen, amelyet megszüntető végzéssel zárt le. Bebizonyosodott ugyan, hogy az OFFI a hiteles fordítási szolgáltatását a „kereskedelmi” jellegű fordítások piacán kialakult árszintnél magasabb díj ellenében végzi, ez azonban önmagában nem volt ele-

gendő a túlzottan magas ár alkalmazásában megnyilvánuló jogsértés kimondásához. A GVH bemutatta azokat a szabályozási gondokat, jogbizonytalanságot okozó körülményeket, amelyekkel az eljárás során szembesült, és amelyek részben okozói voltak az OFFI kialakult gyakorlatának. Ismertette továbbá azokat a szabályozási modelleket (a monopolhelyzet megszüntetése, korlátozása, szervezeti szétválasztás, számviteli szétválasztás), amelyekkel ezek a gondok megoldhatóak.

A GVH versenyfelügyeleti eljárási tapasztalatai alapján indokoltnak tartotta, hogy az OFFI-ra vonatkozóan – a versenyhez fűződő közérdekből származó szempontok fokozott figyelembevételével – új szabályozás szülessen. A verseny erősítése szempontjából a GVH a hitelesítési piac felszabadítását, monopólium megszüntetését pártolta elsősorban, de rövidtávon a monopólium körének szűkítését, s a monopol és versenyző tevékenységekre vonatkozó szervezeti szétválasztást, továbbá a monopolárrakra vonatkozó hatóság árszabályozás bevezetését is elfogadhatónak vélte, és felajánlotta segítségét a szabályozás átalakításához.

Elfogadott jogszabály:

nem érkezett visszajelzés

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

–

6.

A közbenjárás tárgya:

települési mobilparkolási szolgáltatások nyújtása

A GVH észrevételeinek tartalma:

A GVH-hoz bejelentés érkezett egy mobilparkolási szolgáltatásokat nyújtó vállalkozás ellen az adott város e piacán tanúsított magatartásával összefüggésben. A bejelentéssel kapcsolatos eljárás során a Gazdasági Versenyhivatal észlelte, hogy a bejelentett vállalkozásnak kizárólagos joga van ilyen szolgáltatások nyújtására a várost képviselő szervezettel kötött szerződés alapján.

A GVH felhívta a települést képviselő szervezet figyelmét arra, hogy a mobilparkolási szolgáltatások piaca olyan gazdasági és technológiai környezetben működik, amit gyors és dinamikus változások és fejlesztések jellemeznek, a piaci szereplők között pedig erős verseny figyelhető meg számos földrajzi piacon, ami a fogyasztói árak csökkenésével is jár.

A versenyjog nem tiltja egy piac egyetlen piaci szereplő általi, pályázat útján történő megszerzését, hiszen ilyenkor a vállalkozások a piacért versenyeznek a pályázaton való részvétel keretében. Ilyen esetben azonban – főleg, ha az kizárólagossági jogokat is biztosít – a nyertes pályázatot benyújtóval megkötött megállapodás kialakítása során különösen fontos a versenyjogi szempontok figyelembe vétele, így annak biztosítása is, hogy a megállapodás révén az adott piacon lényegében monopolhelyzetbe kerülő vállalkozás ne élhessen vissza erőfölényes helyzetével a fogyasztókkal szemben. Jelen esetben továbbá, figyelemmel a mobilparkolási szolgáltatások piacának jelzett sajátosságaira, a GVH fontosnak tartotta a pályázati

feltételek és a pályázat alapján létrejövő megállapodás oly módon történő kialakítását, ami lehetővé teszi a piaci változások megfelelő gyorsaságú lekövetését, illetve biztosítja, hogy a fogyasztók ne szembesüljenek lényegesen magasabb árakkal, mint azokon a piacokon, ahol egyszerre több, egymással versenyző vállalkozás nyújt szolgáltatást.

Mindezek fényében a jövőre nézve – a fogyasztók érdekeinek biztosítása érdekében – javasolta a szervezetnek a versenyjogi szempontok figyelembevételét a parkolási és más hasonló szolgáltatásokkal kapcsolatos pályázatok, illetve a pályázat nyertesével kötendő megállapodások tartalmának kialakítása során.

Elfogadott jogszabály:

nem érkezett visszajelzés

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

–

7.

A közbenjárás tárgya:

A Közbeszerzési Hatóság (KH) megkeresése a Közbeszerzési Adatbázis kartell felderítési tevékenységet segítő megoldásainak kialakítása érdekében (AL-1055/2013)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A közbeszerzési törvény 2013 folyamán módosításra került. E módosítás érintette a Közbeszerzési Adatbázisra vonatkozó szabályozást is. Bár a szabályozás módosítása segíti a GVH számára is megfelelő adatbázis kiépítését, további módosításokat igényelne az, hogy az adatbázis GVH igényeinek való megfelelése jobbá válhasson. A jelenleg működő adatbázis még kevésbé alkalmas a GVH felderítési céljainak megfelelő használatra. További adatok, információk szerepeltetésére, az adatok megfelelő formátumú, jobb kereshetőséget biztosító feltöltésére, az adatbevitel megfelelőségének garantálására is szükség lenne.

A két hatóság közötti együttműködési megállapodás alapján, s mindezen okok miatt további konkrét törvénymódosítási javaslatokat fogalmaztunk meg. Kértük továbbá, hogy az adatbázis tartalmának, a kiíróra vonatkozó adatnyújtási kötelezés részleteinek kialakítása, valamint az adatbázis informatikai megvalósítása során a kartell felderítési szempontokra is legyen tekintettel a Közbeszerzési Hatóság, amikor a fejlesztés részleteit kidolgozzák, illetve az adatbázis folyamatos működtetése során is. A GVH szempontjainak, igényeinek teljesíthetősége érdekében számos konkrét javaslatot fogalmaztunk meg az adatbázis tulajdonságait, az adatfeltöltési garanciákat és egyéb részletkérdéseket érintően.

Elfogadott jogszabály:

–

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

visszajelzés nem érkezett

8.

A közbenjárás tárgya:

az állategészségügyi szolgáltató tevékenység folytatásának feltételeit érintő szabályozás (VP-104)

A GVH észrevételeinek tartalma:

A Magyar Állatorvosi Kamaráról, valamint az állatorvosi szolgáltatói tevékenység végzéséről szóló 2012. évi CXXVII. törvény 48. §-a felhatalmazást adott a miniszternek arra, hogy rendeletben szabályozza az állategészségügyi szolgáltató tevékenység folytatásának személyi és tárgyi feltételeit, annak gyakorlásához szükséges alapfelszerelés jegyzékét, valamint az állategészségügyi szolgáltató intézmény létesítésének személyi és tárgyi feltételeit. A GVH-t megkereste a Magyar Állatorvosi Kamara, hogy az e tárgykört érintő belső szabályzatának tervezetét, illetve a közgyűlés által elfogadott ajánlást bemutassa.

A GVH összességében arra a következtetésre jutott, hogy jelenleg versenyfelügyeleti eljárásra okot adó körülmények nem állnak fenn, mert – a megismert szakmai önszabályozásban foglalt tartalomra tekintettel, figyelembe véve jogszabályi háttérfeltételeket is – nem valószínűsíthető a versenytörvényben foglalt versenykorlátozást tiltó szabályok megsértése.

Az önszabályozás egyes – egyúttal a potenciális piaci versenyt is korlátozó – rendelkezéseinek (pl. mozgó rendelőik tilalma) szakmai megalapozottságát ugyanakkor vitathatónak véltük. A GVH úgy látta, hogy mivel a háttér jogszabályi feltételek nyilvánvalóan hatást gyakorolnak a kamarai önszabályozás tartalmára is, ezért a szakmai ajánlás – várhatóan versenykorlátozó hatású – feltételének módosítása a miniszteri rendeleti háttér szabály módosításával, vagy pontosításával rendezhető.

Egyúttal – különösen, ha a felhatalmazó rendelkezés alapján megszülető miniszteri rendelet a kamarai ajánlásban foglaltakkal azonos, vagy annál is szigorúbb feltételeket tartalmazna – felhívta a figyelmet arra is, hogy fontos lehet a GVH bevonása a jogszabály előkészítésébe, hiszen az állatorvosi szolgáltatók e tárgykört érintő piacralépési feltételei indokolatlanul korlátozhatják a verseny intenzitását e piacokon.

Elfogadott jogszabály:

nem érkezett visszajelzés

A GVH észrevételeinek figyelembevétele:

-

3. SZ. MELLÉKLET – TÁBLÁZATOK

1. A 2013. évi eljárások összefoglaló adatai

1.1. Panaszok és bejelentések

Megnevezés	Bejelentések száma	Panaszok száma	Összesen
Bejelentések és panaszok száma	188	1855	2043
Elintézett bejelentések és panaszok száma ebből:	140	1531	1671
Elutasított	94	1448	1542
Versenyfelügyeleti eljárás alapjául szolgált	46	83	129
Szóbeli (személyes és telefonos) megkeresések száma	–	–	2694

1.2. Versenyfelügyeleti eljárások

A befejezett ügyek száma	118
Ebből:	
A Versenytanács határozatával lezárva	98
A Versenytanács egyéb végzésével lezárva (megszüntetés, felfüggesztés)	8
A vizsgálati szakaszban végzéssel lezárva	12

2. Bírságok¹

A Versenytanács által jogsértés megállapításával bírsággal zárt esetek 2013-ba

Megnevezés	Összes bírság		Végrehajtható ²		Befizetve ³		Hátralék	
	db	e Ft	db	e Ft	db	e Ft	db	e Ft
Fogyasztók tisztességtelen befolyásolása (Tpvt. III. fejezet)	50	587.474,6	43	468.706,6	26	345.988,8	17	122.717,8
Versenykorlátozó megállapodás (Tpvt. IV. fejezet)	5	10.588.900	2	8.912.600	2	8.912.600	–	–
Gazdasági erőfölénnyel való visszaélés (Tpvt. V. fejezet)	–	–	–	–	–	–	–	–
Engedélykérelem elmulasztása (Tpvt. VI. fejezet)	1	1.050	1	1.050	1	1.050	–	–
Összesen:	56	11.177.424,6	45	9.382.356,6	37	9.259.638,8	17	122.717,8

1 A táblázatok nem tartalmazzák a végrehajtási bírságot, az eljárási bírságot valamint a vállalt kötelezettségvállalás nem teljesítése miatt kiszabott bírságot, és a befizetett bírságok pedig a kamatot. A darabszámok az ügyek számát tartalmazzák nem pedig az adott ügyben bírságot eljárás alá vontakét.

2 2013. december 31-ig.

3 2013. december 31-ig.

3. Versenytanácsi döntések 2013-ban – fogyasztóvédelmi ügyek

(Tpv. III. fejezet, Fttv, Grtv.)

VJ szám	A marasztalt vállalkozás(ok) neve	Előzmény	Döntés	Kiszabott bírság eFt	Felülvizsgálat
056/2010	TEVA Magyarország Zrt.	bejelentés	Fttv.6.§. tv. sértés	1 000	
014/2011	Magnavit Canarias SI. Mo. Tóthné Kövesdi Natália Magna Vitapress Kft. Magnavit Internazionale Srl	bejelentés	Fttv.6.§. tv. sértés	7 606,2	FKMB ⁴ folyamatban
096/2011	JLM PowerLine Kft.	panasz	Fttv.6.§. tv. sértés	1 000	
100/2011	Antenna Hungária Zrt.	panasz	Fttv.6.§. tv. sértés	30 000	FÍ folyamatban
001/2012	Magneter FX Kft. Biyovis Hungary Kft. Ditec 96 Kft. Medicial Magnetic Kft. Telehat-Car Kft. Rubin Életmód-tanácsadó és Természetgyógyászati Közhasznú Egyesület Rakfuvar Kft. PanContact Kft. Masterbalance Kft. Magneter Hungary Kft. Holisztikus Emberért Alapítvány Évita Kft. Ébresztő Egészségügyi Bt. Prés Park Kft.	panasz, bejelentés	Fttv.6.§. tv. sértés	4 760	FKMB folyamatban
002/2012	Tribune Ventures Európa Kft. Gemenc és környéke Busz Kft.	panasz	Fttv.3.§. tv. sértés	4 450	
004/2012	Taxi Plus Service Zrt. Taxi Plus Szolgáltató Kft.	bejelentés	Fttv.6.§. tv. sértés	4 700	
012/2012	Tesco-Globál Áruházak Zrt.	panasz	Fttv.6.§. tv. sértés	20 000	
015/2012	Impulsive Energy Kft. Impulser-Trade Kft	panasz	Gyftv. 17.§. tv. sértés	22 000	
018/2012	Penny Market Kft	panasz	Fttv.3.§. tv. sértés	5 000	
019/2012	Net Telefonkönyv Kft.	panasz	Grt.12.§. tv. sértés	1 400	
020/2012	Telefonkönyv Magyarország Kft.	panasz, bejelentés	Grt.12.§. tv. sértés	1 490	FKMB helybenhagyta
025/2012	Aldi Magyarország Élelmiszer Bt.	panasz	Fttv.3.§. tv. sértés	25 000	
026/2012	Vital Direkt Kft	panasz	Fttv.3.§. tv. sértés	15 000	FKMB helybenhagyta
027/2012	T&CS 2002 Kft.	panasz	Fttv.3.§. tv. sértés	1 000	
029/2012	Szakmai Névsor Kft.	panasz	Grt.12.§. tv. sértés	320	
030/2012	TBF Intermédia Kft.	panasz	Fttv.6.§. tv. sértés	1 000	
036/2012	Telenor Magyarország Zrt.	panasz	Fttv.7.§. tv. sértés	-	FÍ folyamatban

3. sz. melléklet – Táblázatok

VJ szám	A marasztalt vállalkozás(ok) neve	Előzmény	Döntés	Kiszabott bírság eFt	Felülvizsgálat
037/2012	Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt.	bejelentés	Fttv.6.§. tv. sértés	30 000	
039/2012	Ryanair Ltd	panasz, bejelentés	Fttv.6.§. tv. sértés	15 000	
040/2012	Provident Pénzügyi Zrt.	bejelentés	Fttv. 6.§., tv. sértés	50 000	FKMB folyamatban
041/2012	SEMPER VERITAS Kft.	panasz, bejelentés	Fttv. 6.§., tv. sértés	900	
042/2012	Telemarketing Int. Kft.	panasz	Fttv.3.§. tv. sértés	25 000	FKMB helybenhagyta
044/2012	Taxi - 2000 Hungary Zrt. TOP Taxi-2000000 Kft.	bejelentés	Fttv.6.§. tv. sértés	3 900	FKMB folyamatban
049/2012	Hold-Financial Kft.	panasz, bejelentés	Fttv.7.§. tv. sértés	10 334	FKMB helybenhagyta
050/2012	MTM-SBS Televízió Rt.	bejelentés	Fttv.6.§. tv. sértés	5 000	
052/2012	TEVA Magyarország Zrt.	bejelentés	Fttv.3.§. tv. sértés	3 000	
056/2012	Multi Webshop Kft. Csapó Invest Kft.	bejelentés	Fttv.6.§. tv. sértés	11 985,6	FKMB helybenhagyta
067/2012	Vodafone Magyarország Zrt	bejelentés	Fttv.7.§. tv. sértés	25 000	
068/2012	Inform Média Lapkiadó Kft. Pop print és Online Piac Kft.	bejelentés	Fttv.6.§. tv. sértés	2 000	FKMB folyamatban
069/2012	NEWAVE Kft.	bejelentés	Grt.12.§. tv. sértés	-	
074/2012	Magyar kedvezménykártya Kft.	panasz	Fttv.6.§. tv. sértés	227,2	
075/2012	TEVA Magyarország Zrt.	bejelentés	Fttv.6.§., megszüntetés, kötelezettségvállalás	-	FKMB helybenhagyta
077/2012	GlaxoSmithKline Kft.	bejelentés	Gyftv. 17.§. tv. sértés	2 300	
082/2012	Sanofi-Aventis Magyarország Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt.	bejelentés	Fttv.6.§. tv. sértés	2 500	
084/2012	Immunotic Kft.	panasz	Fttv. 3.§. tv. sértés	2 000	
086/2012	Fensus Ker. és Szolg. Kft.	panasz, bejelentés	Fttv.6.§. tv.sértés	169,6	
089/2012	Magyar Telekom Nyrt.	panasz	Fttv.6.§. tv. sértés	20 000	
094/2012	Ryanair Ltd	bejelentés	Fttv.6.§. tv. sértés	10 000	
097/2012	Direkt Market Kft.	panasz, bejelentés	Fttv. 6.§. tv. sértés	12 000	
098/2012	Direkt Market Kft.	panasz	Fttv.6.§. tv. sértés	10 222	
101/2012	Multi Credit Finance Solutions Kft. Intercash Consulting Kft	panasz	Fttv.3.§. tv. sértés	19 268,1	
102/2012	Dotal Plus Hungary Kft. Life Organization Kft.	panasz, bejelentés	Fttv. 6. §. tv. sértés	941,9	

VJ szám	A marasztalt vállalkozás(ok) neve	Előzmény	Döntés	Kiszabott bírság eFt	Felülvizsgálat
104/2012	Shell Hungary Zrt.	panasz	Fttv.6.§. tv. sértés	25 000	FKMB folyamatban
105/2012	ESO TV Magyarország Kft.	panasz	Fttv. 3. §. tv. sértés	13 500	FKMB folyamatban
108/2012	TIGÁZ Tiszántúli Gázszolgáltató Zrt.	panasz	Fttv.3.§., megszüntetés, kötelezettségvállalás	-	
016/2013	McDonald's Magyarországi Étterem Hálózat Kft.	panasz	Fttv.6.§. tv. sértés	15 000	
017/2013	Lyonesse Hungary Kft. Lyonesse Europe AG	bejelentés	Fttv.6.§. tv. sértés	10 000	
018/2013	Akacia Pharma Kft.	bejelentés	Éhf. 10.§. megszüntetés, kötelezettségvállalás	-	
019/2013	TVBrands Kft.	panasz, bejelentés	Fttv. 3. §. tv. sértés	14000	
022/2013	Maspex Olympos Kft.	panasz	Fttv. 7. §. tv. sértés	4 500	FKMB folyamatban
023/2013	Wellnet Kft.	bejelentés	Fttv. 3. §. tv. sértés	3 000	FKMB folyamatban
025/2013	Vodafone Magyarország Zrt	panasz	Fttv. 3. §. tv. sértés	50 000	
026/2013	Free Choice Kft.	bírósági kötelezés	Fttv. 3. §. tv. sértés	30 000	FKMB folyamatban
033/2013	ROYALSEKT Pezsgő-, Bor-, Üdítőital-gyártó Szöv. Pincészet Zrt.	bejelentés	Fttv. 3. §. tv. sértés	15 000	FKMB folyamatban
045/2013	Magyar Gyógyszerészeti Kamara Galenus Kft.	bejelentés	Grt. 12. §. megszüntetés, kötelezettségvállalás	-	FKMB folyamatban
Összesen: 56 határozat				Bírság: 587 474,6 eFt	

4. Versenytanácsi döntések 2013-ban – Versenyt korlátozó megállapodások, jogsértést megállapító határozatok (Tpv. IV. fejezet)

VJ szám	A megállapodás résztvevői	Előzmény	Döntés	Kiszabott bírság eFt	Felülvizsgálat
096/2009	Pécsi Direkt Kft., Alexandra Kiadó Kft., Ulpius Ház Kiadó Kft., Jaffa Kiadó Kft., Móra Kiadó, Európa Könyvkiadó Kft., Magvető Könyvkiadó Kft., Park Kiadó Kft., Egmont Hungary Kiadó Kft., Könyvmolyképző Kiadó Kft., Akadémiai Kiadó Zrt, Gabo Kft., Talentum Kiadó Kft., Osiris Kiadó Kft., Animus Kiadó Kft., Vince Kiadó Kft., Athenaeum 2000 Kft., Corvina Kiadó Kft., Cartographia Kft., Helikon Kiadó Kft., Mérték Kiadó Kft., Kulinária Kiadó Kft., Update Magyarország Zrt., CompLex Kiadó, Reader's Digest Kiadó Kft, Műszaki Könyvkiadó Kft., Sunbooks Könyvkereskedelmi Kft., Alexandra Könyvesház Könyvkiadó és Ker. Kft., Magyar Nagylexikon Kiadó Zrt., Medicina Könyvkiadó Zrt., Topográf Térképészeti Kft., Librotrade Kft., Makro Book Kft., Édesvíz Kulturális Szolgáltató Kft., Lira Könyv Zrt., Libri Könyvkereskedelmi Kft. Kft., Shoptline-webáruház Internetes Kereskedelmi Nyrt., Kossuth Kiadó Zrt.,	bejelentés	Tpv.11.§. tv. sértés	70 000	FKMB folyamatban
151/2009	Magyar Kábelkommunikációs Szövetség, Magyar Kábeltelevíziós és Hírközlési Szövetség,	bejelentés	Tpv.11.§. tv. sértés	11 000	FKMB folyamatban
115/2010	W&H Dentalwerk Büromoos GmbH, FEJER-FOG Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., VaLID Kft., FRONT-DENT Fogászati Termék Kereskedelmi Kft., DENTAL-UNIO Kft., VICTORY-DENT Kft., UNIMET Kórháztechnikai Kft.,	bejelentés	Tpv.11.§. tv. sértés	16 100	FKMB folyamatban

VJ szám	A megállapodás résztvevői	Előzmény	Döntés	Kiszabott bírság eFt	Felülvizsgálat
043/2011	BUDAPIÉRT Kereskedelmi Zrt., APIS Irodaszer Kereskedelmi és Szolg. Kft., I-COM Iroda-Kommunikáció Kereskedelmi és Szolg. Kft., BARÁT Papír Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., PAPÍRBÁZIS Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., ITV ALBATECH Irodatechnikai Kft., PAPIROSZ Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., PAPIR-PONT Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., REGAL Nyomdaipari és Kereskedelmi Kft., MEDI-PRINT Nyomdatechnikai és Egészségügyi Szolg.Kft., SHV Holding Zrt., Leporello 3D Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., Active Office Kft., Írókéz Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., Schwabo Zártkörűen Működő Részvénytársaság, Irodatechnika Kulcs Kft., Gyárt-Ker Termelő és Kereskedelmi Kft.	hivatalból	Tpvt.11.§. tv. sértés	1 003 600	FKMB folyamatban
074/2011	OTP Bank Nyrt., Erste Bank Hungary Nyrt., MKB Bank Zrt., Raiffeisen Bank Zrt., CIB Bank Zrt., UniCredit Bank Hungary Zrt., Fundamenta Lakáskassza Zrt., K&H Bank Zrt., Citibank Europe plc. Magyarországi Fióktelepe, Magyar Cetelem Bank Zrt., Budapest Bank Zrt., FHB Jelzálogbank Nyrt., UCB Ingatlanhitel Zrt., Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt.,	panasz	Tpvt.11.§. tv. sértés	9 488 200	FKMB folyamatban
Összesen:5 határozat				Bírság: 10.588.900 eFt	

5. Versenytanácsi döntések 2013-ban – Erőfölennyel való visszaélés, jogsértést megállapító határozatok

(Tpv. V. fejezet)

VJ szám	A marasztalt vállalkozás(ok) neve	Előzmény	Döntés	Kiszabott bírság eFt	Felülvizsgálat
016/2011	OTP Jelzálogbank Zrt., OTP Bank Nyrt.,	bírósági kötelezés	Tpv.21.§. tv. megszüntetés, kötelezettségvállalás	-	
043/2012	Érd és Térsége Víziközmű Kft.	panasz, bejelentés	Tpv.21.§. tv sértés	-	
Összesen:2 határozat				Bírság: -	

6. Versenytanácsi döntések 2013-ban – Vállalkozások összefonódása, engedélyező határozatok

(Tpv. VI. fejezet)

VJ szám	A közvetlen résztvevők	Előzmény	Döntés	Kiszabott bírság eFt	Eljárás fázisa	Felülvizsgálat
053/2012	INTEGRÁL-M Kereskedelmi Kft., COPE Vagyongazdálkodási és Szolgáltató Zrt., MABA-INVEST Ingatlanhasznosító Kft.,	kérelemre	engedélyezte		II. fázisú	
092/2012	UNIVER-COOP Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt., Csemege-Match Zrt., Profi Magyarország Zrt.,	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
100/2012	Profi Magyarország Zrt., Csemege-Match Kereskedelmi Zrt., Vörösvár Kft., Vörösvár Invest Kft.,	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
103/2012	Nyírzem Nyírségi-Zemplén COOP Ker. Zrt., Nyugat Nógrádi COOP Ker. Zrt.,	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
106/2012	MECSEK Élelmiszer és Vegyi- áru Zrt., Nyírzem Nyírségi-Zemplén COOP Ker. Zrt., Csemege-Match Kereskedelmi Zrt., Profi Magyarország Zrt.,	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
107/2012	Budapest Bank Zrt., Credigen Bank Zrt.,	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
109/2012	Nemzeti Infokommunikáció Szolgáltató Zrt., IdomSoft Informatikai Zrt.	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
110/2012	Unió COOP Zrt., Salgó Center COOP Zrt.	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
001/2013	Graubünden Kanton, Axpo Trading AG, Repower AG	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	

VJ szám	A közvetlen résztvevők	Előzmény	Döntés	Kiszabott bírság eFt	Eljárás fázisa	Felülvizsgálat
005/2013	Magyar Lapterjesztő Zrt., SPRINTER Futárszolgálat Kft.	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
007/2013	Heinzel Holding GmbH, SCA Graphic Laakirchen AG	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
008/2013	ALASZKA Kft., ÉLÉSKER Kft., Csemege Match Zrt., Profi Magyarország Zrt.	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
009/2013	ENVIEN International Limited, Rossi Beteiligungs GmbH, Rossi Biofuel Zrt., MEROCO a.s., ENARGO, a.s., Enviral a.s., Polnoservis, a.s., Envi Goriva d.d., Ethanol Energy a.s.	kérelemre	engedélyezte		II. fázisú	
010/2013	OBI Hungary Retail Kft., Bricostore Hungária Kft.	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
011/2013	Profi Magyarország Kereske- delmi Zrt., Csemege-Match Kereskedelmi Zrt., Palóc Nagyker Kft.	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
013/2013	CBA Kereskedelmi Kft., Csemege-Match Zrt., Profi Magyarország Zrt.	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
014/2013	SPAR Magyarország Kereske- delmi Kft., Csemege-Match Zrt. 8.sz. üzlet	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
015/2013	Hansa-Kontakt Kft., Hansa-Kontakt Inv. Kft., CBA Kereskedelmi Kft.	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
021/2013	Borealis AG, DEX-Plastomers V.O.F.	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
024/2013	Nypro Inc., Jupiter Atlas Ayquisition Corp.	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
029/2013	Express-Interfracht Internatio- nale Spedition GmbH, Hungaro-Rail Kft.	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
030/2013	Arzenál-Délker Kereskedelmi Kft., Alfi-Ker Kft.	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
031/2013	MVM Magyar Villamos Művek Zrt., E.ON Földgáz Trade Zrt., E.ON Földgáz Storage Zrt.	kérelemre	engedélyezte		II. fázisú	
038/2013	Cemelog Zrt., UPS International, Inc.	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
046/2013	Citibank, N.A., Citibank Europe plc, ING Bank N.V.	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
049/2013	MAMMUT Szolgáltató Zrt., SPAR Magyarország Kereske- delmi Kft.	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	

3. sz. melléklet – Táblázatok

VJ szám	A közvetlen résztvevők	Előzmény	Döntés	Kiszabott bírság eFt	Eljárás fázisa	Felülvizsgálat
050/2013	Cambourne Investment Private Limited, Greenko Mauritius	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
052/2013	SQ-Invest Kft., LIBRI Kft., Közép Európai Média és Kiadó szolgáltató Zrt., Shoptline-webáruház Nyrt.	kérelemre	engedélyezte		II. fázisú	
062/2013	Díjbeszedő Üzemeltetési és Szolgáltatási Kft., Díjbeszedő Faktorház Nyrt., Díjbeszedő Informatikai Kft., Díjnet Zrt., Díjbeszedő Nyomda Zrt., Magyar Posta Befektetési Zrt, Magyar Posta Zrt., FHB Bank Zrt.	kérelemre	engedélyezte		II. fázisú	
063/2013	Partner in Pet Food Hungária Kft., AGRO-TRUST Kft.	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
066/2013	AVE CEE Holding GmbH, Andelta a.s.	kérelemre	engedélyező határozat, bírság kiszabása	1 050	I. fázisú	
085/2013	Magyar Fejlesztési Bank Zrt., MMBF Földgáztároló Zrt.	kérelemre	engedély feltétellel		I. fázisú	
087/2013	REMONDIS Magyarország Hol- ding Kft., KUN Hulladék Kft., Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
088/2013	Mahart PassNave Kft., Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
094/2013	IKR Kereskedelmi Zrt., Agrotec Magyarország Kft., Cornmill Hungary Kft56/2010	kérelemre	engedélyezte		I. fázisú	
Összesen:35 határozat				Bírság: 1 050 eFt		

